

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

11'inci Birleşim
23 Ekim 2024 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van'ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, depremin 20'nci ayında Hatay'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, İmam-Hatipliler Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, İzmir Valisinin 5/5/2024 tarihinde bir gazetede çıkan beyanatına ilişkin açıklaması
- 2.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'da aynı gün içinde yaşanan vahşetlerin AKP Hükûmetinin yirmi iki yılda ülkeyi getirdiği noktayı gösterdiğine ilişkin açıklaması
- 3.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, fahri Kur'an kursu öğretmenlerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 4.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'da Yenişehir Belediye Meclis üyesi Koray Aydın'ın 25 Temmuzda uğradığı silahlı saldırıya ilişkin açıklaması
- 5.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, idare ve gözlem kurullarının keyfi uygulamalarına ilişkin açıklaması
- 6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2025 yılı bütçe teklifinde Niğde'nin unutulduğuna ilişkin açıklaması
- 7.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Tarım ve Orman Bakanlığını tarımın düşmanı kokarca böceğiyle mücadeleye davet ettiğine ilişkin açıklaması
- 8.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, karşılıksız çek sorununa ilişkin açıklaması
- 9.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, çiftçileri pamuk ekimini bırakma noktasına getiren nedenlere ilişkin açıklaması
- 10.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, tarımda yeni destekleme modeline ilişkin açıklaması
- 11.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, emeklilere yapılan promosyon ödemelerinin vergi, haciz ya da ceza kesintisine uğramaması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 12.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının, Cumhurbaşkanını da örnek vererek emeklilerle ilgili yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması
- 13.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, 19 Ekim Bosna Hersek'in Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'in vefatının 21'inci yıl dönümüne, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne ve 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 14.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, kadın cinayetlerinin artmasının en büyük sebebinin cezasızlık politikaları olduğuna ilişkin açıklaması
- 15.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, halkın dokuzuncu yargı paketinden beklentilerine ilişkin açıklaması
- 16.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, emekli yılı olarak ilan edilmiş olan 2024 yılında emeklilerin zulümden başka bir şey görmediğine ilişkin açıklaması
- 17.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının Kahramanmaraş'ın sorunlarıyla ilgili sesinin çıkmadığına ilişkin açıklaması
- 18.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın, Kayseri'nin her hafta bir milli veya uluslararası etkinliğe ev sahipliği yaptığına ilişkin açıklaması
- 19.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, PKK elebaşının Gazi Meclis çatısı altında konuşması önerisine ilişkin açıklaması
- 20.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, toplumsal güvenliğin tehlikede olduğu bugünlerde, Mecliste, vatandaşları devlet kurumlarına inandıracak ve güvenderecek tek bir adım dahi atılmadığına ilişkin açıklaması
- 21.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 24 Ekim Birleşmiş Milletler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 22.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, İsrail'in 7 Ekimden bu yana Gazze Şeridi'ne düzenlediği saldırılara ilişkin açıklaması
- 23.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Çorlu Belediye Başkanlığının hayvan bakımevi tesisi yapmak üzere belirlediği yerlerle ilgili ilçe Millî Emlak Müdürlüğü'nün verdiği cevaba ilişkin açıklaması
- 24.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale Kaz Dağları'nda Cengiz Holdinge ait Truva Madencilik AŞ'nin faaliyetini genişletme peşinde olduğuna ilişkin açıklaması
- 25.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van'da barınma başta olmak üzere birçok sorunun devam ettiğine ilişkin açıklaması
- 26.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde bulunan Zümrüt Kaplıcası'nın AKP'li eski Belediye Başkanı Habip Aşan'a düşük bir ücretle satıldığına ilişkin açıklaması
- 27.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Türkiye'nin göç politikasının iflas ettiğine ilişkin açıklaması
- 28.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın 2025 bütçesiyle ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgilendirilmediği bulduğuna, Sayıştay raporlarına, orta sınıftan ve alt gelir grubunun satın alma gücünün ve refah seviyesinin

her geçen bütçede daha da azaldığına, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde Türkiye Büyük Millet Meclisinin dönüştürülmek istendiği mekanizmaya ve yürütmenin yasamayı bilgilendirdiği oranda birlikte hizmet etme imkânının daha da artacağına ilişkin açıklaması

29.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, sağlıkta eğitim, koordinasyon ve planlamayla ilgili çok ciddi problemler olduğuna, Türkiye'de bulunan Suriyeli sağlık çalışanlarına, TUS'ta yabancılara sağlanan kolaylığa ve ayrılan kontenjana, Türkiye'de özellikle çocuk servislerinin yabancılara teslim edildiğine, Sağlık Bakanlığının hastaneleri denetlemediğine, AK PARTİ'nin Washington'da 2 tane bina satın aldığına ve bu binaların vergilerine ilişkin açıklaması

30.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Van depreminin 13'üncü yıl dönümüne ve Silivri Cezaevinde tutsak bulunan Bekir Kaya'ya, depremlere karşı mücadele etmenin yolunun kent planlaması olduğuna, dün kurulan araştırma komisyonuna, cezaevlerindeki sağlık koşullarına, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın bütçe sunumundaki "IMF'nin açıklayacağı Global Ekonomik Görünüm Raporu"nda önemli bir revizyon beklemiyoruz." cümlesine, bütçenin komisyondaki görüşmelerinin halka açık olması gerektiğine; barış için söylenen her sözün, atılan her adımın çok kıymetli olduğuna ilişkin açıklaması

31.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da depremzedelerin çilesinin bitmediğine ilişkin açıklaması

32.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Türkiye'ye dayatılan tek adam rejimiyle adım adım parti devleti inşa edilirken devletin kurumlarının da çökertildiğine ve örneklerine, Meclise sunulan bütçede son derece tehlikeli rakamların olduğuna ve Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinden vakıflara aktarılabilecek tutara, yenidoğan bebek ölümlerinin sorumlularına, 112 Acil Çağrı Merkezine, Doğru İnsanlar Vakfına, Bakanlığın zamanında Fahrettin Koca'ya yüksek getirili hastalarla ilgili sorduğu soruya, kadınların katilleriyle baş başa bırakıldığına ve Narin cinayetine ilişkin açıklaması

33.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 24-25 Ekim 2024 tarihlerinde gerçekleştirilecek olan Hopa Uluslararası Lojistik Kongresi'ne ilişkin açıklaması

34.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, 23 Ekim ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde Van'da gerçekleşen depremlere, yenidoğan çetesi skandalını araştırmak için bütün siyasi partilerin ortak imzasıyla dün bir araştırma komisyonu kurulduğuna, konuyla ilgili Türkiye kamuoyunu yanıltmak için yapılan kötü haberciliği kınadığına, yenidoğan çetesiyle ilgili hazırlanan iddianameye, yabancı uyruklu hekimlerin çalışma alanlarına ve ayrılan kontenjana ilişkin açıklaması

35.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

36.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

37.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

38.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

39.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

40.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

41.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

42.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

43.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

44.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

45.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

46.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

47.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

48.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

49.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, TUSAŞ'taki saldırıya ve Aksaray Milletvekili Turan Yıldırım'ın Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VI.- ÖNERİLER

A) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, (3/930) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin görüşülmesinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Tıpta Uzmanlık Sınavı (TUS) 2024 yılı ikinci dönem kontenjanlarının belirlenmesi sürecinin sağlık sistemine olan etkilerinin araştırılması amacıyla 23/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Ekim 2024 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, Bursa Şehir Hastanesi özelinde tüm şehir hastanelerinde yapılan yolsuzluklar, tamamlanamayan Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesi ve diğer sağlık yatırımlarının araştırılması amacıyla 7/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Ekim 2024 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mersin Milletvekili Perihan Koca ve arkadaşları tarafından, deprem bölgesinde yaşayan kadınların sorunlarının araştırılması amacıyla 15/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul ve arkadaşları tarafından, GATA başta olmak üzere tüm askerî hastanelerin OHAL KHK'leriyle Sağlık Bilimleri Üniversitesi ile Sağlık Bakanlığına bağlanması sonucunda söz konusu kurumlarda TSK'nin sağlık hizmetlerinin ve askerî ihtiyaçlarının ne ölçüde karşılandığının araştırılması amacıyla 23/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Cumhurbaşkanlığının, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin UNIFIL'in görev süresinin uzatılması yönündeki 2749 (2024) sayılı Kararı uyarınca, hudut, şümul ve miktarı Cumhurbaşkanınca belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının, 1701 (2006) sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı'yla tespit edilen ilkeler kapsamında, 31/10/2024 tarihinden itibaren bir yıl daha UNIFIL'e iştirak etmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca izin verilmesine dair tezkeresi (3/930)

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak konuyu yakından takip ettiklerine ilişkin konuşması

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Aksaray Milletvekili Turan Yaldrın Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle konuşması

2.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında İYİ Partiye sataşması nedeniyle konuşması

3.- Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın, Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

4.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2293) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161)

2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 133 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2258) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 157)

B) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler

1.- 2023 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Oluşan Karma Komisyon Raporu (5/2) (S. Sayısı: 142)

XI.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 161)Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin açık oylaması

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Konya Ovası Projesi kapsamında yapılması planlanan yatırımların akıbetine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/16775)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2023 ve 2024 yıllarında kamu bankalarının verdiği reklamlara ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un cevabı (7/17077)

3.- Ankara Milletvekili Okan Konuralp'ın, İsrail ile yürütülen ticarete ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/17136)

23 Ekim 2024 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Yasin ÖZTÜRK (Denizli)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 11'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Van'ın yerel sorunları hakkında söz isteyen Van Milletvekili Zülküf Uçar'a aittir.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van'ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ben öncelikle Sayın Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Van'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı söz aldım ama her şeyden önce bugün, 23 Ekim 2011 tarihinde Van'da meydana gelen depremin yıl dönümü. Ben, bu vesileyle 23 Ekim 2011 günü, on üç yıl önce meydana gelen depremde ve sonrasında 9

Kasım tarihinde meydana gelen depremde hayatını kaybetmiş bütün yurttaşlarımızı saygı ve rahmetle anıyorum. Aynı şekilde, deprem nedeniyle yaralanan, malul kalan bütün yurttaşlarımıza da bir kez daha geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Deprem Türkiye'nin bir gerçekliği, sadece Van'da değil Türkiye'nin birçok bölgesinde yıkıcı, can alıcı gerçekliğini maalesef hâlâ koruyor. Daha iki yıl önce Maraş'ta meydana gelen ve birçok yurttaşımızın hayatını kaybetmesine sebep olan depremler ortadayken bu gerçeklik karşısında özellikle sosyal devlet boyutuyla önlemlerin alınmaması, sosyal devlet boyutuyla tedbirlerin alınmaması can alıcı noktaya hâlâ önümüzde duruyor. Van'da meydana gelen depremden sonra yapılanlar maalesef koruyucu, önleyici olmadı. Van depreminde birçok bina yıkılmamışken ki hâlâ binaların üçte 1'i ciddi hasarlı hâldeyken ve orta şiddette bir depremde yıkılabilecekken buna karşı alınmış bir tedbir yok. Van depremiyle birlikte açığa çıkan bir sosyal devletsizlik durumu da söz konusuydu, bu da hâlâ depremde zarar gören yurttaşların konteyner kentlerde yaşamaya devam etmesiyle kendisini gösteriyor. Depremden sonra binalar yapıldı, yurttaşla ücretli satıldı. Bu deprem gerçekliği ve ülkenin depremler karşısındaki hazırlıksızlığı, yeterli önlemin alınmaması ve sosyal devlet gereğinin yerine getirilmemesi bizlerin, üzerinde çalışılması ve gereken tedbirlerin alınması noktasında çaba ortaya koyması gerektiğini ortaya koyuyor.

Bakin, Van Büyükşehir Belediyesi, bu süreçte, depremler noktasında birtakım önlemler almaya çalışıyor. Depremler karşısında halkın sığınabileceği alanlar yaratmaya çalışıyor ama kısıtlı imkânlar nedeniyle, kayyumların yarattıkları tahribatlar nedeniyle maalesef bunları gerçekleştiremiyor. Sosyal Güvenlik Kurumunun yapmış olduğu kesintiler nedeniyle ekonomik imkânsızlıklar buna pek müsaade etmiyor. Biz söyledik, tekrar söylüyoruz: Deprem öldürmez, ihmal öldürür. Devletin, yönetenlerin bir an önce buna karşı etkili önlemler alması gerekiyor.

Elbette Van'ın sorunları çok fazla. Bunlardan biri de 2016 darbesinden sonra sürekli hâlde uygulanan ve 2022'den itibaren aralıklı olarak uygulanan toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasakları. Bu yasaklar 2016 darbesinden sonra sürekli hâldeyken 2022 itibarıyla belirli aralıklarla uygulanmaya başlanmışsa da hâlâ özellikle ayrımcı bir tutumla, özellikle muhalif kesimlere ve Kürtlere yönelik devam ettiriliyor.

Bakin, en son, geçen hafta, kaybolduktan on sekiz gün sonra Van Gölü sahilinde vücudu bulunan Rojin'in cenazesi bulunduktan sonra kadınlar, kadın dernekleri, Van'daki her kesim bir yürüyüş yapmak istedi ama bu yürüyüş yine valiliğin yasak kararıyla engellenmeye çalışıldı ama kadınlar direndi, o barikatı aştı, o toplantı ve gösteri yasaklarını aştı ve o etkinliklerini, yürüyüşlerini gerçekleştirdi. Artık Van'da bu yasaklara derhâl son verilmelidir diyoruz.

Tabii, bu yasaklar toplantı ve gösteri yasaklarıyla mı sınırlı? Hayır. Daha yeni, Van'ın birçok bölgesinde özel güvenlik bölgeleri ilan edildi. Kamu yararı nerede diye sorduğumuz zaman herhangi bir sebep gösterilmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) – Yurttaşın tarım, hayvancılık noktasında ulaşabilecekleri noktalara ulaşımı, girişleri engelleniyor. Van, İran'a sınır bölgesinde; her yıl binlerce, on binlerce İranlı Van'a geliyor ama İran devletinin başkonsolosluğu Erzurum'da. Yine bir dışişleri temsilciliği açıldı, bu dışişleri temsilcisi geçen yıl atandı ama kendisini bir iki ziyaret dışında Van'da gören eden yok.

Taşımalı sistem diye bir sistem vardı öğrencileri okula götüren ama 2024'ün 8'inci ayında, ağustos ayında tasarruf paketi adı altında çıkarılan düzenlemeyle bu da iptal edildi. Elbette biz, buna karşı da dava açtık ama öğrencilerin eğitime ulaşımını engelleyen bu sisteme de bir an önce son verilmeli, eski sistemle taşımalı eğitim tekrar sağlanmalı diyorum.

Saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altıntaş...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, İzmir Valisinin 5/5/2024 tarihinde bir gazetede çıkan beyanatına ilişkin açıklaması

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

5/5/2024 tarihinde bir gazetede çıkan beyanatında İzmir Valisi, İzmir için "kral çıplak" beyanında bulunmuş ve eksiklikleri tespit etmiş. Sayın Valinin beyanının doğru olduğunu ben de kabul ediyorum ancak İzmir gibi kral bir şehir çıplaksa o çıplığı giydirmek hepimizin görevidir. 2023 yılı bütçesinde İzmir'in en hayati projelerine 1.000 lira, 2.000 lira ödenek koyarak oy alamadığı için İzmirilileri cezalandırmak isteyen iktidara 2025 yılı bütçesinde şunu söylemek istiyorum: Bu sene yapılan mahallî seçimlerde İzmir'de sizin adayınız da 1 milyon civarında oy aldı; eğer siz kendinize rey vermeyen 1 milyon 290 bin kişiyi cezalandırmak isterken 1 milyon kişiyi de cezalandırıyorsanız bu, doğru bir yaklaşım değildir. Ödeneklerin tahsisinde şehirlerin ve bölgelerin ihtiyacını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

Buyurun.

2.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'da aynı gün içinde yaşanan vahşetlerin AKP Hükûmetinin yirmi iki yılda ülkeyi getirdiği noktayı gösterdiğine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana'da önceki gün akşam 17.00'den dün beşe kadar on iki saat içerisinde 4 farklı olayda 11 kişi maalesef hayatını kaybetti. 3 kadının mezar ziyareti sırasında hayattan koparıldığı, 1 kişinin kendi ailesinden 3 kişiyi katlettiği, Suriye uyruklu 3 çocuğuna elektrikli soba kontağından öldüğü bir on iki saatten bahsediyoruz. Aynı gün içinde yaşanan bu vahşet ve olaylar ülkemizde güvenlik, sağlık, eğitim sorununun derinliğini ve korkunç boyutunu gözler önüne seriyor. Bebekler, emanet edildikleri hastanede öldürülüyor. Nefret iklimi, cezasızlık, uyuşturucu ve güvenlik güçleri dışında kolay silahlanma ülkeyi bu noktaya getirdi. AKP Hükûmetinin yirmi iki yılda ülkeyi getirdiği nokta budur. Her gün maalesef her yerde öldürülüyoruz; her yer cinayet mahalli ve cezasızlık hüküm sürüyor.

BAŞKAN – Sayın Çalışkan...

3.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, fahri Kur'an kursu öğreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Teşekkür ederim.

Fahri Kur'an kursu öğreticileri yıllardır çok düşük ücretlerle, eksik sigorta primleriyle ve eksik özlük haklarıyla çalışmaktadır. Bu durum, onların hem geçim sıkıntısı yaşamasına hem de emeklilik şartlarının zorlanmasına neden olmaktadır. Özellikle 2013-2018 arasında hiç kadrolu alım yapılmadığı düşünüldüğünde, sonrasında da sınırlı bir alım nedeniyle personel, hocalarımız büyük sıkıntı yaşamaktadır. Özellikle de içinde bulunduğumuz yıl tasarruf tedbirleri nedeniyle mevcut hocaların da sözleşmeleri feshedilerek kış şartlarında bir başlarına bırakılmışlardır. Kadrolu öğretmenlerle aynı görevi yapan fahri öğretmenler mutlaka SGK prim günlerine göre kadroya geçirilmelidir, aksi hâlde büyük mağduriyet devam edecektir. Öncelikli olarak eğitim veren...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, depremin 20'nci ayında Hatay'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, depremin 20'nci ayında Hatay'ın sorunları hakkında söz isteyen Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'undur.

Buyurun Sayın Güzelmansur. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Depremiñ üzerinde yirmi ay geçmiş olmasına rağmen Hatay'ın katlanarak büyüyen sorunlarını konuşmak üzere söz aldım. Genel Kurulu ve vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Evet, şu an elimdeki bir gazete küpürü, 23 Temmuz 1939 tarihli Ulus gazetesi. Ne diyor burada: "Bugün Hatay artık Türkiye'nin öz evladı bir vilayettir." Ama AKP iktidarı, bu öz evlat olan vilayeti üvey evlat hâline getirdi. Burada AKP milletvekillerinin ellerini vicdanlarına koyarak beni dinlemelerini istiyorum. Hatay'da yirmi aydır, biliyorsunuz, deprem felaketinin sorunlarını çözmeye çalışıyorsunuz ama şu an itibarıyla Hatay'da hâlâ 223.906 insan konteynerlerde yaşıyor yani bu, Hatay'ın özellikle Defne, Antakya, Samandağ, Kırıkhan, Hassa'daki nüfusunun üçte 1'i kadar. Hatay'da toplam teslim edilmesi gereken konut sayısı 158.200, anahtar teslimi yaptığınız konut sayısı ne kadar biliyor musunuz? 6.868 yani yapacağınız konutun sadece yüzde 4,3'ünü... Yerleşen hane sayısı ne kadar? 3.320. Defne'nin yüzde 90'ı yıkılmış; 21.655 konut yapma sözünü verdiniz, yirmi ayda kaç konut teslim ettiniz? 130 yani binde 6. Sayın AKP milletvekilleri, bu vicdana sığıyor mu? İçişleri Bakanı açıklama yaptı, dedi ki: "11 ilde 101 bin konutu biz bitirdik." Hatay'da yüzde 50 yıkım olduğuna göre demek ki siz şu ana kadar 50 bin konut teslim etmeniz gerekirken teslim ettiğiniz 6.868 yani yüzde 6,8. Böylece Hatay'ı hep üvey evlat olarak görüyorsunuz. Kira yardımını, 5 bin liralık kira yardımını bile fazla gördünüz, insanlar evlerine taşınmadan kira yardımını kestiniz.

"Rezerv alan" diye bir şey çıkarttınız, bunu da elinize yüzünüze bulaőtırdınız. "Halkın istemediğini yapmayacağız." dediniz, hâlâ yapmak için diretiyorsunuz.

Mücbir sebep, biliyorsunuz, őu an deprem bölgesinde konuşulan en büyük sorun. Van depreminde mücbir sebebi altı yıl uyguladınız, altı yıl! Siz sanki dilenciye sadaka verir gibi üçer aylık periyotlarla uzatıyorsunuz. Van'da bunu altı yıl uzatan AKP niye Hatay'da sadece 21'inci ayda son vermek istiyor? Bu mu vicdan? Yıkılan evler, yıkılan iş yerleri yapıłana kadar, insanlar kendine gelene kadar neden uzatmıyorsunuz?

Vergileri biliyorsunuz. Bugün İstanbul'da bir firma ne vergi, ne SGK primini ödüyorsa gördüğünüz gibi yıkık Hatay'da da aynı vergiyi, aynı SGK primini ödüyor. Sizin yaptığınız tek şey borçları ötelemek. Bu mu vicdan?

Hatay'ın pastasını dışarıdan gelen müteahhitler yiyor. Hatay'ın iş adamları iş yapamıyor. Ticaret odalarımızdan liste istediniz, "Firmaların isimlerini verin, biz onlara iş vereceğiz." dediniz ama hiçbir firmaya iş vermediniz; gidiyorsunuz, depremzede Hataylıları unutup Hatay'ın dışındaki firmaları kalkındırıyorsunuz. Küçük sanayi sitesinde 530 tane iş yeri var, bunun 194'ü yıkıldı, yirmi ay geçmiş olmasına rağmen hâlâ küçük sanayi sitemizi yapmaktan bile imtina ediyorsunuz.

"210 okulumuz yıkıldı, 110 okul açtık." diyorsunuz, nasıl açtınız? Bunların 88'i konteynerde. Hâlâ resmî kurumlar bazı okullarda faaliyet gösteriyor, o okullardan resmî kurumlar hâlâ çıkmadı. Konteynerlerde altyapı yok, internet kesiliyor, elektrik kesiliyor; ses izolasyonu yok, dışarıdaki tüm gürültü sınıfın içinde. Oyun bahçesi yok ve ikili eğitim yani sabah altıda öğrenciler başlıyor, gece geç saatlerde ikinci eğitim bitiyor. Çocukların psikolojisi bozuk ama sizin umurunuzda bile değil. MKÜ'de bile bazı bölümler hâlâ uzaktan eğitim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Sağlık... Ovanın ortasında bir bölge hastanesi yaptınız, yerle bir oldu, siz diyorsunuz ki: "Daha bölge hastanesini yeniden planlıyoruz." Yirmi ay sonra aklınıza geliyor. Yıkılan, yirmi aydır yapıłmayan aile sağlığı merkezi, 56 sağlık ocağımız hâlâ yerle bir. 100 bin Hataylı koruyucu sağlık hizmeti alamıyor, yoğun bakım üniteleri yetersiz, full dolu. İnsanlar yoğun bakım olmadığı için acil servislerde ölüyor veya yirmi dört saat, kırk sekiz saat bekletiliyor. "5/5/2015'te Reyhanlı Barajı'nı bitireceğiz." dediniz. Amik Ovası çiftçisi 100 dönümünü 250 bin liraya sularken Çukurova ve Urfa çiftçisi bunun onda 1'ine suluyor. Neden? Çünkü o cazibeyle suluyor ama bizim çiftçimiz yer altı kuyularıyla sulamak zorunda kalıyor.

Ulaşım... Artık ulaşım değil ulaőılmayan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Bir dakika doldu mu Sayın Başkan?

BAŞKAN – Meramını anlattın Sayın Milletvekili, teşekkür ederim.

(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'da Yenişehir Belediye Meclis üyesi Koray Aydın'ın 25 Temmuzda uğradığı silahlı saldırıya ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç'a sormak artık farz oldu: Bu memlekette "tweet" atmak mı çok daha tehlikeli kurőun sıkmak mı? Bursa'nın Yenişehir ilçesi Belediye Meclis üyesi Koray Aydın 25 Temmuzda silahlı saldırıya uğradı, bacağına tam 3 kurőun isabet etti; saldırıyı yapan belli, silahı sıkan belli, bir kiőı bile tutuklanmadı. Cumhuriyet başsavcısına sordum, hâlen dönmedi, üç ay oldu; Sayın Bakana bizzat ilettim, hâlen konuyla ilgili dönüş olmadı. Bir de diğer taraftan cezasızlık algısı niye oluşuyormuő? Adaletiniz de uygulaması da budur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ayten Kordu...

5.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, idare ve gözlem kurullarının keyfi uygulamalarına ilişkin açıklaması

AYTEN KORDU (Tunceli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cezaevlerinde hak ihlalleri bitmiyor. Bakırköy Kadın Cezaevinde bir haftada "arama" adı altında iki kere baskınlar şeklinde arama yapılmış, kişisel eşyalara el konulmuő, eşyalar dağıtılmış, not defterlerine el konulmuőtur. Bu durum kamuoyuna yansımıőtır. Bu nedenlerle verilen cezalar sonucunda idare ve gözlem kurulu kadın tutsakların tahliyelerini keyfi olarak engellenmektedir. Zülmünüz bitmiyor. Cezaevlerinin idare ve gözlem kurulları, infaz yakmalar, keyfi şekilde cezanın cezasını uyguluyorsunuz, düşman politikası uyguluyorsunuz. Hasta tutsakları ölüme kadar ailesinden, tedavisinden mahrum bırakıyorsunuz. Hukukun keyfi olarak uygulandığı kurullar gerçek adaleti tesis edemez. Adalet Bakanlığına çağırımızdır: Bu zülmünüze son verin. Keyfi şekilde cezalar ile infaz yakma ve ikinci bir mahkeme gibi çalışan gözlem ve idare kurullarını kaldırın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gürer...

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2025 yılı bütçe teklifinde Niğde'nin unutulduğuna ilişkin açıklaması
ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkan.

2025 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi Meclise geldi. Bu teklifte Niğde'yle ilgili beklenen yatırımlara ayrılan bir kaynak görülüyor. Niğde'de 1996 yılında havaalanının temeli atıldı. O günden bu yana yirmi iki yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde bekçi emekli olduğu hâlde çivi çakılmadı. Onun için, Niğde bu bütçede de yine unutuldu, ülkenin en geri kalan illeri konumuna da Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde geldi. Yüksek hızlı trenle ilgili de Niğde merkez yatırımlarda yer almıyor. Bunun yanı sıra, özellikle sulama suyu için bekleyen, gölet bekleyen köylerimiz var. Bunların da bütçede yer almadığını görüyoruz. Bütçe işçinin, çiftçinin, esnafın, emeklinin derdine çare olamayacağı gibi Niğde'nin sorunları için de çözüm getirmeyeceği görülüyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, İmam-Hatipliler Haftası münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'a ait.

Buyurun Sayın Işık Ercan.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, İmam-Hatipliler Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması

TUĞBA IŞIK ERCAN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 13-21 Ekim tarihleri arasında kutlanan İmam-Hatipliler Haftası vesilesiyle söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

17 Ekim 1951 tarihinde resmî olarak eğitim hayatına başlayan ve kuruluşunun 111'inci yılını kutladığımız imam-hatip okulları, kurulduğu günden bu yana ülkemizin ilim ve değerler dünyasında önemli bir yer edinmiş, eğitim hayatımızın ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir. Taşları büyük milletimiz tarafından konulan, harcı inanç ve mücadeleyle karılan imam-hatip okulları, tarih boyunca pek çok zorluklarla karşılaşmıştır. 1924'te Tevhid-i Tedrisat Kanunu'yla açılan imam-hatip okullarının sayısı kısa sürede sayısı 34'e çıksa da bu sevinç uzun sürmemiş ve bu okullar birer birer kapatılmaya başlanmıştır. Aynı süreçte Darülfünun İlahiyat Fakültesi de kapatılmış, halkın talebine rağmen okullarda dinî içerikli dersler müfredattan çıkarılmış, hatta ezan ve kamet bile Türkçe okutulmuştur. Ancak halkımız bu baskılara rağmen inançlarına bağlı kalmaktan vazgeçmemiş, dinini öğrenmeye ve yaşamaya devam etmiştir.

Başbakan Adnan Menderes'in yönetimiyle birlikte toplum, hasret kaldığı huzur iklimine kavuşmuş ve 1951 yılında imam-hatip okulları yeniden açılmıştır. Ancak maalesef, açılan bu okullara atanacak din dersi öğretmenleri bile bulunamamıştır. Tek parti döneminde kapatılan bu okulları yeniden hayata geçiren merhum Başbakan Adnan Menderes'i ve Millî Eğitim Bakanı Tevfik İleri'yi rahmetle anıyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Okulları da açan tek parti dönemiydi yalnız, onu da söyleyin.

TUĞBA IŞIK ERCAN (Devamla) - Yine, bu okulların ilk kurucu müdürü olan ve okullarımızın açılması için çok çaba sarf eden merhum Celalettin Ökten Hocamızı da saygı ve şükranla yâd ediyoruz, onlar zor zamanlarda büyük fedakârlıklarla bu kutlu mücadeleyi yürüttüler. Lakin ne yazık ki 1960 darbesiyle birlikte mevcut imam-hatip okullarının 8 tanesi dışındaki hepsi kapatılmış ve umutlar başka bir bahara ertelenmiştir. 1972 yılında ise imam-hatip okullarına yalnızca erkeklerin kayıt yaptırabileceği kuralı getirilerek kız öğrencilerin eğitim hakları ellerinden alınmış, 1990'lı yıllara geldiğimizde rahmetli Özal'la birlikte kız imam-hatiplilerin sayısı artarken kız ve erkek öğrencilerimizin tevccühü her geçen gün bu okullarımıza artmaktaydı. Lakin bin yıl süreceği iddia edilen 28 Şubat postmodern darbesiyle imam-hatiplere katsayı zulmü getirilmiş ve ortaokul kısımları kapatılmıştır. Sakalı olan, başörtüsü takan, inancını açıkça yaşayan insanlar bir kez daha ötekileştirilmiş ve küçümsenmiştir. Anadolu'nun evlatlarına "takunyalı mürteci" denilerek hakaretler edilmiş, başörtülü genç kızlarımızın önüne "Sizler kaymakam, vali, hâkim, savcı olamazsınız." denilerek engeller koyulmuştur. Hâlbuki imam-hatip gençliği aldıkları kaliteli dinî eğitimle etrafına bilinçli bakıyor, tarikat ve cemaatlerin taassubuna ve mankurtaşmaya boyun eğmiyordu. Milletimizin kاردığı harçla yoğrulan imam-hatip okullarımıza karşı kurulan baskılar milletimizin kararlı duruşu karşısında erimiş ve 3 Kasım 2002'de Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde yeni bir döneme geçilmiş, imam-hatip okulları tüm diğer meslek liseleriyle birlikte kaybettikleri haklarını geri kazanmışlardır. Bir zamanlar küçümsedikleri, hakir gördükleri gençlerden bugün seçkin bilim adamları, doktorlar, hâkimler, bakanlar ve en büyük gurur kaynağımız dünya liderimiz Sayın Recep Tayyip Erdoğan yetişmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi imam-hatipli olmak bir ünvan değil bir yaşam biçimidir. Bu okullarda yalnızca bilgi değil aynı zamanda bu bilginin hayata nasıl yansıtılacağı öğretilmektedir. Bizler halkını dinleyerek bu yolu açanlara ve öncü olanlara minnettarız. İnançlarından taviz vermeden iman dolu bir mücadeleyle yolumuzu aydınlatan bu insanlar sayesinde bugün ülkemizde imam-hatip okulları sadece sayıca artmakla kalmadı, eğitim kalitesi de önemli ölçüde yükseldi. Bugün geldiğimiz noktada, imam-hatip okulları sadece inançlı bireyler yetiştiren kurumlar olmakla kalmamış, aynı zamanda eğitimde kaliteyi en üst seviyeye taşıyan proje okulları hâline gelmiştir. Geleneksel din eğitiminin yanı sıra, bilim ve sanat alanlarında da öğrencilere en üst düzeyde fırsatlar sunan bu okullarımız, fen ve sosyal bilimler programlarından yabancı dil hazırlık sınıflarına, hafızlık, müzik ve sanat eğitimi gibi çeşitli alanlarda uzmanlaşarak gençlerimizi her alanda donanımlı bireyler olarak yetiştirmektedir. Japoncadan İspanyolcaya, Fransızcadan Almancaya dil ağırlıklı imam-hatip liseleriyle vatanını, milletini çok seven ve aynı zamanda dünyayla her yönden iletişim hâlinde olan gençler yetiştirilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TUĞBA IŞIK ERCAN (Devamla) – Bu çeşitlilik, bu okullarımızı sadece dinî eğitim değil, çok yönlü bir gelişim merkezi hâline getirmiştir. Dolayısıyla bu okullarımız, dinî eğitimin, sanat, müzik ve fennî alanlarda gelişime hiçbir zaman engel olmadığı gerçeğini en güzel şekliyle göstermiştir. Bu gerçeği kendi yaşamımda da en güzel şekilde görmekten duyduğum mutluluğu ifade ediyor, hayatımın en güzel yıllarını geçirdiğim imam-hatip hayatını bana nasip ettiği için Rabb'ime her zaman şükrediyorum.

Sözlerime son verirken, imam-hatip okullarının kuruluşundan bugüne kadar açılmasında ve gelişiminde emeği geçen ebediyete irtihal edenlere rahmet ve minnetle anıyor, hayatta olanlara sağlıklı ve hayırlı bir ömür diliyor, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Enginyurt...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Tarım ve Orman Bakanlığını tarımın düşmanı kokarca böceğiyle mücadeleye davet ettiğine ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Malumunuz olduğu üzere, "kokarca" diye bir böcek türü Ordu ve Giresun'da fındık üreticilerine büyük zayıat yaşattı. Devletin "130 lira" dediği taban fiyat olan fındığın fiyatı 40 lira 50 lira. Bugün okuduğuma göre, Sakarya, Kocaeli'ye de bu kokarca yayılmaya başlamış. Tarımın düşmanı olan bu kokarcayla ilgili olarak Tarım Bakanlığını mücadeleye davet ediyorum. Ordu ve

Giresun halkı mağdur; mağduriyetin giderilmesini istiyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Ateş...

Buyurun.

8.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, karşılıksız çek sorununa ilişkin açıklaması

TÜRKER ATEŞ (Bolu) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Eylül ayı itibarıyla karşılıksız çek sorunu alarm veriyor. 2023'ün ilk dokuz ayında karşılıksız işlem gören çek tutarı 35 milyar liraydı, bu yılın ilk dokuz ayında karşılıksız çek tutarı 122 milyar liraya ulaştı; yüzde 245'lik dev bir artış var. Sanayiden sonra ticaret de alarm veriyor. Karşılıksız çekler domino etkisi yaratabilir, ticari ilişkilerde güven kaybına yol açarak iflasları tetikleyebilir. İşletmeler yüksek faiz ve krediye erişim sıkıntılarından dolayı nefes alamaz hâle geldi -nakit akışı- iflaslar artabilir ve bu, işsizliği de yükseltebilir. Ekonomik istikrar ciddi tehlikede; ekonomi yönetimi bu sorunu vakit kaybetmeden ciddiyetle ele almalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Karakoz...

9.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, çiftçileri pamuk ekimini bırakma noktasına getiren nedenlere ilişkin açıklaması

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) – Pamuk, Aydın Ovası ve Söke Ovası başta olmak üzere ülkemizin çeşitli yerlerinde yetişen, katma değeri yüksek, stratejik bir tarım ürünüdür. Bu sene mevsimsel şartlardan dolayı verim çok düşmüş, bunun yanında mazotta, gübrede ve ilaçtaki inanılmaz artışlarla maliyetler katlanmıştır. Kilo maliyeti 30 liranın üzerinde hesaplanan pamuk, üreticiden 24-25 liradan alınmaktadır. Girdi maliyetini dahi karşılayamayan çiftçilerimiz ekipmanlarını, traktörlerini ve tarlalarını satmayı düşünür hâle gelmiş, hatta pamuk ekimini bırakma noktasına gelmiştir.

İktidara çağırımızdır; pamuk alım fiyatlarını desteklemelerle en az 35 lira seviyesine çıkarın, üreticinin ekimi bırakmaması için her türlü önlemi alın, aksi hâlde seneye pamuk ekecek insan bulamayacaksınız.

BAŞKAN – Sayın Özer...

10.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, tarımda yeni destekleme modeline ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tarımda birçok konu algı malzemesi yapılmakta, bunlardan biri de "Mazot ve gübre destekleri kaldırıldı." algısı. Yeni destekleme modelinde temel destek katsayı değeri, mazot ve gübre maliyetleri baz alınarak belirlenmiştir. Planlama kapsamındaki ürünlerden havzasında üretilenlere ve planlama kapsamı dışındaki diğer ürünlerin tamamına temel destek veriliyor. Böylece ÇKS'ye kayıtlı üreticilerimize verilen temel destekle birlikte mazot maliyetinin yüzde 50'sini, gübre maliyetinin yüzde 25'ini karşılıyoruz. Ayrıca, planlanan ürünleri havzasında üretilenlere ilave olarak planlama desteği veriyoruz. Bu destekle birlikte üreticilerimizin mazot maliyetinin yüzde 100'ünü, gübre maliyetinin yüzde 50'sini karşılıyoruz. Diğer yandan, su kısıtının olduğu havzalarda verilecek olan su kısıtı desteğiyle birlikte toplam mazot ve gübre maliyetinin tamamını karşılamış oluyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

11.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, emeklilere yapılan promosyon ödemelerinin vergi, haciz ya da ceza kesintisine uğramaması gerektiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye'de icra ve iflas dosya sayısının 40 milyona yaklaştığı bilinmektedir. Emeklilere verilen promosyon ödemeleri emeklilerin ekonomik anlamda rahatlaması için yapılan önemli bir destektir. Ancak bu ödemelerin vergi ve haciz cezası gibi sebeplerle kesilmesi emeklilerin bu haktan tam olarak yararlanamamasına yol açmaktadır. Emeklilik maaşıyla geçinmeye çalışan vatandaşlarımız promosyon ödemeleriyle kısa süreli de olsa maddi bir rahatlama yaşamaktadır. Bu nedenle, emeklilere yapılan promosyon ödemelerinin tamamen korunması ve bu ödemelerin hiçbir şekilde vergi, haciz ya da ceza kesintisine uğramaması gerekmektedir. Emeklilerimizin haklarının korunması ve refahlarının artırılması adına bu konuda gerekli düzenlemeler bir an önce yapılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Çan...

12.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının, Cumhurbaşkanını da örnek vererek emeklilerle ilgili yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu iktidarın emekli düşmanlığını artık kanıksadık fakat iktidar kantarın topuzunu kaçırdı ve çıtayı artık milletin aklıyla alay etmeye kadar yükseltti. Çalışma Bakanı önceki gün Cumhurbaşkanını örnek verip "Bakin, o, bu yaşta nasıl çalışıyor? Emeklilerin hepsi de 12.500 lira almıyor, 60-70 bin lira alan emekliler de var." diyor. Açlık sınırı 17 bin liralık asgari ücreti aylar önce sollamışken, milyonlarca haneye giren para ev kirasına bile yetmezken, faturalar ödenemez, karınlar doymazken böyle bir açıklama yapmak en hafif tabiriyle aymazlıktır. Madem öyle, açıklayın bakalım: Kaç emekli 12.500 lira, kaç emekli 60-70 bin lira alıyor? Açıklayın da millet görsün bütün gerçekleri.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Demir...

13.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, 19 Ekim Bosna Hersek'in Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegoviç'in vefatının 21'inci yıl dönümüne, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne ve 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, geçen hafta 19 Ekim tarihi yani 19 Ekim 2003 Bosna Hersek'in Cumhurbaşkanı bilge lider Aliya İzzetbegoviç'in vefatının 21'inci yıl dönümüyü. "İstedığınız kadar dağlara haç koyun, gökyüzüne her baktığınızda hilali göreceksiniz." diyen Bosna kahramanı, büyük devlet ve dava adamı, Bosna Hersek'in varoluş mücadelesinin efsanevi lideri Bilge Kral Aliya İzzetbegoviç'in ölümünün 21'inci yıl dönümünü rahmetle anıyorum.

19 Ekim tarihi aynı zamanda Muhtarlar Günü. Demokrasinin vazgeçilmezi olan, devletimizin ve milletimizin arasında bir köprü vazifesi gören değerli muhtarlarımızın bugününü de kutluyorum.

Diğer taraftan, 21 Ekim tarihi Gazeteciler Günü. Gece gündüz çalışan, demokrasinin yanında saf tutan, millet için yazan, başta Kütahya yerel gazetecilerimiz olmak üzere emek veren tüm basın mensuplarımızın 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'nü tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Güneş Altın...

14.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, kadın cinayetlerinin artmasının en büyük sebebinin cezasızlık politikaları olduğuna ilişkin açıklaması

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Cezasızlık politikaları, özel savaş ve kadın düşmanı politikaların neticesinde kadınlar her gün öldürülüyor, erk şiddetine maruz kalıyor ve bu cinayetler bir kadın cins kırımına dönüşmüş durumda. Sadece geçtiğimiz eylül ayında 30 kadın katledildi, 15 kadının ise her ne hikmetse şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiği iddia edildi. Hiçbir

şüpheli ölümün karanlıkta bırakılmaması gerektiğini bir kez daha vurgulayarak 21 Ekimde Adana'da 3 kadının daha katledildiğini, yine geçtiğimiz günlerde İstanbul'da 2 genç kadının daha vahşice öldürüldüğünü hatırlatmak istiyoruz.

Kadın cinayetlerinin artmasının en büyük sebebi cezasızlık politikalarıdır. 6284 sayılı Kanun'un etkin bir şekilde uygulanmasının, İstanbul Sözleşmesi'nin yeniden yürürlüğe girmesinin kadınların güvenliği açısından zorunlu olduğunu dile getiriyoruz. Kadınlar yaşamak ve güvende olmak istiyorlar. Kırımın son bulması için bu Parlamentonun mücadele etmesinin ve gerekli adımları atması gerektiğinin bir kez daha altını çiziyoruz.

BAŞKAN - Sayın Mullaoglu ...

15.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, halkın dokuzuncu yargı paketinden beklentilerine ilişkin açıklaması

SERVET MULLAOĞLU (Hatay) – Yakında Meclise gelmesi beklenen dokuzuncu yargı paketinde halkımızın çözümünü bizlerden talep ettiği 31 Temmuz covid infaz yasası, ikinci kez mükerrerler, KHK mağdurları, koşullu tahliye, ehliyet affı, çek mağdurları, disiplin affı ve sicil affına halkımızın beklentileri doğrultusunda mutlaka çözümler getirilmelidir. Bu alanlarda çok ciddi mağduriyetler oluşmuştur. 31 Temmuz covid infaz yasası iyi düşünülmeden düzenlenmiş ve suç tarihini değil, suçun kesinleşme tarihini esas almış ve bu bağlamda 31 Temmuz 2023 tarihinden önce kesin olarak hükümlü statüsüne kavuşan kişilerin cezalarının infazında iyileştirme getirilmiştir ancak aynı tarihte aynı suçu işlemiş ve aynı cezayı almış olanların dosyaları geç incelendiği için cezaevinde kalmaya devam etmişlerdir. Bu durum, hukuk devleti ilkesine, hukuki güvenlik ilkesine ve Anayasa'mıza açıkça aykırıdır. Hukukun üstünlüğü ilkesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sarı...

16.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, emekli yılı olarak ilan edilmiş olan 2024 yılında emeklilerin zulümden başka bir şey görmediğine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP iktidarına sesleniyorum: Emekli yılı olarak ilan edilmiş olan 2024 yılında emeklimiz zulümden başka bir şey görmedi sizlerden. Kış kapağı dayandı, yakacak maliyetleriyle karşı karşıya kalan emeklimiz çaresiz bir şekilde düşünüyor. Emeklimizin maaşı yılbaşından bugüne 5 bin lira erimiş durumda. Odun, kömür yakan emeklinin aylık yakacak maliyeti 4 bin liradan 6 bin liraya, doğal gaz yakan bir emeklinin maliyeti ise aylık 1.000 liradan 1.500 liraya çıkmışken 12.500 lira emekli maaşı alan emeklimiz kira mı ödeyecek, market, pazar sepetini mi dolduracak, elektrik, doğal gaz faturalarını mı ödeyecek; ne yapacağını bilemez durumda, çaresiz bir şekilde sizlerden, bizlerden destek bekliyor. Kış döneminde emeklimize yakacak yardımı olarak en az 1 emekli maaşı yardımda bulunmamız gerekiyor. Kış başlamadan bu ikramiye emeklilerimize vermek durumundayız; yoksa emeklilerimiz ısınmıyor, sadece ısınma hayali kuruyor, bir odada, battaniyenin altında bekleyerek kışı geçirmeye çalışıyor.

BAŞKAN – Sayın Karatutlu...

17.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının Kahramanmaraş'ın sorunlarıyla ilgili sesinin çıkmadığına ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Kahramanmaraş'ta deprem öncesi, 2019 yılında vatandaşın TOKİ başvurularının aidatları alındı; bunların akıbetleri ne oldu bilmiyoruz. Yerinde dönüşüm yapılan binalara verilen kira yardımı kesildi, niye kesildi bilmiyoruz. Deprem sonrası vatandaşlara vadedilen eşya parası, iş yeri parası, hasarlı binaları güçlendirme kredilerinin akıbeti ne bilmiyoruz. KOSGEB depremzede esnafa kredi açmıyor. Rezerv alanına dâhil edilen vatandaşın evinin, arsasının akıbeti ne olacak bilinmiyor. Deprem öncesi ve sonrası Kahramanmaraş'ta binlerce binanın kentsel dönüşüme ihtiyacı oldu, bu konuda hiçbir çalışma yapılmıyor. Azerbaycan Mahallesi deprem konut ve iş yerleri bitmek üzere; vatandaşımız kuraların şeffaf ve halkın huzurunda yapılmasını istiyor. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bu konularda sesi çıkmıyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Cıngı...

18.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın, Kayseri'nin her hafta bir millî veya uluslararası etkinliğe ev sahipliği yaptığına ilişkin açıklaması

MURAT CAHİD CINGI (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; memleketim Kayseri her hafta bir millî veya uluslararası etkinliğe ev sahipliği yapıyor. Kayseri Büyükşehir Belediyemizin organizasyonu, gastronomi fuarı düzenlenir düzenlenmez, hemen akabinde 7'nci kitap fuarı yapıldı. 11-20 Ekim tarihleri arasında 1 milyon 214 bin kişi bu fuarı ziyaret etti. Özellikle önümüzdeki günlerde 25, 26, 27 Ekimde düzenlenecek bilim şenliğine Türkiye'deki bütün bilim meraklılarını, teknoloji meraklılarını davet ediyorum.

Yine, Büyükşehir Belediyemiz Recep Tayyip Erdoğan Millet Bahçesi'nde, TÜBİTAK kurumunun önderliğinde, Millî Eğitim Müdürlüğümüz, liseler, üniversiteler ve sivil toplumla beraber çok muhteşem bir bilim fuarı düzenliyor. 116 çadırda gençlerimiz keşiflerini insanlara sunacaklar. Yedi buçuk milyon yıla dayanan yaşlarıyla fosiller sergilenecek. Tüm Türkiye'den bütün teknoloji meraklılarını Kayseri'ye davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aksakal...

19.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, PKK elebaşının Gazi Meclis çatısı altında konuşması önerisine ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülke gündeminin bir anda terör örgütü elebaşlarını merkezine almasının, içinde bulunduğumuz tarihsel dönemde çok da manidar olduğunu belirtmek isterim. FETÖ elebaşının ölüm haberiyle sözde barış ve huzur adına PKK elebaşının Gazi Meclis çatısı altında konuşması önerisi, gelecek nesillerin ibretle okuyacakları bir olaylar zincirinin ana halkası ve başlangıcı olacağına işaret ediyor. Barış ve huzur arayışı, aralarında kavga olan taraflarca ortaya konulacak bir talep olabilir. Şunu çok iyi biliyoruz ki: Bu topraklar üzerinde yaşayan Türk ve Kürt vatandaşları arasında bir kavga yoktur ve tarih boyunca da olmamıştır. Ortada bir terörle mücadele vardır. Bu mücadele de teröristle anlaşarak değil, bu yapılar yok edilerek kazanılır. Ancak o zaman huzur sağlanabilir. Hangi gerekçeyle olursa olsun terör örgütü elebaşlarından medet umanlara, eğer hâlâ yolundan yürüyorlarsa rahmetli Alparslan Türkeş'in bir öğretiliyle seslenmek isterim: Ey Türk, titre ve kendine dön!

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kısacık...

20.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, toplumsal güvenliğin tehlikede olduğu bugünlerde, Mecliste, vatandaşları devlet kurumlarına inandıracak ve güvenderecek tek bir adım dahi atılmadığına ilişkin açıklaması

SADULLAH KISACIK (Adana) – Sayın Başkan, kötü yönetilen bir devletin mutlu ve huzurlu bir toplum üretmesi düşünülemez. Ülkemiz kurumlarındaki kötü yönetimin, liyakatsizlik ve ahlaki ehliyetsizliğin getirmiş olduğu toplumsal çöküşün etkilerine, her gün yeni ve kan donduran toplumsal şiddet olaylarına şahit oluyoruz. Toplumsal güvenliğin sağlanamadığı bu ortamda kadınlarımızı koruyamıyoruz, gençlerimizi koruyamıyoruz, çocuklarımızı koruyamıyoruz, artık bebeklerimizi dahi koruyamıyoruz. Seçim bölgem Adana'da son bir haftada 5 kadın vatandaşımız maalesef hayattan koparıldı. Toplumsal

güvenliğimizin her türlü tehlikede olduğu, gün gibi ortadayken aziz milletimizin iradesinin tecelligâhı olan yüce Meclisimizde vatandaşlarımızı devlet kurumlarına inandıracak ve güvenderecek tek bir adım dahi atılmış değildir. Birbirinden ayrılmaz iki parça olan devlet ve toplumu daha fazla birbirine küstürmeden yüce Meclisimizin gündeminin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çakır...

21.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 24 Ekim Birleşmiş Milletler Günü'ne ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, 24 Ekim, Birleşmiş Milletler Günü olarak kutlanıyor. Sözde evrensel barışı, uluslararası güvenliği ve dayanışmayı sağlama amaçlı kurulan, devasa ama balondan bir kuruluş. Bütün bu iyi niyetlerin açıkça karşılıksız kaldığı, sadece 5 ülkenin dudakları arasına sıkıştırılmış, onların keyfine ve çıkarlarına havale edildiği ve hiçbir karşılığı olmadığı, Gazze'de, Lübnan'da turnusol gibi bir daha görülmüş oldu. Acı olan, güzellikler üzerinden anlatılanların, hedeflenenlerin sadece kâğıtta kalan, medya ve ajansların propagandası olduğunu görmek ve yaşamak. Onun için "Dünya 5'ten büyüktür." anlayışının hayat bulması, 5 ülkenin ve payanda ülkelerin dışındaki tüm ülkelerin bu doğruyu sahiplenerek daha adil bir dünya düzeni için verecekleri mücadeleden geçmektedir. Birleşmiş Milletler daha kötü bir dünyanın hamisi olmaktan çıktığı gün bu gerçekleşecektir diyor, Genel Kurul ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Toy...

22.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, İsrail'in 7 Ekimden bu yana Gazze Şeridi'ne düzenlediği saldırılara ilişkin açıklaması

RUKİYE TOY (Sivas) - İsrail'in 7 Ekimden bu yana Gazze Şeridine düzenlediği saldırılarda 17 bini çocuk 43 bine yakın Filistinli yaşamını yitirdi. Çadırlarda kalanlara, okullara sığınanlara, hastanede tedavi görenlere ve hatta su dolduranlara dahi saldırarak kadar gözü dönmüş bu caniler şiddetini artırarak soykırıma devam ediyor. Saldırıları, eşi benzeri görülmemiş bir insani, çevresel ve sosyal felakete yol açtı. Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansının raporuna göre Gazze'nin inşaat kapasitesi yüzde 96, tarım üretimi yüzde 93, imalat sektörü yüzde 92 azaldı. Rapora göre son on beş yıllık büyüme hızı düşünüldüğünde Gazze'nin ekonomik verilerinin 2022 yılı değerlerine ulaşması üç yüz elli yıl sürebilir.

Su, arıtma ve hijyen sektör altyapısının yüzde 60'ının ağır hasar gördüğü Gazze'de, insanlara ve insanlığa yaşattığı zulüm ve eziyetten dolayı tüm dünyanın lanetini üzerine almaya İsrail devam ediyor.

BAŞKAN – Sayın Avşar...

23.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Çorlu Belediye Başkanlığının hayvan bakımevi tesisi yapmak üzere belirlediği yerlerle ilgili ilçe Millî Emlak Müdürlüğü'nün verdiği cevaba ilişkin açıklaması

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, Çorlu Belediye Başkanlığı 2 Eylül 2024'te sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanların korunması kanunu kapsamında hayvan bakımevi tesisi yapmak üzere Belediye Meclisinden karar almış ve uygun yerleri belirlemiştir. Daha sonra, bu proje için uygun olduğu düşünülen yerlerin tahsisi için Belediye Meclisinin aldığı bu kararı ilçe Millî Emlak Müdürlüğüne yazıyla bildirmiştir. Cevabi yazıda âdeta bin bir dereden su getirircesine talep edilen hiçbir yer için uygundur yanıtı alınamamıştır. Özellikle, Ağıltepe olarak bilinen yerin rezerv yapı alanı kapsamına alındığı bildirilmiştir ancak belediye yetkilileri bu konuda daha önce kendilerine gelen herhangi bir bilgi olmadığını ifade etmekte. Mahalli müşterek ihtiyaçları birlikte gidermeye yükümlü kamu kurumları arasında işleri zorlaştırmak, yokuşa sürmek en hafif tabiriyle halkı hizmetten mahrum bırakmaktır. Buradan Millî Emlak Müdürlüğüne farklı kaygıları değil, kamu yararını gözetmekle yükümlü olduklarını bir kez daha hatırlatıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

24.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale Kaz Dağları'nda Cengiz Holdinge ait Truva Madencilik AŞ'nin faaliyetini genişletme peşinde olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Çanakkale'de Kaz Dağları yine büyük tehdit altında. Cengiz Holdinge ait Truva Madencilik faaliyetini ÇED'lerle ilerleyerek 10 kat genişletmek peşinde. Bakır madeni olarak zaten çalışmakta olan bu maden, hedeflediği genişlemeyi yaparsa Bayramiç ilçemize bağlı Yanıklar, Hacıbekirler, , Muratlar, Osmaniye, Yaylacık ve Söğütgediği köylerimizi ve Halılağa köyümüzü etkileyecek büyük bir doğa katliamı yaşanacak.

Bölgeye gittik, gördük; kesim için ağaçlar işaretleniyor. Firmanın açıklaması 240 bin ağaç kesileceği yönünde ancak bu hesaplamada gövdesi 8 santimin altındaki ağaçlar ağaç olarak kabul edilmiyor. Bütün bitki örtüsü değerlendirildiğinde tahminî 1 milyon ağacın kesilmesi söz konusu. Bu rakam daha önce Kirazlı'da yaşanan ağaç katliamının 3 katı. köylülerimiz bu madeni istemiyor. Madenin genişlemesine kesinlikle izin verilmemelidir, geç olmadan bu katliama "Dur!" denilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Kaçmaz Sayyigit...

Buyurun.

25.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van'da barınma başta olmak üzere birçok sorunun devam ettiğine ilişkin açıklaması

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Van'da on üç yıl önce bugün, 7,2 şiddetinde büyük bir deprem yaşadık; binlerce bina yıkıldı, ağır hasarlı binalar on binlerle ifade ediliyordu. 9 Kasım 2011'deki ikinci depremle birlikte 644 canımızı yitirdik, binlerce insanımız yaralandı. Ama AKP iktidarı o gün de sınıfta kaldı çünkü siyasi şovla meşguldü; bu yüzden etkili adımlar hızlı ve zamanında atılmadı, Van afet bölgesi ilan edilmedi, esnafa verilen vergi terkinin sözü tutulmadı.

Bugün de barınma başta olmak üzere birçok sorun Van'da devam ediyor. Van, depreme dirençli hâle getirilmiş durumda değil.

Yunus'un gözlerini asla unutmayacağız, depremde dahi ırkçılığa mola vermeyenleri de unutmayacağız, halkların dayanışmasını da unutmayacağız. Böylesi bir felaketin bir daha yaşanmaması dileğiyle, yitirdiğimiz tüm canları saygıyla anıyorum.

BAŞKAN – Sayın İrmez...

26.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde bulunan Zümrüt Kaplıcası'nın AKP'li eski Belediye Başkanı Habip Aşan'a düşük bir ücretle satıldığına ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) – Şırnak'ın Elki yani Beytüşşebap ilçesinde bulunan Zümrüt Kaplıcası AKP eski Belediye Başkanı Habip Aşan'a -deyim yerindeyse- peşkeş çekilmiştir.

Dicle Kalkınma Ajansı, Beytüşşebap Belediyesi ve Şırnak İl Özel İdaresinin ortaklığında, 2021 yılında Zümrüt Kaplıcası'nın yapımına başlandı. Amaç, kaplıcaları halkın kullanımına sunmak ve sağlık turizmi kapsamında Beytüşşebap'ın kalkınmasına katkıda bulunmaktı fakat Zümrüt Kaplıcası'nın yapımına katkıda bulunan İl Özel İdaresi ne hikmetse birden karar değiştirmiş, kaplıcaya ihtiyaç duyulmadığına ve satışa çıkarılması gerektiğine hükmetmiştir. Yine, ne hikmetse kaplıca AKP eski Belediye Başkanına düşük bir ücretle satılmıştır.

İlgililere çağrımız ve talebimiz, şu an kapısına kilit vurulan Zümrüt Kaplıcası'nın mülkiyetinin kamuya tekrardan devredilmesi ve bir an önce halkın kullanımına açılmasıdır.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Kış...

27.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Türkiye'nin göç politikasının iflas ettiğine ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Suriye ve Lübnan'dan gelen mültecilere kapımız açık." söylemleri, kontrolsüz bir göç dalgasını tetiklemiştir.

Seçim bölgem Mersin'de resmî olarak 201.898 Suriyeli sığınmacı bulunmaktadır. Bu durum, zaten kısıtlı olan kaynakları hızla tüketirken sosyal uyumu imkânsız hâle getirmiş, kamu düzenini ise ciddi anlamda tehdit altına sokmuştur. Yerel halk ve sığınmacılar arasındaki gerilim her geçen gün tırmanmakta; suç oranlarının hızla artması muhtemeldir.

Almanya, suç işleyen mültecilerin iadesini konuşurken AKP iktidarı hâlâ somut bir çözüm üretememiştir. Türkiye'nin göç politikası açıkça iflas etmiştir. Mersin gibi şehirlere yeni bir göç dalgası sosyal düzeni, ekonomiyi ve güvenliği tamamen çöküşe sürükleyecektir. Hükûmet göç politikasındaki zafiyetleri derhâl gidermeli, kontrolsüz göçü durdurmak için acil önlemler almalıdır.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Şimdi, söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Sayın Kaya, buyurun.

28.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın 2025 bütçesiyle ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgilendirmede bulunduğuna, Sayıştay raporlarına, orta sınıfın ve alt gelir grubunun satın alma gücünün ve refah seviyesinin her geçen bütçede daha da azaldığına, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde Türkiye Büyük Millet Meclisinin dönüştürülmek istendiği mekanizmaya ve yürütmenin yasamayı bilgilendirdiği oranda birlikte hizmet etme imkânının daha da artacağına ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı Yardımcımız Sayın Cevdet Yılmaz 2025 bütçesiyle ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisine bir bilgilendirmede bulunmuş oldu. İlk başta bakıldığı zaman, 1 trilyon 935 milyara yakın bir bütçe açığı, 1 trilyon 950 milyara yakın bir faiz harcaması. Âdeta algı yapan bir tüccar gibi "2 trilyon" dememek için bayağı kendini zorlamış bir iktidarla karşı karşıyayız çünkü 2 trilyon sınırını aşmanın psikolojik algısını herhâlde yönetebilme adına bütçe açığının "2 trilyon" dememek için 1 trilyon 935 milyar, faiz harcamalarının da "2 trilyon" dememek için 1 trilyon 950 milyar olarak gösterildiğine dair bir kanaat ortaya çıkmış oluyor çünkü bütçe gerçekleştirmeleri gösteriyor ki bu rakamların üzerinde bir bütçe açığı ve bu rakamların üzerinde maalesef bir faiz harcamasıyla ülke ekonomisini karşı karşıya bırakmış olacaklar. Elbette, bütçeyle ilgili detaylı incelemelerimizi, çalışmalarımızı yapıp bütçe Meclise geldiği zaman detaylı itirazlarımızı ve katkılarımızı ortaya koymuş olacağız ama burada Sayıştay raporlarına değinmeden geçemeyeceğiz çünkü Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı birçok kurumun içini boşalttığı gibi maalesef Sayıştay denetim yapan, millet adına bütçe harcamalarının mevzuata uygun olarak harcanıp harcanmadığını, usulsüzlüklerin olup olmadığını tespit eden bir kurum olmaktan çıkarmış sadece muhasebesel hesapları yapan bir kurum hâline dönüştürmüştür. Bu da Sayıştayın denetimle ilgili eksikliklerini ortaya çıkarmış ve raporların maalesef sansürlenerek Meclise gelmesine yol açmıştır. Dolayısıyla elbette Türkiye Büyük Millet Meclisinde 2024 bütçesinin kesin hesabı görüşülürken buradaki eksiklikleri Sayıştayın ortaya koyduğu detaylı çalışmalarla milletvekillerinin inceleyip, değerlendirip eleştirmesi mümkünken maalesef Türkiye Büyük Millet Meclisi bu imkândan mahrum ediliyor. Dolayısıyla, işte, bir haftadan beri ülke gündemimizde olan yenidoğan ünitesinde de görüldüğü gibi, siz şeffaflıktan, denetimden kaçtığınız zaman olan, bu ülkenin mal varlığına; olan, bu ülkenin moraline; olan, bu ülkenin ahlaki değerlerine oluyor. Dolayısıyla iktidarın Sayıştayın üzerindeki elini çekmesi ve Sayıştayın kendi işini hakkıyla yapmasına imkân sağlamasını diliyoruz.

Yine vahşi kapitalizmi bu bütçeye yansıtan bir gösterge olarak özellikle orta sınıfın ve alt gelir grubunun satın alma gücünün ve refah seviyesinin her geçen bütçede daha da azaldığı bir süreci yaşıyoruz. İnsanların satın alma gücündeki, daha doğrusu sabit gelirlerinin satın alma gücü kısıtlanarak enflasyonu düşürme politikasından vazgeçilerek sosyal politikalar yönü güçlü bir bütçeyle Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmesini arzu ederdik ama maalesef, herhâlde, yine rantıye değil, bu bütçedeki açıkları, bu faiz giderlerini yoksul ve alt gelir sınıfındaki milyonlarca vatandaşımızın sırtına bir yük olarak yüklemekten de geri durmamış olacaklar.

Yine, bir diğer önemli husus, maalesef hem Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin bir sonucu hem de mevcut iktidarın uygulama tarzı ve İç Tüzük'ü itibarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi âdeta sadece ve sadece yürütme organının kanun talebini kanunlaştırma mekanizmasında döndürülmeye çalışılıyor. Biz de muhalefet partileri olarak, Saadet ve Gelecek Grubu olarak buna itiraz ediyor ve direnmeye çalışıyoruz.

Yeni dönemde özellikle netameli konularda Türkiye Büyük Millet Meclisi göreve davet edilmişken ve toplumda Türkiye Büyük Millet Meclisinin ülke sorunlarının konuşulmasıyla ilgili ana mecra olmasına dair talepler, beklentiler, umutlar oluşmuşken iktidar partisinden beklentimiz şudur ki bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemindeki alışkanlıklarından vazgeçerek Türkiye Büyük Millet Meclisinin sadece kanunların görüşülüp sayısal çoğunlukla herhangi bir sürprize açık olmadan kanunlaştırıldığı bir mecra olmaktan çıkarılmasına dönük kendilerinin de katkı vermesi. Çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisinin en önemli vazifelerinden bir tanesi de millet adına denetim yapmaktır. Soru önergelerine doğru dürüst cevap vermeyen bakanların, hatta yer yer cevapsız, yer yer de lakayit cevaplar veren bir bakanlığın elbette bu denetim vazifesinin hakkıyla yerine getirilmesine katkı sunamayacağı açıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Beş dakikanız bitti.

Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Genel görüşme ve Meclis araştırmasıyla ilgili ancak bir infial olduğu zaman, bir toplumsal baskıdan dolayı iktidar partisi geri adım atamayıp Erzincan'daki maden faciası, çocuk istismarı, kadına şiddetle ilgili ve son olarak da yenidoğan yoğun bakımındaki hususlarla ilgili bir Meclis araştırması kurulmasına dönük adım attı. Elbette bunu müspet görmekle birlikte Meclisin... Hele hele gensoru uygulamasının da ortadan kaldırıldığı ve denetim mekanizmalarının oldukça kısıtlandığı bir dönemde genel görüşme ve Meclis araştırmasıyla ilgili hususlarda Türkiye Büyük Millet Meclisinin topyekûn bir çaba ortaya koymasına katkı sunmalarını bekliyoruz. Dolayısıyla, her önergemizi reddetmek yerine, makul, bu ülkenin geleceğini ilgilendiren konulardaki bu önergelere iktidar partisinden katkı beklediğimizi özellikle vurgulamaya çalışıyoruz.

Dolayısıyla, bir diğer önemli husus da yenidoğan yoğun bakım ünitesinde ülkede infial duyulan bir olay var ama maalesef, Sağlık Bakanı gelip Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirme ihtiyacı dahi hissetmiyor; bu, elbette kabul edilecek bir durum değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Son bir dakikada toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Dolayısıyla, biz, bakanların bütçeden bütçeye değil, zaman zaman yasamanın talebiyle buraya gelip Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmeleri, o konuyla ilgili partilerimizin, milletvekillerimizin eleştirilerini dinlemeleri gerektiğini ifade ediyoruz çünkü yürütme, Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirdiği oranda yürütme ile Meclisin, yasama organının birlikte hizmet etme imkânı daha da artar. Dediğim gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin önemine anlam katan bir süreçten geçtiğimiz bu dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarını hep beraber yükseltelim diyoruz.

Burayı sadece kanun tekliflerini imzalayıp el kaldırıp el indirme boyutuna indirgeme çabalarına hep beraber geçit vermeyelim diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çömez, buyurun.

29.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, sağlıkta eğitim, koordinasyon ve planlamayla ilgili çok ciddi problemler olduğuna, Türkiye'de bulunan Suriyeli sağlık çalışanlarına, TUS'ta yabancılara sağlanan kolaylığa ve ayrılan kontenjana, Türkiye'de özellikle çocuk servislerinin yabancılara teslim edildiğine, Sağlık Bakanlığının hastaneleri denetlemediğine, AK PARTİ'nin Washington'da 2 tane bina satın aldığına ve bu binaların vergilerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; çok teşekkür ediyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bakın, günlerdir Türkiye'de sağlık skandallarını konuşuyoruz, hastanelerde yaşanan dramları ve çok ciddi komplikasyonları ve sorunları konuşuyoruz. Aslında sağlıkta yaşanan sorunlar bununla sınırlı değil; sağlıkta eğitim, koordinasyon ve planlamayla ilgili de çok ciddi problemler var.

Bakın, ben uzun yıllar yurt dışında yaşadım; yurt dışında hekimlik lisansı alabilmek için önce dil sınavı, ardından tıbbi sınav, ardından da sözlü sınavlara girdim ve hakkımda birçok araştırma yapıldı ve uzun incelemelerden sonra yurt dışından bir lisans aldım. Şu anda Türkiye'de 6 bin civarında Suriyeli sağlık çalışanı var. Bunların Türkiye'ye nasıl geldiğini biliyor musunuz, ben size özetle söyleyeyim: Elleri bir diploma var; bu diploma sahih mi değil mi, doğru mu yanlış mı, bilinmiyor, hiçbir incelemesi yok, haklarında güvenlik soruşturması yok; daha da vahimi, dil sınavları yok; daha da vahimi, tıbbi sınavlar yok; en kötüsü, sözlü sınavlar yok ve elini kolunu sallaya sallaya, eline bir belge tutuşturan bu ülkede maalesef hekimlik yapıyor, dış hekimliği yapıyor, eczacılık yapıyor ve buna benzer sağlık alanlarında çalışıyor. Üstüne üstlük bu da yetmiyor, kendilerine bir pasaport da veriliyor ve bu ülkenin vatandaşı yapılıyor. Bu son derece ciddi, son derece önemli bir problem. Şu ana kadar Türkiye'den 15 bin hekim yurt dışına gitti ve benim temaslarım ve edindiğim itibalar neticesinde 2025 yılı sonunda bu rakam 25 bini geçecek.

Şimdi, gelelim Tıpta Uzmanlık Sınavı'na. Yani planlama ve koordinasyon yetersizliğinden bahsederken bu örneği özellikle verdim. Türkiye'de Türk hekimlerine yapılan ve yabancı hekimlere yapılan muamelenin ne olduğunun daha iyi anlaşılabilmesi için. Bakın, 2023 yılı sonbaharında Tıpta Uzmanlık Sınavı için ayrılan toplam kadro 12.126, bir daha söylüyorum, 12.126; 2024 sonbaharında ise 8.114'e düşmüş. Bundan aile hekimliği kontenjanını çıkardığımızda aşağı yukarı 6 bin civarında yani 12 binden 6 bine düşmüş, yüzde 50 azalmış fakat çok ilginç, yabancılara ayrılan kontenjanda bir azalma yok, hep 500 civarında. Oransal olarak baktığımızda, geçen yıldan bu yıla yabancılara ayrılmış olan kontenjanda tam 2 kat bir artış var.

Şimdi, ben buradan soruyorum Sağlık Bakanına: Türk hekimlerine senin garazın nedir? Türk hekimlerine senin düşmanlığın nedir? Onlara kontenjan ayırmazken yabancılara bu kontenjanı niye ayırıyorsun?

İkinci bir vahametten daha bahsedeceğim, son derece önemli ve son derece ciddi bir durum: Bakın, dünyanın hiçbir yerinde "yerli kontenjan" "yabancı kontenjan" diye bir ayrım olmaz; açarsınız sınavları -yazılısını, sözlüsünü- herkes eşit şartlarda girer ve herkes o sınavdan alınının aklıyla ve alınının teriyle çıkar ve kazanır. Dünyanın hiçbir yerinde Türkiye'de uygulandığı şekliyle bir sınav düzenlemesi yok. 30 bine yakın hekimimiz, Türk hekimimiz sınava giriyor, bunların yüzde 5'i, 10'u, 15'i, her neyse, uzmanlık sınavına girebiliyor ama yabancılar için ayrı bir kontenjan açılmış, onlar için ayrı bir sınav düzeni var ve Türk hekimlerinin kazandığı oranların çok altında sorulara cevap verseler bile onlara ihtisas yolları açılıyor; bu son derece vahim, son derece ciddi.

Ben bir daha soruyorum buradan Sağlık Bakanına: Nedir senin bu Türk hekimlerine olan düşmanlığın? Yabancılara bu kadar kontenjan açarken, bunlara bu kadar kolaylık sağlarken Türk hekimlerine garazın nedir? Onun bir kere cevabını bize vermesi lazım.

Şimdi, daha ciddi bir konudan bahsedeceğim size: Türkiye'de öyle yerler var ki öyle önemli yerler var ki buraya baktığınız zaman, kontenjanlarla ilgili çok ciddi skandalların, çok önemli problemlerin ortaya çıktığını görüyorsunuz.

Bakın, Hacettepe Tıp Fakültesi Pediatri Bölümü'nde 2023 sonbaharda 20 Türk hekimine kadro açılmış, 2 yabancıya; 2024 ilkbaharda 20 Türk hekimine kadro açılmış, 2 yabancıya. Gelelim 2024 sonbaharına: 2 Türk hekimine kadro açılıyor, 2 de yabancıya. Hacettepe Tıp Fakültesinde bu kadar doktor ihtiyacı varken Türk doktorlarının sayısını bu kadar azaltıp, yüzde 10'a düşürüp yabancılarının sayısını bu kadar yüksek tutmanın manası ne? Birisinin bunun bana izahını ya da Türk Milletine, Türkiye Büyük Millet Meclisine izahını yapması lazım. Kaldı ki bu yabancı doktorlar Türk hekimlerinin sınav başarılarıyla oranlanamayacak kadar, mukayese edilemeyecek kadar çok basit bir metotla bu sınavları geçip Türk milletinden, onlara hizmet etmek için Türkiye'den diploma alıyorlar; bu son derece vahim.

Daha ciddi bir şey söyleyeceğim: Bakın, Hacettepe Tıp Fakültesinin çocuk bölümlerini söyledim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu istatistikleri incelediğimde çok ilginç bir şeyle karşılaştım. Türkiye'de özellikle çocuk servisleri yabancılara teslim ediliyor, çocuk üniteleri özellikle yabancı doktorlara teslim ediliyor. Buyurun, Hacettepe Tıp Fakültesi, son sınavda 2 Türk, 2 yabancı; Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, son sınavda 5 yabancı, 2 Türk; Başkent Üniversitesi 3 yabancı, 2 Türk; Medipol Üniversitesi 3 yabancı, 2 Türk. Allah aşkına, sizin özellikle Türkiye'deki Türk çocuklarına -zaten çok ciddi dramlar yaşıyoruz özellikle çocukların kaldığı yoğun bakım ünitelerinde- Türk hekimlerine garazınız nedir, çocuk bölümlerini özellikle yabancılara teslim ediyorsunuz. Tabii, burada verilen kontenjanların yarıya düşmesi önümüzdeki sene eğitimle ilgili ve hizmetle ilgili çok ciddi skandallara ve sorunlara yol açacak, bunun Mecliste şimdiden kayıtlara geçmesini istiyorum. Bunu beceremeyeceksiniz, bunu yönetemeyeceksiniz ve biz önümüzdeki aylarda sağlık sisteminde yaşanacak başka problemlere tanık olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitireceğim Sayın Başkanım, son derece önemli.

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum.

Şimdi bir başka şeyden daha bahsedeceğim. Bakın, 8 tane üniversitede Türklere hiç kontenjan açılmamış, sadece yabancılara kontenjan açılmış. Allah aşkına sizin garazınız nedir ya? Türk hekimlerine kontenjan açmadığınız bölümlerde niye yabancılara kontenjan açılıyorsunuz? Buyurun, elimde listesi var, yerini de söyleyeyim: Trakya Üniversitesi, Edirne Tıp Fakültesi, Üroloji Bölümü 1 tane kadro açmışsınız, bunu yabancılara vermişsiniz ve bu adam son derece basit sorulara cevap vererek, son derece standardı düşük bir imtihandan geçerek buraya girecek. Şimdi, 30 bin Türk hekimi içerisinde Türkiye 1'inci olmuş Türk doktoru buraya girmek istese giremeyecek; yok, kadro yok. Allah aşkına, sizin bu Türk doktorlarına garazınız nedir, böyle bir şey olur mu? Bakın, bir daha söylüyorum: Sağlık Bakanlığı bunu beceremiyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – ...Sağlık Bakanlığı hastaneleri denetleyemiyor; bunların üzerine düşmediğiniz takdirde, biz altı ay sonra, bir yıl sonra daha başka problemleri konuşuyor olacağız. Türk hekimlerine artık garaz etmekten, Türk hekimlerine zulmetmekten vazgeçin.

Bir başka konuya daha kısaca temas etmek istiyorum, Özlem Hanım belki konuşmasında, burada cevap verebilir: 28 Mayıs 2024'te Meclis kürsüsünden yaptığım konuşmada, Washington'da AK PARTİ'nin iki tane bina aldığını söyledim. Biri yaklaşık 5 milyon dolar civarında, biri de 6 milyon dolar civarında; 11 milyon dolarlık iki tane bina satın aldığını söyledim. Haddizatında siyasi partilerin binaları aynı zamanda memleketindir, milletindir; siyasi partilerin bütçesi de ona keza denetim altındadır ve milletindir. Böyle bir tasarrufta bulunulmuş, Amerika'ya neyse bir ilgi alaka gösterilmiş, bir bina alınmış, yetmemiş; ikinci bina alınmış, o da yetmemiş. Kaldı ki, ikinci bina Birinci Dünya Savaşı'nda savaşın yönetildiği bir Fransız Büyükelçiliği, çok muhteşem bir bina; gördüm de binayı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Son dakikayı rica ediyorum, bitireceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Erdoğan geçtiğimiz günlerde orada incelemeler de yaptı. 28 Mayıs'ta yaptığım konuşmada bir eleştiri yönelttim ve o zaman Sayın Akbaşıoğlu sizin yerinizde oturuyordu ve hararetle kalkarak dedi ki: "Biz, bunu yasal olarak aldık." Doğrudur, yasal olarak bir mâni yok ama etik olarak bana göre yanlış. Dedi ki: "Binanın birini satıyoruz zaten." Fakat geçtiğimiz günlerde kayıtlara baktım, bina hâlâ satılmamış, Türk milletinin o bina, hâlâ satılmamış. Niye satılmadığını bilmek isterim.

Daha da vahim bir durum var, daha da vahim bir durum var. Binaların Amerikan sistemine ödenmesi gereken vergileri ödenmemiş. Yani Özlem Hanım, şu anda AK PARTİ'nin Amerikalılara vergi borcu var ve bu vergi borcundan dolayı da yüzde 10 ekstra para ödeyeceksiniz. Bakın, yüzde 10 ekstra para ödeyeceksiniz ve ödeyeceğiniz bu vergi cezasını da Türk milleti ödeyecek. Allah aşkına Türkiye'de... Herhâlde telefon edip alıyorsunuz detayları ama bende belgeleri var, verebilirim çünkü çıkarttım kayıtları. Yani Türk milletinin parasını götürdünüz Amerika'ya boca ettiniz, bir bina aldınız, yetmedi; bir daha aldınız, yetmedi; bari vergisini zamanında ödeyin de onun faturasını Türk milletinin sırtına yüklemeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Son bir cümleyle bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Şu anda 4 milyon liraya yakın çok ciddi bir vergi borcunuz var ve bu para da aziz Türk milletinden çıkacak; aç gezen, sefil gezen, akşam yatağa aç giren, sabah yataktan aç kalkan ve maalesef, bunların hakkı olan paradan gidecek. Diyorsunuz ki: "Çocukları köylerden kasabaya taşıyacak minibüslerin benzinini bulamıyoruz." Ama Amerika'daki o devasa binalarınızın, efendim, milyonlarca dolarlık binalarınızın bütçesini devlet kesesinden buluyorsunuz ve onların da vergisini ödeyemiyorsunuz. Allah aşkına, o vergileri ödeyin de milletin başına yeniden bir ekstra vebal çıkmasını diyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun.

30.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Van depreminin 13'üncü yıl dönümüne ve Silivri Cezaevinde tutsak bulunan Bekir Kaya'ya, depremlere karşı mücadele etmenin yolunun kent planlaması olduğuna, dün kurulan araştırma komisyonuna, cezaevlerindeki sağlık koşullarına, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın bütçe sunumundaki "IMF'nin açıklayacağı Global Ekonomik Görünüm Raporu'nda önemli bir revizyon beklemiyoruz." cümlesine, bütçenin komisyondaki görüşmelerinin halka açık olması gerektiğine; barış için söylenen her sözün, atılan her adımın çok kıymetli olduğuna ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Van depreminin, bildiğiniz gibi, 13'üncü yıl dönümü. Depremde yitirdiğimiz tüm halkımıza, yurttaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum. Tabii, o deprem sonrası yaşananları da unutmamak. O deprem sonrası orada insanlar çırpınırken insanların üzerine gaz sıkılması, şiddet uygulanması da hâlâ gözlerimizin önünde. O depremde halkıyla beraber orada mücadele eden Belediye Başkanımız Sayın Bekir Kaya'ya da buradan selamlarımı göndermek istiyorum. Bekir Kaya şu anda Silivri Cezaevinde bir tutsak. Neden mi tutsak? Hani, dün Fetullah Gülen öldü diye burada arkasından beddualar ediyordunuz ya "Odunu bol olsun." "Ateşi bol olsun." diyordunuz ya; işte, o Fetullah Gülen'in savcılarının iddianamesiyle tutsak Bekir Kaya da. O savcılar cezaevinde, o savcılar kaçak, o hâkimler kaçak, cezaevinde ama bizim arkadaşlarımız hâlâ cezaevinde. Evet, depremi anarken sevgili Bekir Kaya'yı da anmak isterim.

Evet, depremlere karşı mücadele etmenin yolu yapı denetimidir, yapı sağlamlığıdır, kent planlamasıdır ama bizde kent planlaması yok, rant planlaması var. Maraş depreminde birinci sorumlu olan Bakan belediye başkanlığına aday oldu, gitti, dedik ki: "İyi, planlamadan anlayan birisi gelir." Tekrar geri geldi, Bakan oldu; şimdi rantları planlamaya herhâlde devam ediyor çünkü bütçeye baktığımızda yine aynı şeyi gördük. Burada yapılması gereken, gerçekten kent planlamasını, afet ve deprem riskini gözetken bir yerden hayata geçirmek önceliğimiz olmalıdır, o yüzden de DEM PARTİ olarak "deprem ve afet bakanlığı" kurulmasını bir kez daha öneriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün burada bir araştırma komisyonu kurulması kararını verdik ve her zaman olduğu gibi bir komisyon kuruldu. Yenidoğan çetesiyle ilgili, ortaya çıkan bu vahim tabloyla ilgili bir araştırma yapılacak ama bu yeterli değil. Meseleyi komisyona havale etme duygusundan kurtulmamız lazım çünkü bu alan tam anlamıyla bir bataklığa dönüşmüş durumda. Sağlık alanında özellikle "SGK'yi nasıl soyarız?" aklının hâkim olduğu bir dünya var karşımızda. İşte, anjiosundan stentine kadar, ilacından her türlü muayene hizmetlerine, tedavi hizmetlerine kadar baktığınızda karşımızda bir çete aklının nasıl dallanıp budaklandığını görüyoruz ve evet, buna karşı mücadele sadece işi Komisyona havale etmekle olmaz, kaldı ki Komisyonun sınırları belli; bu konu üzerinde ayrıntılı bir denetim mekanizmasının kurulması, takibinin yapılması ve siyasetin de bu konuda üzerine sorumluluğu taşıması önemlidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her zaman burada ısrarla cezaevlerinde yaşananları dile getiriyoruz. Bakın, bu durum cezaevinde yaşayanların sağlık koşullarını da ilgilendiren bir durumdur. Cezaevlilerinde sağlık koşullarının ne durumda olduğunu gösterecek iki örnek vereceğim: Birisi Serhat Temizer, diğeri de Abdulkadir Kuday; ikisi de vefat etti, ikisinin de vefatına baktığımızda zaten bugünkü cezaevlerindeki durumu anlamamız mümkün, cezaevlerindeki sağlık koşullarının ne hâlde olduğunu görmemiz mümkün. Orada da âdeta bir çete aklının olduğunu görüyoruz. Serhat Temizer 20 Ekimde yaşamını yitirdi fakat 18 Ekimde Hakkâri'de mahkemeye çıktı ve tahliye kararı verildi. Tahliyesi verilmiş bir insan, 20 Ekim günü Erzurum Cezaevinde hayatını epilepsi krizi nedeniyle yitirdi. Neden? Çünkü epilepsi krizi hangi koşullarda gerçekleşirse o koşullar âdeta yaratıldı o hücrenin içinde ve maalesef, epilepsi krizi geçirerek vefat etti. Abdulkadir Kuday 38 kiloya düştü, düşene kadar tedavisi ihmal

edildi ve son günlerinde ailesinin yanında ölmesine bile izin verilmedi. Dolayısıyla, dönüp baktığımızda, cezaevinde özellikle hasta tutsaklara yönelik bu işkenceci aklın bir an önce son bulması gerekiyor; bunu son buldurmadığınız sürece, burada istediğiniz kadar demokrasiden, insan haklarından, hukuktan bahsedin, dönüp cezaevlerine bakmadığınız sürece lafûgûzaftan öteye geçmez bu işler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekonomi, evet, değişmez gündemimiz. Bütçe sunumu gerçekleşti ama dediğim gibi, ekonomiye baktığımızda, gerçekten ortada bir parodi var; bunu defalarca dile getiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim.

Dün de Sayın Cevdet Yılmaz bütçe sunumunu yaparken şöyle bir cümle kuruyor, diyor ki: “IMF’nin açıklayacağı Global Ekonomik Görünüm Raporu’nda önemli bir revizyon beklemiyoruz.” Yani, âdeta böyle bir zamanlama ilginç bir tabloyu karşımıza getiriyor çünkü bu açıklamadan kısa bir süre sonra IMF revizyona gidiyor Türkiye’nin 2024 ile 2025 büyümelerine dair. Aynı şeyi Merkez Bankasında da yaşadık, Merkez Bankası sürekli sene sonu, yıl sonu enflasyon tahminlerini değiştiriyor; 38’le başladılar, işte, giderek artıyor.

Şimdi, burada anlatmaya çalıştığımız nedir? Bu örnekleri neden veriyoruz? Bu rakamları tutturup tutturamamanın arkasında yatan aslında ekonomi yönetiminin öngörüsüzlüğüdür. Ekonomi yönetimi Türkiye’nin üç ayını bile göremiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Ve bu öngörüsüzlükle karşımıza yeniden bir bütçe geldi. Bütçeye dönüp baktığımızda, Türkiye’nin herhangi bir sorununa kalıcı bir çözüm üretmesi mümkün değil; tam tersine, mevcut sorunları derinleştirecek, yapısal sorunları daha da içinden çıkılmaz bir hâle sürükleyecek bir bütçe var karşımızda. Komisyon görüşmeleri yakından takip edilecek, bütün halkımızın da takip etmesini istiyoruz. O yüzden, buradan Komisyona bir çağrı yapmak istiyoruz: Bu Komisyon görüşmeleri neden halka kapalı? Topluma açık olmalı. Nasıl burada dokuzda televizyon kesiliyor, halk dokuzdan sonraki tartışmaları nedense dinleyemiyor; aynı şey, Komisyon görüşmelerinde de topluma kapalı. Neden? Neyi saklıyorsunuz? Herhâlde öngörüsüzlüğünüzü saklıyorsunuz. O yüzden, çağrımız; halka açık olmalı, halk kendi bütçe hakkı üzerinde nelerin konuşulduğunu ya da nelerin gasbedildiğini görmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi büyük bir barış çağrısıyla tamamlamak istiyorum: Evet, barışa her şeyden çok ihtiyacımız var, barış için söylenen her söz çok kıymetlidir, atılan her adım çok kıymetlidir çünkü bu ülke uzun yıllardır barışını arıyor ve bunun için herkes üzerine düşen sorumluluğu mutlaka yerine getirmelidir. Çok fazla acımız var, o acıların içinde hep beraber boğulduk, o acıların üzerinde yürüyerek siyaset yapamayız; tam tersine, o acıları dindirmek için siyaset yapmalıyız. O acıları bir nebze bile dindirsek bu halk için, o acılarla kavranan bu halk için atılmış en değerli adımı atmış olacağız. Bu konuda da DEM PARTİ olarak üzerimize düşen her şeyi yapmaya devam ediyoruz. DEM PARTİ Halklar ve İnançlar Komisyonu olarak Âlimler, Analar, Pirlar Buluşması’nı gerçekleştirmeye başladık. İlk toplantımızı Siirt’te yaptık, 2’ncisini Dersim’de gerçekleştireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Türkiye’nin her yerinde Âlimleri, anaları, pirleri yan yana getirerek, tüm toplumu, tüm farklı inançları, toplumun tüm farklı kesimlerini bir araya getirerek topyekûn bir barış talebinde, topyekûn bir barış mücadelesinde buluşturmak en büyük amacımız.

Buradan tüm Türkiye toplumuna, tüm Türkiye halklarına, inançlarına da seslenmek istiyoruz: Gelin, hep birlikte, bir an önce, Türkiye’nin en önemli ihtiyacı olan barışa katkı sunalım, hep birlikte el verelim, içinde boğulduğumuz bu savaş, şiddet, nefret söyleminden hep birlikte kurtulalım.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kara...

Buyurun.

31.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara’nın, Hatay’da depremzedelerin çilesinin bitmediğine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Hatay’da TOKİ konutlarının kurası çekiliyor ancak depremzedelerin çilesi bitmiyor. Antakya Üçgedik’tе Mimar Sinan Konteyner Kent’te kalan çocuklar, ailelerine kura çıktığı için Gülderen’de evlere gitmek zorundalar fakat çocukların okulları Gülderen’de. Valiliğe soruyoruz: Ne yapacaksınız? “Çalışma yapıyoruz, taşıyacağız, servis ayarlıyoruz.” Reyhanlı’daki bir baba Antakya’daki okula çocuğunu gınaşırı götürüp getirmek zorunda kalıyor. Yine, kurası çıkan ailelere dediler ki: “Konteyner kentlerdeki eşyalarınızı alın.” O eşyalar da nedir biliyor musunuz? 2 yatak, 1 buzdolabı, 1 üçlü ocak. Fakat ailelere ne deniliyor: “Bunlar demirbaş, alamazsınız.” Ancak Hatay Valisi çıkıyor, diyor ki: “Biz transferlerini dahi yapıyoruz.” Hatay Valisi Hatay’da ne olup bitiyor farkında bile değil. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Emir, buyurun.

32.- Ankara Milletvekili Murat Emir’in, Türkiye’ye dayatılan tek adam rejimiyle adım adım parti devleti inşa edilirken devletin kurumlarının da çökertildiğine ve örneklerine, Meclise sunulan bütçede son derece tehlikeli rakamların olduğuna ve Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinden vakıflara aktarılabilecek tutara, yenidoğan bebek ölümlerinin sorumlularına, 112 Acil Çağrı Merkezine, Doğru İnsanlar Vakfına, Bakanlığı zamanında Fahrettin Koca’ya yüksek getirili hastalarla ilgili sorduğu soruya, kadınların katilleriyle baş başa bırakıldığına ve Narin cinayetine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2017 Anayasa değişikliğiyle bir tek adam rejimi Türkiye’ye dayatıldı ve tek adam yasamanın, yürütmenin ve yargının direkt veya indirekt olarak tepesinde ve parti devleti, maalesef, adım adım inşa edilirken devletimizin kurumları da çökertildi. Bir çarpıcı örneği dün gördük, MİT Başkanı İbrahim Kalın AKP Genel Merkezinde AKP üst yönetimine Fetullah Gülen’le ilgili brifing verdi. Bu, kanıksadığımız, AKP’lilerin şaşırmayacağı ama normalde hiçbirimizin kabul etmemesi gereken bir durumdur. Millî İstihbarat Teşkilatı, adı üstünde millîdir, tüm milletindir, Türkiye Cumhuriyeti’nindir. Eğer MİT Başkanı’nın parti genel başkanlarına brifing vermeye ihtiyacı var ise, Sayın Cumhurbaşkanına brifing vermeye ihtiyacı var ise -ki bunu anlayabiliriz- bunun yeri elbette ki Cumhurbaşkanının çalışma ofisi olmalıdır. Aynı şekilde, MİT Başkanı diğer partilere de devletin güvenliğiyle ilgili gerekli gördüğü zamanlarda, geçmişte devletimizin geleneğinde olduğu gibi, brifing vermelidir, bilgilendirme yapmalıdır ama bir parti hâkim parti, Cumhurbaşkanının partisi, yürütmenin Meclisteki partisi olsa dahi o partinin genel merkezine gidip o partinin üst yönetimine devletin bilgilerini aktarması asla kabul edilemez. Devletin nasıl çürütüldüğünün, ne hâle getirildiğinin, Millî İstihbarat Teşkilatının

bile millî karakterinden uzaklaştırılıp AKP'nin bir alt kuruluşuna dönüştürüldüğünün ve bu nedenle de Türkiye Cumhuriyeti'nin nasıl tehlikelere atıldığının çok somut ve çarpıcı bir örneğini gördük ve bunu kabul etmiyoruz, bunu kanıksamıyoruz, buna alışmıyoruz, siz de alışmayın.

Yine aynı şekilde, bakıyorsunuz, Elâzığ Valisi, daha yeni atanan Elâzığ Valisi Numan Hatipoğlu, Elâzığ AKP İl Başkanı ve yönetim kuruluyla Bakan Murat Kurum'u ziyarete gidiyor. Bir vali elbette ki kentindeki sorunlar için Bakana gidecek, AKP teşkilatı da gidebilir, CHP teşkilatı da gidebilir ama vali, AKP teşkilatıyla gidemez, devletin valisi olmak zorundadır. Devletle bu kadar oynamayın, bu kadar çürütmeyin.

Bakınız, bütçe Meclise sunuldu, son derece tehlikeli, sorunlu rakamlar var. Bakıyorsunuz, 2000-2024 arasında Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinden vakıflara 1,6 milyar lira aktarılmışken 2025-2027 döneminde 6,3 milyar lira aktarılıyor, çok büyük bir rakam. Oysa bu devlet, Gençlik ve Spor Bakanlığı KYK yurtlarındaki gençlerden 5,5 milyar lira para alıyor. KYK yurdunda kalan her bir gencimiz 345 lira ile 855 lira arasında ücret ödemek zorunda kalıyor. Vakıflara, ne yaptığını bildiğimiz, AKP'nin alt iletişim sorumlusu, alt birimleri olarak çalışan bu tarikatlara, bu cemaatlere para aktarılacağına, kaynak aktarılacağına KYK yurtları yapılsa, ihtiyacı olan gençlerimiz orada ücretsiz kalsa daha iyi olmaz mı? Ama bunun yerine, maalesef bunu tercih ediyorlar. Bir rakam daha vereyim: Her 4 gencimizden sadece 1'i KYK yurtlarında kalabiliyor ve son bir yılda sadece 47 bin kapasiteli KYK yurdu yapıldı. 1 milyona yakın yurt kapasitemiz var, bir yılda sadece 47 bin artırıldı yani dörtte 1 oranı değiştirilemiyor. Çocuklarımız KYK yurtlarında yer bulamıyorlar, yine, başka özel sektöre veya tarikat yurtlarına mahkûm ediliyorlar; bu da son derece tehlikeli bir durum.

Günlerdir yenidoğan çetesiyle, yenidoğan bebeklerimizin ölüme terk edilmesiyle ve oradan önemli bir ticaret yapılmasıyla sarsılıyor ama burada Sağlık Bakanı başta olmak üzere sorumlulardan doyurucu, açıklayıcı bir cevap alamıyoruz; sessizliğe bürünüyorlar ve istifa etmeyi akıllarına getirmiyorlar. Oysa denetim görevini yapmayanlar, bekleyenler, bebekler ölürken sadece dinleyenler, dinleyip de bir şey yapmayanlar, SGK'ye bildirim yapıp SGK'nin ödemesini anında kesmeyenler, Sağlık Bakanlığına haber vermeyenler bu cinayetlerden birinci derecede suçludur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Emir.

MURAT EMİR (Ankara) – Ve bu cinayetler 112 sistemi üzerinden yapılmıştır. Hastalar, yenidoğan bebekler 112 üzerinden bu hastanelere aktarılmakta, burada bir çete oluşturulmakta ve bu çetenin buradaki ihmalleri dolayısıyla veya yeni doğanların yaşamını tehlikeye atması dolayısıyla cinayetler işlenmekte ve kanlı paralar kazanılmaktadır. Ama 112'ye de mutlaka el atılmalıdır.

Bugün bir haber: Sağlık Bakanı kardeşinin, yeğeninin de üye olduğu bir vakıf kuruyor. Vakfın adı "Doğru İnsanlar Vakfı" ve bu Vakfın 112'yle doğrudan bağlantısı var. Sayın Bakanı bu konuda açıklamaya davet ediyoruz. 112'yle bağlantınız nedir? Çünkü Nurperi Apaydın Sayın Bakanın yeğeni, aynı zamanda 112'de bir çalışandır. Dolayısıyla burada ambulansların koordine edilmesinde etkili olduğu söylenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Defalarca şikâyet edildiğine ama bu şikâyetlerin bugünkü Bakan eliyle bastırıldığına, üstünün örtüldüğüne dönük bilgiler bulunmaktadır. Sayın Bakanın çıkıp bu konuda açıklama yapması ve bu 112'deki hasta yönlendirmelerine mutlaka müdahale etmesi gerekir.

Benim beş yıl önce sorduğum bir soru hâlâ cevapsızdır. Medipol Hastanelerine Fahrettin Koca'nın Bakanlığı zamanında özellikle koroner kalp hastalarının yani yüksek getirili hastaların yönlendirildiğine dönük bilgiler gelmişti, sormuştuk, hâlâ raflarda bekliyor, bu sorunun da cevabını Fahrettin Koca'dan bekliyoruz.

Sayın Başkan, bugün yine dün akşam itibarıyla bir ölüm haberi aldık, bir kadın cinayeti yaşandı Türkiye'de, Evin Demirtaş isimli bir kadın katledildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

MURAT EMİR (Ankara) - Her bir kadın cinayetinde kadınların nasıl savunmasız bırakıldığını, nasıl bir gece bir imzayla İstanbul Sözleşmesi'nden çıkıldığını, devlet gücünün kadınların arkasından çekilince kadın cinayetlerinin nasıl arttığını dile getireceğiz. Bu cinayetlerde elbette failer var ama failerden biri de siyasi iktidardır, Tayyip Erdoğan'dır, İstanbul Sözleşmesi'nden usulsüz bir biçimde, bir imzayla çekilen kendisidir ve kadınları katilleriyle baş başa bırakmıştır, bu açıdan da suçludur.

Sayın Başkan, son sözlerimi Narin cinayetiyle bağlamak istiyorum. İddianame ortaya çıktı, 4 sanık var, Narin'i öldürmekle suçlanıyorlar, hangisinin öldürdüğü belli değil. Niye? Çünkü deliller yok. Niye? Çünkü devlet yapması gerekeni yapmadı, geç yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MURAT EMİR (Ankara) - Su kenarına o cesedin bırakıldığını herkes biliyordu; AKP milletvekili de biliyordu, bilmesi gerekenler biliyordu. Kolluk güçleri etkili bir soruşturma yapsaydı kısa sürede öğrenebilirdi ama beklendi, beklendi, beklendi, o minik bedendeki deliller kaybolduktan sonra minik beden bulundu, Adli Tıp raporlarında hiçbir şey çıkmadı. Şu anda elimizde bir iddianame var, iddianamede sanıklar var ama kimin katil olduğu belli değil. Korkarız ki o katillerin her biri teker teker delil yetersizliğinden tahliye edilecekler ve Narin'in kanı yerde kalacak; biz bunun takipçisiyiz. Ama on dokuz gün boyunca görevini yapmayanlar, ihmal edenler hakkında da mutlaka soruşturma yapılmalıdır, bunun da takipçisi olacağız.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan...

33.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 24-25 Ekim 2024 tarihlerinde gerçekleştirilecek olan Hopa Uluslararası Lojistik Kongresi'ne ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hopa Belediyesi, Hopa Ticaret ve Sanayi Odası, Artvin Çoruh Üniversitesi Hopa İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ortak organizasyonuyla 24-25 Ekim 2024 tarihlerinde gerçekleştirilecek olan Hopa Uluslararası Lojistik Kongresi bölgemizin kalkınması ve gelişmesi açısından çok kıymetli bir çalışma niteliğindedir. Artvin Hopa Limanı'nın lojistik potansiyelin ortaya konulacağı, lojistik firmalarının yaşadıkları sorunların ve çözüm önerilerinin aktarılacağı, Hopa'da lojistiğin geleceğinin konuşulacağı Hopa Uluslararası Lojistik Kongresi iki gün boyunca, 13 oturumda, alanında uzman 50'yi aşkın akademisyen ve bölgemizde önde gelen sektör temsilcilerine ev sahipliği yapacaktır.

Artvin'imiz ve Hopa'mız için çok değerli olan, özellikle Hopa'mızın gelişimi ve geleceği açısından tarihî bir öneme sahip Hopa Uluslararası Lojistik Kongresi'nin gerçekleştirilmesinde emeği geçen Hopa Belediye Başkanımız Sayın Utku Cihan başta olmak üzere herkesi gönülden kutluyor, kongreye katılan tüm katılımcılara selam ve saygılarımı iletiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

34.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, 23 Ekim ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde Van'da gerçekleşen depremlere, yenidoğan çetesi skandalını araştırmak için bütün siyasi partilerin ortak imzasıyla dün bir araştırma komisyonu kurulduğuna, konuyla ilgili Türkiye kamuoyunu yanıltmak için yapılan kötü haberciliği kınadığına, yenidoğan çetesiyle ilgili hazırlanan iddianameye, yabancı uyruklu hekimlerin çalışma alanlarına ve ayrılan kontenjana ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de hayırlı bir çalışma günü diliyorum, Genel Kurulda saygıyla selamlıyorum.

Tabii, çokça konu var, bazıları zaten gün içerisinde önergelerde konuşulması gereken konulardan. Ben burada kendi öncelik sıralamama göre birkaç şeyi ifade etmek istiyorum.

Malumualiniz, dün konuşan milletvekillerimiz de ifade ettiler, 23 Ekim ve 9 Kasım 2010 tarihlerinde Van'da bir deprem oldu. Bu depremde 644 vatandaşımız hayatını kaybetti, 2 bine yakın da yaralımız vardı. Bu vatandaşlarımızla ilgili olarak -ölen vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum- Hükümetimiz, devletimiz bu konuyla ilgili olarak çok büyük bir özveriyle, bu mağduriyetlerin giderilmesi için büyük bir gayret sarf etti. Şu anda da zaten Türkiye'de -özellikle bütçemizin çok yoğun bir şekilde- en son yaşadığımız depremdeki, 5'ten fazla ilimizi etkileyen depremdeki hasarların giderilmesiyle ilgili gayretimiz de hâlihazırda devam ediyor.

Şimdi, dün, biz, burada uzunca tartışmalar yaptık, bugün de devamı gelecek "Yenidoğan çetesi skandalı" diye ifade ettiğimiz şeyin. Bu konuyla ilgili olarak Genel Kurulda dün bütün siyasi partilerin ortak imzasıyla bizler bir araştırma komisyonu kurduk Mecliste fakat televizyonlara bakıyorsunuz, Türkiye'nin en önemli isimlerine, kamuoyunun bildiği isimlere -şöhret anlamında bilinirlik adına- iyi şeyler görüyorum. Buradan pek yapmadığım bir şeyi yapacağım, mesela, Şahan Gökbakar - Türkiye'de farklı siyasi fikirlerde olabiliriz- kamuoyunun çok iyi tanıdığı bir isim; çok kolay bir şekilde şöyle bir ifadeyle "tweet" atıyor, diyor ki: "AK PARTİ ve MHP'nin oylarıyla reddedildi, bunların araştırılması reddedildi." Oysaki buradaki herkes şahit, dün burada 2 tane siyasi parti ayrıca önerge verdi ama biz, buradaki herkes şahit, dün burada 2 tane siyasi parti ayrıca önerge verdi ama biz burada, Genel Kurulda bütün siyasi partilerin ortak iradesiyle bir araştırma komisyonu kurduk, sahici bir komisyon kurduk; bu konuya dair bütün detayları burada hep beraber araştıralım, bu konuya dair kimin kabahati varsa, nerede noksanlık varsa bu ortaya çıksın ve devamında da bizim asli işimiz olan, bu suistimale giden yollarla alakalı eğer yapmamız gereken bir mevzuat düzenlemesi varsa biz bunu yapalım diye yaptık bunu. O yüzden Türkiye kamuoyunu bu kadar önemli, bu kadar hassas bir konuda yanıltmayı çok büyük bir hata olarak görüyorum ve bunu buradan bir kez daha düzeltmek istiyorum.

Bir taraftan da tabii, şöyle bir suistimal var: Tabii, siyasi partilerin en doğal hakkıdır, daha bu önergeler reddedilirken aslında bu haberleri yapanlar, haberi yapanlar biliyorlar ki ortak bir önergeyle biz bunu zaten yapacağız ama ona binaen kasti olarak Türkiye kamuoyunu yanıltmak, buradaki tepkileri manipüle etmek için yapılan bu kötü haberciliği de buradan kınıyorum, bunun altını çizmek istiyorum.

Şimdi, bu konuyla ilgili olarak hepimiz hızlı okumalar yaptık, daha çok da yapacağız. Bunlar nasıl oldu... Bunun hukuki boyutu da var. Tabii ki doktor arkadaşlarımız sürecin işleyişiyle ilgili daha detaya vâkıflardır. Ben kendim de hukuken neler yapılabilir, bugüne kadar neler yapıldı, bunu takip etmeye çalışıyorum. Elimizde bir iddianame var yenidoğan çetesiyle alakalı diyelim. Şimdi, bu iddianameyi okuduğunuzda şunu görüyorsunuz: Zamana sâri, bir yılı aşkın devam eden bir takip süreci var. Bu süreç içerisinde müfettişlerin çok detaylı raporları var, dün de bunu ifade ettim buradan. Önce mali olarak yürütülen bir soruşturma, bir yolsuzluk olarak yürütülen soruşturma, tamamen Sağlık Bakanlığının ve il sağlık müdürlüğünün müfettişlerinin verdiği raporlar üzerinden, hatta sadece genel değil, tek tek hastanelerdeki incelemeler sonunda verdiği raporlar üzerinden burada, muhakkak surette hekimlerden oluşan bir bilirkişi oluşturulması talep edilmiş ve aslında onların yönlendirmesiyle soruşturma ve devamında iddianame olayın bu hâlinin yani çocukların, bebeklerin ölümüyle alakalı konunun incelenmesine dair bir iddianameye dönüşmüştür.

112'yle ilgili mesele de aslında müfettiş raporlarında var. Müfettiş raporları detaylı okunduğu zaman şunu görüyorsunuz: Bir defa, tüm bu yönlendirmelerde, bahsi geçen hastanelere diğerlerinden daha farklı bir yönlendirme olmadığını ama "tape"lerde, dinlemelerde aslında bunun farklı usullerle yapıldığını görüyorsunuz. Buradan yola çıkarak, kurduğumuz komisyonunda bizim bunları da zaten incelememiz lazım yani burada, hangi usullerle, hangi yöntemlerle SGK'ye, Sağlık Bakanlığına bir taraftan mali olarak zarar verildiğini, diğer taraftan da -hepsinden daha önemlisi- ailelerin en kıymetli varlıklarına, evlatlarına böylesine haince, böylesine gayriinsani -tarifte zorlanıyorum- insanlıktan uzak bir kötülük yapmak, suç işlemek konusunda hangi yolların işlendiğini görmek, çözmek bizim en tabii meselemizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Buradan yola çıkarak da bugüne kadar sağlıkta çok büyük işler yapmış olan AK PARTİ'nin yaptığı politikaları da... Çünkü şu an dünyada, baktığınız zaman -pandemi sürecinde gördünüz- yoğun bakımlarda, hasta bakımında Türkiye dünyada örnek gösterilen bir ülke. Hem hekimlerimizin hem sağlık sistemimizin de yıpratılmasına asla ve kata müsaade etmemek gerekiyor.

Şimdi, gelelim TUS'la alakalı meseleye. Sadettin Hülalü Milletvekilimiz zaten konuya çok vâkıf kendisi TUS'la alakalı bilgileri verecek ama ben çok genel birkaç şey söyleyeceğim konuya dair.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Çok kısa Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Şimdi bir defa, yabancı uyruklu hekimler Türkiye'de sadece ve sadece göçmen sağlığı merkezinde çalışabiliyorlar, göçmen sağlığı merkezinde ve bunlar içinde... Eğer yabancı olup da Türkiye'de bunun dışında tıp doktoru olarak çalışmak isteyenlerin olması hâlinde bunların muhakkak suretle tıp fakültelerinin YÖK üzerinden denklik belgesini alması gerekiyor. Şimdi, arkadaşlarım hatırlayacaklardır, milletvekilliği sürecine başladığımız günden itibaren bize en çok ziyarete gelenler sadece yabancılar değil. Türk olup da farklı ülkelerde tıp fakültesi okuyan Türk vatandaşlarının denklik almakta ne kadar zorlandığını herkes hatırlayacaktır. Yani şu an Türkiye'de YÖK'ten en zor denklik alan branş tıp fakültesidir. Denklik olmadan hekimlik yapmaları mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Son cümle.

Denklik alanlar da eğer çalışma izinleri varsa şu an için sadece ve sadece özel hastanelerde çalışabiliyorlar.

Şimdi gelelim yabancı kontenjanına. Hâlihazırda mevzuatımız bütün açılan kontenjanın sadece ve sadece maksimum yüzde 10 oranında yabancıların bu bahsettiğim şartlara uygun olarak denklikleri olması hâlinde TUS sınavına girmesine müsaade

ediyor. Şu anda da bu seneki sınavda geçen yıla göre -bu sene açılan kontenjan 867, geçen yıl, 2023'te 1.086- yüzde 21'lik bir azalma var. Yani aşağı yukarı da kontenjanın yüzde 5'i civarında bu şartları haiz olanlar için bir kontenjan mevcut. Tabii, arkadaşlarımız söylüyorlar, yurt dışında hekimlik yapmaktan... Evet, buradan yurt dışına giden arkadaşlarımız hekimlik yapmayla ilgili kriterleri nasıl geçiriyorlarsa aynı şey Türkiye'de de mevzuata uygun olarak ancak yapılabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bunun altını çizmek istedim. Gün içerisinde devamını konuşuruz diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Murat Bey, siz daha önce söz istediniz.

Buyurun.

35.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, önemli bir konu, ben kimi ayrıntıları dikkatinize sunayım, hem Meclis tutanaklarına girmiş olur tekraren hem de sizin araştırmalarınıza yardımcı da olur; yeni bir bilgi olursa da çok mutlu oluruz Sayın Zengin.

Şimdi, baktığınızda, Sayın Bakanın açıklamasından ilk olağan dışı ani denetimin 28 Eylülde yapıldığını anlıyoruz. Sayın Bakan, bunu böyle söylediniz. Yani daha öncesinde müfettiş raporları, denetimler -olağan demiyorum, onlar zaten rutin işler- var ise bunu biz bilelim. Artı, bunlar, bu 28 Eylüldeki ve daha öncesindeki müfettiş raporları var ise burada bu sorun nasıl görülmez? Ben bir hekim olarak feryat ediyorum, bu sorun görülür, anında görülür, fark edilmeyecek bir şey değil. Dolayısıyla bu sorunları görüp ne yapılmış, bu müfettiş raporları sonucunda ne yapılmış? Ben size ne yapılmadığını söyleyeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Bu iddianameyi çalıştığımızda, 28 Eylül'den sonra tam 7 ölüm gerçekleşmiş yani 14/10/2023 ile 18/1/2024 arasında 7 ölüm gerçekleşmiş; feryadımız bundandır. O sırada bu fark edilseydi, o sırada gereken yapılsaydı, o sırada teftişler gerçekten yapılsaydı... Yani Sayın Bakan 28 Eylülde başladı, onu bile kabul etsek ölümler oldu. Dolayısıyla burada ihmal var. "İhmal etmedim." diyenlerin gelip o müfettiş raporlarını, niye kapatmadığını açıklaması lazım. Bir kişinin hem de diploması sarıh olmayan bir kişinin eğitim almamış, yoğun bakım eğitimi olmayan hemşirelerle birlikte 350 yenidoğan yoğun bakım servisi hizmeti verdiğini fark etmemiş olabilirler mi? Elbette fark ettiler. Aynı zamanda SGK daha geçen hafta sözleşmeleri iptal etti. Demek ki bilmiyor; bu, olacak iş mi? Burada ağır bir ihmal var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MURAT EMİR (Ankara) – Susarak geçiştirerek bunun altından böyle kalkamazlar; gelecekler, tane tane rakamları verecekler ve ondan sonra biz, neyin ne olduğunu anlayacağız.

Teşekkür ederim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sistem çökmüş.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çömez.

36.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AK PARTİ'nin Sayın Grup Başkan Vekili birkaç önemli konuya temas etti, onunla ilgili değerlendirmeler yapmak istiyorum.

Evet, bir kere burada bir komisyonun kurulması son derece doğru ancak bu komisyonun çok ciddi, disiplinli ve olması gerektiği gibi çalışması da son derece önemli. Tabiatıyla orada bizim vereceğimiz katkıların ihmal edilmemesi ve ortaya koyacağımız taleplerin üzerine ciddi olarak gidilmesi çok önemli, bunun bir altını çizmek istiyorum.

İkincisi, zaten bir teftiş yapıldığından bahsediyor. Aslında tam da vahim olan şey bu. Yani teftiş yapılmış fakat gereği yapılmamış. O teftiş yapıldıktan sonra hastanelere gereği yapılmamış; yapıldıysa bu çocuklar niye ölmüş? Dün izah ettim buradan, bu çocuklar niye ölmüş? Ve bu çocukların ölüm sebebine baktığınız zaman neredeyse yüzde 90'ının aç bırakılarak öldüğünü gösteriyor. Bu raporu ben yazmadım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Lanet olsun!

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sokaktaki birisi de yazmadı. Bu raporu sokaktan birisi yazmadı, Sağlık Bakanlığının teftiş heyeti yazdı. "Aç bırakılmış." diyor, "Malnütrisyona uğramış." diyor. Türkçesini söyleyeyim: Çocuk bir deri bir kemik bırakılmış. Niye böyle yaptıklarını da söyleyeyim: Çünkü Allah'ın her günü için devletten para almışlar. Peki, şunu soruyorum ben size: Ben altı ay önce yazdım bu Meclise, çocuklar ölüyor dedim, sadece onunla da kalmadım, SGK soyuluyor dedim. Bunlar biliniyorken bu rapor yazılmış, hem de bu raporu yazan Sağlık Bakanlığı. Bu rapor elinizdeyken niye hastanelerin üstüne gitmediniz? Niye diğer hastanelerle ilgili incelemeler yapmadınız? Başka çocuklar buraya hakikaten gerekli mi, gereksiz mi, neye göre yatırıldı, endikasyonları var mı? Neden buna bakmadınız ve hepsinden önemlisi niye bu hastanelerin SGK'yle sözleşmelerini feshetmediniz?

Başka bir şey daha söyleyeyim ben size. Bakın, son derece vahim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitireceğim Sayın Başkanım, çok önemli söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Reyap Hastanesinin, Rumeli Üniversitesi Tıp Fakültesiyle anlaşması var yani orası aynı zamanda afiliye üniversite hastanesi. Burayı siz kalkmışsınız "bebek dostu hastane" ilan etmişsiniz, üniversite hastanesi yapmışsınız ve oradaki bu ölümlerin önüne geçemediğiniz gibi hiçbir tedbir de almamışsınız, uyarıya rağmen tedbir almamışsınız. Daha da vahimi, bakın, bir başka hastaneye SGK 100 lira ödüyorsa burası üniversite hastanesi olduğu için yüzde 30 daha fazla para ödemiş yani öldürülen bebekler için bu milletin cebinden yüzde 30 daha fazla para çıkmış. O da yetmemiş, bu hastaneye KDV indirimi verilmiş. Tabiatıyla ortada çok ciddi bir skandal var ve bunun üstüne samimiyetle hepimizin gitmesi lazım.

Son bir nokta daha var, ona da müsaade ederseniz değineceğim. Özlem Hanım yine iki önemli konuya temas etti. Bir tanesi yabancı kontenjanından bahsetti. Bakın, bu bir skandaldır. Yabancı kontenjanı dünyanın hiçbir yerinde olmaz. Her yabancı gelir, sınavlara girer, eşit şartlarda, Türk doktorlarıyla aynı standartlarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, gündeme geçmemize de fırsat verelim.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Lütfen, bitireceğim, önemli Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - ...sınavlara girer ve geçtiği zaman gereği yapılır. Bunlar bu sınavlara eşit şartlarda girmiyorlar.

Bir nokta daha, diyor ki: “YÖK onların diplomalarına onay verdi.” Allah aşkına, dünyanın neresinde böyle bir şey var? Siz bir ülkenin müfredatından geçmemişsiniz, dil sınavından geçmemişsiniz, yazılı sınavlarından geçmemişsiniz; sözlü sınavlarından geçmemişsiniz, YÖK oturmuş, önlerine konan diplomaya onay vermiş, ondan sonra “Diploması onaylanmış.” diyorsunuz. Bakın, bu büyük bir skandaldır, bu büyük bir skandaldır. Bizim hekimlerimiz, bu ülkenin en değerli 15 bin hekimi, en kıymetli, en donanımlı hekimleri yüzlerce sınavı geçerek yurt dışına gitti, çalışıyor.

Biz yabancılara, Suriyelilere ne yaptık? “Gel kardeşim, ver diplomayı onaylayalım, yürü, git çalış.” dedik. Şimdi diyor ki AK PARTİ’nin değerli sözcüsü: “Bunlar sadece göçmen sağlığı merkezlerinde çalışıyor.” Bu da bir skandaldır. Biz ülke içinde ayrı gettolar mı oluşturuyoruz, ayrı yapılar mı oluşturuyoruz da onlara ayrı doktorlar tahsis ediyoruz. Tabiatıyla, neresinden bakarsanız bakın, topyekün bir skandallar zinciridir.

Teşekkür ederim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hemen bir cümle...

BAŞKAN - Özlem Hanım, eğer uygun görürseniz Sayın Temelli’ye söz verelim, siz sonra bütün bir toparlama yapın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Tamam.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İşi zor, işi zor, Özlem Hanım’ın da işi zor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yok, yok, sorun yok.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Temelli.

37.- Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Vallahi Özlem Hanım bence toparlamasın çünkü Özlem Hanım söyleyince aklıma şu geldi: Özü kabahatinden büyük hikâyeye dönüşüyor mesele. Dolayısıyla, bakın, 112 servisi Sağlık Bakanlığı hastanelerine bağlı değil mi? Bağlı; soruşturma başlıyor, hâlâ o hastanelere 112 bebekleri götürüyor. Dolayısıyla, burada tablo çok vahim, nereden tutsanız elinizde kalır. Bunun kapsamlı bir denetime ihtiyacı var. Neden böyle olmuş? Çünkü burada şöyle bir durum var: Özlem Hanım diyor ki: “Mali soruşturma başlamış.” Bu mali soruşturma herhangi bir alanda başlamamış, orada insan sağlığının, insan bedeninin söz konusu olduğu bir yerde başlamış. Dolayısıyla “Mali soruşturma ayrı başlar, diğer soruşturma onu bekler.” diye bir şey olamaz, anında müdahale edilmesi gerekiyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bu hastanelerde herhangi bir vakayla karşılaşır karşılaşmaz “Bu malidir, bu şudur, bu budur.” diye bakılamaz çünkü insan sağlığı söz konusu. Bebeklerin ölüm nedeni tam da bunda saklı. Nede saklı? Kârda ve performans anlayışında saklı. Daha çok performans, daha çok ücret; daha çok kâr, daha çok özel hastane.

Bakın, Reyaptan bahsediliyor. O mali kirliliğin, bu sermayenin kâr hırsının nelere mal olduğunu görüyoruz. Bu Reyap şu anda ne yapıyor? Bodrum’da hastane yapıyor. O hastane arazisini nasıl almış, oraya nasıl yerleşmiş, gitmiş? Bunu bilmiyoruz. Bu olay ortaya çıkmasaydı Bodrum’da bu inşaat o hazine arazisinin üstünde yükselmeye devam edecekti. Dolayısıyla, bu kirli ilişkilerin tümü açığa çıkarılmak zorundadır.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Zengin, buyurun.

38.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben -gün çok uzun, daha çok konuşacağız- kısaca cevap vermek istiyorum: Şimdi OECD ülkeleri arasındaki sıralamaya baktığımızda en az yabancı doktor çalıştıran ülke Türkiye. Devam ediyor, Hollanda, Belçika, Almanya, Fransa iniyor, iniyor, iniyor; İngiltere sondan 5’inci, hemen arkasından Avusturya, İrlanda, Yeni Zelanda ve İsrail geliyor, en çok yabancı doktor çalıştıran ülkeler. Şimdi, şu an elimizdeki mevzuat böyle, eğer şeyse Genel Kurul oturur, çalışırız. Yani yeni bir mevzuat icat etmedik, başından beri var olan bir mevzuattan bahsediyoruz. Bu yabancı doktorlar -zaten o yüzde 10’luk öğrenci dilimi maksimum kontenjan olan- kendi arasında sınava giriye aynen Türkiye’deki diğer yabancı öğrenciler gibi. “YÖS” diye bir sınav var, sadece yabancı uyruklu öğrencilere münhasır bir başka sınav daha var. Bu sınavları da zaten YÖK yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – O yüzden eğer itirazımız bu sınav sistematığına ise bunu oturalım, tartışalım ama sonuç olarak burada Türk üniversitelerinden mezun Türk vatandaşlarının TUS’a girmeleriyle alakalı olarak onların kontenjanını daraltan bir şeyden bahsetmiyoruz. Onların kontenjanı ayrı, onun daralmasından bahsetmiyoruz; bir tanesi bu.

Şimdi, gelelim, Sayın Sezai Bey, doğrusu şunu kastediyoruz: Şimdi, bakın, burada ilk soruşturma başladığında -ihbar da böyle zaten- çocuklarının vaktinden daha fazla yoğun bakımda kalmasıyla alakalı bir ihbarla başlıyor. Yani burada, daha fazla kalarak daha fazla kazanç elde edilmesiyle alakalı bir ihbar var. Bu devam ederken... Tekrar beraber okuruz, hatta oturalım bununla alakalı, hep bir araya gelelim, serbest zeminde de bir araya gelelim, beraber detaylı konuşalım, bu problemi çözelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hemen tamamliyorum.

Buradaki mesele, müfettişlerin bulduğu şey... Mesela bunlarla ilgili noksan olduğunda bir sürü para cezası, defaatle para cezaları kesilmiş, defaatle; bazılarında kısa süreli kapatmalar da verilmiş ama buradaki mesele, müfettişlerin yönlendirmesiyle böyle bir savcılık soruşturmasına dönülmüş ve ondan sonra da olay bu aşamaya gelmiş ve maalesef, uzun süre gizlilik kararı devam etmiş dosyada iddianame hazırlanırken ve gizlilik kararı açıklandıktan sonra, Bakanlık dosyanın tamamına vâkıf olduktan sonra, iki gün sonra da bu hastanelerle alakalı kapatma kararı gelmiş.

Benim söyleyeceklerim genel olarak bunlar, bunlarla ilgili daha detaylı gün içinde konuşmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Başkanım, bir cümle ne olursunuz, çok kısa, çok kısa lütfen.

BAŞKAN – Buyurun Turhan Bey.

39.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Zengin, derdim sizi eleştirmek değil, ortada bir sorun var ve ben tecrübelerimle, bilgimle hakikaten size yardımcı olmak istiyorum. Dediniz ki: "Diğer ülkelerde çalışandan daha az yabancı doktor çalışıyor." Benim ve partimin bu ülkede yabancı doktor çalışmasına itirazımız yok; İngiltere'den, Almanya'dan, Fransa'dan, nereden olursa olsun, gelsin çalışsın, hazır bir değerdir, sosyal değerdir. Benim itirazım, bunların dünya standartlarında olduğu gibi sınavlara girmeden, bir daha altını çiziyorum...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Mevzuat böyle, mevzuatı değiştirelim. Gelin, mevzuatı değiştirelim.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Müsaade edin...

...Sınavlara girmeden kendilerinin, diplomalarının onaylanması; bunu bilmiyorsunuz, problem bu, birincisi bu. İkincisi, diyorsunuz ki...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Biliyorum, biliyorum, gayet iyi biliyorum.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Özlem Hanım, müsaade edin, bitireyim, cevap verirsiniz sonra.

Bakın, yabancı doktorlar Türk doktorlarının Avrupa'ya gittiğinde karşılaştığı muamele ve sınav sisteminin hiçbirine burada karşılaşmıyorlar, birincisi bu. Ben, Suriye'den, İran'dan girip diplomasını ibraz edip ondan sonra burada onay alanlardan bahsediyorum. İkincisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hayır, öyle bir şey yok, öyle bir şey yok.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bakın, "Öyle bir şey yok." diyorsunuz...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – "Diploma ibrazıyla çalışmak" diye bir şey yok.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Ya, bakın, sizin kendi Sağlık Bakanınız söyledi Özlem Hanım, nasıl "Öyle bir şey olmaz." diyorsunuz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hayır, yok, şimdi onlardan aldım bilgiyi.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bakın, böyle söylerseniz yanlış söylüyorsunuz, kamuoyunu yanlış yönlendirmeyin.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Siz kamuoyunu yanlış yönlendiriyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, (3/930) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin görüşülmesinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

No:41

23/10/2024

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 23/10/2024 Çarşamba günü bugün yaptığı toplantıda (3/930) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin görüşülmesinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesi önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Adalet ve Kalkınma Partisi	Özlem Zengin Murat Emir	Cumhuriyet Halk Partisi
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi	Grubu Başkan Vekili Grubu Başkan Vekili Sezai Temelli Erkan Akçay	Milliyetçi Hareket Partisi
İYİ Parti	Grubu Başkan Vekili Grubu Başkan Vekili Turhan Çömez Bülent Kaya	Saadet Partisi

BAŞKAN - Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Emir, görmedim ben talebinizi.

MURAT EMİR (Ankara) – Şöyle: Sayın Başkanım, o zaman çok kısa bir bilgiyi Genel Kurulun...

BAŞKAN – Başkasına söz hakkı tanımadan...

MURAT EMİR (Ankara) – Yok, sadece bir bilgi sunacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Gerçekten de bu yabancı doktorlar meselesi son derece önemli. Özellikle Suriyeli doktorların yeterli akademik sınavdan geçmediği ve dil sınavından geçmediği bilinen bir gerçek. Nitekim, Yenişehir Devlet Hastanesi acilinde Türkçe bilmeyen ama Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan bir doktor şu anda çalışıyor. Buna benzer çok bilgiler geliyor. Bu mevzuata bakmamız, gerçekten akademik sınavı da dil sınavını da olması gerektiği gibi yapmamız gerektiğini Genel Kurulun dikkatine sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Emir.

Sayın milletvekilleri, Anayasa'nın 92'nci maddesine göre verilen (3/930) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

Tezkereyi okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Cumhurbaşkanlığının, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin UNIFIL'in görev süresinin uzatılması yönündeki 2749 (2024) sayılı Kararı uyarınca, hudut, şümul ve miktarı Cumhurbaşkanınca belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının, 1701 (2006) sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı'yla tespit edilen ilkeler kapsamında, 31/10/2024 tarihinden itibaren bir yıl daha UNIFIL'e iştirak etmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca izin verilmesine dair tezkeresi (3/930)

18 Ekim 2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 11/8/2006 tarihinde kabul ettiği 1701 sayılı Karar ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5/9/2006 tarihli ve 880 sayılı Kararı'yla bir yıl için verdiği izin çerçevesinde, Türkiye, Lübnan'da konuşlu Birleşmiş Milletler Geçici Güvenlik Gücüne (UNIFIL) Silahlı Kuvvetleri unsurlarıyla katkı sağlamıştır. Söz konusu iznin süresi son olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin 11/10/2023 tarihli ve 1393 sayılı Kararı'yla 31/10/2023 tarihinden itibaren bir yıl uzatılmıştır.

Türkiye UNIFIL'e yaptığı katkılarla barışı koruma harekâtının etkin biçimde icrasında önemli bir işlev üstlenmiştir. Bu çerçevede, Türkiye'nin katkısı gerek Birleşmiş Milletler sistemi içinde gerek bölgesel ve küresel ölçekte gerek kapsamlı sivil-asker iş birliği faaliyetleri vasıtasıyla Lübnan toplumunun her kesimi nezdinde görünürlüğünün artmasına, ayrıca barış ve istikrarın korunmasına yönelik politikasının sürdürülmesine hizmet etmiştir.

Bu itibarla, UNIFIL'e katkımızın sürdürülmesinin önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

UNIFIL'in görev süresi Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 28/8/2024 tarihli ve 2749 sayılı Kararı'yla 31/8/2025 tarihine kadar uzatılmıştır.

Bu mülahazalarla, Lübnan'la ikili ilişkilerimiz ve bölgedeki çatışma ortamının yol açtığı mevcut güvenlik şartları da göz önünde tutularak Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin UNIFIL'in görev süresinin uzatılması yönündeki 2749 (2024) sayılı Kararı uyarınca; hudut, şümul ve miktarı Cumhurbaşkanınca belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının, 1701 (2006) sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı'yla tespit edilen ilkeler kapsamında 31/10/2024 tarihinden itibaren bir yıl daha UNIFIL'e iştirak etmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca yapılması için gereğini Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip Erdoğan
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Cumhurbaşkanlığı tezkeresi üzerinde İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre görüşme açacağım.

Bu görüşmede siyasi parti gruplarına ve şahısları adına 2 üyeye söz vereceğim.

Konuşma süreleri gruplar için yirmişer dakika olup alınan karar gereğince bu süre en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir. Şahısları içinse süre onar dakikadır.

Tezkere üzerinde, ilk söz Saadet Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Cemalettin Kani Torun'a aittir.

Buyurun Sayın Torun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan tezkere üzerinde Saadet-Gelecek Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yugoslavya'nın parçalandığı dönemde Sırp, Hırvatlar ve Boşnaklar arasında yaşanan silahlı çatışmalar bölgedeki sivilleri etkilemekteydi. Özellikle Bosna Hersek'te Sırp çetelerin saldırıları etnik temizlik girişimine dönüştüğünde uluslararası müdahaleye ihtiyaç kritik bir boyut kazanmıştı. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi 1992 Şubatında bu coğrafyada şiddetin yayılmasını önlemek ve insani krizleri engellemek için UNPROFOR'u (Birleşmiş Milletler Koruma Gücü) kurmuştu. UNPROFOR kuşatma altındaki bölgelerde sivilleri koruma ve insani yardımları ulaştırma misyonunu üstlenmişti ancak Birleşmiş Milletler Genel Kurulundaki çıkar çatışmaları hızlı ve kararlı adımların atılmasını engelledi ve güvenli bölge ilan edilen yerleşimler korunamadı. Bu başarısızlıklar Srebrenitsa'da büyük bir insanlık trajedisine yol açarak binlerce sivilin katledildiği bir soykırımla sonuçlandı.

Şimdi, gözlerimizin önünde bir başka soykırım yaşanıyor ve tarihin bize yüklediği ağır bir sorumluluk var. İsrail'in soykırımının durdurulmamasının yegâne sebebi elbette ki sadece Birleşmiş Milletler yapısındaki bu sorunlar değildir. Genel Sekreter Antonio Guterres İsrail'i defalarca uyarışı, kınamış ve uluslararası toplumu İsrail'i durduracak önlemler almaya çağırıştır. Bunun karşılığında İsrail, Guterres'i istenmeyen kişi ilan etmiştir. Birleşmiş Milletler raportörleri İsrail'in işlediği birçok savaş suçuna dikkat çekmişken İsrail bu raportörleri bölgeye sokmamaya gayret etmektedir. Bölgeye insani yardım taşıyan Birleşmiş Milletler ajansının görevlilerini katletmiştir. Daha geçen hafta, Cibaliye Mülteci Kampı'na, bir hastanenin bahçesindeki çadırlara sığınan Filistinlilerin İsrail'in saldırısıyla o çadırlarda yanarak can verdiği görüntüler tüm dünyaya servis edilmişken İsrail'in savaş suçlarına, yürüttüğü soykırıma dair tekrar tekrar sayılar vermeye, kanıtlar göstermeye gerek görmüyorum.

İsrail'in yağmur gibi yağdırdığı bombaların, kurşunların tükenmemesini sağlayan ABD, İngiltere ve Almanya'nın uluslararası toplumu engellediği de malum. Yine de bu ülkelerin de askerî ve finansal katkı verdiği ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun en son ağustos ayında oy birliğiyle görev süresi uzatılan karara dayanarak hareket eden UNIFIL'in merkezine yani Lübnan'daki Birleşmiş Milletler Barış Gücü Merkezine tanklarıyla girme cüretini gösterebilmesi İsrail'in nasıl bir histeri içinde olduğunu gösteriyor.

UNIFIL (Lübnan'daki Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü) çok daha önce, 1978'de İsrail'in Lübnan'dan geri çekilmesi ve Lübnan Hükümetinin topraklarında otoritesinin tesisıyla bölgesel barış ve güvenliğinin sağlanması için kuruldu. Bu görev gücünün kuruluşunun 50'nci yılına yaklaştığımız şu günlerde İsrail'in Lübnan'da yeniden işgale giriştiğine ve bölgede kaos yarattığına şahit oluyoruz. 48 ülkenin desteğiyle 10 binden fazla personele sahip UNIFIL, sivillerin korunması, mültecilere destek olunması ve insani yardımların güvenliğinin sağlanması hedefleriyle yetkilendirilmiştir, Lübnan sınırından 120 kilometrelik "Mavi Hat" denilen alandan İsrail'in geri çekilmesini temin etmeye çalışmaktadır. Geçtiğimiz hafta İsrail, bu hattı aşarak UNIFIL merkezine saldırmıştır, ateş açarak 2 askeri yaralamıştır. Bu durum İtalya, İspanya, İrlanda ve Birleşmiş Milletler Barış Gücüne asker sağlayan ülkelerde öfkeyle karşılandı. Avrupa Birliği saldırılar konusunda ciddi endişe duyduklarını ve açıklama beklediklerini duyurdu. Son olarak İtalya, İngiltere, Fransa ve Almanya ortak çağrı yaparak uluslararası hukuk ihlaline dikkat çekti, saldırının hemen sona erdirilmesi için uyarıda bulundu. Gazze'de soykırımın başladığı günden beri toplumlarından yükselen bütün seslere kulağını tıkayan bu 4 ülke hükümeti ilk defa olarak İsrail'e tepki gösterdi. Türkiye'nin de bir kınama açıklaması yaptığını biliyoruz ancak üstte askeri bulunan bir ülke olarak bu ortak çağrıya katılabilir, daha güçlü bir tepki gösterilebilirdi. Cumhurbaşkanımızın bu konudaki ifadelerine katılıyoruz, bir "küstahlık" olarak değerlendirilmesinin hafif bile kaldığını şu durumda görüyoruz.

Evet, Netanyahu, İsrail'in UNIFIL güçlerinden defalarca geri çekilmesini istediğini ve artık hemen bunu yapması gerektiğini söyledi. UNIFIL'e katkılarımızı sürdürmemiz gerektiğine hemfikiriz ve onaylayacağımızı beyan ediyoruz. Tarihî ve kültürel bağlarımız olan Lübnan halkının emniyet ve refahı için elimizden gelen her türlü desteği sağlamaya devam etmeliyiz.

Değerli arkadaşlar, 2006'da İsrail Lübnan'a girdiğinde barış için ara buluculuk yapan günün Başbakan Başdanışmanı Sayın Ahmet Davutoğlu'ydu, ateşkes sonrası ilk inen uçak Türkiye Dışişleri Bakanlığının uçağıydı ve Türkiye zamanın Lübnan

Cumhurbaşkanı Michel Suleiman'ın seçilmesini sağlayan ülkeydi hatta onun yemin törenine zamanın Başbakanı Sayın Cumhurbaşkanımız da katılmıştı. Şimdi, İsrail tekrar işgale başladığında oraya İran ve Fransa Dışişleri Bakanları gitti, İtalya Başbakanı gitti; Türkiye'den tık yok. Türkiye, Lübnan halkının yanında olduğunu göstermeli ve bölgesel konularda daha aktif rol almalıdır, eski sömürgelere meydanı bırakmamalıdır. İsrail'in bölge için oluşturduğu tehdide karşı daha net tedbirler almamız gerekiyor. Türkiye'nin tek başına hareket ederek İsrail'i durduramayacağını bizler de biliyoruz, ne var ki yapabileceği şeyleri dahi yapmadığı zaman ortada bir samimiyet kalmıyor.

Kıymetli milletvekilleri, Genel Başkanımız Sayın Davutoğlu, Türkiye'nin yapabileceği şeyleri sıralamış ve ilgili her platformda da dile getirmişti. Şimdi, ben, size yapılması gerekenleri sırayla söylemek istiyorum: Bir, İsrail'le ilişkilerin tamamen kesilmesini söyledik, bugün hâlâ bu yapılmamıştır.

İsmail Haniye için ülkemizde ilan edilen yas gereği Tel Aviv Büyükelçiliğinde yarıya indirilen bayrağımız İsrail Dışişlerinin hedefi olmuş, Büyükelçiliğimizin sert biçimde kınanması söz konusu olmuştur; böyle tepkilere ülkemizi muhatap etmeye devam etmek doğru değildir.

İsrail'e uçuşları durdurun, İsrail'den havalanan ya da İsrail'e varacak olan uçuşlara hava sahamızı kapatın. İsrail, uçuşlarına ara verdiğini duyurdu ancak İsrail için hava sahamız kapatılmadı.

Ticaretin kesin. Önce, ticaretin olduğunu reddettiniz, sonra "Özel sektöre karışamayız." dediniz, sonra belli ürünleri yasakladınız, en son tüm ticareti kestiniz. Ne var ki yasağın etrafından dolaştığınız gün gibi ortada. Filistin'e bir anda artan demir çelik ihracatının yanında, farklı ülkeler üzerinden İsrail'e yönlendirilen ürünler Gazze aç ve açıkta iken, hastalıktan kırılıyorken İsrailileri besliyor ve donatıyor.

Türkiye üzerinden akan petrolü durdurun, bunun İsrail'e silah transfer etmekten bir farkı olmadığını çok iyi biliyorsunuz.

İslam İşbirliği Teşkilatını toplayıp birlikte tedbirler almaya önyak olun. Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin, Rusya'nın, Çin'in, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin davet edildiği kapsamlı bir uluslararası toplantıyla net mesajlar verin.

İslam İşbirliği Teşkilatının toplandığını ve etkin bir hareket alanı oluşturamadığını gördük; sadece Gazze için özel bir uluslararası toplantı girişiminde bulunun, ortak yaptırımlar, kolektif tedbirler için kararlı adımlar atın.

İnsani yardımların Gazze'ye ulaştırılması için İslam ülkeleriyle birlikte üst düzeyde ziyaretlerle Refah ve Kerem Şalom Kapılarını zorlayın.

Türkiye bu tür yaptırımlarla bölgedeki öncü rolünü güçlendirecek ve barışı tesis etme çabalarının merkezinde yer alabilecek bir tavır ortaya koymuş olacaktır.

Sayın milletvekilleri, UNIFIL'e yönelik saldırıları ve bu saldırılara karşı gösterilen tepkileri bahane ederek bu güçlerin bölgeden çekilmesini savunmak, İsrail'in uluslararası topluma meydan okumasının ve ortak değerleri, normları, kuralları açıkça hiçe saydığının bir kanıtıdır. Bu tavır yalnızca sözlü kınamalarla değil, etkili yaptırımlar ve ortak kararlarla karşılık bulmalıdır ve bulacağına da inanıyoruz.

İsrail'in kendini savunma hakkı söylemi, özellikle Lübnan'dan sonra Şam'a yönelttiği saldırılar göz önüne alındığında artık ABD dâhil hiçbir devletin kabul edemeyeceği utanç verici bir mazeretten ibarettir. Uluslararası toplumun kolektif bir tavır alarak bu ihlallerin sorumlularını yargılaması ve en ağır cezaların uygulanmasını sağlaması bir zorunluluktur. Bu bağlamda, bölgesel barış ve istikrarın sağlanmasında Türkiye'nin liderlik etmesi elzemdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) – Gazze, Beyrut ve Şam gibi şehirler tarihî ve kültürel bağlarımızın birer yansıması olarak sadece birer mesele değil bizim aynı zamanda sorumluluğumuzdur. Sadece söylemle değil eylemle de sahada yer almak tarihî misyonumuzun bir gereğidir.

Bu bağlamda, Gelecek Partisi olarak tezkereyi desteklediğimizi beyan ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Lübnan tezkeresi üzerine Saadet-Gelecek Grubu olarak grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, sizleri saygıyla selamlıyorum.

UNIFIL'in 1978 yılında Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararıyla kurulmasının ardından 2006 yılında İsrail-Lübnan - Hizbullah- savaşının sonuçlanmasıyla birlikte Lübnan'da bir barış gücü oluşturulması ve oradaki mevcut durumun daha da güvenli hâle gelmesini temin etmek adına kurulduğunu biliyoruz.

Şimdi, mevcut dünya düzeninin Şubat 1945'te Yalta'da İkinci Dünya Savaşı'nın kazanan ülkeleri tarafından kurulduğunu, ardından BM'nin mevcut hâline gelene kadar Güvenlik Konseyi daimî üyeleriyle birlikte mevcut dünya düzeninin oluştuğunu, mevcut dünya düzeninde de aynı zamanda hem ekonomik hem ticari, sağlık, bütün açılardan üst kurullar oluşturularak, daha doğrusu, üst kurumlar oluşturularak bu kurumlar aracılığıyla dünyadaki bütün gelişmelere müdahil olunmaya çalışıldığını ama bu müdahilliliğin sonuç itibarıyla insanlığa huzuru bir türlü getiremediğini biliyoruz. Mevcut BM yapısının dünyadaki sorunları çözen değil, dünyadaki sorunları artıran bir yönü olduğunun da farkındayız. Güvenlik Konseyine üye 5 tane daimî üyenin birinin veto ettiği bir konunun bütün ülkeler bir araya gelse gerçekleşme ihtimali olmadığını da biliyoruz. Bu düzenin, bu uluslararası düzenin insanlığa barış ve huzur getiremediğini her bir gelişmede, her bir yaşıntıda, her bir olayda müşahade ediyoruz. Önce bu gerçekleri sizlerle bir kere daha paylaşmak istedim.

Fakat işin diğer tarafı var. Şimdi, UNIFIL niçin Lübnan'da ve Lübnan'ın bugün içinde bulunduğu durum hangi koşullarla beraber daha da zor hâle geldi? İsrail'in, özellikle bir seneden beri 40 binin üzerinde Filistinliyi şehit ettiği, ateşi bölgeye yaymaya çalıştığı bir ortamda, bunda da ilk adres olarak Lübnan'ı gördüğü bir ortamda kâğıt üzerinde de olsa en azından İsrail'in hukuksuzluğunu, İsrail'in tahammülsüzlüğünü, İsrail'in hukuk tanımazlığını ve İsrail'in BM dâhil hiçbir yapılanmaya uyum göstermediğini göstermesi açısından UNIFIL'in Lübnan'daki varlığı önemlidir. UNIFIL orada belki doğrudan oradaki saldırılara müdahil olamıyor ama gerek hastane gerek diğer ekipmanlarla beraber Lübnan'da kimi insanların en azından istifade edebileceği bir ortamı oluşturabilir. Zaten olayları engelleme imkân ve ihtimali yok. Biraz önce değerli büyüğümüz Kani Bey de ifade etti, geçtiğimiz haftalarda İrlandalı askerlerin bulunduğu birliğe İsrail tarafından yapılan saldırılarda İrlandalı askerler yaralanmıştı yani BM Genel Sekreteri Guterres'i bile istenmeyen adam ilan edecek kadar ileri giden, kendisini bu kadar özgür gören, kendisini dünya sisteminin çok çok üzerinde hisseden bir İsrail'in UNIFIL'i de bu şekilde tehdit etmesi, aynı şekilde UNIFIL'in o bölgeden çekilmesini temin ederek Lübnan'ın işgalini kendince daha da -tırnak içinde söylüyorum- meşru hâle getirme çabası olduğu çok açık bir örnek, çok açık bir durumdur.

Şimdi, 15 hastanesi, 4 gemisi, 6 helikopteri var UNIFIL'in orada. Tabii, biraz önce ifade ettiğim gibi, bu durum, bu fiilî durum, UNIFIL'in Lübnan'daki varlığının devam etmesi aslında aynı zamanda Avrupa Parlamentosu gibi ve BM'nin diğer ülkeleri

gibi bir anlamda İsrail'i sürekli sorgulatan, İsrail'in sürekli yapmaya çalıştıklarını dünya kamuoyunun önüne getirmeye çalışan bir durum ortaya koyuyor. Bunun önemli olduğu kanaatindeyiz.

Tabii, Lübnan'ın ayrı bir kaderi var. Lübnan, bir anlamda Fransız sömürgesi olduktan sonra etnik ve mezhepsel farklılıklar üzerinden oluşturulmuş ve tamamen matematik üzerine kurulu bir anayasasıyla birlikte şu anda tam anlamıyla bir kargaşanın içerisinde; tam anlamıyla istikrarsızlığın adresi. Bir de üzerine sıcak savaş çatışması ortaya çıkınca biz Lübnan'daki bu fiili durumun en azından dünyanın orada olan gelişmelere kayıtsız kalmaması adına değerli olduğunu, önemli olduğunu düşünüyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, UNIFIL'in, daha doğrusu Birleşmiş Milletler Barış Gücünün bu saatten sonra neler yapması gerektiğiyle alakalı bazı kanaatlerimi ifade etmek istiyorum. Tabii, Türkiye Cumhuriyeti askeri, bizim askerimiz orada bu zamana kadar vardı, bundan sonra da olabilir yani UNIFIL'in biraz önce saymış olduğumuz görevleri çerçevesinde orada bulunmasında - bir anlamda Lübnan'ın bizim yumuşak gücümüz olduğunu düşünürseniz, oradaki insanlarımızın, daha doğrusu orada Türkiye'ye muhabbet duyan insanların varlığının olduğunu düşünürseniz- Türkiye'nin de orada bulunmasında bir mahzur yok fakat iki tane tehlikeli boyut var. Bu açıklamayla beraber, bu iki tehlikeli boyutunu dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Beyrut'ta o çok önemli patlama meydana geldiğinde, Beyrut'u yerle bir eden patlama meydana geldiğinde dönemin Dışişleri Bakanı Sayın Çavuşoğlu bizzat Beyrut'a gitmiş ve Beyrut'ta şu ifadeyi kullanmıştı, demişti ki: "Türkiye'ye gelmek isteyen buradaki insanlara kapımız açık." Aynı cümlelerin farklı bir versiyonunu geçtiğimiz günlerde Almanya Şansölyesi Olaf Scholz'un Türkiye ziyaretinde Sayın Cumhurbaşkanından duyduk. Biz bunu tam olarak idrak edemiyoruz yani asıl önemli olan, büyük devlet demek kendisine bağlı insanları, kendisine gönül bağı olan insanları bulundukları ülkede yaşatmak değil midir ki de biz Lübnan'daki insanları kalkan Türkiye'ye davet ediyoruz "Onlara kapımız açık." diyoruz. Asıl olan bizim onları orada yaşatmamız değil midir? Böylesine stratejik bir hata neden yapılıyor? Ayrıca, Türkiye'nin UNIFIL içinde belki yapabilecekleri şeyler sınırlı ama Türkiye'nin yapabileceği başka şeyler var. Türkiye'nin bölge ülkelerini harekete geçirerek 1995'te -her ne kadar olumsuzlukları çok olsa da- Dayton Barış Antlaşması'na giden süreçte olduğu gibi NATO içerisinde yapabileceği birçok şey var. Türkiye'nin bugün Mısır'la, İran'la, Pakistan'la, Körfez ülkeleriyle birlikte hareket ederek, İslam ülkelerini harekete geçirerek ve mutlaka bu bölgede bir barış gücünü tesis ederek İsrail'in planlarına "Durt!" diyebilecek bir iradesine ihtiyaç var. Türkiye şu anda evet, bu tür oluşumlarda tabii ki bulunabilir, önemlidir, değerlidir ayrı bir şey ama sorunun çözümüne katkısı yok yani Lübnan'daki katliamı, Gazze'deki katliamı şu an için acil olarak engelleyici durumu yok. Bizim yapmamız gereken; Mısır'la, İran'la, Pakistan'la bir araya gelmeyi başarmak ve Akdeniz'deki bu istikrarsız ortamı ortadan kaldıracak adımları atmaktır, şu anda buna ihtiyaç var. Ayrıca, İsrail'le ilgili biraz önce yine değerli konuşmacımızın ifade ettiği gibi, İsrail'le olan ilişkilerin; diplomatik ilişkilerin, ticari ilişkilerin ki yakıt seviyatının, bütün bu yapılan yanlışlıkların ortadan kaldırılması... Evet, şunu söyleyebilirsiniz: "Gücümüz yetmiyor." Yetecek. Türkiye Cumhuriyeti devletin gücü yeter, bizim gücümüz yeter. Eğer birileri kalkıp size "Bu sevkıyat devam edecek." diyorsa, "Bu ticaret devam edecek." diyorsa; gelin burada kapalı oturum yapalım, hangi noktada sıkışmışlık var bizler de muhalefet partileri olarak buna destek verelim ve Türkiye Cumhuriyeti devletin hukukunu birlikte koruyalım ama bir taraftan burada duygularımızla, böyle fevran edip duygusallıkla beraber İsrail'e karşı Filistin'in yanında olduğumuzu ifade eden ama perde gerisinde İsrail'e destek veren ülke olma konumunda olmak bizlere yapılacak en büyük hakarettir, bu ülkenin tarihine yapılacak en büyük hakarettir.

O yüzden değerli milletvekilleri, Lübnan tezkeresiyle alakalı kanaatimiz tabii ki biraz önce saydığım çerçevede yani olumlu anlamda herhangi bir sorunun çözümüne katkısı olmamasıyla birlikte ama İsrail'in en azından bir uluslararası hukuk çerçevesinden, uluslararası göz tarafından takip edilmesi ne kadar mümkün oluyorsa onun yapılması adına önemli olduğunu düşünüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Sayın Başkan, TUSAŞ'a bir saldırı olduğu söyleniyor.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak konuyu yakından takip ettiklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, İçişleri Bakanlığından yapılan bir açıklamayı sizinle paylaşmak istiyorum.

Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ (TUSAŞ) Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısı gerçekleşmiştir.

Saldırı sonrası maalesef şehit ve yaralılarımız bulunmaktadır. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Gelişmelerden kamuoyu bilgilendirilecektir. "Resmî kaynakların yapacakları açıklamalara dikkat ediniz." diye bir açıklama geldi.

Bu hain terör saldırısını kınıyoruz. Şehitlerimiz, için başsağlığı, yaralılarımız için Allah'tan şifa diliyoruz.

Hiçbir terör eylemi ülkemizi yolundan döndüremez, döktükleri kanda da boğulacaklardır.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.19

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.52

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Yasin ÖZTÜRK (Denizli)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 11'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak konuyu yakından takip ettiklerine ilişkin konuşması (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak Kahramankazan ilçemizde TUSAŞ'a yapılan hain terör saldırısına dair gelişmeleri yakından takip ediyoruz. Devletimiz, bugün dünden daha güçlüdür, her türlü terör örgütünün ezmeye muktediridir. Yakinen takip ediyoruz. Üzüntümüz büyüktür.

Buyurun Sayın Özdağ.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Havacılık ve Uzay Sanayii Anonim Şirketine bugün bir saldırı oldu. Bu saldırıyı kınıyoruz Gelecek-Saadet Grubu olarak.

Türkiye Cumhuriyeti devleti kurulduğu andan itibaren zaman zaman darbelerle, zaman zaman çatışmalarla, sağ-sol kavgalarıyla, zaman zaman kamplaşma ve kutuplaşmalarımızı, ötekileştirmeleri ön plana çıkararak, çoğu zaman da terör örgütleriyle vekâlet savaşları yaptırarak Türkiye Cumhuriyeti devletin ekonomik olarak kalkınmasını, milletleşmesini ve aynı zamanda demokrasiyi içselleştirmesini önlemek istediler. Egemen güçler, burada güçlü bir Türkiye Cumhuriyeti devleti istemiyorlar; ekonomisi güçlü, sanayisi güçlü, demokrasisi güçlü, insan hakları güçlü, hukukun üstünlüğünü istemiyorlar. Bunlara

karşı, teröre karşı hep beraber, birlikte olmak mecburiyetindeyiz. Kimden gelirse gelsin, nereden gelirse gelsin, kesinlikle, hep beraber, 85 milyon Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak eğer teröre karşı birlikte mücadele edersek, birlikte karşı çıkarsak Türkiye'de çok rahat bir şekilde huzurlu ortamları inşa edebiliriz. Aksi takdirde, Türkiye, buradan çok ciddi ağır bedeller öder. Zaten ödedik, darbelerle ödedik; 1960'ta, 1971'de, 1980'de, 28 Şubat 1997'de, e-muhıralar döneminde, 15 Temmuz dönemlerinde ödedik, 12 Eylül öncesinde ödedik, daha sonra yine aynı şekilde 15 Temmuz darbesiyle birlikte ödedik. O nedenle, burada -egemen güçlerin kullanışlı elemanları tarafından da yaptırılmış olabilir- dikkatli bir şekilde, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Hükümeti bu noktada bizi mutlaka ki bilgilendirecektir.

Meclis olarak da bu konuyu hep beraber, birlikte kınamamız lazım ve beraberce, birlikte bir deklarasyon yayınlayarak bir olduğumuzu, beraber olduğumuzu, Türkiye Cumhuriyeti devletinde 85 milyon olarak birlikte yaşayacağımızı, bunu deklare etmemiz gerekmektedir.

Gelecek-Saadet Partisi olarak konu vuzuha kavuştukça bizler daha sonra açıklamalarımızı teferruatlı olarak yapabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Bu konunun en arka planı mutlaka ki araştırılacaktır, hem istihbarat güçleri tarafından hem Emniyet tarafından hem de aynı zamanda sivil toplum kuruluşları tarafından araştırılacaktır. Bizler de konunun yakın takipçisi olmak mecburiyetindeyiz çünkü burada milletin temsilcileriyiz. Ben inanıyorum ki Türkiye bu kaotik ortamları sağduyuyla aşacaktır.

Bütün milletimize seslenişimiz şudur ki: Milletimiz, buralardan bir kaos çıkartmak isteyenlere karşı "Hayır, biz bu kaoslara çok gördük, bu topraklarda hep acıları yaşadık; bu topraklarda artık mutluluğu, huzuru ve zenginliği yaşamak istiyoruz." diyerek hep beraber, birlikte bu acıları dindirmenin yolunu akılla, gönülle bulmamız gerekmektedir.

Gelecek-Saadet Partisi olarak bir kez daha TUSAŞ çalışanlarına geçmiş olsun diyor; ölenlerimize, şehitlerimize rahmet diliyoruz. İnşallah bu son olsun ve de aynı zamanda milletimizin başı sağ olsun. Aziz milletimizle, aziz Türkiye Cumhuriyeti devletiyle, demokrasiyle, insan haklarıyla beraber, birlikte mücadele edeceğiz bu terör örgütleriyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bunu ikişer dakikayla sınırlı tutmuştuk.

Buyurun Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Çok özür dilerim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Estağfurullah.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Hep beraber, birlikte bütün partilerin bu konuda duyarlılık göstermesi gerekmektedir. Sabırlıyız, itidalliyiz, usuletle ve suhuletle yaklaşıyoruz meselelere ve inşallah Türkiye'de bir daha terörün olmadığı iklimi hep beraber oluşturacağız.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Çömez, buyurun.

42.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Türk Havacılık ve Uzak Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Saygıdeğer milletvekilleri, alçak terör örgütü, TUSAŞ'ın Ankara Kahramankazan tesislerini hedef aldı bugün. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. İYİ Parti Grubu olarak terör örgütünü, arkasındaki iradeyi, bundan medet umanları bütün bütün çevrelere lanet olsun. Allah bu ülkenin, güzel Türkiye'mizin birliğini, beraberliğini, huzurunu sonsuza dek muhafaza etsin.

BAŞKAN – Âmin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Hangi enstrümanı kullanırlarsa kullansınlar, arkalarına hangi gücü alırlarsa alsınlar, ne yapmak isterlerse istesinler, terör, bu güzel ülkede asla bizim huzurumuzu bozamayacak ve biz bir ve beraber olarak, güçlü olarak aydınlık günlere aydınlık Türkiye'yi taşıyacağız. Allah, birliğimizi, beraberliğimizi bozmasın, dostluğumuzu, kardeşliğimizi bozmasın ve terörden medet uman bütün çevrelere lanet olsun!

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Akçay, buyurun.

43.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türk Havacılık ve Uzak Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, muhterem milletvekili arkadaşlarım; biraz önce aldığımız habere göre Türk Havacılık ve Uzak Sanayii (TUSAŞ) Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısı gerçekleştirilmiştir ve bu saldırı sonrası maalesef şehit ve yaralılarımız vardır.

Öncelikle şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Yine İçişleri Bakanlığımızın yaptığı açıklamaya göre de -yani açıklamalar devam etmektedir- bütün vatandaşlarımızdan mutlaka resmî kaynaklar, resmî makamlar tarafından yapılacak açıklamaların dikkate alınması, birtakım kara propaganda ve dezenformasyon mecralarının iddialarına asla itibar edilmemesini özellikle istirham ediyoruz.

Bu saldırılar, Türkiye üzerine habis emelleri olan güçlerin terör örgütlerini kullanarak yaptığı saldırılardır. Türkiye Cumhuriyeti güçlüdür ve terörle mücadelemiz de kararlı ve sebatlı bir şekilde devam etmektedir. Asıl olan, ülke olarak, millet olarak ay yıldızlı bayrağımızın altında birlik ve beraberlik içinde kenetli olmamızdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Saflarımızı sık tutarak, Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı bütün tehdit ve tehlikeleri sezerek sürekli uyanık ve tedbirli olma lüzumumuz vardır fakat eninde sonunda Türkiye Cumhuriyeti, Türk milleti ve ülkemiz bu mücadeleden galip gelecektir. Bütün terör örgütleri ve teröristler de berhava edilecektir, yok edilecektir.

Bu düşüncelerle tekrar başımız sağ olsun diyorum.

Saygılar sunuyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Temelli, buyurun.

44.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Türk Havacılık ve Uzak Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Çok üzgünüz, yine insanlarımız öldü. Ölenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Tabii, bu olaya sadece bu olay kapsamında bakmamak gerekiyor. Bu ülkede kaç gündür, son birkaç haftadır aslında çok önemli bir tartışma sürdürülüyor. Bu tartışmaların çok çok büyük bir kısmı Türkiye toplumunun beklentilerine yanıt veriyor çünkü uzun süredir Türkiye toplumu bu savaş, şiddet, bu ölümlerden kurtulmak isterken böyle bir olayla karşılaşılıyor. Zamanlaması

manidardır, provokasyon her tarafından belli olmaktadır. Dolayısıyla da bu tür şeylere karşı halkın, toplumun barış içinde bir arada yaşama beklentisine ısrarla, inatla yanıt vermek zorundayız. Geç kaldığımız her adım, aslında, işte bu yitip giden canlara mal olmaktadır. Dolayısıyla ben bu olayı bir kez daha kınıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Emir, buyurun.

45.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; TUSAŞ'a yapılan saldırı haberiyle sarsılmış ve büyük bir üzüntü içerisinde TUSAŞ'taki olayları takip ediyoruz. Şehitlerimiz olduğu bilgisi var, şehitlerimize Allah'tan rahmet, varsa yaralılarına acil şifalar diliyoruz. Soğukkanlı, sağduyulu olmamız gereken saatlerdeyiz. Umuyorum ki daha fazla şehidimiz, daha fazla yaralımız olmadan güvenlik güçlerimiz bir an evvel bu çatışmaları sonlandırır ve teröristler en sert şekilde cezalandırılır. Teröre, terörizme asla boyun eğmeyeceğiz. En sert şekilde, nereden gelirse gelsin terörizmi lanetliyoruz ve Türkiye Cumhuriyeti'nin eninde sonunda teröristlerle hesaplaşacağını ve terörizme asla boyun eğmeyeceğini yüce Meclisimizden bir kez daha ifade ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

46.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; gündelik çalışmalarımız devam ederken hararetlili tartışma esnasında Türkiye'nin gündemini sarsan çok önemli, elim bir terör saldırısıyla karşı karşıyayız. Doğrusu ben de çok üzgünüm, grubumuz adına, Türkiye adına hepimiz üzgünüz ve başsağlığı diliyorum. Şehitlerimiz var, ümit ediyorum sayıları artmaz; yaralılarımız var, onlara da acil şifalar diliyorum. Bütün Türkiye takip ediyor çünkü TUSAŞ çok önemli bir kurumumuz. Uçak sanayisi üzerine 1973'te kurulmuş bir kuruluş, Türkiye'nin savunma sanayisinde dışa bağımlılığına son vermek için kurulmuş ve son yıllarda da özellikle önemi artan çok önemli bir kuruluşumuz. Gençlerin, son derece başarılı, Türkiye'nin en parlak mühendislerinin çalıştığı -bir çalışma ortamı- bir kuruluş. Ben de zamanlamasını çok manidar buluyorum. Bu terör örgütünün, yapanları muhakkak Türkiye Cumhuriyeti bulacak, yakalayacak. Onları bulmak kadar onların arkasındaki yapıları... Neden bugün, neden TUSAŞ, bununla alakalı bütün bu soruların cevaplanması Türkiye'nin geleceğine dair çok önemli diye düşünüyorum. Burada ne kadar tartışsak tartışalım, bütün siyasi partilerin aynı anda aynı hissiyat içerisinde buluşarak terörü kınamasını, lanetlemesini ve aynı zamanda da Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak Türkiye'nin barışına dair bütün sorumluluğu ve yapması gerekene dair bir anlamda taahhüt olarak bu birlikteliğin altını çizmesini bugün, şu anda Türkiye için çok anlamlı bulduğumu belirtiyorum.

Teşekkür ediyorum.

Tekrar başımız sağ olsun.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Tezkereler (Devam)

1.- Cumhurbaşkanlığının, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin UNIFIL'in görev süresinin uzatılması yönündeki 2749 (2024) sayılı Kararı uyarınca, hudut, şumul ve miktarı Cumhurbaşkanınca belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının, 1701 (2006) sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı'yla tespit edilen ilkeler kapsamında, 31/10/2024 tarihinden itibaren bir yıl daha UNIFIL'e iştirak etmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca izin verilmesine dair tezkeresi (3/930) (Devam)

BAŞKAN - (3/930) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ilk konuşmacı Diyarbakır Milletvekili Sayın Berdan Öztürk. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA BERDAN ÖZTÜRK (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Lübnan'a askerî personel gönderilmesine ilişkin tezkere süresinin uzatılması üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Lübnan'a baktığımızda, Lübnan'daki duruma baktığımızda barış mı yoksa sürekli gerilim mi? Şimdi, son on beş yılına baktığımızda, son on beş yılını söylüyorum, Lübnan özellikle son on beş yıldan bu yana derin bir ekonomik kriz ve siyasi istikrarsızlık içinde. Halkın büyük bir kesimi temel ihtiyaçlara ulaşmakta bile büyük zorluklar çekerken Hariri ailesi başta olmak üzere küçük bir azınlık yolsuzluklarla ülkenin kaynaklarını sömürdüler. Geriye Lübnan devletinin devasa borçları ve dışa bağımlı, yönetilemeyen bir ülke kaldı ancak Lübnan'ın yalnızca iç sorunlarla mücadele etmediğini biliyoruz. Lübnan'da İran'ın desteklediği Hizbullah ile İsrail arasındaki çatışmalar özellikle güney Lübnan'ı olumsuz etkilemekte ve insanları göçe zorlamaktadır. İsrail'in 2006 yılında başlattığı geniş çaplı askerî operasyon sırasında binlerce Lübnanlı sivil hayatını kaybetmişti. İsrail'in bu operasyonları sadece Hizbullah'ı hedef almakla kalmadı; altyapıyı, elektrik santrallerini, su tesislerini ve hastaneleri yok etti. Geline aşamada özellikle 7 Ekim 2023'te Hamas'ın İsrail'deki sivilleri hedef alan saldırıları sonrasında savaşın biçimi değişmiş, siber savaş dâhil olmak üzere çok daha komplike yöntemlerin kullanıldığı bir döneme girilmiştir.

Diğer yandan, İsrail'in Demir Kubbe Projesi, İran'ın 2'nci füze saldırısıyla, Hizbullah'ın eş zamanlı füze saldırılarıyla yara almıştır. Bu tirmanış sonucunda Hizbullah liderini hedef alan İsrail saldırıları ve Lübnan içlerine yönelik kara operasyonu İran'ı da kapsayan çok daha kapsamlı bir askerî müdahalenin başlangıcı gibi görünmektedir. İsrail'in Lübnan'a yönelik gerçekleştirdiği saldırılar UNIFIL'in bölgedeki varlığını ve etkinliğini ciddi şekilde sorgulatmaktadır. Türkiye bu misyonun bir parçası olarak Lübnan'da 92 askerî personel bulunduruyor ve dediğim gibi, süresini uzatmak için bugün Genel Kurulda bu tezkereyi görüşüyoruz. Ancak sorulması gereken kritik soru şu: Türkiye'nin bu katkısı Lübnan'daki barışı sağlamaya ne ölçüde katkı sunuyor? İsrail'in saldırıları sürerken UNIFIL misyonunun etkisizliği ortada. Türkiye'nin bu misyona katılımı sadece sembolik bir katkı gibi görünüyor. Orta Doğu başta olmak üzere, çok etnisiteli coğrafyalara dayatılan ulus devlet sisteminin nasıl krizler ürettiğini son yüzyıllık tarihsel süreçte herkes tecrübe etti. Toplumsal gerçeklikleri doğru okuyan ve demokrasi temelinde çözüm üreten ülkeler krizleri en az hasarla atlatıp refah merkezine dönüşürken bu krizler karşısında değişimden korkup totaliterliğe yönelen ülkelerde tüm toplumsal kesimler bir korku iklimi içinde, güvenlikçi politikalar altında ezilmekten ve ekonomik açıdan sömürülmekten kurtulamıyorlar. Lübnan'ın Orta Doğu'nun en refah ve istikrarlı merkezi olabilecek kaynakları ve toplumsal zenginliği olmasına rağmen, 1940'lardan bu yana etnik ve mezhepsel çatışmaların, bölgesel ve küresel güçlerin rekabet alanına dönüşmüştür. Ne yazık ki Orta Doğu'da değişime açık olmayan, toplumsal barışı sağlayamayan her ülke benzer risklerle karşı karşıyadır. Demokratikleşmenin, özgürlüklerin ve toplumsal barışın esas alındığı, evrensel değerlere bağlı, hukukun üstünlüğünü esas alan, anayasal vatandaşlık temelinde herkesin kendisini bu ülkeye ait hissettiği bir model yaratmak; Lübnan için bu anlamda tarihsel bir sorumlulukla karşı karşıyayız.

Şimdi, son on beş yıldaki durumu değerlendirdikten sonra UNIFIL niçin kuruldu; daha doğrusu, Lübnan'a Barış Gücü gönderilmesindeki amaç neydi? Biliyorsunuz, 1978'deki işgalden sonra Lübnan'a geçici bir Barış Gücü gönderildi. Niçin gönderildi? Tabii ki barışın sürekli hâle getirilmesi, Lübnan'a karşı tekrar bir işgal girişiminin gerçekleştirilmemesi noktasında Birleşmiş Milletlerin 425 ve 426 sayılı Kararlarıyla böyle bir güç gönderildi; 50 ülkenin katkısıyla bu güç gönderildi ve Türkiye de bu ülkelerden biri. Bahsettiğimiz tarih 1978, Barış Gücü bugüne kadar Lübnan'da bu misyonunu yerine getirebildi mi, buna bakmak gerekiyor; kırk altı yıldan bahsediyoruz. Barış gücü göndermekle -son on beş yıllık gelişmeleri de sizinle paylaştım, bunları birlikte değerlendirdiğimizde- Lübnan'a veya Orta Doğu'daki herhangi bir ülkeye ne yazık ki barış gelmiyor, barış gücü göndermek sorunlara çözüm olmuştur.

Bu sorunları nasıl çözeceğiz? Şimdi, şunu da dile getirmek gerekiyor: Tabii, bugün, Birleşmiş Milletlerin Lübnan'da yaşananlar noktasındaki, Filistin'de yaşananlar noktasındaki -40 binin üzerinde insan katledildi- alınan kararları hiçbir şekilde yerine getirilmiyor. Bakınız, Genel Sekreteri de İsrail Hükümeti tarafından istenmeyen kişi olarak ilan ediliyor. Peki, bu durumda Birleşmiş Milletlerin varlığına gerek var mı yok mu? Şimdi, bu, tartışma konusu olmuş durumda yani sonuç itibarıyla buraya gönderilen güçlere yılda 500 milyon doların üzerinde de bir para harcanıyor. Şimdi, oturup düşünmek gerekiyor, bu 500 milyon dolar bir ülkenin barışı, demokrasisi, huzuru için harcanmış olsa bugün çok farklı şeylerden bahsederdik, belki bugün bu tezkere Genel Kurula gelmemiş olurdu.

Şimdi, tabii, burada, Türkiye'nin tutumuna da değinmek gerekiyor. Bir yandan Lübnan'a askerî personel, Barış Gücü gönderirken biliyorsunuz, diğer yandan kuzeydoğu Suriye'deki sivil alanlar, altyapılar, üstyapılar bombalanıyor. Siviller katledildi, bunu iyi biliyoruz ve yine, Amerika ve Avrupa ülkeleri tarafından terör örgütü olarak ilan edilen çeteler tarafından Afrin, Gresi, Serekaniye işgal edilebiliyor. Bir yandan bir ülkeye Barış Gücü göndereceksiniz, bir yandan başka bir ülkede çeteciler eliyle o ülkede yaşayan insanların yaşadığı toprakların işgaline yol açacaksınız; bu çelişkilerden kurtulmak gerekiyor. Barış istiyorsak her yerde, herkes için bu barışı istemeliyiz ve bunun için de dediğim gibi, bizim tartışma konusu olan Birleşmiş Milletler gibi bir kuruma değil antimilitarist, uluslararası, bağımsız bir kuruluşa ihtiyacımız var diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ikinci söz Diyarbakır Milletvekili Sayın Ceylan Akça Cupolo'ya ait.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Değerli Genel Kurul, değerli milletvekilleri, ekranları başında Genel Kurulu takip eden sevgili halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de aslında yine Diyarbakır Milletvekilimiz Berdan Öztürk'ün söylediği noktalara katılmakla birlikte birazcık genel bir değerlendirme yapmayı isterim. Biliyorsunuz, uzunca bir süredir, aslında yaklaşık yirmi, otuz yıldır küresel finans sistemleri ve sermaye sistemlerinin kendilerini güncellemeye aldığını ve bu güncelleme için de yeni koridorlardan bahsettiğimiz, yeni enerji koridorlarından, ticaret koridorlarından bahsettiğimiz bir süreçten geçiyoruz. Bu süreç son beş yılda başlamadı ama son otuz yılın, kırk yılın aslında devam eden tartışmasının bir parçası. Hâliyle, küresel finans çevreleri, küresel finans yapıları, sermaye yapıları kendilerini güncellerken demokratik saiklerle kullanılmış mekanizmalar aynı olduğu gibi kalmaya devam etti. İşte, Birleşmiş Milletler, biliyorsunuz, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kuruldu ve o zamanın ihtiyaçlarına yanıt olmak üzere kuruldu ancak bugünün bu güncellemeleri, sermayenin güncellenmesi gerçekleşirken kendini güncellemeyen bu yapı ne savaşlara ne de çatışmalara çözüm olabilecek bir mekanizmaya sahip olmuştur. Bunu aslında, son dönemde İsrail'in UNRWA ve UNIFIL gibi yapılara getirdiği eleştirilerden birazcık anlayabiliyoruz, bu yapıların artık bu ihtiyaca yanıt olmadığı gerçeğini.

Şimdi, BM'nin organlarına dair genel eleştirilerimiz var, hepimizin var, aslında buradaki bütün siyasi partilerin siyasi görüşleri ne olursa olsun bu yapılarla ilgili neredeyse hemen hemen benzer eleştirileri var. Hepimiz BM Genel Kurullarında sallanan yeni haritalara karşıyız. Örneğin, Netanyahu'nun, son BM Genel Kurulunda çıktığında salladığı harita bize başka haritaları da anımsatmıştı. Demek ki BM, insanların çok açık bir şekilde yeni toprakları, toprak genişletmeyi gündemlerine koyabildiğini açıklayabildikleri yerler. O yüzden, birinci eleştirimiz bu anlamda.

İkincisi: Biliyorsunuz, Gazze'de neredeyse her dakika, her saniye insanlığa karşı suç olan, insanlığa karşı suç teşkil eden saldırılar yapıldı. Bunlar Refah'a taşı, bunlar Lübnan'a taşı ve bunlarla ilgili her BM açıklamasında şunu görüyoruz, BM diyor ki: "Bununla ilgili acil bir araştırma, inceleme gerekli ama biz oraya bizzat gitmeden bu araştırma ve incelemeyi yapamayız ve bunu insanlığa karşı suç olarak veya bir savaş suçu olarak değerlendiremeyiz." Hâliyle, burada başka bir eleştirimiz var. Yine, İsrail örneğin, BM Genel Sekreterini -az önce Berdan Vekil de söyledi- istenmeyen kişi olarak ilan etti. İstenmeyen kişi olarak ilan etmesine dair de uluslararası toplumdan cılız sesler duyduk, BM üyesi olan ülkelerden cılız sesler duyduk. Bu da yine BM'nin bu işlevsizliğine dair bir ipucu veriyor.

Yine, BM eşiğinde, biliyorsunuz, Türkiye oralarda, Suriye'de birçok yerde işgalci konumda bulunuyor ve oradaki silahlı güçleri destekliyor ve şöyle cümleler kuruldu, denildi ki: "Biz BM'yle koordineli bir şekilde Lübnan'dan mültecileri getirip Suriye'ye yerleştiriyoruz." Örneğin, bunun açık açık söylenmesi yani demografik yapıya direkt müdahale olabilecek bir hamle savaş suçuna girer. Hâliyle, BM'nin böyle bir konuya iştirak ediyor olması oldukça problemlidir, bu da yine eleştiri olarak belirttiğimiz noktalardan biridir.

Aslında bu BM eleştirisiyle dile getirmeye çalıştığım şey, BM 1948'de kurulduğundaki amacına artık hizmet edemiyor, bir reforma ihtiyacı var. Cumhurbaşkanıyla belki aynı fikirde olacağımız konulardan biri budur; dünya hakikaten de 5'ten büyükse, eğer BMGK'nin her şeye karşı getirdiği bu vetolarla işlevsiz hâle getirilmiş bu yapıyı değiştirmemiz gerekiyorsa o zaman yapmamız gereken şey askerî güç göndermek değildir, bu işlevsiz hâle gelmiş yapıyı biraz reforme etmek, değiştirmektir. Burada aslında bir yazarı önermek istiyorum, belki Genel Kurulda bulunan milletvekilleri okumak isterler. "Yuen Yuen Ang" diye Singapurlu bir yazar var ve orada, "Çin Yoksulluk Tuzağından Nasıl Kurtuldu?" isimli bir kitabında yoksulluğa dair şöyle bir değerlendirmede bulunuyor, diyor ki: "Batı bloklarının aksine Çin mevcut mekanizmalarının üzerine giderek, zaten o geniş bölgesinde bulunan yapıları güncelleyerek, onları işleterek bu yoksulluğun önüne geçmiştir." Bunu BM için veya işte, mevcut, hani, küresel olarak var olunan, Türkiye'nin var olduğu her yerde değerlendirebileceğimizi düşünüyorum. Nasıl yapıyorum bu argümanı? Diyorum ki: "Eğer biz Lübnan'da barışçıl bir sürecin oluşmasını istiyorsak Lübnan'da mevcut yapıları nasıl daha iyi hâle getirebiliriz, nasıl işletebiliriz?" diye bakabiliriz. Örneğin, Lübnan'ın 1926'da yazılmış ve daha sonra -1989'du galiba- güncellenmiş olan anayasasının problemliliği söyleniyor, Türkiye de yeni anayasa yapım sürecinden bahsediyor. Neden Lübnan'la demokratik bir anayasa süreci konusunda ortaklaşmayalım, değil mi? Sorunlarımız aslında oldukça benzer. Ne anlamda benzer? İşte, çok kimlikliyiz, çok din var, dünyanın en çok mültecisini barındıran iki ülkeden biriyiz. Çoğu şeyimizle yani yolsuzluktan tutun askerî meselelere, Orta Doğu'daki o bataklık meselesinin içinde, tam ortasında olmaya kadar baktığımızda çok benziyoruz. Çok benziyorsak belki çözümlerimiz de birbirine benzeyebilir. O sebeple, UNIFIL gibi bir yapıya asker göndermektense, barış gücü göndermektense bu yapıları işletmeyi öneriyoruz.

Yine, Türkiye'nin, orada bulunan, örneğin işte Suriye'de aktif bir şekilde bulunan -Suriye'deki belli kolluk, askerî gücü-

bizim "çete" diye nitelendirdiğimiz, bazılarının "Özgür Suriye Ordusu" diye nitelendirdiği yapılar ile Hizbullah arasında bire bir çatışmalar ve çekişmeler var. Hâliyle bu, Türkiye'yi orada çıkar çatışmasına sokar; bu da problemlili bir alandır. Bunla ilgili de daha dikkatli olunması gerektiğini düşünüyoruz.

Lübnan'a nasıl yardım edebiliriz? Libya'ya yardım ettiğimiz gibi olmaz çünkü Libya'ya hiçbir katkımız olmadı. Somali'ye yardım ettiğimiz gibi olmaz, Somali'deki varlığımız gibi olamaz. Biz ne talep ediyoruz, DEM PARTİ neyi talep ediyor? DEM diyor ki: "İllaki eğer BM'de ısrarcıysa bu Genel Kurul, bu Parlamento, o hâlde Filistin'in BM'ye üyeliği için elimizde ne koz varsa onu kullanalım. İlla BM'de mi ısrarcıyız, o hâlde BM'nin 1325 no.lu "kadınların barış süreçlerine aktif bir şekilde dâhil edilmesi" Kararını çok aktif bir şekilde işletelim, buraya koyalım."

Son olarak, çok vaktinizi de almak istemiyorum, eğer ki barış istiyorsak Kadın Meclisimizin belli kampanya grupları vardı, biz de burada bulunan başka bir milletvekilimizle birlikte "Özgür ve Eşit Yaşamda İsrarcıyız, Savaşlara Karşıyız" diye bir kampanya başlattık ve bu kampanya çok önemli. Bu kampanyayı duyurduğumuz gün ne yazık ki yalnızca bir kanalın mikrofonu vardı. Belki Genel Kurulun bu geniş kameralarını bunun için kullanıp bu bildirgeyi okuyarak son verebilirim sözlerime. Diyor ki Kadın Meclisimiz: "Kendi bekasını ve devamlılığını her şeyin önüne koyan antidemokratik, militarist, eril ve otoriter yönetimler, savaşları dünyanın her yerinde kaçınılmaz bir beka sorununun sonucu olarak göstermeye ve meşrulaştırmaya çalışır fakat dünya deneyimlerinin ve savaş karşıtı hareketlerinin bize sık sık hatırlattığı gibi, savaşlar kaçınılmaz değildir ve savaşın kazananı yoktur." Ve biz Kadın Meclisi olarak diyoruz ki: "Savaşlar değil, barış kaçınılmazdır. Her savaşın onurlu bir barışla bitebilme koşulları ve durumu vardır." Bunun için de DEM PARTİ Kadın Meclisi olarak demiştik ki: "Özgür ve eşit yaşamda ısrarcıyız, savaşlara karşıyız ve 2025 yılını bir barış yılı olarak ilan etmek istiyoruz. Bu barış yılını sadece kendi bölgemizde değil; bütün küresel alanda, devam eden bütün çatışmalarda büyük bir küresel barış hareketini başlatalım ve bunu kadınların öncülüğünde yapalım ve o onurlu, adil barışı Lübnan için, Gazze için, Türkiye'deki bütün halklar için, Kürtler için, Suriye'dekiler için, İran'dakiler için; bütün halklar için getirelim."

Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aksakal...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Türk Havacılık ve Uzak Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ederim, Sayın Başkan.

Savunma sanayimizin kalbi olarak kabul ettiğimiz TUSAŞ'a yönelik gerçekleştirilen terör saldırısını nefretle, şiddetle kınıyor ve lanetliyorum. Zamanlaması itibarıyla manidar olduğu açıkça ortadadır.

Olayda, bu saldırıda şehit olan kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar diliyorum. Allah güvenlik güçlerimizi korusun diyorum. Devletimiz güçlüdür, bu melaneti mutlaka bertaraf edecektir.

Milletimizin başı sağ olsun.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Tezkereler (Devam)

1.- Cumhurbaşkanlığının, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin UNIFIL'in görev süresinin uzatılması yönündeki 2749 (2024) sayılı Kararı uyarınca, hudut, şumul ve miktarı Cumhurbaşkanınca belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının, 1701 (2006) sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı'yla tespit edilen ilkeler kapsamında, 31/10/2024 tarihinden itibaren bir yıl daha UNIFIL'e iştirak etmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca izin verilmesine dair tezkeresi (3/930) (Devam)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Buğra Kavuncu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de sözlerime TUSAŞ'a gerçekleştirilen hain saldırıyı kınayarak başlamak istiyorum. Şehitlerimize Allah rahmet eylesin. Terör bu ülkede hiçbir zaman muvaffak olamayacak, terör ve terör örgütleri hiçbir zaman muhatap alınmayacak; bunun da bir kez daha bilinmesini bu vesileyle diliyorum. Allah gani gani rahmet eylesin.

Lübnan tezkeresi üzerine konuşmak için İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Birleşmiş Milletler bünyesinde Lübnan'daki Barış Gücü misyonu kapsamındaki görev süresinin uzatılmasını oylayacağız bugün. "Geçici" denilse de uzun süredir Birleşmiş Milletler Barış Gücü orada biliyorsunuz; belli aralıklarla bu süre, Türk Silahlı Kuvvetlerinin burada alacağı görev süresi uzatılıyor. Amaç, istikrar ve barışın korunması; genellikle de lojistik, insani yardım, güvenlik alanında faaliyet gösteriyor buradaki Barış Gücü. Tabii, bölgedeki diplomatik ilişkileri sağlamak açısından Türk Silahlı Kuvvetlerinin buradaki varlığı önemli. Birleşmiş Milletler Barış Gücü görevi olduğu ve bizim de bu anlaşmanın altında imzamız olduğu, üyesi olduğumuz için de bu tezkereye "evet" oyu vereceğimizi şimdiden buradan söylemiş olayım.

Bu vesileyle, on binlerce masumu katleden bölgedeki İsrail devlet terörünü de en şiddetli şekilde kınıyoruz, lanet olsun diyoruz. Bu devlet terörünün yaratmış olduğu bütün o trajedilerde hayatını kaybedenleri, hepsini burada rahmetle anıyorum.

Tabii "evet" demekle beraber buradan şu soruların da -tabii, kimse yok, bu sorulara cevap verebilecek herhangi bir yetkili de yok- cevaplanması gerektiğini düşünüyoruz. Nedir bu sorularımız: Bir kara birliğimiz artık yok. Kara birliğimiz yoksa sivil-asker iş birliği faaliyetlerinden sarfınazar mı edilmiştir? Bir başka soru: Biliyorsunuz, bundan bir süre önce tahliye için oraya bir güç gönderildi. Kaç kişi tahliye edildi? Tahliye edilen sivillerden kaç sonradan Türk vatandaşı, kaç üçüncü ülke vatandaşıdır? Bununla ilgili detaylı bir bilgi bizlerde yok, cevaplanmasını istiyoruz.

Türkiye'de çok ciddi bir sığınmacı problemi var, bunu artık görmemiz ve kabullenmemiz gerekiyor; bu problem artarak büyüyor. Sayın Cumhurbaşkanı geçtiğimiz günlerde Alman Başbakanıyla yapmış olduğu bir basın toplantısında sığınmacıların kabulüne dair açıklamalar yaptı, dedi ki: "Lübnanlı sığınmacılara da kapımız açık." Allah aşkına, bu hangi rasyonel politikaya dayanarak söylenmiş, verilmiş bir beyan? Mevcutlarını memleketlerine gönderme çalışmaları söz konusu iken biz yenilerini mi kabul edeceğiz? Bu ülke sizin tapulu malınız mı ki kafanıza göre insanları davet ediyorsunuz? Ya, bu açıklamadan bizim dışımızda endişe duyan, öfkelenen acaba başka bir ülke vatandaşı olmuş mudur? Her zamanki gibi "Ben yaptım, oldu." durumu var.

Şimdi, asker gönderilecek, Meclise soruluyor veya görevli gönderilecek, gene soruluyor fakat mülteci çağrılırken tek bir kişinin iki dudağının arasında vermiş olduğu beyanla milyonlarca kaçacağı bu ülkeye dolduruyoruz. Oldubitti mantığı aynen devam ediyor. Buradaki çıkarımız nedir, bunun bizlere ne faydası var; kocaman bir soru işareti. Dünya ateş çemberi hâline gelmişken Türkiye'nin mutlak çıkarlarını düşünmek zorundayız. Bütün bu olan biteni de sorgulamak bizim görevimiz.

Tezkere kapsamında bir cümle var, deniyor ki: "Hudut, şumul ve miktarı Cumhurbaşkanınca belirlenecek." Lübnan'a gönderilecek bu kuvvetle ilgili açık çek verilmesinin risklerini acaba tartıştık mı, buradaki riskin büyüklüğünün farkında mıyız?

Aslında, en başta, şu anda Türkiye’de uygulanmakta olan sistemin kendisi çok ciddi bir risktir. Yaşadığımız birçok problemin en büyük sebebi de bu tek adam rejimidir. Kişi üzerine kurulu yapılar kişilerin zafiyetlerinin risklerini taşır, kurumları yok eder. Parlamenter sistemin sonlanması, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesi ortak akli yok etmiştir; kurumları zayıflatmış, onlara olan güveni de tarumar etmiştir.

Bakın, bir savcımız çıktı, sadece yapması gerekeni yaptı; bundan gurur duyduk, bundan büyük bir mutluluk duyduk, kendisini takdir ettik. Neden bu duyguyu yaşadık biliyor musunuz? Çünkü buna ihtiyacımız var. Biz kurumlarımızla, devlet adamlarımızla, bürokratlarımızla hep gurur duymayı özlemiştir. Bir savcı sadece görevini yaptı, o hain yenidoğan çetesiyle ilgili konu kendisinin önüne geldiğinde üstüne düşeni yaptı için âdeta kahraman ilan edildi ki böyle bir sistemde kahramandır.

Bu yapıyı siz ve sizin sisteminiz akamete uğratmıştır. Bu sistem Türkiye’yi topyekûn geriye götürmüştür, bu Mecliste konuştuğumuz her konu da bu geriye gidişin bir ispatıdır. Bu aslında bir sistem bile değil. “Başkanlık sistemi” deniliyor, başkanlık sisteminin böyle bir karşılığının tanımlamada yeri yok. Ne olduğu belli olmayan, karmakarışık bir tek adam modelidir bu; bilimle hiçbir şekilde örtüşmeyen, gerçeklikle hiçbir şekilde bağdaşmayan bir yanı var. Kişilere ve onların insafına bırakılmış, terk edilmiş, denetlenemeyen bir yapıdır. Bu yeni sistem, iktidarın akla, bilime önem vermeyen, devlet ve millet şuurundan uzak yaklaşımının âdeta ete kemiğe bürünmüş hâlidir. Öngörülemez, plansız, tek bir kişinin iradesine teslim edilmiş bir yapı ve günbegün bizi bir felaketle götürmektedir. Savrulan, temelsiz, kurumsuz, kaotik hükümet sistemidir bu; yıkım sistemidir âdeta. Neden bir yıkım sistemidir biliyor musunuz? Tek tek anlatayım: Lübnan tezkeresini oyluyoruz, dış politika... Dış politika yıllardır savrulmaktadır. Bu sistemle, savrulmalar âdeta kronikleşmiş ve kalıcı hâle gelmiştir. Küçümsediğiniz, “monşerler” dediğiniz uzmanlar yıllarca bu ülkeyi belli bir düzeyde, belli bir seviyede tuttu. Bu coğrafya kolay bir coğrafya değil, etrafımız ateş çemberinden oluşuyor. Yıllardır temas ettiğimiz bütün coğrafyalarda maalesef sadece kan ve gözyaşı var; o yüzden çok daha dikkatli olmamız gerekiyor, daha fazla tecrübeye ve daha fazla kaliteli uzmana ihtiyaç duyuyoruz. Peki, siz ne yapıyorsunuz? Eski bir bakanın kardeşi daha geçtiğimiz ay büyükelçi yapıldı; aynı bakanın ailesinden bir bakan, bir büyükelçi, bir bakan yardımcısı, bir de İBB Meclis üyesi çıktı. Ne kutlu bir aileymiş ki bakanlıktan dış işlerine uzanan bir başarı hikâyesi ortaya çıkıyor. Eski Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü bir büyükelçilikte, Bilgi Teknolojileri Genel Müdür Yardımcısı Hüseyin Güngör başka bir büyükelçilikte; AK PARTİ’nin milletvekili ve belediye başkan aday adayları bile âdeta ödül için büyükelçiliklere ya da yurt dışı bürokrasi görevlerine gönderiliyor; sonra da biz dış politikadan istikrar bekleyeceğiz. Bu devirde büyükelçilik âdeta bir ödüllendirme yeri olmuş. AK PARTİ’li vekil arkadaşlar hiç kusura bakmasınlar, bir kısım eski vekil de emeklilik ikramiyelerini büyükelçilikle aldılar.

Başka neler yaptınız? Bakın, dış politikadaki savrulma... Bir kızcağız vardı, hatırlayın, Mısır’da, Esmâ’yı adı; Sisi’nin komutasındaki darbeci askerler tarafından katledilmişti. Yıllarca biz meydanlarda rabia işaretleriyle Esmâ’nın yaşadığı trajediyi dinledik; yetmedi, bu olay üzerinden bütün bir muhalefet Sisi yanlısı olmakla suçlandı. Bugün ne oldu? Mısır’daki “darbeci Sisi” “partner Sisi” oldu. “Kardeşin Esad”dı; Emevi Camisi’nde namaz nidalarıyla taraf olduk, şimdi “Esad” oldu; tekrar döndük, “Esad” oldu. FETÖ’ye desteği aşikâr olan Birleşik Arap Emirlikleri en iyi partner hâline geldi. Hiçbir şekilde vermeyeceğinizi iddia ettiğiniz Rahip Brunson’ı verdiniz. Amerika Birleşik Devletleri Başkanının bir Cumhurbaşkanı’na asla sarf edilemeyecek bir mektubunu aldınız, bunu da hazmettiniz. Bu ülke, sizin döneminizde olduğu kadar hiçbir zaman aşağılanmadı. Bakın, rahmetli Bülent Ecevit’e karşısında Clinton masaya oturdu diye söylemedik laf bırakmamıştınız; gittiniz, Putin’in kapısında dakikalarca el pençe divan beklediniz. Bir Amerikan Başkanı çıkıp Cumhurbaşkanı için -inanın, gururuma dokunuyor, bu kelimeyi burada söyleyemiyorum- “bilmem ne” ifadesini kullanmaya cüret etti ve bu mektubu da hâlen sergiliyor, ofisinde bir camekânın içerisinde sergiliyor. Bu hoş değil; bunlar yaşanmış şeyler, itibarımız bitti.

S-400 meselesi ne durumda arkadaşlar? Ne oldu S-400’ler? Hiç ilginizi çekiyor mu? Uğruna yaptırımlarla karşılaştık, milyarlarca dolar ödedik. Sonuç... Var mı bilen? Yok.

TRT Genel Müdürü... TRT Genel Müdürü çıkıp sınırlarımız olan bir devletle bu kadar aleni ve açık bir şekilde düşmanlık ilan edebilir mi? Bu adam kim? Dışişleri Bakanı mı yoksa karar alıcı bir yetkili mi? TRT Genel Müdüründen dış politika hamlesi dinliyoruz ya. Bunlar normal değil, bunları normal gibi bizlere kabul ettiremezsiniz.

Sınırlarımızın dışındaki soydaşlarımızın durumu ne? Doğu Türkistan’ın durumu ne? Kırım’ın durumu ne? Kerkük’ta Türkmenlerin durumu ne? Daha geçtiğimiz haftalarda Dağ’a, 24 Eylülde, Yunanistan geldi, Türk koylarına, Türk topraklarına Yunan askeri çıktı; bunlar sizin iktidarınız döneminde oldu. Bir iktidar için bundan daha kötü, daha utanılacak bir durum var mıdır? Görüntülerle sabit.

Yetmedi, hâlâ kamuoyuna İsrail’le ticaret yapmadığınızı anlatmaya çalışıyorsunuz. Kimseyi inandıramıyorsunuz; kimse size inanmıyor, güvenmiyor. Gazze ve Filistin gibi hayatı, insani meselelerde bile ancak hamaset yapıyor. Gazze’de soykırım başladığında İsrail’le ticaret yapan sizsiniz. Buna bir son vermediniz.

Şubat 2012’de kurulan Kürecik Radar Üssü... Daha önce Grup Başkan Vekilimiz Turhan Çömez de değindi, buradan İsrail’e istihbarat aktığı belli. Ne oldu? Kapatıldı mı? Kapatılmadı.

Rakamları bakıyorsunuz, TÜİK verilerine göre Filistin’e yüzde on binlere varan oranda çimento ve demir ihracı artmış; Filistin’e ya! Filistin’de toplu konut mu yapılıyor, bizim mi haberimiz yok? Nereye gittiği belirsiz. Bunların hiçbirini anlatamadınız.

Savruluyorsunuz, bu ülkeyi yönetemiyorsunuz. Sadece dış politikada mı? Dış politikaya biraz daha fazla zaman ayırdık Lübnan tezkeresini konuştuğumuz için. Ekonomide de başka bir yıkım var. Güya 2012’de açıkladığınız rapora göre 2 trilyon dolar olacaktı gayrisafi millî hasılamız; 1 trilyonu bile bulamadı. Kişi başı millî gelir sizin vaatlerinize göre 25 bin dolar olacaktı; şu anda 13 bin doları, yarısını bile ancak buluyor. İhracat 500 milyar doları cumhuriyetin 100’üncü yılında, 500 milyarın yarısını bile zar zor gördük. Merkez Bankası iktidarın aparatı hâline geldi.

Ya, bir de her seçim dönemi doğal gaz bulunuyordu, anlatıldı, reklamları yapıldı, “Düşecek fiyatlar.” Dendi; nerede bu doğal gaz, kimse bilmiyor.

Vergide adaleti sağlayamadınız. Olmayan bir şeyden haraç kesmeye kalktınız. Garibanı ezip yandaşları koruyan kollayan yine sizsiniz.

Hukuktaki yıkım... FETÖ’cülerin adalet mekanizmasındaki etkinliğini siz sağladınız. “Sivil anayasa” diyerek yargıda Fetullahçılara alan açtınız. Anayasa Mahkemesinin kaldırılması sizin döneminizde teklif edildi. Savcılar kendi odalarında sizin döneminizde tehdit edildi, Türk savcıları.

Yakın zamanda bir belgesel yayınlandı; merak ederseniz mesaj atın, linkini yollayayım, açın izleyin. Bir hâkimin neler yaptığının, Türkiye Cumhuriyeti’nde ne tür rezilliklere bulaştığının, adalet ve hukuk sistemimizin ne duruma geldiğinin net bir belgesi; film değil ha, Türkiye’de yaşanan net bir belgesel. Cumhuriyetin 100’üncü yılında en büyük utancımız; dünya hukuk devleti sıralamasında 0,41 puanla 117’nci sırada bulunmaktayız. Araştırma başladığında sene 2015, 106’ncı sıradaydık yani sayenizde kötüyü, daha da kötüye gitmişiz.

Eğitimdeki yıkıma bakın: Dün atanamayan bir öğretmen daha intihar etti, bilmiyorum haberiniz var mı? Eğitimde eşitsizlik aldı başını gitti, İstanbul’da özel okulların toplam okullar içerisindeki oranı yüzde 60’ın üstüne çıktı. PISA sınav sonuçlarında öğrencilerimizin durumunu takip ediyor musunuz bilmiyorum. Temizliği yapılamayan okullar sizin döneminizde oldu;

maalesef, bir okulun temizliğini bile yapmaktan acizsiniz.

Güvenlik ve asayiş... Buradaki anlayış da yıkıldı arkadaşlar; maalesef, fotoğraflarınızın olmadığı çete ve mafya mensubu yok. İstanbul'da, bütün Türkiye'de çeteler, mafya âdeta cirit atıyor. Uluslararası suç örgütleri Türkiye'yi karargâh olarak belirlemiş. 15-20 yaşındaki çocuklar haraç kesmek için esnafı kapı kapı dolaşıyor. Aranızda İstanbul milletvekilleri var; gelin, hafta sonu beraber sizi iki üç semte götürüyüm, buradaki esnafı ziyaret edelim. Esnaf korkuyor, savcıya gidiyor -bakın, duydum bunları ben, dinledim- savcı diyor ki: "İstediklerini ver, çoluğun çocuğun var, uğraşamazsın." Bu hâle geldi Türkiye; İstanbul'dan bahsediyorum, esnaftan bahsediyorum.

Sağlık, Turhan Çömez Vekilim anlattı, o kısma uzun uzun değindi. Yenidoğan çetesi; ya, bu konu, bu konu... Hani "Sağlık Bakanının istifasını istemek olmaz." diyorlar ya... 20 Mayıs'ta soru önergesi vermiş tarihiyle, ismiyle, hastanenin adıyla, çetenin sayısı ile; ne yaptıklarını, SGK'den para almak için bebekleri nasıl öldürdüğünü tane tane yazmış ve bunu yollamış Bakana. Buna rağmen bir şey yapılmamış, cevaplanmamış. E, tabii, bu tek adam sistemini anlatıyoruz burada; bu tek adam sisteminde zaten sorulan hiçbir soruya cevap verilmiyor. Ama bakın arkadaşlar, bu büyük bir skandaldır. Bütün Türkiye'nin konuştuğu bir konuyu biz 20 Mayıs'ta soru önergesiyle vermişiz Sağlık Bakanına, cevap dahi verilmemiş. Efendim, neymiş? Gizli gizli soruşturma yürütülmüş; bu arada bebeklerimiz, canlarımız gitmiş, olan olmuş. Sağlık sistemi de aynen eğitimdeki gibi; eşitsizlik almış başını gitmiş.

Sürem bitiyor... Lübnan tezkeresi, evet, konu odur. Bazı sorular sordum, bu soruların cevaplanmayacağını da biliyorum tezkereyle ilgili; zamanında Sağlık Bakanlığına sorduğumuz sorular da ortada. Yüz elli yıllık parlamenter sistemi bir anda yok ettiniz. Bu yapıların, devlet sistemlerinin bir geçmişi, bir hazırlık süreci olur; siz bu sürece de itibar etmediniz, milletin devleti sokaktan topladığı gün fırsat bildiniz ve bu ucube yapıyı hayata geçirdiniz. Bu Hükûmet bu sebeplerle bir yıkım hükûmetidir.

Ve bugün, bakın, ne duruma geldik? Bugün, terör örgütü elebaşının Gazi Mecliste konuşma yapabilme ihtimalinden bahsediliyor; bundan bahsediliyor, ev hapsinden bahsediliyor. Hayretle takip ettiğim bir durum var. Bakın, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, bütün Türkiye bu konuyu konuşuyor arkadaşlar, bütün Türkiye. Teröristbaşının ev hapsine çıkmasından; "umut hakkı" diye bir kavram var, bunun kullanılmasından bahsediliyor; siyasi partilerden tek bir söz yok. Bizim bilmediğimiz bir mutabakat mı var? Acaba "Bu konu konuşulmayacak." diye bir karar mı alındı? Acaba biz başka bir ülkede mi yaşıyoruz? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Şehit ve gazi yakınları sadece bizi mi arıyor? Biz, bu konuları gündeme getirdik diye barış düşmanı mı ilan edileceğiz? Nedir bizim bilmediğimiz, milletin bilmediği mutabakat; bunu soruyorum.

"Umut hakkı"ymış, neyin umut hakkı? Hukuki bir terimdir ama ben size neyin umut olduğunu, kimlerin bu umut hakkına sahip olduğunu, "umut hakkı" deyince bizim ne anladığımızı söyleyeyim. Bizim için umuda hakkı olan masum insanlarımızdır. Katledilen Aybuke Öğretmenin hakkıydı umut; gencecik yaşında şehit olan askerimizin, polisimizin hakkıydı umut. Eren Bülbül'ündü umudu aramak, umut onun hakkıydı. On binlerce masum insanımızın analarının, eşlerinin, çocuklarının hakkıydı umut. Her şeye rağmen, bütün bu olanlara rağmen "Vatan sağ olsun!" diyenlerin hakkıydı umut. Kimeymiş bu umut hakkı? Onların umudunu çalanların, elinden alanların değildir bu hak! Bir canının bu Mecliste konuşma imkânı ve ihtimali yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Bu milletin iradesi bırakın Mecliste konuşmasına, bulunduğu adadan başka bir vatan toprağına ayak basmasına asla müsaade etmeyecektir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Allah, bu millete, bu devlete zeval vermesin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Âmin.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) – Çok kritik bir eşikteyiz, burada yapılacak tarihî hatalar tarihî sonuçlara yol açacaktır; bizler akliselimle hareket etmeye devam edeceğiz.

Yüce Meclise saygılarımı sunuyorum, sağ olun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Şahin...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısına ilişkin açıklaması

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım,

Ülkemizin birlik ve beraberliğe, yaşadığımız coğrafyanın huzur ve barışa en fazla ihtiyaç duyduğu bir dönemde başkent Ankara'mızda TUSAŞ tesislerinde gerçekleşen hain terör saldırısını esefle kınıyoruz. Saldırıda hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Alçak terör hiçbir zaman ülkemizin birliğini ve dirliğini bozamayacak, kardeşliğimiz ilelebet muhafaza edilecektir. Göz bebeğimiz olan savunma sanayisi tesislerinin en üst düzeyde korunması gerektiğini bir kez daha gördük ve görmeye de devam edeceğiz. Acımız büyüktür. Milletimizin başı sağ olsun.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Tezkereler (Devam)

1.- Cumhurbaşkanlığının, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin UNIFIL'in görev süresinin uzatılması yönündeki 2749 (2024) sayılı Kararı uyarınca, hudut, şümül ve miktarı Cumhurbaşkanınca belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının, 1701 (2006) sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı'yla tespit edilen ilkeler kapsamında, 31/10/2024 tarihinden itibaren bir yıl daha UNIFIL'e iştirak etmesi ve bununla ilgili düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca izin verilmesine dair tezkeresi (3/930) (Devam)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurun Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekili arkadaşlarım; Lübnan'da konuşlanan Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücüne Türk Silahlı Kuvvetlerinin sunduğu katkının bir yıl uzatılması için verilen Cumhurbaşkanlığı tezkeresi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, biraz önce Ankara'da Türk Havacılık ve Uzay Sanayii tesislerine yönelik yapılan terör saldırısını lanetliyorum. Bu saldırı sonucunda maalesef şehit ve yaralılarımız vardır. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum. Bu melun ve provokatif saldırıyı da tekrar lanetliyorum ve ayrıca siyasi polemiklerden de uzak durmamız gerektiğini hassaten tavsiye ediyorum.

Sözlerime başlarken sınırlarımızın içinde ve sınır ötesinde terörle mücadele eden kahramanlarımızı; ülkemizden yüzlerce, binlerce kilometre uzakta küresel ve bölgesel barışı sağlamak amacıyla görevlerini başarıyla icra eden kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimiz Gazi Meclisimizden selamlıyorum.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 19 Mart 1978'de kabul ettiği kararlar uyarınca gözlem, uluslararası barış ve güvenliğin tesisi ve Lübnan Hükûmetine yardım maksadıyla Lübnan'da Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü kurulmuştur. 2006 yılında İsrail'in Lübnan'a saldırması üzerine Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücünün kapsamı artırılmıştır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 11 Ağustos 2006 tarihli kararıyla Lübnan'da Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü (UNIFIL) oluşturulmuştur. UNIFIL'in görev süresi bir yıl olarak belirlenmiş ve ihtiyaç hâlinde birer yıl daha uzatılması kararlaştırılmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5 Eylül 2006 tarih ve 880 sayılı Kararıyla Lübnan'da konuşlu Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücüne Silahlı Kuvvetler unsurlarıyla katkı sağlamaya başlamıştır. İzin süresi her yıl uzatılmaktadır ve son olarak izin süresi de 31 Ekim 2023 tarihinden itibaren bir yıl daha uzatılmıştır. UNIFIL'in görev süresi, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 28 Ağustos 2024 tarihli 2749 sayılı Kararıyla 31 Ağustos 2025'e kadar uzatılmıştır. UNIFIL'deki görev süresinin 31 Ekim 2024'ten itibaren bir yıl daha uzatılmasına yönelik bu Cumhurbaşkanlığı tezkeresini destekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, dış politikamızın esas hedeflerinden biri de bölgemizde ve dünyada barış ve istikrarın tesisine katkıda bulunmaktır. Türkiye, hâlihazırda Birleşmiş Milletler Barış Gücü ve barışın inşası harekâtlarına en fazla katkı sunan ülkelerden biridir. Türk Silahlı Kuvvetlerimiz; Birleşmiş Milletler, NATO, Avrupa Birliği, AGİT ve ikili anlaşmalar kapsamında Azerbaycan, Libya, Kosova, Bosna Hersek, Katar, Somali başta olmak üzere çeşitli coğrafyalarda 19 farklı görev üstlenmiştir. Türkiye; Balkanlar, Kafkasya, Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Orta Asya coğrafyalarının tam ortasında bulunmaktadır. Bu 5 deniz havzasında Türkiye'nin güvenlik ve kültürel sınırları siyasi sınırlarının ötesindedir. Daha açık bir ifadeyle, Türkiye'nin Orta Doğu sınırı Irak-Suriye sınırının ötesinde bir güvenliği zorunlu kılmaktadır. Buralarda barış ve istikrarın tesisi ve korunması Ankara'nın, İstanbul'un, Diyarbakır'ın, Urfa'nın, Hatay'ın ve Edirne'nin güvenliği demektir. Bölgemizde barış, güvenlik ve istikrarı etkileyen gelişmelerin millî çıkarlarımız ve güvenliğimiz üzerinde doğrudan etkileri bulunmaktadır. Bu nedenle bölgesel gelişmeler karşısında kayıtsız kalmamız söz konusu olamaz.

Lübnan, Türk-İslam medeniyetinin bin yılı aşkın süredir hüküm sürdüğü topraklardır. Türkiye'nin bölgeyle tarihî ve kültürel bağları çok güçlüdür. Lübnan, tarihsel açıdan büyük bir yakınlık içinde bulunduğumuz, toplumsal hafızamızda önemli yer tutan ve aynı zamanda soydaşlarımızı barındıran bir ülkedir. Lübnan'da barışın tesisi ve idamesi amacıyla oluşturulan güvenlik gücüne Türkiye başlangıçtan itibaren en yüksek katkıyı veren ülkedir. Türkiye, UNIFIL kapsamında barışı koruma hareketinin etkin icrasında önemli bir işlev üstlenmiştir. Ayrıca bölgedeki köy okullarının elektrik ihtiyacının karşılanmasından okullara oyun sahalarının yapılmasına; sağlık ocağı, su depoları ve yol inşaatlarından ihtiyaç sahiplerine yardım ulaştırılmasına kadar çok sayıda projeyi ve insani yardımı hayata geçirmiştir.

2020 yılında Beyrut Limanı'nda yaşanan patlamada ilk yardım ulaştıran Türkiye olmuş ve Lübnan'da gönülleri fethetmiştir. Türkiye, Lübnan'ın, istikrarını hedef alan her türlü teşebbüs karşısında ülkenin toprak bütünlüğünü, siyasi bağımsızlığını desteklemeye devam edecektir. Çünkü Lübnan'da olanlar sadece bu ülkeyi değil, aynı zamanda tüm bölgeyi ve dolayısıyla Türkiye'yi de yakından ilgilendirmektedir.

Sayın milletvekilleri, Orta Doğu coğrafyası İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yeniden şekillenmiştir. Bununla ilgili en önemli gelişmelerden biri de 1948'de Filistin topraklarında Birleşmiş Milletler kararıyla bir İsrail devletinin kurulmasıdır. İsrail'in kurulduğu 1948 yılından günümüze kadar bölgede çatışmalar ve istikrarsızlık devam etmektedir. Bugün Orta Doğu'da yaşanan savaş, çatışma ve yıkımların en önemli nedeni İsrail'in hukuk tanımaz, insanlık dışı -bir devlet gibi değil- bir terör örgütü gibi sürdürdüğü saldırganlıktır. İsrail'in işgal ve genişleme politikası sadece Filistin topraklarıyla sınırlı değildir, çevre ülkeler de tehdit edilmektedir. ABD ve Batılı devletler İsrail'i koruma bahanesiyle Orta Doğu'da hegemonya kurmaya çalışmakta, İsrail ileri karakol görevi görmektedir. İsrail'in Orta Doğu'da yürüttüğü istilacı politika, hem tarihî kökenlere dayanan birtakım iddialarına hem de modern siyasi ve stratejik hedeflere dayanmaktadır. Bu politikaların temelini "vadedilmiş topraklar" veya "büyük İsrail" olarak ifade ettikleri "arzimevut" kavramı oluşturuyor. Arzimevut Nil Nehri'nden Fırat Nehri'ne kadar uzanan geniş bir coğrafyayı kapsamaktadır.

İsrail, 7 Ekim 2023'ten beri Gazze'de çocuk, kadın, yaşlı, sivil demeden 43 bini aşkın masumu katletmiştir. Dünyaya demokrasi, insan hakları ve özgürlükler konusunda nutuk atan ABD ve birkaçı haricinde Avrupa Birliği ülkeleri de İsrail'in katliamlarına destek vermektedir. İslam ülkeleri İsrail'in katliamlarını seyretmektedir. Dünyada barış ve adaleti sağlamak adına kurulan Birleşmiş Milletler İsrail'in katliamları karşısında acziyet içindedir. Orta Doğu'da kalıcı barışın tesisi ancak İsrail-Filistin meselesinin iki devletli adil bir çözüme kavuşturulmasıyla mümkün olacaktır. 1967 sınırları temelinde, başkenti Doğu Kudüs olan, egemen ve coğrafi bütünlüğü haiz bir Filistin devleti kurulmadan bu sorun çözülemez. Gazze'de binlerce masumu katleden İsrail, arzimevut hayalleri kapsamında bir sonraki aşamaya geçerek Lübnan ve Suriye'ye saldırmakta, İran'ı savaşa sokarak savaşı tüm Orta Doğu'ya yaymaya çalışmaktadır.

İsrail'e destek amacıyla ABD tüm güçleri, uçak filoları, savaş gemileri Akdeniz'e getirilmiştir; Gazze ve Filistin bahanedir, Doğu Akdeniz ve aslında bölgedeki haritaların yeniden değiştirilmesi gündemlerindedir. ABD müttefik İsrail üzerinden Doğu Akdeniz'de, Lübnan ve Suriye kıyılarında kendi küresel gücünü tahkim etmenin hesaplarını yapmaktadır. İsrail'in Lübnan'daki saldırılarında 2.564 kişi ölmüş, 12 bin kişi yaralanmıştır. İsrail bombardımanı nedeniyle Lübnan'da yüz binlerce kişi yerinden edilmiştir. Lübnan'ın güneyinden başkent Beyrut ve kuzeye göç dalgası devam ederken yaklaşık 500 bin Lübnanlı Suriye'ye göç etmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İsrail Savunma Bakanı 20 Ekimde Lübnan sınırında yaptığı açıklamada "Savaşın bir sonraki aşamasına geçmeye hazırız." diyerek Lübnan'ı tamamen işgal edeceklerinin, sonrasında da Suriye'ye gireceklerinin sinyalini vermiştir. İsrail, 10 Ekim 2024 tarihinden itibaren Lübnan'ın güneyindeki UNIFIL'e bağlı Barış Gücü askerlerini hedef almaya başlamıştır, 10 Ekimde Lübnan'ın güneyindeki gözetleme kulelerine ateş açarak 2 askeri yaralamıştır. 13 Ekimde İsrail ordusuna ait tanklar Birleşmiş Milletler mevzilerine girerek askerlerin lojistik hareketini engellemiştir. İsrail ordusuna ait tankın açtığı ateş Nakura'daki Birleşmiş Milletler karargâhının gözlem kulesine isabet etmiş, 5 Barış Gücü askeri yaralanmıştır. İsrail ordusunun Ramiye'de yaydığı bir tür dumandan 15 UNIFIL askeri etkilenmiştir. Katil Netanyahu, 14 Ekimde Birleşmiş Milletler Lübnan Geçici Barış Gücünü Lübnan'ın güneyinden çekilmesi için tehdit etmiştir. Birleşmiş Milletler kararıyla kurulan İsrail, Birleşmiş Milletlerin bugüne kadar aldığı tüm kararları yok saymış, uymamış; İsrail'in katliamlarını desteklemeyen Birleşmiş Milletler Genel Sekreterini istenmeyen kişi ilan etmiştir.

Bugün Birleşmiş Milletler kayıtlarında sınırları belli olmayan bir ülke vardır, o da İsrail'dir. Sınırı belli değildir çünkü sınırını sürekli genişletiyor. Bu siyonist davranış sadece İslam âleminin değil, bütün insanlığın, bütün dünyanın düşmanıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz siyasetçilerin ve milletvekillerinin bütün meselelere bir tarihî perspektifle dün, bugün, yarın bakışıyla; millî tarih şuuruyla; coğrafya, jeopolitik ve stratejik düşünceyle bakmak mecburiyetimiz vardır. Son yıllarda ve bilhassa son aylarda bölgemizde yaşanan o elim hadiseler ve İsrail'in katliamcı, siyonist saldırganlığına bu perspektiften bakma ihtiyacımız ve mecburiyetimiz vardır. Tarihimizdeki en büyük acılardan biri de Balkan Savaşı ve sonrasında yaşananlardır. Devleti yönetenlerin ve dönemin siyasi aktörlerinin gelişen olayları idrak edemeyip gereken tedbirleri zamanında almamaları nedeniyle Birinci Balkan Savaşı tam bir hezimet ve felaketle sonuçlanmıştır. Dün yani yüz on iki yıl önce "Balkanlarda ittifak

kurulamaz, Balkan devletleri Osmanlı'ya saldıramaz." diyerek gereken tedbirleri zamanında almayanlar nedeniyle o dönemin siyasi kör dövüşleri içinde maalesef Balkanlarda acı kayıplar yaşadık.

İsrail; Filistin, Lübnan ve Suriye'deki saldırılarına devam ederken diğer taraftan maşa olarak kullandığı terör örgütleri vasıtasıyla Irak'ın ve Suriye'nin kuzeyinde uydu bir terör devleti kurmaya çalışmaktadır. Vadedilmiş topraklar hezeyanıyla hareket eden İsrail'in Filistin, Lübnan ve Suriye'den sonraki nihai hedefi Anadolu coğrafyasıdır, Türkiye'dir. İsrail'in Türkiye'ye de göz diktiğini ve Parlamentosunun girişinde "İsrail'in sınırları Nil'den Fırat'a kadardır." yazdığını lütfen unutmayalım. Theodor Herzl, 1897'deki dünya Birinci Siyonist Kongresi'nde "Kuzey sınırlarımız Kapadokya'daki dağlara kadar dayanır, güneyde de Süveyş Kanalı'na dayanır." diyerek büyük İsrail hedefini ortaya koymuştur. İsrail Başbakanı Ben-Gurion'un 1948'de, İsrail Devleti'ni ilan ederken yaptığı konuşmada "Filistin'in bugünkü haritası İngiliz manda yönetimi tarafından çizilmiştir. Yahudi halkının, gençlerimiz ve yetişkinlerimizin yeniden çizmesi gereken bir başka harita vardır, o da Nil'den Fırat'a kadar olan bölgeyi kapsamaktadır." demiştir. Yine, bir eski İsrail Başbakanı Moşe Dayan, 1967'de "Geçmiş kuşaklar İsrail'i 1948 sınırlarına ulaştırdılar, biz 1967 sınırlarına ulaştırdık; siz Nil'den Fırat'a uzanan büyük İsrail'i kuracaksınız." diyerek hedef vermiştir. Yine, İsrail eski Başbakanı Menahem Begin, İsrail Devleti'nin Irak, Suriye, Türkiye, Suudi Arabistan, Mısır, Sudan, Lübnan, Ürdün ve Kuveyt'i kapsayacağını söylemiştir. Yine, İsrail eski başbakanlarından Ariel Şaron, 1974'te "Türkiye de ilgi alanımız içindedir." diyerek Anadolu coğrafyasının da vadedilmiş topraklar kapsamında bulunduğunu itiraf etmiştir. Biz, "Gazze ve Lübnan'dan sonra Suriye, Irak ve İran'a da saldıran İsrail, Türkiye için tehdit mi?" diye tartışırken İsrail Maliye Bakanı Bezalel Smotrich, "Ürdün, Lübnan, Mısır, Suriye, Irak ve Suudi Arabistan'ın bazı kısımlarını içeren bir Yahudi devleti istiyorum. Yavaş yavaş İsrail'in, Kudüs'ün Şam'a kadar uzanması kaderinde var." diyerek büyük İsrail politikasını tasvir etmiş, nihai hedefin Anadolu coğrafyası olduğunu bu da itiraf etmiştir.

İsrail'in "büyük İsrail'i" kurmak için yaptığı kanlı planlardan biri 1982 yılında hazırlanan ve İsrail hükûmetleri tarafından sıkı sıkıya uygulanan Oded Yinon Planı'dır. Bu planın sahibi "Beyrut Kasabı" diye anılan eski Başbakan Ariel Şaron'un danışmanı Oded Yinon'dur. Bu plan, Orta Doğu'daki Mısır, Ürdün, Lübnan, Suriye, Irak ve Türkiye'nin bazı topraklarının kendi ülkelerinden bölünüp İsrail'in malı hâline getirmek üzere yazılmış bir stratejidir ve hâlen işlemektedir. Oded Yinon Planı'nda Orta Doğu'daki devletlerin etnik ve mezhebî olarak nasıl bölüneceği, haritaların nasıl değişeceği tek tek anlatılmaktadır. Hedef ülkeler ise Lübnan, Suriye, Irak, İran, Türkiye ve Ürdün tek tek sayılmıştır. Yinon Planı'nın kırk iki yıl sonra dahi konuşuluyor olması temel amacı "vadedilmiş topraklar" dedikleri yani "büyük İsrail devleti"ni kurma yolunda uygulanıyor olmasındandır.

Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli, 24 Ekim, 31 Ekim, 14 Mayıs ve 21 Mayıs 2023 tarihli grup toplantılarımızda "Vadedilmiş topraklar'ın nihai hedefi Anadolu coğrafyasıdır. Filistin'in güvenliği Türkiye'nin güvenliğidir." diyerek İsrail'in nihai hedefinin Türkiye olduğunu kamuoyuyla paylaşmıştır. İsraili yöneticiler tarafından büyük İsrail politikası defalarca kamuoyuyla paylaşılmışken "İsrail bize saldırmaz." diyerek gaflete düşmemek, tedbirli olmak gerekir çünkü değerli arkadaşlar, İsrail uzun yıllardır dolaylı bir şekilde zaten saldırmaktadır ve saldırıları da devam etmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak sınır güvenliğimize ve memleketimizin huzurunu tehdit edecek her türlü tehdit ve tehlikeye karşı devletimizin ilgili kurumlarına her türlü desteği vereceğimizi ve vermemiz gerektiğini belirtmek isterim. Filistin'in, Lübnan'ın, Suriye'nin güvenliği Türkiye'nin güvenliğidir. Devletimiz bu kapsamda gerekli önlemleri almaktadır, alacaktır. İsrail'in hayalleri hüsrarla sonuçlanacaktır.

Bu düşüncelerle Genel Kurul gündemine taşıdığımız Lübnan tezkeresinin ülkemizin, milletimizin ve tüm dünyanın huzur ve barışına katkıda bulunmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk konuşmacı, İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben de sözlerimin başında bugün gerçekleştirilen terör eylemini lanetliyorum; hayatını kaybeden, şehit olan vatandaşlarımıza rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Sayın milletvekilleri, bugün gündemimizde "Lübnan tezkeresi" diye kamuoyunda bilinen Birleşmiş Milletler Görev Gücüne Meclisin yetki vermesiyle ilgili görüşmeyi gerçekleştiriyoruz. Bizim tabii, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Birleşmiş Milletler misyonlarına, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları kapsamında oluşturulan misyonlara öteden beri olumlu oy kullanma politikamız var, bunu sürdürüyoruz, bunda bir değişiklik yok. Bugünkü tezkereye de olumlu oy vereceğiz. Bunun hem birkaç başlıkta gerekçelerini, bu tezkere özelinde gerekçelerini aktarmak istiyorum. Bir de genel olarak bu tezkerelerin görüşülme usulleri ve karar altına alınmasıyla ilgili kimi eleştirileri gündeme getirmek istiyorum.

Şimdi, öncelikle, tabii, bildiğiniz gibi, UNIFIL misyonu iki görev gücünden oluşuyor: Kara görev gücü var, deniz görev gücü var. Bu kapsamda, bizim Türkiye olarak böyle bir görev gücünün dışında kalmamız, Doğu Akdeniz'in Türkiye'nin çıkarları bakımından önemi de özellikle düşünüldüğünde, tabii ki olacak bir şey değil yani Türkiye'nin böyle bir misyonun içinde bulunması, Birleşmiş Milletler misyonunun içinde bulunması Türkiye için önemlidir. Bunun yanında, basında yer alan haberlere göre Yunanistan'ın deniz gücü komutasını almak niyetinde olduğu, bununla ilgili çabalarının bulunduğu açıklamalarını görüyoruz. Bu kapsamda da Yunanistan'ın Doğu Akdeniz'de böyle bir deniz gücünün komutasını alma niyetinin olduğu bir ortamda Türkiye'nin böyle bir görev gücünün dışında kalması tabii düşünülmaz.

Bunun yanında bildiğiniz gibi, 1701 sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı kapsamında Mersin Limanı da bu görev gücü kapsamında tayin edilmiş liman statüsündedir. Bu da Türkiye açısından önemli bir noktadır, bunun da bu tezkere bakımından önemini hatırlatmak istiyorum.

Tabii, kara gücü çok sınırlı yani bu tezkere kapsamında gündeme gelecek kara gücü çok sınırlı, bunun da önemli olduğunu düşünüyorum.

Ayrıca, tabii, bu Türkiye için bir mali külfet oluşturmuyor çünkü Birleşmiş Milletler Sekreteryasıyla yapılan anlaşma gereğince masraflarımız da Birleşmiş Milletler tarafından karşılanmış oluyor. Bu notları aktardıktan sonra tabii, Orta Doğu'daki gelişmeler ve İsrail'in saldırganlığı düşünüldüğünde, Birleşmiş Milletlerin talebiyle böyle bir görev gücünün sayısının artırılabilmesi ya da görev tanımının değiştirilmesi gündeme gelebilir ilerleyen dönemde. Eğer böyle bir gelişme olursa tabii ki hem bu tezkerenin de hem genel olarak görev gücünün yeniden değerlendirilmesi ihtiyacı olacaktır, bunu da not etmek isterim.

Saygıdeğer milletvekilleri, bu tezkere özelinde bu görüşleri belirttikten sonra, genel olarak bu tezkerelerin görüşülmesi, usulleri ve karar altına alınmasıyla ilgili kimi noktaların üzerinde durmak istiyorum. Öncelikle, bütün tezkerelerde yer alan bir ifade var, deniyor ki: "Hudut, şümül, miktarı Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmek üzere..." Bunu ben daha önce de söylemiştim, bu önemli bir problemdir değerli arkadaşlar. Yani geçmişte, bildiğiniz gibi, Meclisten bu yetkiyi Bakanlar Kurulu istiyordu. Yani yurt dışına asker gönderme yetkisini bir heyet olarak sorumluluğu olan, bir organı olan Bakanlar Kurulu istiyordu ve Meclis de bu yetkiyi Bakanlar Kuruluna veriyordu yani bir heyete veriyordu. Şimdi, yeni durumda yetki Meclisten, tek bir kişi tarafından,

Cumhurbaşkanı tarafından isteniyor ve Meclis bu yetkiyi tek bir kişiye, Cumhurbaşkanına veriyor ve yine metinde yer alan ifadeyle "hudut, şümül ve miktarı Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmek üzere" veriliyor. Bu uygulamanın ve böyle bir kararın temel demokratik ilkelerle bağdaşmayacağını ve Türkiye'nin çıkarları bakımından da uygun olmadığını belirtmek istiyorum.

Bunun yanında, bildiğiniz gibi, tezkereler ve verilen Meclis kararı Anayasa Mahkemesinin de denetimine tabi değil. Yani Anayasa Mahkemesi geçmişte aldığı kararlarında "Ben bu türden Meclis kararlarını incelemem." dedi. Bu, şu nedenle çok önemlidir: Yurt dışına asker gönderme kararlarıyla ilgili Meclisin yaptığı işlemin, aldığı kararın aslında geri dönülmez bir karar olduğunu tespit etmek gerekiyor. Bu nedenle, Meclisin yurt dışına asker gönderme konularında çok doğru şekilde bilgilendirilmesi gerekiyor ama yine metinden gördüğümüz kadarıyla, bütün tezkerelerde yine aynı şekilde bir durumla karşı karşıyayız. Meclis bu görev güçlerinin kapsamı hakkında doğru şekilde bilgilendirilmiyor. Bu görev güçleri hangi siyasi amaçlarla oralara gönderiliyor, bu konuda Meclis bilgilendirilmiyor. Hangi koşullar gerçekleşirse görev güçleri ülkemize geri dönecekler, bunlar belirtilmiyor. Bunun yapılmasının önünde de aslında bir engel bulunmuyor değerli milletvekilleri. Yani Genel Kurul aşamasından önce ilgili komisyonlarda -Dışişleri Komisyonu olabilir, Millî Savunma Komisyonu olabilir ya da müştereken komisyon toplantıları yapılabilir- Meclisin bilgilendirilmesi bakımından bu konularla ilgili açıklamalar bu platformlarda yapılabilir ama öteden beri ne yazık ki bu türden işlemler gerçekleştirilmiyor. Yine, aynı metinle yani hududunun, şümulünün, miktarının Cumhurbaşkanı tarafından tespit edileceği yetkiler Meclisten tek bir kişi için isteniyor ve tek kişi tarafından bu yetkiler kullanılıyor; bunu biz doğru bulmuyoruz değerli arkadaşlarım, bunu belirtmek istiyorum.

Bunun yanında, tezkereler bir yandan da dış politikamız bakımından kimi konuları ele almak, tartışmak imkânını da bize veriyor; sürem elverdiğince birkaç konuya temas etmek istiyorum.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı, bildiğiniz gibi, BRICS toplantısına gitti ve Türkiye'de bir BRICS havası estiriliyor, sanki orta yerde Türkiye'nin katılımıyla Türkiye'nin önüne büyük ufuklar açacak bir oluşum varmış gibi bir hava topluma veriliyor. Sanki bu Avrupa Birliğinin muadiliymiş gibi, Avrupa Birliğinin diğer alandaki bir karşılığıymış gibi topluma yanlış şekilde bilgiler sunuluyor.

Bir defa, değerli arkadaşlarım, Sayın Cumhurbaşkanı hazır oralardayken Ruslarla, Çinlilerle temas imkânları varken birkaç konuyu dikkatinize sunmak istiyorum. Bakın, şimdi, Çin'in Türkiye'nin dış ticaretindeki yerine baktığımızda, 2024 rakamlarına göre yani Ocak-Ağustos 2024 döneminde bizim Çin'e ihracatımız 2,2 milyar dolar düzeyinde. Yine, aynı dönemde, 2024 yılı Ocak-Ağustos arasında ise yine Çin'den Türkiye'nin ithalatı 29 milyar dolar düzeyinde. Değerli arkadaşlarım, bunlar TÜİK rakamları. Yani bir defa, bizim o alanla ilgili, BRICS'le ilgili bir girişimimiz varsa Sayın Cumhurbaşkanının ilk yapacağı şey, dış ticaret alanında Çin ile Türkiye arasındaki bu eşitsizliğin giderilmesi yönünde birtakım adımların atılmasıdır. Bugün büyük hakaretler edilen, suçlanan Avrupa Birliği ile Türkiye'nin ticareti nedir diye bakarsanız -ki birazdan vereceğim rakamlar İngiltere'nin içinde olmadığı bir durumu bize yansıtıyor- 71 milyar dolar bizim Avrupa Birliği ülkelerine ihracatımız var, 72 milyar dolar ithalatımız var yani Avrupa ile Türkiye arasında son derece dengeli bir ticaret var. Yani biz Avrupa ülkelerine sattığımız mal ve hizmetler kadar onlardan da üç aşağı beş yukarı mal ve hizmetler alır durumdayız ama Çin ile Türkiye arasındaki ticarete baktığınızda 10 kat, 15 kat Çin lehine bir ticaret dengesi var değerli arkadaşlarım.

Şimdi, bir defa, biz BRICS'i konuşacaksak, Avrupa Birliğini konuşacaksak, Türkiye'nin uluslararası plandaki yerini konuşacaksak masaya getirmemiz gereken ilk verinin bu dış ticaret rakamları olduğunu hatırlatmak istiyorum.

Bir de tabii bir Rusya masalıyla -maalesef bu ifadeyi kullanmak istiyorum- karşı karşıyayız, şunun için: Tabii, Rusya çok önemli bir ülke, bizim tarihsel bağlarımızın olduğu bir ülke ama bakın, Rusya'nın geçtiğimiz yıl gayrisafi yurt içi hasılası 2,1 trilyon dolar, dünyanın da 11'inci büyük ekonomisi. Bunu niye söylüyorum? Rusya'nın ekonomisi İtalyan ekonomisinden, Kanada ekonomisinden daha küçük yani Türkiye'nin sorunlarını çözebileceği, Türkiye'ye yatırım imkânları bakımından, ekonomik sorunlarını aşması bakımından Rusya'nın bir yardımının bulunabileceği gibi bir düşünce safdilliktir değerli arkadaşlarım, böyle bir ekonomik ortam dünyada da bulunmamaktadır Rusya bakımından.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YUNUS EMRE (Devamla) – Sonuç olarak, Türkiye'nin önemli sorunlarının olduğu bir dönemden geçiyoruz ve tabii, bu hafta içinde yaşanan son gelişmeler, uluslararası basında çıkan haberler doğruysa Türkiye'nin Eurofighter alabilmesinin Almanya'dan kimi göçmenleri Türkiye'ye kabul etmesi şartına bağlandığı anlaşılıyor değerli arkadaşlarım. Her ne kadar bizim taraftan resmî açıklamalar gelmese de bununla ilgili Batı basınında, İtalyan basınında, Alman basınında bu konuyla ilgili kapsamlı haberlerle karşı karşıyayız. Bu konunun tabii Türkiye açısından bir utanç manzarası olduğunun altını çizmek istiyorum. Tabii, Almanya bizim NATO müttefikimiz; Türkiye'ye bu türden şartlar ortaya koyuyor olmasını da çok dramatik buluyorum, çok yanlış buluyorum ama maalesef Türkiye'yi yönetenlerin böyle şartları kabul ediyor olmasını ve şeffaflıktan uzak bir şekilde vatandaşlarımızdan bunları gizliyor olmasını da içime sindiremiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Gurur duyduğumuz yerli savunma sanayimizin amiral gemilerinden TUSAŞ'a yönelik terör saldırısını lanetleyerek sözlerime başlamak isterim. Henüz detaylı, yeterli bilgi yok ama şehitler verdiğimiz, yaralıları olduğu yönünde gelen haberler üzücüdür. Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, yaralıların bir an önce şifa bulmasını diliyorum. Bu saldırının faillerinin ve arkasında yönlendiren güçlerin bir an önce ortaya çıkarılması devletimizin birinci önceliği olmalıdır. Savunma sanayisi alanında dünya çapında başarılarla imza atan TAI'nin, TUSAŞ'ın hedef alınması bölgemizde büyümekte olan çatışmalara Türkiye'yi de çekmek gayretinin bir parçası olabilir; bu noktada ulusça dikkat etmeli, birlik beraberliğimizi korumalıyız.

Lübnan'da görev yapmakta olan ve kısa adı UNIFIL olan Birleşmiş Milletler askerî misyonunda görev yapmakta olan Türk birliklerinin görev süresinin uzatılması konusunda ise şunları aktarmak isteriz: Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası örgütlerin usulüne uygun yani uluslararası hukuk temelinde düzenlediği barışı tesis etme ya da uzun vadeli barış inşası amacıyla kurduğu askerî misyonlara bugüne kadar destek verdik, bu desteğimiz sürmektedir. Ancak bu vesileyle bir hususa dikkatinizi çekmek isterim: Bugün, geçmişte göre çok farklı bir güvenlik durumuyla karşı karşıyayız. Son bir yıl içinde Orta Doğu çok ciddi bir bölgesel çatışmaya sahne olmaktadır. Hamas'ın 7 Ekim terör saldırısını bahane eden İsrail Gazze'de, Batı Şeria'da bir yıldır orantısız güç kullanmakta, kadın, çocuk, yaşlı demeden 43 bin sivil katletmiş durumda. İsrail'in askerî operasyonları durdurulmadığı müddetçe Gazze'deki 3 milyon Filistinlinin akıbeti belirsizliğini korumakta. Gazze'nin yanı sıra Netanyahu Hükûmeti kısa bir süre önce Lübnan'ın güneyine işgal harekâtı başlattı, kısa sürede iki hedefine ulaştı; birincisi, bir su kaynağı olarak önemli potansiyele sahip Litani Nehri'nin kontrolünü ele geçirdi, diğeri ise Hizbullah'ın otuz iki yıllık lideri Hasan Nasrallah'ı ve örgütün yönetim kadrosundan bir sürü önemli ismi suikastla ortadan kaldırdı.

Bugün tartıştığımız UNIFIL açısından önemli husus ise şudur: İsrail Lübnan'daki bu operasyonları sırasında oradaki

UNIFIL mevzilerini de hedef almış, bir gözlem kulesindeki 2 UNIFIL askeri yaralanmıştı. İsrail'in BM güçlerini hedef alabilmesi, Netanyahu'nun attığı her adımın cezasız kaldığı algısının bir sonucudur maalesef. O nedenle bu tezkereyle üstlenmekte olduğumuz sorumluluk önceki yıllardan daha fazla risk içermekte ve dolayısıyla İsrail'in saldırgan tutumunun önlenmesi, bir an önce ateşkesin sağlanması daha da önem arz etmekte. Hâl böyleyken uluslararası toplumun Netanyahu Hükümetini durduramıyor olması içler acısıdır. Sadece Batı'nın değil, bizim de aslı, ana unsurlarından biri olduğumuz İslam dünyasının, Türk devletleri topluluğunun tepkisizliği, duyarsızlığı, âcizliği maalesef düşündürücüdür.

Bu noktada kendi ülkemizin izlemekte olduğu politikalar da daha az sorunlu değildir. Manzara şudur: Türkiye, bu iktidarın vahim yanlışları yüzünden İsrail-Filistin meselesinden dışlanmış. Cumhuriyetçi Filistin'de yaşanan insanlık dramını durdurabilecek hiçbir şey yapmamaktadır. Yapmak istese bile daha önce yapılan dış politika hataları, savrulmaları yüzünden eli kolu bağlıdır. Bugün biz burada konuşurken bile İsrail'le çatır çatır ticaret devam etmektedir. "Etmiyor." diyenlere gazetelerde çarşaf çarşaf belgeleri var. İsrail'in kendi rakamlarına göre her ay 60-70 milyon dolar mal gidiyor Türkiye'den. Yoksa nasıl olur da savaş altında nefes dahi alamayan, aç, susuz, mazlum Filistin halkı bir anda milyonlarca dolarlık mermer, demir çelik, kıyafet, makyaj malzemesi alma ihtiyacı hissedebilmiş olabilir? Yok böyle bir şey. Bu hülleli ticaretin adresi Filistin değil, düpedüz İsrail'dir ve maalesef iktidar buna izin vermekte, onay vermekte, göz yummaktadır.

Sayın milletvekilleri, dış politikanın kişiselleşmiş olması, ülke gerçeklerinden, halkın kaygılarından uzak yürütülmesi fevkalade endişe vericidir. Orta Doğu'yu, Lübnan tezkeresini görüşüyoruz. Bakın, Almanya Başbakanı Türkiye'ye geldi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'la görüştü. Açıklamalara bakıyorsunuz "Suriye'den, Lübnan'dan gelecek yeni mültecilere kapımız açık." diyor Sayın Erdoğan. Neye dayanarak, nasıl böyle rahat söylüyor bu sözleri? Bunu fevkalade yanlış bir söylem olarak görüyoruz.

Bakın, bizim Eskişehir'de Erenköy, Huzur, Sütluçe, Yeşiltepe Mahallelerine gidelim, soralım. Nüfusun yüzde 20'si, 25'i Suriyeliler, Afganlar olmuş. Soralım bakalım "2 milyon daha Lübnanlı gelsin ister misiniz?" diye, ne yanıt alacaksınız? Ankara'da, İstanbul'da, İzmir'de, Antep'te, Hatay'da durum daha da feci ama iktidar büyük bir çaresizlik içinde. Alman Başbakanı ne diyor? "Türkiye'yle göç iş birliğimiz sürecektir, mali yardımlarımız devam edecektir." diyor, anlayana çok açık sözler. "Biz, istemediğimizi Suriyelileri size göndereceğiz." diyor, "Karşılığında da para vereceğiz, orada tutacaksınız." diyor, "Lübnanlılar da aman bize gelmesin, sizde kalsın ne olur." diyor. Para karşılığı Türkiye'nin bir mülteci hapishanesine dönüştürülmesinin kimseye faydası yoktur, milletimize hiç faydası yoktur. Bu doğru değildir, bu konuda yeni yanlışların kapısının açılmaması, aralanmaması gerekir.

Sayın milletvekilleri, vurgulamak istediğim bir başka mesele ise şudur: Lübnan'ı korumak için donanma unsurlarımızı gönderiyoruz ama kendi kara suyumuzu korumaktan âciz bir görüntü sergilemekteyiz. Çok uzak değil, daha geçen ay, Yunan Sahil Güvenlik birimleri botlarıyla, bayraklarıyla ellerini kollarını sallaya sallaya Bodrum'da, Datça'da karaya çıktılar. Ege Denizi'nde, Akdeniz'de hiçbir sorunumuz yokmuş gibi biz Somali'yi korumaya gemi gönderiyoruz. Kimlerin, hangi yandaş holdinglerin parasal vurgun hayalleri için donanmamız Somali'deki ateş çemberine gönderilmek isteniyor, henüz bilmiyoruz. Bilmiyoruz çünkü Somali'yle imzalanan anlaşmalar yüce Meclisimize gönderilmiş dahi değil.

Sözlerim "TSK unsurları yurt dışına asla gönderilemez." şeklinde anlaşılmasın. Biz, ordumuzun dünya barışına katkılarını karşı değiliz. Başka ülkelerin iç işlerine karışma amacı taşıyan, hukuki temeli tartışmalı askerî maceralar ile uluslararası barış misyonlarını birbirinden sert çizgilerle ayırmamız elzemdir. Silahlı Kuvvetlerimizin dünyanın her yanında barış ve güvenlik adına görev yapması "Yurtta sulh, cihanda sulh." şiarını hem güvenlik hem de dış politikada bize miras bırakan Ulu Önder'imiz Mustafa Kemal Atatürk'ün mirasını da yaşatmak anlamına geliyor. Türk askeri yalnızca yurtda değil, dünyada da barışı sağlamasıyla tanınmalıdır.

Sözlerime son verirken, artan güvenlik riski altında Lübnan'da görev yapacak asker ve sivillerimizin sorumluluklarını başarıyla tamamlayarak sağ salım ülkemize dönmelerini diliyorum. Bu vesileyle, hem vatan topraklarının savunması hem de bölgemizde ve dünyada barış ve istikrarın sağlanması için kendilerine verilen görevleri bugüne kadar büyük bir özveriyle ve büyük başarıyla yerine getiren kahraman Mehmetçiklerimize şükranlarımızı sunuyor, aziz şehitlerimizi saygıyla anıyorum; kahraman gazilerimize minnet duygularımızı ifade ediyorum.

TUSAŞ'a yönelik menfur saldırıyı bir kez daha lanetliyorum; şehitlerimizi rahmetle anıyor, yaralılara acil şifa diliyorum; ulusumuzun başı sağ olsun. Bu saldırının arkasında kim varsa derhâl bulunup yargı önüne çıkarılması ulusumuzun en büyük temennisidir. Nereden ve kimden gelirse gelsin terörü lanetliyoruz. Bu saldırıyı planlayanlar, yapanlar, yaptırımlar bilsinler ki amaçları neyse bunu asla başaramayacaklar. Türkiye ve Türk milleti teröre asla boyun eğmeyecektir. Türkiye, teröre karşı her zaman olduğu gibi yine dimdik kenetlenecek ve geçit vermeyecektir.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Hulusi Akar.

Buyurun Sayın Akar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HULUSİ AKAR (Kayseri) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; sizleri, asil milletimizi, bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. 2006'dan beri Lübnan'da bulunan Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücüne (UNIFIL) görev yapmakta, katkı sağlamakta olan Türk Silahlı Kuvvetlerinin görev süresinin 30 Ekim 2024 tarihinden itibaren bir yıl süreyle uzatılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Hemen sözlerimin başında, biraz önce vuku bulan, savunma sanayimizin yıldızlarından TUSAŞ'a karşı vuku bulan terör saldırısını en şiddetli şekilde lanetliyoruz ve bunların beyhude bir gayret olduğunun altını çizmek istiyorum. Bununla hiçbir yere varılamayacağını terör örgütü ve terör örgütü yandaşlarının çok iyi bilmesi ve anlaması lazım. Bu vesileyle şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; bu vesileyle birkaç konu üzerinde görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. İçinde bulunduğumuz ortama, siyasal ortama baktığımızda gerçekten etrafımızda çok ciddi şekilde belirsizlikler var, ciddi riskler var, ciddi tehditler var ve başta Filistin ve İsrail çatışması yahut da İsrail zulmü olmak üzere Ukrayna-Rusya savaşı, Kafkasya, Balkanlar ve Akdeniz'deki çekişmeleri, Uzak Doğu'daki gerilimleri de yakından izliyoruz. Hâl böyleyken, bizler Türkiye olarak ana vatan, gök vatan, mavi vatan, yavru vatan ve dijital vatanda bir bütünlük içinde, bunların ayrılmaz, parçalanmaz olduğunu söyleyerek çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Parçalamak isteyenlerin zaten akıbetleri malum; bunlardan kimileri denizlerde boğuldu, kimileri dağlarda çukurlara gömüldü.

Bugün de büyük ve güçlü Türkiye yolunda devletimizin ve milletimizin bekası ve refahı için çalışıyoruz. Bu süreçte Türkiye, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde uluslararası alanda özne hâline gelmiş, proaktif tedbirlerle, kişilikli ve kimlikli, dengeli ve etkin politikalarla Türkiye'nin etki alanı 3 kıta, ilgi alanı da bütün dünya olmuştur.

Nitekim Türkiye, Ukrayna-Rusya savaşı arasında her iki tarafla da görüşebiliyor, tahıl girişiminde örneğin, yapılan bir çalışma sonucunda 34 milyon ton tahıl ihtiyaç sahiplerine güvenli bir şekilde gönderilmiştir. Dengeli ve diyaloga dayalı politikalarımız sonucunda Rusya ve Ukrayna arasındaki çatışmalar sırasında Türkiye kolaylaştırıcı yani fasilitatör rolünü başarıyla uygulamaktadır. Özellikle Karadeniz'in güvenliği konusunda çalışmalarımız sürüyor ve Montrö Antlaşması'nın erozyona uğramaması için, aşınmaması için de ilk gündünden itibaren her türlü gayreti, her tür tepkiyi gösterdik ve dolayısıyla Karadeniz'in

herhangi bir şekilde stratejik rekabet alanına dönüşmesini önlemiş bulunuyoruz.

Diğer taraftan, Ukrayna'yla alakalı çalışmalar çerçevesinde her türlü insani yardımı dün de bugün de yapmaktayız. Ayrıca esir takası gibi çeşitli çalışmalarda da rol almak suretiyle bir an önce akan kanın durması, ateşkesin sağlanması için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Aynı zamanda, bununla birlikte Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde, Azerbaycan'ın, Libya'nın ve diğer dost ve kardeş ülkelerin haklı davasına da desteklerimiz aralıksız devam etmektedir.

Filistin konusuna gelince; Batı dünyasının başını çektiği güçlüler ittifakı çıkarları söz konusu olduğunda bencil, uluslararası ilke ve kuralları rakiplerine ve hasımlarına baskı yapmak için kullanmakta, böylece bölgedeki istikrarsızlık derinleşmektedir. Kant'ın meşhur bir sözü vardı "ebedî barış" diye, artık onun şu dünyamızda bir hayal olduğunu, ütopyanın ötesinde bir hayal olduğunu da hep birlikte maalesef görüyoruz. Gazze'de, Batı Şeria'da, Lübnan'da tüm dünyanın gözü önünde yaşanan katliam, etnik temizlik ve soykırım açıkça görülmektedir ve bunun bir an önce durması için de her türlü gayreti yapmaktayız. Türkiye, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde omurgalı bir duruş sergilemiş, kimsenin söyleyemediği gerçekleri korkusuzca ifade etmiştir, özellikle Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda yaptığı çalışma tüm dünya için ilham kaynağı olmuştur.

Türkiye olarak bizler -bu konunun üzerinde önemle durmak istiyorum- hiçbir zaman antisemitik olmadık, olmayacağız. Seçkin ve saygın kültürümüzün ve medeniyetimizin gereği olarak biz hiçbir zaman hiç kimseyi ırkından dolayı, renginden dolayı, dinî inancından dolayı ötekileştirmedik. Dolayısıyla, bizim Filistin davasına bakışımız, oradaki çatışmalara bakışımız hiçbir şekilde "antisemitizm" olarak yorumlanamaz, bu tamamen bir çarpıtmadır.

Görüyoruz ki adil ve kapsayıcı bir çözüm olmadan çatışmaların önlenmesi gerçekten mümkün değil. 193 devlet var, bu devletlerin toplam 137'sinin -ki bunlar da dünya nüfusunun yüzde 75'ine tekabül etmektedir- tanıdığı bir Filistin'den bahsediyoruz ve dolayısıyla diyoruz ki Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulu kararlarının uygulanmasıyla, özellikle 1993'ten itibaren başlayan, bu Bosna mutabakatıyla başlayan kararların, iki devletli çözüm konusundaki girişimlerin, alınan kararların bir an önce uygulamasıyla ve bu şekliyle ancak çatışmaların sonuçlanabileceğini değerlendiriyoruz. Sonuç olarak, meşruiyeti Birleşmiş Milletler kararlarına dayanan, 1967 sınırlarında, bağımsız, egemen ve toprak bütünlüğüne sahip, başkenti Doğu Kudüs olan bir Filistin devleti artık gerçekleşmeli; gerçek çözümün, tek çözümün bu olduğunu da burada belirtmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bölgeye barış, huzur ve istikrarın ancak böyle gelebileceğini herkes görmeli ve bu konuda çalışmaların -ne varsa katkı yapılabilir- yapılması lazım. Zaten birazcık aklı, birazcık vicdanı olan herkes bu konuda hemfikir ve fakat diyoruz ki bu çalışmalar yapılırken asıl konudan kaymamak lazım, konudan sapmamak lazım; en önemli konu da bir an önce ateşkes, derhâl ateşkes, şimdi ateşkes. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İran'ın 1 Ekimde İsrail'e yönelik saldırısı önümüzdeki risklerin açık bir göstergesi olmuştur. İsrail'in kara saldırısı başlatarak Lübnan'ın egemenliğini ve toprak bütünlüğünü ihlal etmesi yasa dışı bir işgal girişimidir. İsrail, ortamı boş bulmuş, öyle saldırgan, pervasız hareket etmektedir ki UNIFIL kampına dahi girebilmiştir, oraya saldırabilmiştir. Bu saldırı derhâl sona ermeli ve İsrail askerleri Lübnan topraklarından derhâl çekilmelidir.

İsrail'in saldırıları, bölgenin ve Türkiye dâhil ötesinin güvenlik ve istikrarı için büyük bir risk ve tehdit oluşturmaktadır, bunu görmemiz lazım, bunu anlamamız lazım. Bu saldırıların yeni bir göç dalgasını tetiklemesi ve aşırılık yanlılarına zemin hazırlaması da muhtemeldir. Gazze ve Lübnan'da ateşkesin sağlanamadığı her geçen gün bölgesel bir savaşa daha fazla yaklaşılmaktadır. Siyonazi terörizminin bebekleri, masum insanları öldürmesine insanlık daha fazla izin vermemelidir. Kim olursa olsun, bebek katilleri siyonazi terör çeteleri de yenidoğan çetesi de en ağır cezaya çarptırılmalıdır.

Terörle mücadele konusunda gelince, terörü yerinde, kaynağında yok etme stratejisiyle, taarruzi bir anlayışla, yüksek bir moral ve motivasyonla, elebaşısı hesap vermeden ölen FETÖ başta olmak üzere, PKK, YPG ve DEAŞ'la mücadele meşru müdafaa hakkı kapsamında uluslararası hukuka uygun şekilde aralıksız icra edilmektedir. Bunu yaparken komşularımızın egemenlik haklarına ve toprak bütünlüğüne daima saygılı olduk, olmaya devam ediyoruz; kimsenin toprağında gözümüz yok, bunu da herkesin bilmesi lazım. "Girilemez." denilen yerlere Mehmetçik girdi, "Ulaşılamaz." denilen yerlere Mehmetçik ulaştı ve ulaşmaya devam ediyor; yurt içinde büyük ölçüde temizlenen teröristlerin peşinde, Mehmetçik'in nefesi bunların ensesinde. Sınır ötesinde, kaynağında bizzat teröristlerin barınakları, sığınakları, korunakları, neleri varsa bunlar başlarına yıkıldı, yıkılmaya devam ediyor. Şehitlerimizin kanı hiçbir zaman yerde bırakılmadı, bırakılmayacak. Bizim bu mücadelede tek hedefimiz terör örgütleri, teröristler. Türkler, Kürtler, Zazalar bizim kardeşimizdir, bunların ötesi 85 milyon kardeşidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yıllarca bu coğrafyada aynı ekmeği, aynı suyu paylaştık; Çanakkale'de, Millî Mücadele'de, 15 Temmuzda omuz omuza mücadele ettik; şehitliklerde şehitlerimiz şu anda yan yana yatmakta. Bizim hiçbir dinî, etnik grupla bir sorunumuz yok, olmaz, olamaz; 85 milyon vatandaşımızın güvenliği, rahatı ve huzuru için çalışmaktayız.

Şimdi, terör örgütünün çöküş içerisinde olduğunu görüyoruz, elebaşları bunları açıkça itiraf ediyorlar. Şu anda teröristler için iki yol var: Bunlardan birincisi, adalete teslim olmak, ikincisi de bulundukları yerde yok olup gitmektir. Suriye'nin kuzeyinde "YPG" diye bir şey icat ettiler. YPG'nin PKK'dan farkı olmadığını, YPG'nin kökünün, bağlantısının tamamen PKK olduğunu bütün yerli, yabancı kaynaklar açık ve net bir şekilde ifade etmektedir. Adları ne olursa olsun, kim destek verirse versin terörle mücadelede kararlıyız. Bu arada, bazı müttefiklerimizin, bazı ülkelerin Suriye'nin kuzeydoğusundaki varlığı ve faaliyetleri bizim PKK ve YPG'yle yani terörle mücadelemize zarar vermektedir, bunu da müttefiklerimizin bilmesi lazım. Her türlü engellemeye rağmen terör koridoru, çok şükür, parçalandı; aksi hâlde şu anda Türkiye olarak çok daha büyük, çok daha kompleks problemlerle uğraşıyor olacaktık. Müttefiklerimizden bu konuda Türkiye'nin hassasiyetine saygı duymalarını, varılan mutabakatlara uymalarını; bölgede DEAŞ'a karşı terör örgütleriyle değil, müttefikleri olan Türkiye'yle iş birliği yapmalarını bekliyoruz.

Türkiye'nin terörle mücadelesi aynı zamanda Avrupa'yı da göçe ve teröre karşı korumaktadır; bunun gerçekten Avrupalılar tarafından, müttefiklerimiz tarafından bilinmesi lazım, bunların anlaşılması lazım. Diğer taraftan, Suriye'de normalleşme çalışmaları devam etmekte, çeşitli girişimler her düzeyde devam ediyor; bu arada, Birleşmiş Milletler İnsani İşler Koordinasyon Ofisi içinde de insani yardımlar sürdürülmekte. Oradaki briket evler dâhil, normalleşmeye dayalı çeşitli çalışmalar sürüyor; bunların bitmesine müteakip burada, Türkiye'de bulunan Suriyeli kardeşlerimizin de gönüllü ve güvenli bir şekilde, saygın bir şekilde topraklarına dönmeleri devam edecek. Şu ana kadar bizim kontrol ettiğimiz bölgelerde 1 milyon 200 bin kişi döndü, bunların 600 bini Türkiye'den gelen Suriyeli vatandaşlardır. Bu arada, Türkiye'de ve Suriye'de birlikte olduğumuz Suriyeli kardeşlerimiz var; onları zarara sokacak, zora sokacak bir eylem veya karar almamız asla söz konusu değildir.

Diğer taraftan, Karadeniz'de, Ege'de ve Akdeniz'de kara suları, kıta sahanlığı, münhasır ekonomik bölge, deniz yetki alanları dâhil denizlerimizin altındaki ve üstündeki her türlü hak, alaka ve menfaatlerimizi yani denizlerdeki Misakımillî'mizi yani mavi vatanımızı korumakta azimliyiz ve kararlıyız. 12 bin kilometre kıyıdan, 462 bin kilometrekarelik bir deniz alanından bahsediyoruz, bu gerçek karşısında herhangi bir şekilde masal dememiz mümkün değil. Atalarımız 7 iklim, 3 kıtaya barış, huzur ve istikrarı, adaleti götürmüştür. Bugün de başta Azerbaycan, Libya ve Somali olmak üzere dost ve kardeş ülkelerle tarihî ve kültürel bağlarımızı korumak ve geliştirmek için her türlü gayreti gösterdik, göstermeye devam ediyoruz.

İsrail -bilinen- 45 bin kişinin hayatına mal olan katliam ve soykırımla tüm bölgeyi, giderek tüm dünyayı ateşe atarken biz de hudutlarımız başta olmak üzere Ege'de, Doğu Akdeniz'de ve Kıbrıs'ta kendi haklarımızı ve Kıbrıslı kardeşlerimizin haklarını

korumakta azimli, kararlı ve çok şükür buna da muktediriz. Bugüne kadar bu haklarımızı hiçbir şekilde çiğnetmedik, çiğnetmeyeceğiz kimseye; bu konuda oldubittiye izin vermedik, vermeyeceğiz.

Günümüzde son zamanlarda artan kullanım şekliyle "dijital vatan" diyebileceğimiz bir alan oluştu. Bu dijital dünya, dijital ortam bizim için de dijital vatani teşkil ediyor. Dolayısıyla bizim kullandığımız alanlardaki, dijital alanımızdaki vatanımızı bir şekilde dijiteröre karşı, dijisaldırlara karşı korumak mecburiyetimiz var. Dijital vatanda dijital savaş ve siber saldırılar gelecekte daha büyük bir rol oynayacak, bunu görmemiz lazım. Kritik altyapıların korunması, siber tehditlere karşı savunma stratejileri de geliştirecek; yapay zekânın karar destek sistemlerine ve savaş stratejilerine büyük etkisi olacak, veri analitiği, savaş alanında hızlı ve doğru analizler yapılmasına olanak sağlayacaktır. Uzun tabanlı sistemler ve uydular; iletişim, gözlem ve erken uyarı sistemlerinde önemli bir rol oynayacak; uzayda yaşanacak gelişmeler savaşların stratejilerini ve sonuçlarını belirleyecektir. Gelecekte savaşlar teknolojik üstünlüğü elde etmek ve bu üstünlüğü etkili bir şekilde kullanmak üzere planlanacak, insan mürettebatının risklerini azaltan insansız sistemlerin artışıyla teknolojik üstünlük, siber güvenlik ve elektronik savaş yetenekleri daha da kritik hâle gelecektir.

Savunma sanayisine gelince, düne kadar hafif silahlarımızın dahi patentleri yabancılara aitti, çok şükür bugün artık yüzde 80'e varan bir oranda Mehmetçik'in ihtiyaçlarını karşılar bir duruma geldik; hafif silahlar dâhil top, obüs, İHA, SİHA, TİHA ve silahlı helikopterler ile bizim MİLGEM gemilerimiz, gemi topumuz ve TCG ANADOLU'muz. Aynı zamanda ALTAY tankının seri üretimine de başladığını burada önemle belirtmek isterim. Ayrıca, KIZILELMA ve millî muharip uçacağımız KAAN'a da yönelik çalışmalar başarılı ve yoğun bir şekilde devam etmektedir, inşallah, kısa bir zaman sonra bunlar da Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine girecektir. Bu arada Çelik Kubbe'nin de tesisi savunmamızı daha da güçlendirecektir. Hep söylediğimiz gibi, sadece savunma sanayisinde değil duygu ve düşüncelerde de millîlik ve yerlilik gerçekten çok büyük önem arz etmektedir.

Sonuç olarak, Türkiye tarihiyle, değerleriyle, coğrafyasıyla, nüfusuyla, etkin ve caydırıcı ordusuyla büyük ve güçlü bir ülke. Binlerce yıllık şanlı tarihimizden süzülüp gelen millî ve manevi değerlerimizden aldığımız ilhamla, asil milletimizin sevgisi, güveni ve duasıyla, aklın ve bilimin ışığında, Anayasa ve mevzuat çerçevesinde başaramayacağımız hiçbir görev, aşamayacağımız hiçbir engel yoktur. Bu güven, bu bilinç ve bu motivasyonla diyoruz ki: Bu coğrafyada var olabilmek için güçlü olmak şart, güçlü olmak için de birlik ve beraberlik içinde olmak şart. Türkiye Yüzyılı ülküsüyle ülkemizin, asil milletimizin hak ve menfaatlerini hudutlarımızda, bölgemizde, dünyada azim ve kararlılıkla korumaya devam edeceğiz.

Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; bu tezkere Lübnan'daki Birleşmiş Milletler Barış Gücüne katkı sağlamayı hedeflerken aynı zamanda Türkiye'nin millî çıkarlarını korumayı da amaçlamaktadır. Her zaman barışçıl bir politika izleyen Türkiye, diyalog yoluyla sorunları çözmeye daima gayret göstermiştir, göstermeye devam etmektedir ancak bölgesel ve ulusal güvenliğimizi tehdit eden durumlarda gerekli tedbirleri almamız da bir zorunluluktur. Siz sayın milletvekillerinin oylarıyla bu tezkere, bu tür durumlar için bir yetki niteliğinde olacaktır.

Bu vesileyle, ülkemizin ve milletimizin huzur ve güvenliğini sağlamak için her türlü kahramanlık ve fedakârlığı gösteren komutan arkadaşlarıma, asker, polis, jandarma, istihbarat ve güvenlik korucularımıza şükranlarımı sunuyorum, kendilerini kutluyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sultan Alparslan'dan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e ve bugüne kadar bin yıldır bize vatan olan bu topraklarda bugünlere, bu seviyelere gelmemizde emeği geçen, katkısı olan herkesi de saygıyla ve minnetle anıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şehitlerimize, ebediyete intikal eden kahraman gazilerimize Allah'tan rahmet diliyorum, hayatta olan kahraman gazilerimize, şehit ve gazilerimizin kıymetli ailelerine saygı ve şükranlarımı sunuyorum.

Son söz olarak diyoruz ki: Bu memleket bizim, bu tarih bizim, bu bayrak bizim, düzeltmek de bizlerin görevi.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Paşam.

Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahısları adına Gaziantep Milletvekili Sayın Ertuğrul Kaya.

Buyurun Sayın Kaya.

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Lübnan'da bulunan Türk Silahlı Kuvvetlerinin görev süresinin bir yıl daha uzatılmasına dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresine ilişkin olarak şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün meydana gelen Türk Havacılık ve Uzun Sanayii Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik yapılan terör saldırısını lanetliyorum. Saldırıda şehit olan personellerimize Allah'tan rahmet, yaralı vatandaşlarımıza da Allah'tan acil şifalar diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Değerli milletvekilleri, Lübnan tarihî ve stratejik konumu itibarıyla Doğu Akdeniz'de kritik bir öneme sahip bulunmaktadır. İsrail, Filistin'de olduğu gibi Lübnan'da da 1948 yılından bu yana sınır değişimi için fırsat kollamaktadır. 87 kilometre boyunca uzanan ve bugüne kadar birçok çatışmaya, göçlere ve siyasi krizlere şahitlik eden Lübnan-İsrail kara sınırı dünyanın en kırılgan sınırlarından biri olarak kabul edilirken deniz sınırı da bir o kadar hassas noktadadır. Bu bölge sadece bölgesel istikrarın değil, aynı zamanda Türkiye'nin güvenliği ve çıkarları açısından da çok önemlidir. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 11 Ağustos 2006 tarihinde kabul ettiği 1701 sayılı Kararıyla UNIFIL kurulmuştur, Türkiye de bu karar doğrultusunda Lübnan'da bir askerî güç bulundurmaya başlamıştır. Deniz Görev Gücü kapsamında bulunan Silahlı Kuvvetlerimiz, UNIFIL bünyesinde "Mavi Hat" olarak bilinen Lübnan-İsrail sınırında hem Türkiye hem Lübnan hem de bölgemiz için önemli stratejik bir görev üstlenmiştir. İsrail'in Filistin'e yönelik başlattığı ve Lübnan'a sıçratmış kanlı operasyonlar nedeniyle Lübnan-İsrail sınırı daha da hassas hâle gelmiştir. Bu nedenle, Lübnan'da konuşlu Türk askerlerinin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kararları doğrultusunda sürdürdüğü barışı koruma ve istikrarı sağlama görevinin uzatılması, Türkiye'nin bölgedeki etkinliğinin devamı ve barışın sürdürülmesi açısından son derece önemlidir. Bu sebeple, Lübnan'daki askerî varlığımızın bir yıl daha uzatılması birçok açıdan fayda sağlayacaktır. Özellikle İsrail'in Filistin'e yönelik saldırıları ve bölgedeki giderek artan tansiyon, Lübnan gibi hassas bölgelerde barışın korunmasını daha da zorunlu hâle getirmiştir. Türkiye, bu süreçte sadece bölgedeki dengenin korunması için değil aynı zamanda hem Lübnan hem de Filistin halkının haklarının savunulması için de daha aktif rol üstlenmelidir. Çatışmaların yeni adresi yapılmak istenen Lübnan'da ve bölgede barış ve güvenliğin devamı ancak Türkiye'nin katkısıyla mümkün olacaktır. İki ülke arasındaki ilişkiler ve tarihî süreç, Türk halkı ile Lübnan halkı arasındaki gönül bağı bu katkının olması gerektiğini ortaya koymaktadır, on yedi yıllık deneyim de göstermiştir ki Lübnan'daki askerî varlığımız sadece Lübnan'ın değil aynı zamanda Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki çıkarlarının korunması için stratejik bir rol oynamaktadır. Bölgedeki barış ve istikrarın teminatı olarak Lübnan'da görev yapan askerlerimiz de bugüne değin bu misyonu başarıyla sürdürmüştür. Ulusal çıkarlarımız açısından da değerlendirildiğinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Lübnan'daki varlığının devamı sadece bölgedeki dengeleri korumakla kalmayıp aynı zamanda Türkiye'nin uluslararası arenadaki etkinliğinin artırılmasına da yol açacaktır. Doğu Akdeniz'de enerji kaynaklarının paylaşımı, güvenlik tehditleri ve göç gibi konular göz önüne alındığında, Türkiye'nin bölgedeki aktif rolü her zamankinden daha kritik bir aşamaya gelmiştir. Bunların yanı sıra, İsrail'in Filistin'e yönelik saldırılarını ve bu saldırıları Lübnan'ın tamamına doğru genişletme çabaları da göz ardı edilmemelidir. Lübnan'daki askerlerimiz, sadece bu bölgenin değil, tüm Orta Doğu'nun barış ve

güvenliği için kritik bir rol oynamaktadır. Bu sebeplerle, DEVA Partisi olarak Lübnan tezkeresine kabul yönünde oy vereceğimizi buradan beyan etmek istiyorum.

Ancak burada şu hususa da değinmeden geçemeyeceğim. Bildiğiniz üzere, Genel Başkanımız Sayın Ali Babacan'ın ekonomi yönetiminin başında olduğu dönemde ve Türkiye'nin başarıdan başarıya koştuğu, güçlü bir ekonominin yaşandığı o dönemde Orta Doğu'da yaşananlarla ilgili bu güce sırtını dayayarak kolayca "one minute" denilebiliyordu çünkü Türkiye sadece askerî kapasitesiyle değil, aynı zamanda gücünü hukuka bağlı güçlü kurumlardan, aynı zamanda güçlü bir ekonomiden alan diplomatik bir güce sahipti. Şimdi üzülerek görüyoruz ki bir ülkenin kurumları zayıflar, hukuktan uzaklaşırsa, şeffaf yönetim anlayışından uzaklaşırsa, ekonomisi krizden krize koşarsa, Merkez Bankasının rezervleri el kesesinden alınan borçlarla doldurulmaya çalışılırsa, maalesef, bu hazin son kaçınılmaz olur; diplomatik gücünüz azalır, sözünüzün gücü azalır. Ülkemizi getirdiğiniz bu tabloda şimdi ister "beş dakika" deyin ister "bir saat" deyin, maalesef, sonuç değişmiyor. İşte, tam da bu nedenlerle, iktidarın günlük palyatif çözümlerle sorunları çözme arayışından vazgeçerek başta hukuk olmak üzere topyekûn bir reform yapma sorumluluğu vardır. Bu sorumluluk, hem vatandaşlarımıza hem de tüm Müslüman coğrafyasına karşı tarihî bir sorumluluktur.

Değerli milletvekilleri, savaşın sıçradığı Lübnan'a yönelik tezkereyi konuşurken hemen yanı başımızdaki Filistin'i, Gazze'de süren katliamları bu kürsüye taşımak vicdani bir sorumluluğumuzdur. İsrail, 7 Ekim 2023'ten bu yana haksız hukuksuz bir şekilde kadın, çocuk, yaşlı demeden 43 bine yakın Filistinli kardeşimizi katletmiş, milyonlarca Filistinli kardeşimizi ise yerinden yurdundan etmiştir. İsrail Gazze'deki hastaneleri bombaladı, daha dün Lübnan'da aynısını yaptı, Beyrut Hastanesini vurdu; İsrail Gazze'de okulları bombaladı, üç gün önce Lübnan'da da aynısını yaptı, Beyrut'un güneyindeki okulları vurdu; İsrail Gazze'deki ibadethanelerin üstüne bomba yağdırdı, daha geçen hafta Beyrut'ta da aynısını yaptı; İsrail Gazze'de uluslararası misyonları, Birleşmiş Milletler tesislerini ve yabancı askerlerin bulunduğu noktalara saldırdı, şimdi de döndü, Lübnan'da aynısını yapmaya devam ediyor. Öncelikle, İsrail'in saldırılarında hayatını kaybeden Filistinli ve Lübnanlı kardeşlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı ve sabır diliyorum.

Bu katliamı yapanlar, binlerce ocağa ateş düşürenler Uluslararası Ceza Mahkemesinde savaş suçlusu olarak Milosevic'in, Karadzic'in, Eichmann'ın oturduğu o sanık sandalyesine er ya da geç oturtulacaktır. Soykırımda payı olan her bir sorumlu er ya da geç yargılanacak, yaptıklarının hesabını yargı önünde verecekleri güne kadar da biz bu işin takipçisi olacağız.

Ancak bu noktada Hükûmete birkaç sorumuzu bu kürsüden sormak istiyorum: Resmî olarak Türkiye-İsrail arasında ticaret yasaklanmış olmasına rağmen iki ülke arasındaki devam eden ticari yük gemisi trafiği nasıl açıklanabilecektir? Türkiye İhracatçılar Meclisi verileri kapsamında Filistin'e olan ticaretimiz nasıl yüzde 525 oranında artmıştır? Bu artış nasıl izah edilmektedir? Filistin, Türkiye'den herhangi bir insani yardım ve ihraç malzemesi talebinde bulunmuş mudur? Savaş ve abluka hâlinde Filistin'e hangi malzemeler gönderilmiştir? İsrail'e olan ticaretimizin yasaklanmasından önce gönderilen malzemeler ile bugün Filistin'e gönderilen malzemeler aynı neviden malzemeler midir? Filistin'le 2023 yılı ihracat hacmimiz ile 2024 ihracat hacmimiz ne kadardır? Son iki yılda Türkiye ile Filistin arasındaki ticarete ihracat farkı ne kadar olmuştur? Eğer bir artış söz konusu ise bunun nedeni nedir? Filistin'e gönderilen malzemeler ve ticaretle ilgili olarak bakanlıklar tarafından detaylı bir açıklama yapılacak mıdır? Türkiye'den İsrail'e son bir ayda 88 geminin gittiği ve seyrüseferde olduğu uluslararası gemi trafiği Marine Traffic verilerinde görülen gemiler hangi nedenle İsrail'e gitmiştir ve gitmektedir? Söz konusu gemilerde hangi malzemeler taşınmaktadır? Türkiye'den ayrılan gemilerin belgelerinin malzemeleri Filistin'e götürdüğü şeklinde düzenlenerek aslında malzemeleri İsrail'e götürdüğü iddiaları doğru mudur? Filistin'de kurulu bulunan bazı şirketlere bu kapsamda komisyon ödendiği iddiaları doğru mudur? Ticaret bu Filistin şirketleri üzerinden mi yapılmaktadır? Aynı şekilde, Türkiye tarafından gönderilen malzemelerin Yunanistan, Romanya ve İtalya gibi ülkelerde kurulan bazı şirketler üzerinden gerçekleştirildiği iddiaları doğru mudur?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı tezkeresi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.54

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.45

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Yasin ÖZTÜRK (Denizli)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 11'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Tıpta Uzmanlık Sınavı (TUS) 2024 yılı ikinci dönem kontenjanlarının belirlenmesi sürecinin sağlık sistemine olan etkilerinin araştırılması amacıyla 23/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/10/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/10/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Bülent Kaya tarafından, Tıpta Uzmanlık Sınavı (TUS) 2024 yılı ikinci dönem kontenjanlarının belirlenmesi sürecinin sağlık sistemine olan etkilerinin araştırılması amacıyla 23/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/10/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya konuşacak.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tıpta Uzmanlık

Sınavı 2024 yılı ikinci dönem kontenjanlarının belirlenmesi sürecinde sağlık sektöründe yaşanan yapısal sorunların ve uzman hekim eksikliğinin daha da derinleştiren önemli bir mesele hâline getirilmesiyle ilgili bir Meclis araştırması istemli talebimiz, önergemiz hakkında Saadet Gelecek Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Önemli birçok toplumsal mesele gündeme geliyor, bu konuda bir toplumsal duyarlılık ve hassasiyet oluşuyor. Maalesef, bu duyarlılıkları ve bu hassasiyetleri gidermek noktasında cevap vermesi gereken iktidar partisinin genelde hazır devlet refleksleriyle "Yok öyle bir şey, her şey kontrolümüzde." şekilde yaklaştığını görüyoruz. Bu toplumsal duyarlılığı hep beraber yönetmek ve bu toplumsal duyarlılığa kulak vermek durumundayız. Siz her ne kadar "Yok." dersiniz deyin, bugün, Tıpta Uzmanlık Sınavı'nda 26 bin kişiyi aşkın öğrencimiz, daha doğrusu genç doktorumuz başarıya ulaşarak, barajı aşarak tıpta uzman olabilmek için bir dal tercihinde bulunmaya çalışıyorlar. İlk yaptığınız hata şuydu: Kontenjanları geç açıklayıp bir belirsizlik oluşturdunuz. TUS ikinci dönem sınavı 2024 yılı Ağustos ayında yapılmış olmasına rağmen kontenjanların açıklanmasını uzun bir süre ertelediniz. Bu ertelediğiniz şeyle sadece TUS'ta sınav sonuçlarını değil gençlerimizin hayallerini de ertelemiş olduğunuz. ÖSYM'nin sonuçlarının açıklanmasından itibaren bir buçuk aylık süre zarfında, sınava giren binlerce hekim kontenjanların ne olacağını duyurusunu bekledi. Siz ne yaptınız? Uzunca bir ara bu belirsizliği muhafaza ettiniz, sonra da tıpta uzmanlık için on günlük süre tanıyarak gençlerimizin tercih yapmasını önüne bir mecburiyet, acil bir durum olarak koymuş oldunuz. Yaptığınız bu plansızlık, umursamazlık gençlerimizin size karşı olan güvenlerini zedeliyor. Ondan sonra da sağlık sektörünün içine düştüğü tamir edilemez durumun sebeplerine bir kilometre taşı daha düşmüş oluyorsunuz.

Hatanız sadece kontenjanları geç açıklamak mı? Elbette değil, bir de kontenjanların sayısını azalttınız. 2023 Eylül döneminde 12.126, 2024 Mart döneminde 10.029 olan uzmanlık kontenjanını 2024'te aniden 8.114'e düşürdünüz. Devlette devamlılık ve devlette öngörülebilirlik çok önemli bir şeydir. Son 5-6 sınavdır 12 bin civarında uzman kadrosu açılmışken birdenbire, hem de bir gecikmeden sonra 8.114'ü açıklamış olmanız gençleri de bir hayal kırıklığı yarattı. Üstelik, 26 bin kişinin sınavı kazandığı bir yerde 8.114 kontenjan oldukça yetersizdi.

Bir diğer önemli husus, Tıpta Uzmanlık Sınavına hazırlık hem aileler için hem genç doktorlarımız için gerçekten çok meşakkatli bir süreç. Dolayısıyla, bu kontenjanları azaltarak aynı zamanda bu zorlu hazırlık süreçlerini geçen doktor kardeşlerimizi yeniden bu sınavlara hazırlanmak mecburiyetinde bırakmak gibi bir durumla karşı karşıya bıraktınız.

Bir diğer önemli hatanız da şuydu: Kontenjanları ağırlıklı olarak aile hekimliği üzerine yoğunlaştırdınız. Biliyorum, insanlar, sizin randevu sistemindeki olumsuzluklarınız veya randevu verememeniz sebebiyle randevu almakta sorun yaşadıkları için her hastalıkta acil servislere gitmeyi tercih ediyor, siz de bu acil servisleri yönetmekte zorluk çektiğiniz için 2 bin civarında aile hekimi kadrosu açarak, uzman kadrosu açarak acil servisleri bunlarla yönetmeye çalışıyorsunuz. 2 bin civarında bir aile hekimi kadrosu açtığınız zaman da asıl branşlardaki düşüşün daha da dramatik olduğunu hep beraber gördük çünkü aile hekimliği kontenjanında yüzde 185 artış yaptınız ama diğer branşlarda ise düşüşe yol açtınız.

Bir diğer garabet de yabancı uyruklu adaylara tanınan kontenjanlar. Birçok bölümde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları olanlardan çok daha fazla sayıda kadroyu onlara açmış oldunuz.

En önemli problemlerden bir tanesi de Türkiye'de hekimlik yapmak için ortaöğretimi, liseyi, ardından altı yıllık üniversiteyi bitiren bu gençlerimiz, maalesef, uzman olmak için yurt dışında iş arayışına başlıyorlar. Yani siz bir beyin göçünün de sebebi oluyorsunuz. Dolayısıyla burada üzerinde durmamız gereken en önemli hususlardan bir tanesi de "Giden gitsin." deme hakkımız yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) – Tamamıyorum Sayın Başkanım.

Siz, Türkiye'de, insanları pratisyen hekim olmak mecburiyetinde bırakırsanız, bir gelecek kaygısı olan, tıpta daha da ileri bir aşamada memleketine hizmet etmek isteyen insanları, hazır yetişmiş doktorları, sıfırdan başlayıp bir doktoru yetiştirmek için yirmi yedi, yirmi sekiz sene emek harcaması gereken Batılı ülkelere "Buyurun, siz artık uzman olarak bizim milletimize hizmet edebilirsiniz." noktasına getirmek durumunda kalırsınız. Onun için, gelin ey Adalet ve Kalkınma Partili değerli milletvekili arkadaşlarımız "Bizim Hükûmetimiz yapmıştır, mutlaka bir kerameti vardır." demekten vazgeçin.

Sağlık Bakanlığının bu hususlarda daha duyarlı hareket etmesi, bu plansızlıkla milletimizi baş başa bırakmaması için kaldıracağınız her el iktidarı ciddiyete davet edecektir diyor, önergemize desteklerinizi bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Turan Yaldir.

(İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURAN YALDIR (Aksaray) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Saadet Partisinin grup önerisi vesilesiyle İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün TUSAŞ'ta alçakça bir saldırı gerçekleştirildi, saldırıda şehit olan vatandaşlarımıza da Allah'tan rahmet diliyorum.

Kıymetli milletvekilleri, bugün, Türk milleti olarak tarihimizin en karanlık günlerinden birini yaşıyoruz. Ne yazık ki Gazi Meclisimizde bölücü terör örgütünün siyasi uzantılarının dahi cesaret edip dile getiremediği sözleri işitiyor, milletimizin geleceğiyle kumar oynanmasını kahrolarak izliyoruz. Bu nasıl bir akıl tutulmasıdır, bu nasıl bir eksen kaymasıdır? Bu akılalmaz teklifi yıllarca terörle mücadelede en sert ifadeleri kullanan, milliyetçiliği her fırsatta vurgulayan, yıllarca peşinden koştuğumuz, uğruna kavgalar verdiklerimiz yapıyor. Bir yanda milletin aklıyla alay eder gibi bebek katilini Atatürk'ün Meclisinde konuşturmayı önerme gafletinde bulunanlar, diğer yanda başka bir teröristbaşını Edirne'de ziyaret edip aldığı icazetle, yetmezmiş gibi utanmadan "El yükselttim." diyerek, kendince iki milletli bir devlet ikramında bulunup soluğu Diyarbakır'da alanlar, soruyorum sizlere: Bu devletin asıl sahiplerinden olan Kürt vatandaşlarımıza ne ikramında bulunuyorsunuz? Ne yapmak, nereye varmak istiyorsunuz? İYİ Parti olarak bizler bu rezalete geçit vermeyeceğiz, tıpkı Kürşad'ın 40 çerisi gibi 30 milletvekiliyle bu ihanetin karşısında dimdik duracağız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Gazi Mecliste bulunan tüm partiler bu vebale ortak olsa, tek başımıza kalsak dahi o caninin Mecliste konuşmasına cesedimiz çığnımeden müsaade etmeyeceğiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Türk milletinin bağımsızlığı, namusu ve şerefine eli kanlı bebek katiliyle pazarlık masasına yatırılması ihanetine asla müsaade etmeyeceğiz. Daha dün kadar terörün bittiğini, belinin kırıldığını iddia eden Cumhur İttifakı, bugün peşinlikle, teröristbaşıyla müzakereyi ve tecridin kaldırılarak Gazi Meclis kürsüsünden seslenmesini öneriyor. Türk milletinin helal oylarıyla seçilmiş siz değerli milletvekillerine ve vicdanlarınıza sesleniyorum: Gelin, bu ihanete ortak olmayın. Biliyorum, çoğunuzun içi kan ağlıyor. Bu kirli oyuna sessiz kalırsak çocuklarımızın ve torunlarımızın yüzüne bakamayız "Siyaseten susmamız gerekiyordu." diyemeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN YALDIR (Devamla) – Gelin, bu kirli oyunu birlikte "Dur!" diyelim. Türk milleti bir daha aynı tuzağa düşmeyecek. Biz buradayız, dimdik ayakta ve bu ihanete asla izin vermeyeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Emir, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, TUSAŞ'taki saldırıya ve Aksaray Milletvekili Turan Yaldir'ın Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, büyük bir acı yaşıyoruz, TUSAŞ'taki şehitlerimize yanıyoruz, ülke olarak yastayız ve Genel Kurul olarak çalışmaya devam ediyoruz. Teröristlere de teröristlerin ağababalarına da Türkiye Cumhuriyeti'nin Meclisiyle, milletiyle dimdik ayakta olduğunu, bir ve bütün olduğunu göstermek üzere burada çalışıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın hatip kaba ve yaralayıcı bir dil kullandı, kendisini arkadaşlarının da uyaracağından eminim ama bir noktanın altını çizmek isterim. Değerli arkadaşlar, Sayın Genel Başkanımızın söylediği çok açık, çok yalın bir gerçektir, o da şudur: Bizim bir tane devletimiz var, o da Türkiye Cumhuriyeti'dir ve bu üniter devletimizin üstüne hepimiz titriyoruz; bir başka devlet bu topraklarda söz konusu dahi olamaz. Biz bu devletimizin yanındayız, arkasındayız ama bu devletimizi güçlendirmek için, güçlü kılmak için - işte, bugün TUSAŞ'a saldıranlar gibi- her tür odağa daha güçlü karşı koymak için 86 milyon içinde toplumsal barışı, toplumsal mutabakatı tesis etmek zorundayız. Her bir vatandaşımızın Türkiye Cumhuriyeti'nin eşit, birinci sınıf, bütün hakları kullanan ve devletini sahiplenen bir vatandaşı olması gerekir diyoruz. İtirazı olan var mı buna? Buna itiraz edilebilir mi? Söylenen budur arkadaşlar. Bu, bir ve bütün, ama demokratik, ama 86 milyon vatandaşının her birini kucaklayan bir devlet umudu içerisinde olduğumuz içindir.

Bu fırsatı verdiği için de Sayın Başkanımıza teşekkür ederim.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, ben de kürsüden...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Temelli.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Aksaray Milletvekili Turan Yaldir'ın Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle konuşması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu dili kınıyoruz. Bu dil şiddetin dilidir, bu dil nefretin dilidir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Şiddetin dili TUSAŞ'ta.

SEZAI TEMELLİ (Devamla) – Bu kürsüye gelip acıların üzerinden siyaset yapmaya devam edenler hâlâ bu dille bu acılardan beslenmek istiyorlar; bunu kabul etmiyoruz, etmeyeceğiz. Selahattin Demirtaş'a "terörist" demek senin haddin değil! Senin burada yaptığın terör!

TURAN YALDIR (Aksaray) – Selahattin Demirtaş da teröristtir, Abdullah Öcalan da teröristtir.

SEZAI TEMELLİ (Devamla) – Bu terörden beslenmeye devam ediyorsun, buna izin vermeyeceğiz. Bugün ne olursa olsun...

TURAN YALDIR (Aksaray) – Ne yapacaksınız?

SEZAI TEMELLİ (Devamla) – Artık bu ülkede barışa dair konuşma başlamıştır, bu konuşmaya engel olamazsınız. Bu tartışmalar milletin beklediği şekilde mutlaka amacına ulaşacaktır. Tabii ki sizin gibi provokatörler çıkacak.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Provokatör sensin!

SEZAI TEMELLİ (Devamla) – Tabii ki eline benzin bidonunu alıp ateşin üzerine dökmeye gidenler olacak ama buna müsaade etmeyeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – İlk ihanet sürecine de müsaade etmedik, buna da etmeyeceğiz.

TURAN YALDIR (Aksaray) – Ne yapacaksınız, ne yapacaksınız?

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Beyler, Sayın Grup Başkan Vekiline söz verdim ya!

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Germeyin ortamı, germeyin. Gerdiniz de ne oldu, sorunuz ne?

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Sorunuz ne? Yarıyorsunuz birbirinizle.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Bölücülükte yarışmıyoruz Allah'a şükür!

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Barıştan mı rahatsız oldunuz, "barış" kelimesi mi rahatsız etti? Savaştan mı besleniyorsunuz?

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) – Kandan mı besleniyorsunuz?

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Kendini yeniden diriltmeye çalışan bir parti, konuşuyor boş boş.

BAŞKAN – Siz buyurun Sayın Çömez.

2.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında İYİ Partiye sataşması nedeniyle konuşması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; milletvekillerinin bu kürsüde konuşma dokunulmazlığı vardır ve yasama sorumsuzluğu vardır. Partimizin bir sayın milletvekili son derece saygın bir şekilde partimizin ve kendi şahsının görüşlerini yüce Meclisin çatısı altında paylaşmıştır. Kendisine bu kadar ağır ifadelerle yüklenilmek, kendisine "provokatör" demek "kirli bir dil" demek Meclisin çatısına yakışmayacak bir üsluptur. Kendisi son derece net, son derece samimi, son derece ahlaki ve son derece yurtsever bir karakterle bu Meclisin kürsüsünden bir teröristin konuşturulamayacağına altını çizmiştir. Niye bundan rahatsız oluyorsunuz? Neden bundan rahatsız oluyorsunuz? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) – Eş Genel Başkanımıza "Terörist!" diyemez! Haddinizi bilin!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Bir teröristi, bir terör örgütünü bu Meclisin kürsüsünde kınayamayan, onunla arasındaki bağı kopartamayan, onunla iltisakını kopartamayan bir güruh kalkmış, burada, bizim milletvekilimize ders vermeye kalkıyor.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – "Güruh" diyemezsin.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Şiddetle reddediyorum, ısrarla altını çiziyorum. Önce siz terörle aranızdaki bağı keseceksiniz...

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) – Öğreneceksiniz, siz de o yola gideceksiniz!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – ...önce bu milletin vekili olduğunuzu anlayacaksınız...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Nereye geleceğinizi öğreneceksiniz!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – ...önce bu Parlamentoyu hak ettiğinizi, bu milletin saygısını hak ettiğinizi haykıracaksınız ve terörü lanetleyeceksiniz.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Siz mi karar vereceksiniz?

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Açıkça söylüyorum, buradan ilan ediyorum, hepimiz ilan ettik.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Siz buraya gideceksiniz.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Sayınıza bakın, sayınıza!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Burada İYİ Partiyi temsil eden bütün milletvekilleri aynı duygu içerisinde: Bizim cesedimizi çiğnemen, bizi buradan yok etmeden, hiçbiriniz terörü bu kürsüye hâkim kılamayacaksınız. Terör burada hâkim olamayacak. Bu ülkede... (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Hadi oradan be! Terör söylemiyle buradan bir şey çıkaramazsınız.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Oturduğunuz yerden konuşmayın! Oturduğunuz yerden konuşmayın!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Konuşuruz biz. Biz oturduğumuz yerden de konuşuruz.

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) – Biz her yerde konuşuruz.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Kendi dediklerinizi toparlayın hadi bakalım toparlayabilirsiniz. Parmak da sallayamazsınız! Selahattin Demirtaş'a "Terörist!" diyemezsin.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Hiçbir zaman bu yüce Parlamentonun çatısı altında terörün değil, insanlığın, yurtseverliğin, kardeşliğin ve barışın tezahüründen...

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) – Terör dilinden vazgeçin o zaman. Kürsüyü bu şekilde işgal edemezsiniz.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) –. Ayrımcılık yapma!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Siz terörle ve teröristlerle bağınızı kopartmadığınız sürece yerinizden bağırırmaya devam edeceksiniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Parmak sallamayın oradan! Kimseye parmak sallayamazsınız!

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) – Sayınıza bakın, sayınıza! Biz sizden daha çoğuz ve milyonların temsilcisiyiz.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Tıpta Uzmanlık Sınavı (TUS) 2024 yılı ikinci dönem kontenjanlarının belirlenmesi sürecinin sağlık sistemine olan etkilerinin araştırılması amacıyla 23/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Mehmet Zeki İrmez.

Buyurun. (DEM Parti sıralarından alkışlar)

(DEM PARTİ sıralarından "Neden uzağa, İngiltere'ye kaçtılar?" sesi)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Hanginiz dedi onu? Hanginiz dedi onu? Utanmıyor musunuz bu lafı konuşmaya? Terbiyesizlik etme!

(İYİ Parti ve DEM PARTİ sıralarından bir grup milletvekilinin DEM PARTİ sıraları önünde toplanmaları ve karşılıklı laf atmaları; gürültüler)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Yerinize oturun lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Terbiyesizlik etme!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Turhan Bey, yerinize oturun lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Terbiyesizlik etme! Utanmıyor musunuz?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Siz yerinize oturun! Siz yerinize oturun!

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Kavga çıkarmaya çalışıyorsunuz!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Rica ediyorum, terbiyesizlik etmesinler.

PERİHAN KOCA (Mersin) – Terörden prim kapmaya çalışıyorsunuz siz. Karar vermişsiniz.

BAŞKAN – Zeki Bey, konuş ya, konuş. Bir şey olmaz.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Kavga olmaz orada, kavga olmaz.

PERİHAN KOCA (Mersin) – "Burada kavga çıkaracağız." diye karar vermişsiniz siz. Tam bir provokasyon!

(DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Arkadaşına sahip çık!

PERİHAN KOCA (Mersin) – Siz kendinize sahip çıkacaksınız önce, dilinize sahip çıkacaksınız!

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Selahattin Demirtaş'a "Terörist!" dedi.

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) – Bize "Terörist!" diyorsunuz ama.

PERİHAN KOCA (Mersin) – Kahraman olacak halkın gözünde.

TURAN YALDIR (Aksaray) – Terör örgütü üyeliğinden yatmıyor mu Selahattin Demirtaş? Yatmıyor mu Selahattin Demirtaş terör örgütü üyeliğinden?

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Selahattin Demirtaş'a "Terörist!" diyemezsin sen!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Hakaret edemez. Yakışıyor mu size?

(İYİ Parti ve DEM PARTİ sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Milletvekili, Meclise hitap ediniz.

Sayın Milletvekili, buyurun.

(Uğultular)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) – Başkan, süreyi başlattınız ancak uğultudan dolayı...

BAŞKAN – Buyurun siz, buyurun, hitap edin.

Sayın milletvekilleri...

(İYİ Parti ve DEM PARTİ sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

Sayın milletvekilleri, herkes yerine geçsin, hatibe söz verdim.

Buyurun.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Sizden korkan sizin gibi olsun.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Devamla) – Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm Türkiye halkları ve cezaevinde haksız hukuksuz bir şekilde rehin tutulan tüm yoldaşlarımı saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

İktidarın dilinden düşürmediği, hatta adına marşların yazıldığı Türkiye Yüzyılı maalesef skandalların yüzyılı olmuştur. AKP'nin yarattığı toplumsal çürüme had safhaya ulaşmış, her yeni güne başka bir skandalla başlanılmış; "Bu kadarı da olmaz." dediğimiz tüm gelişmeler yaşanır olmuş durumdadır. İstismarın, yolsuzluğun kol gezdiği, emekle kazanılan paranın üzerine çöreklenildiği, haksız elde edilen kazancın daha da çoğaldığı bu sistem AKP'yle gelmedi ama bu iktidarla zirveye ulaşmış durumdadır.

Değerli milletvekilleri, dün yenidoğan çetesi hakkında Mecliste çokça şey konuşuldu. Partimiz başta olmak üzere tüm muhalefet iktidara gerekeni, yapılacak olanı her detayına kadar anlattı. Peki çözüm iradesi ortaya konulacak mı? Geçici çözümler dışında sahici adımlar atılacak mı? Elbette ki bekleyeceğiz, bakacağız, göreceğiz.

Bakınız, AKP'nin sağlık politikalarıyla sağlık hizmetlerine sekte vurulmuş, sağlık hizmeti alarm verir hâle gelmiş durumdadır. Yarattığınız çarpık düzenle yurttaşın hastanelere, doktorlara, sağlık çalışanlarına güveni zedelenmiş, sağlık emekçileriyle yurttaşlar karşı karşıya getirilmiştir.

Şimdi, gündeme gelen ve Saadet Partisinin önergesine konu olan acil mesele ise Tıpta Uzmanlık Sınavı, 2024 yılı ikinci dönem sınavı sonrasında zaten çok geç yayımlanan kontenjanların azaltılmış olması, hakkaniyetli bir dağıtımın yapılmaması olmasıdır. Problem, sağlıkta dönüşüm ve performans sistemi sonucu tercih edilmeyen hayati önemdeki tıp dallarına ayrılan kontenjanların daha da azaltılmasıdır. Tıpta uzmanlık, aday bir hekimin tercih ettiği bir alanda özel ve gerekli bilgileri edinmesi, becerilerini yükseltmesi anlamına gelmektedir. Bu önemli konuda gerekli hassasiyet özellikle bu dönemde es geçilir bir konu olmuş. Sağlık Bakanlığı kontenjanların belirlenmesinde süreci demokratikleştirmek yerine dar bir kadroyla hareket etmiş durumdadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Devamla) – Aile hekimliği kontenjan payının bir önceki döneme göre artmış olması ve diğer bölümlerdeki payın azaltılmış olmasının nedeni ve amacının bir an önce toplumla paylaşılması gerekmektedir. Sağlık sistemini bozan uygulamaların, Tıpta Uzmanlık Sınavı'nda yaşanan usulsüzlüklerin ortaya çıkarılması ve ayrılan kontenjanların bilimsel gerçeklere uygun hâle getirilmesi en önemli konuların başında gelmektedir.

Biz de DEM PARTİ Grubu olarak Saadet Partisinin vermiş olduğu bu araştırma önergesine destek vereceğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Uşak Milletvekili Sayın Ali Karaoba.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Ankara'nın göbeğinde TUSAŞ'a yapılan terör saldırısını lanetlerken, şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifa diliyorum.

Sayın milletvekilleri, sağlıkta insan gücü temel olandır. 3 tane adımla hareket edersiniz: Planlarsınız, yetiştirirsiniz, istihdamı sağlarsınız. Planlama aşamasını doğru yapmazsanız, diğer aşamalara geçerken mutlaka hata yaparsınız, yanlış yaparsınız. Bakın, TUS'a giren genç hekimlerin sayısı artarken açılan kadro sayıları ciddi bir şekilde düşmekte. 2022'nin ikinci döneminde TUS'a giren doktor sayısı 22 binken, açılan kadro sayısı aile hekimleri hariç 11 bin. Şu an TUS'a giren sayısı 26 bine çıkmış ama açılan kadro sayısı 5.600'e kadar düşürülmüş, aile hekimi sayısı artırılarak, acil servislerin yükü aile hekimlerinin üzerinden götürülmeye çalışılmıştır. Tabii, bunun planlamasını yapan genç hekimlerimiz kendilerini 11 bine göre planlarken, hayal kurarken hayal kırıklığına uğradılar. E, TUS kadrolarına bakıyoruz arkadaşlar -bakın, size söyleyeyim- Çocuk sağlığı ve hastalıklarında tıp fakültelerinde 81 kadro açılıyor, Sağlık Bakanlığında 845 kadro. Açılan 81 kadronun 63 tanesi yabancı uyruklulara; kadın doğum için 17 kadro açılıyor, 14'ü yabancı uyruklulara; ruh sağlığı ve hastalıkları, psikiyatri için 8 kadro açılıyor, bunun 5'i yabancı uyruklulara açılıyor. Siz, Türk hekimlerini düşünmüyorsunuz, yabancılara ayrılan kontenjanlar sürekli artıyor, bu TUS'ta 2 kat artırdınız. Biz, yabancı kadrolara karşı değiliz ancak dil sınavı, denklik kriterleri, TUS sınavında eşit şartlarda eşit tercih sistemini getirmediğiniz sürece Türk hekimlerini yabancı hekimlere ezdiriyorsunuz. 8 tane tıp fakültesinde Türk kadrosu hiç açılmamış durumda değil, kadroların spesifik bölümlerine baktığınızda işler çok daha acınası. Çocuğunuz Türkiye'de TUS'ta 1'inci olsa, örneğin, Eskişehir Osmangazi Radyasyon Onkolojisini tercih edemeyecek. Neden? Sadece 1 yabancı kadrosu açmış, Türk kadrosu yok. Hacettepe Kardiyoloji Türkiye'nin en iyi okullarından bir tanesidir; 2 yerli, 4 yabancı kadro açılıyorsunuz. Siz, üniversiteleri tamamen yabancı hekimlere bir yerde peşkeş çekiyorsunuz. Bakın, tıp fakültelerin tamamı neredeyse yabancı uyruklularla doldu. Türk hekimlere "Giderse gitsin." diyenler Türk hekimlerine yapılan bu adaletsizliği tabii görmezler ve daha zor durumda bırakırlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ KARAOBA (Devamla) – Siz, bu sistemin başındayken bizim dış güçlere de yabancı düşmanlarına da bu hekimler açısından hiç ihtiyaç yok. Zaten siz bu ülkenin çocuklarını hiçbir zaman sevmediniz, her zaman hekimlerin yakasına yapıştınız, hekimler üzerinden oy devşirmeye çalıştınız.

Sayın milletvekilleri, yenidoğan çetesinde bile Suriyeli bebek-Türk bebek ayrımı yapıldı, "Bize Türk bebek gönderin." dediler, "Daha çok para ödüyorsunuz, Suriyeliler bedava hizmet alıyor." dediler. Siz Türk hekimlerini de Türk bebeklerini de Türk halkını da sağlıkta yok sayıyorsunuz. Bu yüzden biz bu önergeye "evet" diyeceğiz, halkı düşünüyorsanız sizler de "evet" deyiniyoruz, Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Beni Türk hekimlerine emanet edin." düsturuna uymaya davet ediyorum.

Tüm sağlıkçıları ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Sadettin Hülalü konuşacaktır.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. Saadet Partisinin Tıpta Uzmanlık Sınavı'yla ilgili grup önerisine AK PARTİ adına söz almış bulunmaktayım.

Grup önerisindeki sorularla ilgili madde madde açıklamanın daha sağlıklı şekilde olacağını düşünerek... Birinci soru: Kontenjanların geç açıklanması. Burada Bülent Bey'in söylemiş olduğu geç açıklamanın nedeni, TUS sınavına giren asistanların göreve başlamayıp tekrar ikinci bir sınava girdiği zaman daha önce yüzde 2 olan kesintilerin yüzde 5 oranına çekilmesi nedeniyle Danıştay 8. Dairesine yürütmeyi durdurma kararıyla müracaat edilmiş, on gün kadar önce Danıştay 8. Dairesi bunu reddetmiş ve ÖSYM'ye TUS kontenjanları gönderilmiştir, neden bu.

Kontenjanların azaltılmasıyla ilgili... Covid-19 döneminde -ben de hekim ve üniversitede rektör olarak çalıştığım dönem çok iyi biliyorum- kontenjanlar 2 katı kadar artırılmıştır çünkü sekiz saat ve görevin devamlılığı nedeniyle 21 bin civarında olan kontenjanlar olağanüstü durum geçince tekrar 11 bin ve 8 bin civarında düşüşe geçmiştir. Aslında bir noktayı da vurgulamak isterim: Üniversitedeki benim kendi çalıştığım dahiliye kliniğinde normalde biz 40-50 asistanla görevi de devam ettirirken sayıların 130-140'larda olduğunu gördük ve bunun çok verimsiz olduğunu, eğitimde çok yeterli olmadığını gördük. Bu sayının normale dönmesi gerekiyor.

İkinci bir nokta, vakıf üniversitelerinde hemen hemen çok büyük oranda hoca olmasına rağmen asistan olmadığı ve bu TUS kontenjanlarında vakıf üniversitelerine de 392 asistan verildiğini görüyoruz. Bunun çok olumlu bir tablo olduğunu söylemek isterim.

“Bazı alanlarda neden sayı az, 2-3 gibi?” Biraz önceki söylediğim nedenlerden dolayı öğretim üyesi sayısı fazla ama yatak sayısının az olması nedeniyle bazı bölümlerde sayı düşük olabilir ama ben baktım, Cerrahpaşa çocuk kliniğinde 30 kişilik uzmanlık şeyi açılmış, Çam ve Sakura’ya da açılmış ama müracaat az çünkü orada işler yoğun olduğu için gençler tercih etmek istemiyorlar.

Aslında burada daha önemli bir sorun var, üstüne basmak isterim: Bazı bölümlerde alan tercihleri önemli şekilde azalmıştır. Hangi bölümler bunlar? Kadın doğum, beyin cerrahisi, kalp, damar cerrahisi gibi. Bunlarla ilgili de bir çalışma yapılması gerekli, aslında en önemli alanlardan, sorunlardan biri bu.

Yan dallarla ilgili olan sorunu çözmüştük, bunların bir miktar ödemelerini artırarak.

Aile hekimlikleriyle ilgili atamanın en önemli nedeni, birinci basamak tedavisinin çok önemli olduğunu biliyoruz. Bir kanser hastası ile basit bir gribal enfeksiyon, üçüncü basamakta randevu almaya kalktığı zaman kanser hastalarının tedavi edilemediğini görüyoruz. Bunun aslında çok olumlu bir katkı olacağını düşünüyorum ilk etapta. Hep böyle gitmeyecek tabii, bir miktar azaltılacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADETTİN HÜLAGÜ (Devamla) – Başkanım müsaade ederseniz devam etmek isterim.

BAŞKAN – Buyurun.

SADETTİN HÜLAGÜ (Devamla) – Yabancı uyruklularla ilgili, Özlem Hanım da belirtti, yüzde 10 olan kontenjan yüzde 5 olarak kullanılmakta. Geçen sene 481 olan kontenjandan -biraz önce Sayın Turhan Hocamızın da söylediği gibi- Türkçe bilmeyen hiç kimse hekimlik yapamaz çünkü Türkçe sınavını geçmeleri gerekiyor. Öğrencilerde bile bu sınavı geçemeyenler -B1, B2 seviyesi- TÖMER’de eğitim aldıktan sonra bu eğitim hakkını kazanıyorlar; bunu belirtmek isterim.

Bu “yabancılar” dediklerimizin yüzde 75’inin Azerbaycan kökenli... İsterseniz sayısal rakamları verebilirim, aldım. Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’yle tanınmış ve devletler arası anlaşmalarda tanınmış ama bunların da sınava girerek, kendi aralarında bir sınav yapıldıktan sonra eğitime alındıklarını da tekrar vurgulamak isterim. Tabii ki OECD rakamlarına baktığımız zaman, ülkemizde gerçekten yabancı hekim -zaten konuşmacılar da karşı olmadıklarını belirtti- sayımızın az olduğunu, binde 2 gibi bir oran olduğunu belirtmek isterim.

Soru olursa cevap vereyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADETTİN HÜLAGÜ (Devamla) – Ben TUSAŞ’la ilgili bu saldırıyı da kınıyor, yaralılarımıza da acil şifalar diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yoklama önergesi vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

23/10/2024 tarihli birleşimde Saadet Partisinin önergesinin oylaması sırasında toplantı yeter sayısı aranmasını ekli listedeki milletvekilleri olarak talep ederiz.

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini okuyup salonda bulunup bulunmadıklarını arayacağım.

Turhan Çömez? Burada.

Bülent Kaya? Burada.

Turan Yaldir? Burada.

Hüsmen Kırkpınar? Burada.

Ömer Karakaş? Burada.

Selcan Taşcı? Burada.

Selçuk Türkoğlu? Burada.

Şefik Çirkin? Yok.

Hasan Toktaş? Burada.

Ersin Beyaz? Burada.

Yavuz Aydın? Burada.

Burak Akburak? Burada.

Selçuk Özdağ? Burada.

Hasan Ekici? Burada.

Ali Fazıl Kasap? Burada.

Doğan Demir? Burada.

Sema Silkin Ün? Burada.

Mehmet Karaman? Burada.

Mesut Doğan? Burada.

Mustafa Kaya? Burada.

Selim Temurci? Burada.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Tıpta Uzmanlık Sınavı (TUS) 2024 yılı ikinci dönem kontenjanlarının belirlenmesi sürecinin sağlık sistemine olan etkilerinin araştırılması amacıyla 23/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Ekim 2024 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, Bursa Şehir Hastanesi özelinde tüm şehir hastanelerinde yapılan yolsuzluklar, tamamlanamayan Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesi ve diğer sağlık yatırımlarının araştırılması amacıyla 7/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/10/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Danışma Kurulu 23/10/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, Bursa Şehir Hastanesi özelinde tüm şehir hastanelerinde yapılan yolsuzluklar, tamamlanamayan Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesi ve diğer sağlık yatırımlarının araştırılması amacıyla 7/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 23/10/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; TUSAŞ'taki alçakça saldırıda şehit olan güvenlik güçlerimize rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Bu olay da bize gösterdi ki demek ki terörle müzakere edilmez, Meclise çağırılmaz, diyalog kurulmaz ancak mücadele edilir, mücadele edilmesi gerekir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Efendim, nasıl ki birinci açılım ve ihanet süreci milletin, memleketin evlatlarının göğsüne çarpıp döndüyse, hormonlu bir şekilde genişlemiş ikinci açılım ve ihanet süreci de inşallah milletin göğsüne, bu kutsal çatı altında da İYİ Parti grubuna çarparak geri dönecek, milletimizin endişesi olmasın.

Bugün, burada, topyekûn sağlık sistemiyle alakalı artık kangrene dönüşen ve bir kara delik olan şehir hastaneleri ve burada yaşanan yolsuzluk ve usulsüzlükleri Bursa özelinde iki örnek üzerinden açıklayıp topyekûn bu konunun araştırılmasını talep edeceğiz.

Eserinizle övünün, yönetemediğiniz ülkede bebeklere de kıydılar; yirmi iki yılda mahvettiğiniz ülkede prematüre canlara dahi kıydılar. Çocukların geleceğini yok ettiniz, gençlerin hayallerini çaldınız, yetişkinleri canından bezdirdiniz, emeklileri ise rahat edecekleri, birazcık huzur bulacakları yaşta ölüme terk ettiniz. İnsan sağlığını ticarete kurban ettiğinizin, hasta vatandaş müşteri yaptığınızın, sağlık hizmetini de tacir mantığıyla gördüğünüzün, insanımızı hastane kapılarında, randevu kuyruklarında heder ettiğinizin hem sonucu hem de kanıtı; işte birazdan göstereceğimiz örnekler.

Önce bir hatırlatalım, 28 Mart yerel seçimlerden iki gün önce Sayın Cumhurbaşkanı Bursa'da hemşehrilerimize hitap ederken dedi ki: "1 Haziranda 1.315 yataklı Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesi hizmete giriyor." Tabii, yerel seçim sonuçlarından sonra orayla alakalı, o ana kadar, bir anda bütün taşeronların sayıları artırılarak yetiştirsinler diye yapılan çalışmalar durdu. Bizim orada, Bursa'da bir hastane var, aynen böyle dışarıdan bakıldığında ve içerisini göstereyim, işte, içerisi de aynen böyle; tıpkı, topyekûn sağlık sisteminiz gibi. İşletmeci diyor ki: "Verin bana son hak edişimi ve üç ay süre, üzerine de 300 milyon; bitireyim." "Hayır." diyorsunuz, feshediyorsunuz ve şehrin göbeğinde bu hastane, 1.300 küsur yataklı hastane yüzde 90'ı bittiği hâlde tamamlanamazken vatandaş şehrin 30 kilometre dışındaki hastaneye gidiyor, niye? Orası müşteri garantili, aman ha oranın müşterisi azalmasın! Şimdi, yeni bir ihale yapacaksınız, muhtemelen de 1 milyara, 1,5 milyara verilecek ve belki de iki yıl bitmesini bekleyeceğiz; böyle iş bilmezlik ve böyle bir ihanet olmaz.

Diğer bir örnek... Bitti mi? Bitmedi. Bursa Şehir Hastanesi var, yaklaşık bir yıldır bir soruşturma var, 400 milyonun üzerinde tespit edilen, zimmet çıkarılan yolsuzluk var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

İddialar bin taneyi geçmiş, savcılıkta bir kişi var tutuklu, o da en alttan bir tanesi. Hastanenin bütün üst yönetimi, Bursa Sağlık Müdürlüğü'nün bütün yönetimi... Hani soruşturmanın selameti diye bir uygulama yok mu? Var mı görevden el çektilen? Yok. Hastanede dedikodular ve yolsuzluk ayyuka çıkmış ve bir sorumlu görevden alınmamış. Sorumuz şu: Kimdir bu arkadaşların hamisi? Niye koruyorsunuz? Hangi kurumda altı yılın üzerinde sürekli kurumsallaşan bir hırsızlık olur da böyle korunur?

O nedenle topyekûn şehir hastanelerindeki Bursa özelinde örnekten yola çıkarak usulsüzlüklerin, yolsuzlukların araştırılması için araştırma önergemize desteklerinizi bekliyoruz.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Saadet Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Sayın Ali Fazıl Kasap.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, İYİ Partinin bu önerisiyle ilgili sıkıntı şurada: Aslında çok daha genel; hırsızlık veya yolsuzluk, usulsüzlük ta baştan başlıyor, şehir hastanesinin kendisiyle birlikte başlıyor. Hani o "Her şeyden gizli." dediğiniz sözleşmelerde -sayın eski bakan yardımcılar da buradayken söyleyeyim- "Garanti yok." dediklerinizde yüzde 70 doluluk garantisi, yüzde 70 görüntüleme garantisi, yüzde 70 doluluk ve catering garantisi var, yemek garantisi. Bakın, yatmayan hastaya 1.000 yataklı hastanede 700 yatak doluymuş gibi sürekli yemek veriyorsunuz. Bu, uluslararası ICBC bankasının yani kredi veren bankanın sözleşmesi ve sayfada yer alıyor. Hani garanti yoktu? Temizlikte garanti var, görüntüleme, laboratuvar, sterilizasyonda, rehabilitasyonda, atık yönetiminde, çamaşırhane hizmetlerinde, catering ve temizlik hizmetlerinde yüzde 70 garanti veriyorsunuz firmalara ve hırsızlık yaptırıyorsunuz, ülkeyi soyduruyorsunuz ve arkasında, akabinde de bu krediyi veren ve buradan nemalanan banka da sadece "...(*)" diye -sözleşme metninin en son sayfasında var- Sağlık Bakanlığına ve AK PARTİ Hükûmetine teşekkür ediyor.

Şimdi, arkadaşlar, gelelim Kütahya özelinde... Aynı Sayın Milletvekilimiz Türkoğlu'nun söylediği gibi, Kütahya'daki şehir hastanesini de yerel seçimlerden bir gün önce açtınız ama nasıl açtınız ve ilerleyen süreçte olanları söyleyeyim: Dokuz saat jeneratör çalışmadı ve hastalar mağdur oldu, ameliyathaneler çalışmadı, poliklinikler çalışmadı, hasta bakılamadı, diyaliz üniteleri çalışmadı ve dokuz saat jeneratörleri çalışmayan, devreye girmeyen bir şehir hastanesi oluşturdu. Aynı şehir hastanesi Bursa'daki gibi 30 kilometre ileride değil, 100 metre ileride iki hastane var; biri eğitim araştırma hastanesi, biri de şehir hastanesi. Peki, bu iki hastane var; biri eğitim araştırma hastanesi, biri de şehir hastanesi. Peki, bu iki hastane arasındaki fark ne? Burada asgari ücretle çalışanlar 17.002 lira maaş alıyorlar, kamuya ait olan hastanede çalışanlar 35 bin lira maaş alıyorlar; aynı işi yapıyor temizlik görevlileri ve onu da söyleyeyim: 17 bin lira maaş alanlar da maaşlarını üç aydır alamadılar ve buradan gündeme

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

getirmişti.

Ayrıca ne yaptınız? "Şehir hastanesi kuruyorum." derken aynı bünye içinde -Türkiye'de iki yerde var ya da yok- şöyle söyleyeyim, kaplıca tedavisi, hidroterapi yapılan tek hastaneyi de yıktınız; Yoncalı Fizik Tedavi Hastanesini ve ciddi düzeyde meslek hastanesi olan ve spesifik hastane olan hastaneyi yıktınız, yok ettiniz.

Şehir hastanesi mantığı tamamen soygun üzerinedir, 112'ler şehir hastanesine hasta taşıyor. Dünkü simsarların, yenidoğan simsarlarının yaptığını siz şehir hastanesi lehine yaptırıyorsunuz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Ali Bozan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ALİ BOZAN (Mersin) – Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üzerine konuştuğumuz öneri, ülkedeki binlerce sağlık sorunundan yalnızca biri. Sağlık sistemi, farkındaysanız, ülkenin en temel sorunlarından biri hâline geldi. Hatta bu sorunların çözümsüzlüğü, bazı çete ve grupların oluşmasına ve insan sağlığı üzerinde rant kurmasına sebebiyet verecek hâle geldi. İşte, en son, 12 bebeğin hayatını elinden alan yenidoğan çetesi, bunun en somut örneği. Sağlık alanında böyle pervasızlaşan, insanlıktan nasibini almamış kişilerin gruplaşarak insan canına kastetmesinin kaynağı bellidir. Nedir bunun kaynağı? Devleti devlet gibi değil de şirket gibi yönetirseniz olacağı budur. Otel sahibinin Turizm Bakanı, özel hastane sahibinin Sağlık Bakanı, özel okul sahibinin Millî Eğitim Bakanı olduğu ülkede okullarda temizlik de yapılmaz, yenidoğan çeteleri de ortaya çıkar çünkü ülke anonim şirket gibi yönetiliyor. Memleketin her köşebaşı aile şirketlerinin ellerine bırakılmış ve doyumsuzluk had safhada. İktidarın bu ülkeden götürdüğü en önemli şeylerden biri de liyakat, liyakati takan yok, bilgiyi umursayan yok; varsa yoksa aile, varsa yoksa eşe dosta, akrabaya nasıl rant sağları yaklaşımı var. Bursa'da bir hastane inşaatı yarım kalmış, Bursalı yurttaşlar mağdur olmuş, kimin umurunda? Bursa Çekirge Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesi bitirilecek mi bitirilmeyecek mi, inşaatı durdurulmuş mu durdurulmamış mı, yeni ihale açılacak mı açılmayacak mı, inşaatı çalışan işçilerin, emekçilerin hakları verilmiş mi, verilecek mi kimin umurunda? Eğer iktidarın umurunda olsaydı rant uğruna 12 bebeğin canına kast edildiğini duyduğunuz gün en azından vicdanınıza dokunur, istifa ederdim. Demek ki bu memleket, bu memleketin insanları, bu memleketin insanların sağlığı, yaşam standartları, can güvenlikleri, hakları sizin umurunuzda değil; kulaklarınız kapalı, bildiğinizi uygulamaya koyup geçiyorsunuz. İktidarın yaklaşımı tam olarak şu: "Muhalefet gelsin, Mecliste konuşsun, biz zaten dinlemeyeceğiz bile; iktidar olarak el kaldır, indir yaparak önergelerinizi reddederiz."

Değerli iktidar milletvekilleri, tüm sağlık sorunlarını geçtik 12 bebek katledildi bu ülkede, bir kimse çıkıp da istifa etmeyecek mi? Sağlık Bakanı ne zaman istifa edecek?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Kayıhan Pala.

Buyurun Sayın Pala. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KAYIHAN PALA (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bursa'daki yatak sorunu, yoğun bakım yatağı sorunu ve hastanenin zamanında yetiştirilememesiyle ilgili bu önerge üzerine söz aldım.

İlk olarak şunu söyleyeyim: Bursa, yıllardır, sağlık alanında çok geri bırakılmış durumda. Bakın, Türkiye'de nüfusu en fazla olan ilk 10 il içerisinde Bursa'nın durumu; kırmızı gördüğünüz yer Bursa. Bu ne demek? Bursa'da 10 bin kişi başına düşen yoğun bakım yatağı sayısı 4,8, Türkiye'de 10 bin kişi başına düşen yatağı sayısının en yüksek olduğu il Gaziantep, orada 7,6. Soru şu: Gaziantep'te 7,6 yatağı varken niye neredeyse bunun yarısına yakın yatağı Bursa'da vardır, bunu tartışmamız gerekir.

Hasta yatağı açısından da öyle; Ankara'da 10 bin kişiye 41 yatağı düşerken Bursa'da, burada gördüğünüz gibi, maalesef bu sayı 26.

Şimdi, bu kadar sıkıntı uzun zamandan beri devam ettiği hâlde, uzun yıllardır bu problem karşımızda durduğu hâlde, maalesef, örneğin Bursa Şehir Hastanesi açılırken de bu problemi çözmek için adım atılmamıştır. Ne gibi? Bursa Şehir Hastanesi 1.155 yatağıyla açılırken maalesef 1.074 yatağı olan hastaneler kapatılmıştır. Örneğin şehir içindeki Bursa Muradiye Devlet Hastanesi gibi, Profesör Doktor Türkan Akyol Göğüs Hastalıkları Hastanesi gibi ve Zübeyde Hanım Doğumevi gibi.

Tabii, aslında şehir dışında olup da adına "şehir hastanesi" denilen, şehir merkezine 20 kilometreden daha uzak bir hastane açınca şehir merkezindeki insanlar ister istemez o uzaklığa gitmek yerine özel hastanelere başvurmaya başlamıştır ve maalesef Bursa, özel hastane sayısının bu kısa süre içerisinde en fazla artış gösterdiği illerden biri olmuştur. Maalesef şehir içindeki devlet hastaneleri kapatılırken şehir içinde yeni özel hastaneler açılmıştır. Bunları daha önceki Sağlık Bakanına ilettik, yeni Sağlık Bakanına ilettik ama sorun bir türlü çözülemedi.

Ben bu önergeye konu olan Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesini son birkaç ay içerisinde 4 kez ziyaret ettim, en son geçen hafta ziyaret ettim. Maalesef çok ciddi bir durumla karşı karşıyayız. 2020 yılında açılacağı ilan edilen bu hastane -ki eğer açılırsa 1.315 yatağı olacak bunlardan 231'i yoğun bakım yatağı olmak üzere- 2020'de açılmadı, 2021'de açılmadı, 2022'de, 2023'te açılacak derken -buradaki konuşmada söylendi- 2024 yılının Mart ayında Sayın Cumhurbaşkanı üç ay içerisinde açılacağı sözünü verdi ama bakın, ekim ayı bitmek üzere. Eğer bugün bile ciddi bir şekilde konuya eğilinirse eski bir başhekim olarak benim izlenimim odur ki bir yıldan erken açılma şansı yok. Dolayısıyla, bu hastanenin açılmasının bu kadar geriye bırakılması Bursa'dakileri sağlıksızlıkla karşı karşıya bırakmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

KAYIHAN PALA (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu hastanenin açılması için çaba gösterirken -buradan kayıtlara da geçsin diye özellikle söylüyorum- sakın başka devlet hastaneleri kapatılmasın çünkü Sağlık Bakanlığı bu hastaneyi açarken uzun zamandır hizmet sunan Çekirge'deki Devlet Hastanesini kapatacağı mesajını vermiştir. Eğer siz Çekirge'deki Devlet Hastanesini kapatacaksanız o zaman bu hastaneyi açmanın Bursa'da çok ciddi bir katkısı maalesef olmayacak.

Bu arada, Bursa demişken, Bursa'da başka sağlık skandallarının olduğunu da söylemem gerekir. Şu anda devlet hastanesi ihalesini almış bir şirketin MR ve tomografi görüntüleme raporlarındaki hata nedeniyle bir hastanın öldüğüne ilişkin bilgiler biliyorsunuz Bursa başınında yer alıyor.

Konuşmamı bitirirken, Türkçe bilmeyen doktorların Sağlık Bakanlığı tarafından Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak Yenişehir Devlet Hastanesi aciline atanmış olduğu bilgisini de vereyim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Refik Özen.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA REFİK ÖZEN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi en kalbî duygularıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, bugün Kahramankazan'daki TUSAŞ tesislerine yapılan hain terör saldırısını lanetliyorum. Bu saldırıda şehit olan kardeşlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ iktidarları döneminde geride bıraktığımız yirmi iki yıllık süre içerisinde her alanda olduğu gibi sağlık alanında da devrim niteliğinde dönüşümlere imza attık. Bursa'mızda 17 tane hastane ve ağız dış sağlığı ünitesi inşaatını tamamlayarak halkımızın hizmetine sunduk. Bu kapsamda tüm ilçe hastanelerimizi yeniledik. Bu yatırımlarımızla şehrimize 3.409 nitelikli hasta yatağı ve 90 dış ünitesi kazandırdık. Tamamlanan ve devam eden sağlık yatırımlarının mali değeri yaklaşık 24,5 milyar Türk lirası tutarındadır. Bu yatırımların tabii ki en önemlisi Bursa'mıza kazandırdığımız ve halkımızın büyük bir memnuniyetle ayrıldığı Bursa Şehir Hastanesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bursa ilimize yapılan yatırımlardan Bursa Şehir Hastanesinden sonra en büyük 2'nci yatırım olarak 1.315 yataklı Bursa Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesi gelmektedir. Bursa Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesi yapım işi Bakanlığımızca 24 Temmuz 2020 tarihinde yüklenici firmayla sözleşme imzalanarak işe başlanmıştır. İşin süresi sekiz yüz gün olarak belirlenmiş, inşaat sürecinde yaşanan pandemi, deprem ve proje revizyonları nedeniyle verilen ek sürelerle birlikte iş bitim tarihi 17 Ağustos 2024 olarak belirlenmiştir. 23-24 Mayıs 2024 tarihinde sahada yapılan incelemelerde işin durma noktasına geldiği belirlenerek durum tutanak altına alınmış, uyarılar üzerine sahada imalat tekrar başlamıştır. Sonrasında imalat faaliyeti tekrar yavaşlatılarak durma noktasına gelmiş, 13 Ağustos 2024 tarihinde yapılan incelemede yüklenicinin sahayı fiilen terk ettiği tespit edilince 17 Ağustos 2024 tarihli Bakanlığımız talimatı üzerine sahadaki güvenlik önlemleri Bursa İl Sağlık Müdürlüğü güvenlik personeline sağlanmıştır. Bu süreçte yapılan uyarılara rağmen inşaat alanında faaliyetler başlamayınca 16 Eylül 2024 tarihinde işin sözleşmesi feshedilmiştir. 17 Eylül 2024 tarihinde kurulan fesih kabul ve tespit komisyonu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

REFİK ÖZEN (Devamla) – Tamamıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

REFİK ÖZEN (Devamla) – 30 Eylül 2024 tarihinde başlanan tespit işlemleri an itibarıyla tamamlanmıştır. Durum tespitiyle eş zamanlı olarak kalan işlerin yeniden ihale edilerek tamamlanması için gerekli maliyet ve teknik şartname çalışmaları tamamlanmış olup kısa sürede ikmal ihalesine çıkılarak kalan işlerin de en kısa sürede tamamlanması inşallah gerçekleştirilecektir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yani ne zaman Vekilim? Şehir hastanesindeki soruşturmayı da...

REFİK ÖZEN (Devamla) – Konuşmama burada son verirken dün olduğu gibi bugün de Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ülkemiz ve ilimiz için var olan gücümüzle çalışmalarımıza devam edeceğimizi belirtiyor, Genel Kurulu ve aziz milletimizi bir kez daha en kalbî duygularıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yoklama önergesi var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

23/10/2024 tarihinde yapılan birleşimde İYİ Partinin önergesinin oylamasından önce toplantı yeter sayısı aranmasını aşağıda ve ekli listede imzaları bulunan milletvekilleri olarak talep ederiz.

BAŞKAN – Turhan Çömez? Burada.

Hüsmen Kırkpınar? Burada.

Selcan Taşcı? Burada.

Yüksel Selçuk Türkoğlu? Burada.

Adnan Şefik Çirkin? Yok.

Hasan Toktaş? Burada.

Ersin Beyaz? Burada.

Yavuz Aydın? Burada.

Metin Ergun? Burada.

Burak Akburak? Burada.

Mehmet Akalın? Burada.

Ahmet Eşref Fakıbaba? Burada.

Bülent Kaya? Burada.

Selçuk Özdağ? Burada.

Ali Fazıl Kasap? Burada.

Doğan Demir? Burada.

Sema Silkin Ün? Burada.

Mehmet Karaman? Burada.

Mesut Doğan? Burada.

Mustafa Kaya? Burada.

Necmettin Çalışkan? Burada.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, Bursa Şehir Hastanesi özelinde tüm şehir hastanelerinde yapılan yolsuzluklar, tamamlanamayan Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesi ve diğer sağlık yatırımlarının araştırılması amacıyla 7/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunucugim.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mersin Milletvekili Perihan Koca ve arkadaşları tarafından, deprem bölgesinde yaşayan kadınların sorunlarının araştırılması amacıyla 15/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/10/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/10/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün

19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli
Muş
Grup Başkan Vekili

Öneri:

15 Ekim 2024 tarihinde Mersin Milletvekili Perihan Koca ve arkadaşları tarafından (8431 grup numaralı) deprem bölgesinde yaşayan kadınların sorunlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/10/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Perihan Koca.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA PERİHAN KOCA (Mersin) – Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu, tüm yurttaşlarımızı ve ekranları başında bizleri izleyen, özellikle deprem bölgelerinden bizleri izleyen kadın arkadaşlarımızı, kız kardeşlerimi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. Depremde kadınların yaşadıkları sorunların tespit edilmesi ve gerekli önlemlerin derhâl alınması için Meclis araştırması açılması talebiyle, çağrısıyla söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, 6 Şubat depremlerinin ardından bugün itibarıyla altı yüz yirmi dört gün geçmiş durumda. İktidar temsilcilerinden deprem bölgelerindeki durumu dinleyecek olursak tablo güllük gülistanlık, hatta iktidara göre tozpembe bir depremde gerçekliği var. Ancak her zamanki gibi gerçekler bambaşka ve deprem bölgelerinde durum çok vahim vaziyette.

Deprem çok boyutlu etkilerini depremedeler hem özel alanda hem kamusal alanda siyasal, toplumsal, ekonomik yönleriyle, gerçekten, yıkıcı boyutlarıyla, yıkıcı bir şekilde yaşamaya devam ediyorlar. Temel ihtiyaçlardan mahrum bir depremde halk gerçekliği var; sağlık, barınma, eğitim, ulaşım gibi en temel insani ihtiyaçlara bile erişemeyen bir depremde gerçekliğinden söz ediyorum. İşsizlik, yoksulluk, geçim derdi de yıkımın boyutlarını her geçen gün daha da derinleştiriyor. Hâlâ çadırlarda ve konteynerlerde yaşayan büyük bir kesim var ve önümüzde kara kış var; soğuğa, kışa, sele, afete karşı dirençsiz, çaresiz olan gerçekten on binlerce insanımız var. Depremde halkın gerçeği tam olarak budur değerli milletvekilleri.

Depremde kadınlar ise yıkımın boyutlarını çok daha ağır boyutlarda yaşıyorlar, 2 kat mağdur durumdalar bu nedenle. Hâlihazırda erkek egemen sistemin tahakkümüyle karşı karşıya olan kadınlar deprem bölgelerinde toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin daha da derinleşmesiyle birlikte çok yönlü bir şiddet ve yıkım hâlini yaşıyorlar. Güvenlik kaygısı gerçekten ciddi boyutlara varmış durumda. Erkek şiddeti ve istismar giderek tırmanır vaziyette. Çadırlarda, konteynerlerde erkekler tarafından öldürülen kadınlar gerçeğini yaşıyoruz aslında bugün biz deprem bölgelerinde ve kadın cinayetlerinin artık bir cins kırıma doğru dönüştüğü bir ortamda deprem bölgelerinde kadınları koruyan, kollayan uygulamalar yok, koşullarını iyileştiren herhangi bir şey yok, tam tersinden ulaşım sorunu, ışıklıdırma sorunu, güvenlik kaygısını ve tekinsizliği daha da artırıyor. Güvenlik kaygılarının bu denli arttığı, şiddetin bu denli tırmandığı bir ortamda şiddetle mücadele mekanizmalarına ulaşmak da deprem bölgelerinde imkansız hâle gelmiş durumda.

Bir örnek vermek istiyorum sizlere değerli hazırun: Deprem bölgesinde şiddet gördüğü için boşanma davası açan bir kadın arkadaşımız, yaşadığı konteyner eşinin üzerine kayıtlı olduğu için boşanma davasıyla birlikte yeni bir konteyner başvurusunda bulunuyor ama bu kadına yani şiddetle burun buruna, ölümle burun buruna yaşayan bir kadına aylarca cevap bile verilmiyor, çağrılarına dönüş yapılmıyor; bu süreçte eşiyile daracık konteyner alanda yaşamaya bekleniyor yani ölüme terk ediliyor. Kendisi çocukları olduğu için, çalışmadığı için böyle bir durumda ailenin konteynerine sığınmak durumunda kalıyor ancak orada karşılaştığı sorunlar, imkânsızlıklar nedeniyle bir kez daha şiddet gördüğü erkeğin evine, konteynerine sığınmak durumunda, ölümle burun buruna yaşamak zorunda bırakılıyor; böyle bir vahim gerçek var deprem bölgelerinde kadınlar için.

Öte yandan, ağırlaşan yoksulluk deprem bölgelerinde en çok kadınları vuruyor; kadın yoksulluğunun, kadın işsizliğinin deprem sonrasında ciddi boyutlara ulaştığını görüyoruz. Özel alanda yine ev içi bakım emeğinin -daha doğrusu, artık bir çadır bakım emeğinden, konteyner bakımı emeğinden bahsedebiliriz- bunların tümünün kadınların sırtında olduğunu; hane içinde aile bireylerine, yaşlılara, hastalara, çocuklara bakım emeğinin, yükünün tümüyle kadınların sırtında olduğunu ifade etmek gerekiyor.

Yine, deprem bölgelerinde özellikle sağlık sisteminde muazzam bir çöküş söz konusu. Genel sağlık hizmetleri ve kadın sağlığı noktasında tabiplerin, sağlık emekçilerinin ve kadın örgütlerinin, feminist örgütlerin başından beri çok önemli sağlık raporları var, incelemenizi tavsiye ederim. Oradaki verilere dayanarak ve özellikle deprem bölgesinde de çalışmış bir kadın milletvekili olarak şunu özellikle ifade etmek isterim: Kadınların önleyici koruyucu sağlık hizmetlerinden yararlanamadığı bir durum var; üreme sağlığı hizmeti alamıyor kadınlar, sağlık taraması yaptırılmıyor, anne ve anne adayı kadınlara aşı yapılmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

PERİHAN KOCA (Devamla) - Kanseri vakalarında, meme kanseri vakalarında özellikle ciddi bir artış var. Kanseri eğitimi veren KETEM'ler deprem bölgelerinde neredeyse yok.

Yine, değerli hazırun, hekimlerin raporuna göre, kadınların tualeti erteleme davranışının yaygınlığı dolayısıyla ürolojik hastalıklarda çok ciddi bir artış var çünkü konteyner bölgelerinde güvenlik kaygısı çok ciddi seviyelere ulaştığı için kadınlar geceleri tualete gitmiyorlar, tuvaletlerini tutuyorlar ve sıvı tüketmiyorlar. Böylesi bir garabetle gerçekten deprem bölgelerinde karşı karşıya olduğumuz bir gerçeklik var. Velhasıl, kadınların yaşamı cehenneme dönüşmüş durumda. Bunun için önce sorunların detaylı olarak tespit edilmesi gerekiyor, ihtiyaçların belirlenmesi ve bu cehennemin sona erdirilmesi gerekiyor. Bu bakımdan, bir Meclis araştırması komisyonunun derhâl kurulmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Doğan Demir.

Buyurun Sayın Demir. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA DOĞAN DEMİR (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubat 2023'te yaşanan büyük felaket hepimizi derinden etkiledi. Binlerce can kaybı, yıkılan evler, dağılan aileler ve ciddi bir insani krizle karşı karşıya kaldık ancak bu krizden en fazla etkilenen gruplardan biri kadınlardır. Deprem bölgesinde kadınların karşılaştığı sorunlar sadece bireysel değil, aynı zamanda toplumsal bir sorun olarak ele alınmalıdır. Deprem bölgesinde kadınların en acil sorunlarından biri, temel ihtiyaçlara erişimde yaşadıkları zorluklardır. Özellikle kadınların biyolojik ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri güvenli ve hijyenik alanlar hâlâ oluşturulamamıştır. Bu durum kadınları hem fiziksel hem de ruhsal olarak zor duruma sokmaktadır. Çadır ve konteyner kentlerdeki altyapı eksiklikleri kadınların günlük yaşamlarını zorlaştırmakta, özellikle hijyen ürünlerine erişimin sağlanamaması kadın sağlığını tehdit eden enfeksiyon risklerini de artırmaktadır. Çadır kentlerde ve geçici barınma merkezlerinde güvenlik eksiklikleri kadınları cinsel taciz ve şiddet riskiyle karşı karşıya bırakmaktadır. Işıklıdırma eksikliği, güvenlik önlemlerinin yetersizliği ve yeterli güvenli alanların sağlanamaması kadınların kendilerini güvende hissetmelerini engellemekte, bu da onları

sosyal yaşamdan soyutlanmaya ve izole olmaya itmektedir.

Depremın psikolojik etkileri de özellikle kadınlar üzerinde derin izler bırakmış durumdadır. Aile üyelerinin kaybı, yıkılan evler, belirsiz bir gelecekle yüzleşmek kadınları ciddi travmalarla baş başa bırakmaktadır. Kadınların maruz kaldığı bu ağır psikolojik yük sadece bireysel bir sorun değil, aynı zamanda toplumsal iyileşme sürecinin de bir parçasıdır. Kadınlara yönelik psikososyal destek programlarının artırılması bu travmaların üstesinden gelmelerine yardımcı olacaktır. Travma sonrası stres bozukluğu, depresyon ve anksiyete gibi sorunlar hızlı müdahale gerektiren durumlardır ve bu kapsamda ruh sağlığı hizmetlerinin daha erişilebilir hâle getirilmesi elzemdir. Kadınlara yönelik terapiler, bireysel danışmanlık hizmetleri ve toplumsal destek grupları yaygınlaştırılmalıdır.

6 Şubat 2023'ten bu yana bölgede hâlâ aile fertlerinin cenazesine ulaşamamış insanlar var, çocuklarını kaybetmiş, çocuklarını arayan aileler var. Yine deprem olursa diye eli yüreğinde uyuyamayan anneler var. Tüm bunlar büyük bir felaket sonrasında vatandaşlarımızda iz bırakan travmanın bir sonucu. Sağlıklı bir toplum ve sağlıklı bir aile yapısının inşası bu travmaların doğru yönlendirilip tedavi edilmesinden geçiyor. Bu konuda açık bir çağrıda bulunmak istiyorum: Atama bekleyen binlerce psikolojik danışmanlık ve rehberlik mezunu gencimiz var. Deprem bölgesinde bu gençlerimize istihdam alanları yaratalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

DOĞAN DEMİR (Devamla) - Bu gençlerimiz gidip bölgede mesleklerini icra edip toplumun her kesimine psikolojik danışmanlık ve rehberlik desteğinde bulunsunlar. Sarılmayı bekleyen büyük yaralar var bölgede. Bu yaraların en büyüğü de şüphesiz ki deprem sonrası oluşan travmalardır.

Bu vesileyle, bugün yaşanan TUSAŞ saldırısını şiddetle kınıyor, Hakk'a yürüyen canlarımızı saygıyla anıyor, yaralıları acil şifalar diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Burak Akburak.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURAK AKBURAK (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, Ankara Kahramankazan'da düzenlenen hain saldırıyı lanetliyor, şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 6 Şubat 2023'te yaşadığımız ve birçok ilimizi derinden etkileyen depremin üzerinden altı yüz günden fazla geçti ama hâlâ depremzedelerimizin en temel ihtiyacı olan barınma sorunu çözülmedi. Bu felakette 53 binden fazla vatandaşımızı kaybettik. Hayatta kalanlar ise hâlâ sağlıklı, güvenli ve insan onuruna yakışır bir barınma imkânına maalesef kavuşamadı. Bugün çadırlarda ve konteyner kentlerde yaşamak zorunda kalan binlerce aile var, uzun vadeli çözümler hâlâ ortada yok. Deprem bölgesinde altyapı eksik, barınma koşulları ise sadece fiziksel değil, psikolojik ve sosyal olarak da insanlarımızı zor durumda bırakıyor. Özellikle kadınlar, çocuklar ve yaşlılar ortak yaşam alanlarında güvenlik ve mahremiyet eksikliği yüzünden çok daha büyük sıkıntılar çekiyor.

Değerli milletvekilleri, bölgeye gönderilen geçici barınma çözümleri en başından beri yetersiz kaldı. Kalıcı konut projelerinin gecikmesi özellikle yaklaşan kış aylarında daha fazla büyük sorunlara yol açacak. Çocuklar soğukta okula gidemiyor, aileler temel ihtiyaçlarını bile karşılamakta, maalesef, zorlanıyor. Üstelik birçok yerde hâlâ temiz suya ve hijyenik tuvaletlere erişim problemi devam ediyor. Bunların çözülmesi için sorumlular daha neyi bekliyor? Vatandaşlarımız bir yandan geçici barınma yolları ararken bir yandan da hayatlarını yeniden inşa etmeye çalışıyor. Depremzedeler devletin kendilerine güvenli evler sunmasını ve bir an önce normal yaşantılarına dönmeyi bekliyor. Maalesef, konut yapım sürecinin şeffaf yürütülmediği, yeterince hızlı ilerlemediği ve halkın taleplerine uygun çözümler üretilmediği eleştirileri her gün, her geçen gün artıyor. Evlerin ne zaman teslim edileceğine dair net bilgi niçin verilmiyor? Bu belirsizlik vatandaşlarımızı umutsuzluğa sürüklüyor. Bu yüzden kalıcı konut projelerinin hızlandırılması, halkın ihtiyaçlarına uygun şekilde planlanması ve süreçlerin sıkı bir şekilde yönetilmesi hayatidir. Depremde vatandaşlarımızın düzgün yaşam koşullarına kavuşamaması hepimizin vicdanını sızlatıyor. Vatandaşlarımıza evlerinin ne zaman teslim edileceği bir an önce netleştirilmeli ve süreç hızla tamamlanmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Nermin Yıldırım Kara.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarımız; saygı ve sevgilerimle herkese iyi akşamlar diliyorum.

6 Şubatta yaşanan deprem felaketi, hepinizin malumu olduğu üzere en fazla Hatay'ı etkilemişti ve bizim sadece binalarımız ve iş yerlerimiz değil esasında hayallerimiz, umutlarımız ve hayatlarımız yıkılmıştı. Şimdi yirmi bir ayın sonunda Hatay halkı olarak tekrar hayata tutunmaya çalışıyoruz.

Nüfusumuzun yüzde 50'sinin kadın olduğu gerçeğinden yola çıktığımızda Hatay'da da en fazla kadınlar, çocuklar, engelliler ve yaşlılar zarar görüyor, mağdur oluyor ve hayata tutunmaya çalışıyor. Siz sanıyor musunuz ki Hatay'da her şey veya bir başka deprem ilinde her şey normal, maalesef normal değil; Ankara'dan, İstanbul'dan veya yurdun bir kenarından da görüldüğü gibi değil. Hatay'da konutlar henüz teslim edilemedi, Hatay'da konutların fiziki olarak gerçekleşme oranı yüzde 7'lere, 8'lere varmadı. Bu yılın sonunda 44 bin küsur, 2025'in sonunda 139 bin konutun teslim edilmesini düşünüyorlar.

Şimdi, kadınlar, en fazla kadınlar yıkılan hastanelere ve ASM'lere gidemiyor, zaten içinde doktor yok. Bakın, şurada bir kura var, 2024/6 yerleştirme kurası; 26 tane ASM'ye 1 Türk vatandaşı dahi başvurmamış. Neden biliyor musunuz? Zaten o ASM'leri yapamamışsınız, yıkık hepsi, ağır hasarlı, sadece 1 Suriyeli kontenjana başvurmuş.

Şimdi -Hatay'da, özellikle İskenderun'da- buradan Sağlık Bakanlığına, İl Sağlık Müdürlüğüne ve Hatay Valiliğine tekrar sesleniyorum: Kadınlar, çocuklar, yaşlılar, İskenderun'da LimakPort'un Hatay'a 2017 yılından bu yana getirdiği canlı hayvan sevkıyatları yüzünden yara bere içinde. İnsanların elinde, kolunda, yüzünde -belki ilgilenirsiniz, bilmiyorum, buradan sesimizi duyan olur mu- koca koca yaralar var. Bir gün bir Allah'ın kulu "Ne oluyor burada?" demedi. 2017 yılından beri basın açıklaması yapıyoruz, İskenderun halkının anguslarla yaşadığı dramı insanlara dile getirmeye çalışıyoruz ama nafîle. Buradan yine, bakın, Hatay Valiliği belki bizi dinler, duyar; Yayladağı Bozlu'da kadınlar büyükbaş hayvanlarının öksürdüğünü söylüyor. Neden biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamla) – O ilçenin Belediye Başkanına da sorabilirsiniz, Altınözü Belediye Başkanına da sorun. Yayladağı Bozlu'da, Altınözü'nde, Hassa'da, Kırıkhan'da, Defne'de, Antakya'da, Samandağ'da insanlar, özellikle kadınlar

hastalıklarla -en fazla bronşit, astım gibi- pençeleyiyor çünkü o kadar patlatma yapılıyor ki Hatay'da, bu şirketlere bu gücü kim veriyor? Biz biliyoruz kimin verdiğini; bu hoyratlıklarının, bu cesaretlerinin sebebini, gücü nereden aldıklarını biz biliyoruz. O bakımdan, tekrar göreve davet ediyoruz. Tekrar söylüyorum, altını çiziyorum: Yayladağı Bozlu köyünde büyükbaş hayvanlar da öksürüyor, hepsi hasta, atmosfer tamamen beyaz bir toz bulutu çünkü bakkal dükkânı açmak için bile bu kadar prosedür gerekirken Yayladağı'nda peynir ekmeğe gibi, inanılmaz derecede taş ocakları açılıyor.

Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Tuba Köksal.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Genel Kurulu ve bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Bugün gerçekleşen hain saldırıyı lanetliyoruz, şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz.

Bugün, burada sadece bir milletvekili olarak değil depremin ilk gününden itibaren bölgede bulunan ve nasıl büyük bir devlet olduğumuza şahit olan bir vatandaş olarak da konuşmak istiyorum. 6 Şubat'ta 7,7 ve 7,6 olmak üzere dünya tarihinde benzeri görülmemiş iki büyük depremle karşı karşıya kaldık. Uzmanlara göre yaklaşık dokuz saat arayla meydana gelen bu depremler eğer görülen bir doğal afet. Deprem, etkileri itibarıyla ülkemizde 120 bin kilometrekare alanı, 11 ili, 14 milyon insanımızı dolayısıyla tüm ülkemizi etkilemiş ve derinden sarsmıştır. Depremin ağır yaşandığı 4 il ve 2 ilçemizde devletimizin tüm kurumları, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ve kararlı duruşuyla, yaraları sarmak için fedakârca ve azimle çalışmıştır ve çalışmaktadır. Bölgede 650 bin personeliyle, kurumlar, âdeta bir seferberlik ruhuyla vatandaşa hizmet etmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımız, depremin ilk gününden itibaren, evleri yıkılan ve ağır hasar gören vatandaşlarımızın hak sahibi olarak değerlendirileceğini ifade etmiş ve tüm çalışmalar da bu yönde olmuştur. Bugüne kadar 102 bin hak sahibinin konutları teslim edilmiştir. Bu senenin sonunda 200 bin konutun hak sahibi vatandaşlarımıza teslim edilmesi planlanmıştır. 2025 Şubat ayında ise tüm konutların ihale süreçleri tamamlanacak ve 2025 sonu itibarıyla tüm konutlar hak sahiplerine teslim edilmiş olacaktır.

Deprem bölgesinde, sağlık yatırımları çerçevesinde, 11 hastane 1.278 yatak kapasitesiyle tamamlanmış, inşaatı devam eden 21 hastane projesinin tamamlanmasıyla 2.637 yatak kapasitesi vatandaşımızın hizmetine sunulacaktır. Toplam 13 hastanenin yatırım projesi ise devam etmektedir. Deprem bölgesinde, deprem sonrası 7 adet aile sağlığı merkezi binası tamamlanmış, 33 adet birinci basamak sağlık tesisinin inşaatı ise devam etmektedir. Arazi işlemleri tamamlanıp projemiz çalışan 182 aile sağlığı merkezi bulunmaktadır ve projeleri tamamlanıp tamamlanmaz ihale süreçleri başlayacaktır. Ayrıca, 60 adet 112 Acil Sağlık Hizmetleri istasyonu projeleri ise hazırlanmaktadır. Tüm bu çalışmalar yapılırken sağlık kuruluşlarımızın ilgili birimleri konteyner kentlerde, hastanelerde ve aile sağlığı merkezlerinde vatandaşlarımıza sağlık hizmetlerini kesintisiz sunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

TUBA KÖKSAL (Devamla) – Zor zamanlardan geçtik, depremin ilk günlerinde hayal edemediğimiz noktaya çok şükür bu memleketin evlatları sayesinde geldik. Deprem şehirlerimizin sadece bugününü değil, tüm yapıları ve ilgili kurumları itibarıyla onlarca yıl sonrasını düşünerek, âdeta dantel gibi işleyerek inşa ve ihya faaliyetlerini sürdürmekteyiz.

Aile ve toplumun üzerinde maddi ve manevi kayıplara sebep olan iki büyük depremin yaralarını sarmak için, laf üretmek yerine sahada her gün durmaksızın çalışan İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı personellerine, tüm kurumlarımızın görevlilerine, ailelerimizin yeniden sıcak yuvalarına kavuşması için devletin tüm imkânlarını vatandaşlarına seferber eden başta Sayın Cumhurbaşkanımıza ve evlerin tamamlanması için gayret gösteren Murat Kurum Bakanımız olmak üzere çalışmalarda yer alan mimarından boyacısına, polisinden aile destek hizmeti personeline, tüm ekiplere teşekkür ederiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

4.- CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul ve arkadaşları tarafından, GATA başta olmak üzere tüm askerî hastanelerin OHAL KHK'leriyle Sağlık Bilimleri Üniversitesi ile Sağlık Bakanlığına bağlanması sonucunda söz konusu kurumlarda TSK'nin sağlık hizmetlerinin ve askerî ihtiyaçlarının ne ölçüde karşılandığının araştırılması amacıyla 23/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/10/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/10/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir
Ankara
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul ve arkadaşları tarafından, GATA başta olmak üzere tüm askerî hastanelerin OHAL KHK'leriyle Sağlık Bilimleri Üniversitesi ile Sağlık Bakanlığına bağlanması sonucunda söz konusu kurumlarda TSK'nin sağlık hizmetleri ve askerî ihtiyaçları ne ölçüde karşılandığının araştırılması amacıyla 23/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (864 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/10/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Zonguldak Sayın Eylem Ertuğ Ertuğrul.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün gerçekleşen hain saldırıda hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı ve yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

“Güçlü ordu, güçlü Türkiye!” diyoruz ancak AKP iktidarları hariç hiçbir devlet, ordusunu askerî sağlık sisteminden mahrum bırakmamış durumda. 15 Temmuz darbe süreci bahanesiyle dünyanın en köklü ve tecrübeli hastanelerinden olan GATA

ve askerî hastaneleri kapatıp personeli de dağıttınız, askerî sağlık sistemimizi bitirdiniz.

Değerli milletvekilleri, şu anki işleyişte karşılaşılan en önemli problemlerden biri heyet işlemleridir. Bu işlemlere hâkim olmayan sivil hekimler tarafından yapılan hatalarla bazı uygun olmayan kişiler "Askerliğe Elverişli" raporu almakta, uygun olanlar da "Askerliğe Elverişli Değildir" kararları alabilmekteler. Sistem lağvedilmeden önce askerlik şubelerinde askerî doktorlar muayeneleri gerçekleştirip hızlı ve doğru bir şekilde askerliğe elverişlilik durumunu karara bağlıyorlardı ancak günümüzde personel eksikliği nedeniyle bu konularda da hatalı kararlar verilebilmektedir. Ayrıca şu an görevde olan personellerde de sınıf görevleriyle ilgili heyet raporlarında sıkıntılar yaşanmakta; örneğin, görev yapabileceği hâlde "Komando Olamaz" raporu verilmesi nedeniyle bu kişiler görev yapamamakta ve operasyonel personel zaafı ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca devlet hastanelerinde muhtemel SGK geri ödeme sorunu nedeniyle askerî personele özellikle ameliyat konusunda sıkıntılar yaşatılmakta ve bu kişiler sanki hâlâ varmış gibi eski GATA hastanelerine yönlendirilmekte ve bu da bu hastanelerde aşırı bir yoğunluğa sebebiyet vermektedir.

Sayın milletvekilleri, bedelli askerlik uygulamalarından önce Silahlı Kuvvetlerde tabur seviyesinde muvazzaf askerî doktorlar ve sağlık astsubayları vardı. Ancak günümüzde tabip subayı karşılama oranı yüzde 10 civarına kadar düşmüş durumdadır.

Diğer yandan, yurt içi ve yurt dışı operasyonlara katılan ya da seyre çıkan deniz birliklerinde doktor bulundurmak neredeyse imkânsız bir hâl almış, dalış ve uçuş hekimliği gibi özel nitelik gerektiren doktor sayısı da neredeyse sıfırlanmış durumdadır. Tabip ihtiyacının karşılanması için sivil doktorların birliklerde görevlendirilmesi gibi çözümler denenmiş ancak kıtalardaki sağlık hizmetlerinin, askerlik mesleğinin doğasını ve şartlarını bilmeyen, bunlara vâkıf olmayan personelle yürütülmek zorunda kalınması hem hastalıkları hem de harekât koşullarında personel zayıflığını artırmıştır. Bu durum da askerî personelin moral ve motivasyonunu olumsuz olarak etkilemektedir.

Yapılan bir çalışmada 6 bin yaralanma vakası incelenmiş ve kayıpların büyük bölümünün çatışma sahasından profesyonel sağlık hizmetine erişene kadar olan sürede gerçekleştiği tespit edilmiştir ve aynı çalışmada, bu yaralanmaların gerçekleştiği andan itibaren uygun sürede profesyonel müdahale edilebildiğinde bu kayıpların yüzde 30 oranında önlenilebilir olduğu da tespit edilmiştir. Bu da çatışma anında işinin ehli sağlık personelinin bulunmasının önemini ortaya koymaktadır.

Sayın milletvekilleri, mevcutta sivil eğitim araştırma hastanelerinde 360 saat teorik ve uygulamalı eğitim, sonrasında da sıhhiye simülasyon eğitim merkezlerinde yaklaşık 60 saat eğitim alan ve hiçbir sağlık geçmişi olmayan personele dört yıl geçerli olmak üzere "muharip sıhhiye" ünvanı verilmekte ve bu şekilde bu açık kapatılmaya çalışılmaktadır. Bu personelin de müdahalede ne kadar etkin olduğu ve başarılı olduğu şüphelidir. Her ne kadar bu merkezlerin kapasiteleri son dönemlerde artırılrsa da personellerinin azimli çalışmalarına rağmen mevcut yönetmelik nedeniyle yetersiz kalmaktadır. Operasyon sahasındaki ilk müdahalelerin ardından askerî sevk sisteminin olmaması nedeniyle de yaralıların sevkıyla ilgili problemler yaşanmakta, yaralılar için yoğun bakım yatağı bulmakta zorlanılmakta ve devlet hastanelerindeki zafiyetler nedeniyle de tedavileri boyunca güvenliklerinin sağlanması noktasında sorunlar ortaya çıkabilmektedir.

Bir başka problem de gazilerimizin ortez ve protez ihtiyaçlarının karşılanmasında yaşanmaktadır. Mevcut laboratuvar askerî hastane dönemine göre yetersiz olup üretilen protezlerin kalitesinde düşme vardır ve ayrıca gazilerimiz defaatle bu iş için heyetlere girmek zorunda kalıp uzun süre beklemek zorunda kalmaktadırlar. Bu laboratuvarların da eski kalitesine ulaştırılması şarttır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) - Askerî sağlık sisteminin lağvedilmesi nedeniyle şu anda Sağlık Bilimleri Üniversitesine bağlı Gülhane Tıp Fakültesinde Silahlı Kuvvetler adına tıp eğitimi alan öğrenciler kariyer olarak önlere göremedikleri için sivil eğitim veren tıp fakültelerine yatay geçiş yapmayı tercih etmek zorunda kalmaktalar. Her ne kadar GATA "Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi" adı altında eğitim vermeye devam ediyor olsa da Sağlık Bakanlığına bağlanması sonrasında akademik ve tıbbi kadrosunda ciddi kayıplar yaşanmıştır. Askerî hastanelerin kapatılması kriz ve savaş durumlarında askerî sağlık personelinin süratle görevlendirilmesine yönelik esnekliğini kaybettirmiştir. Bu durum bir bütün olarak Silahlı Kuvvetlerin harbe hazırlığını sekteye uğratmaktadır ki depremde bunu gördük, yabancı ordular gelip ülkemizde sahra hastaneleri açarken Silahlı Kuvvetler bu konuda yetersiz kalmıştır. Bu da bu konunun örneklerinden biridir.

Sonuç olarak, kısa vadede bu sonuçlar uzun vadede ordumuzu daha da sıkıntıya sokacaktır. Gelin, bu sorunları tespit edelim, giderelim ve ordumuza, güçlü ordumuza hak ettiği sağlık hizmetini verelim.

Saygıyla selamlıyorum Genel Kurulu.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurunuz Sayın Çalışkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

GATA'yla ilgili bir önerge söz konusu. GATA, 15 Temmuz darbe girişiminden kırk gün sonra KHK'yle kapatılmış bir kurum. Biz GATA'dan bağımsız olarak biliyoruz ki KHK'ler, maalesef bu dönemde konjonktürel olarak siyasi amaçlarla, biraz da intikam hırsıyla alınan kararlardan oluşuyor. Burada sadece GATA, askerî hastaneler, askerî okullarla ilgili olanlar değil, bugüne kadarki bütün KHK'lerin tekrar gözden geçirilmesi gerekir. Biliyoruz ki bu KHK'ler vasıtasıyla çok can yakıldı; beraat edenler görevlerine iade edilmedi, hukukun yanlış kararlar alındı, vicdanen ağır sorumluluklar üstlenildi, vebal açısından ise büyük bir kul hakkı gasbedildi; bunu yaşadık, yaşamaya devam ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, hukuktaki kurallardan biri suçun şahsiliğidir. Eğer herhangi bir kurumda suç işleyen varsa kurum değil, şahıslar cezalandırılır. Aksi olsaydı, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ni kapatmayı konuşmamız gerekirdi. Malum olduğu üzere, 15 Temmuz günü orada bulunan bir başyaverin darbecilerle birlikte olduğu anlaşıldı ve suçlu şahıs cezalandırıldı. Bu açıdan da burada yapılması gereken şey, kurumlardan ziyade işleyişin kontrol edilmesi. Konunun içeriğini bilmiyoruz, bildiğimiz bazı konular var. Mesela, GATA'da görev yapan doktorlar, hemşireler bir hak kaybına uğradı, üniformalarını çıkardılar. Artı, eksi yönleri var; bir taraftan belki "Sivilleşme arttı; emir komuta zinciri vardı, eksildi." diyeceksiniz ama bir taraftan da eğitime ilgili hele de önümüzdeki tehlikeli, savaşı andıran bir süreçte askerî açıdan da tıp eğitimi önemli, ihtisas isteyen bir alan. Bu açıdan da evet veya hayırdan öte, körü körüne bir inatla "evet" veya "hayır" demekten öte bu konu incelensin. Teknik konu olduğuna göre alanın uzmanları KHK'yi bir kenara bırakıp acaba doğru bir karar mı alındı, yanlış bir karar mı alındı... Şayet bunun neticesinde kapatılmasının mevcut durumun devamı için iyi olduğu görünürse elbette ki bu yönde karar verilebilir ama yanlışsa da inat etmeye gerek yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – KHK'ler bu ülkenin yüz karasıdır. Bugün yaşadığımız süreçte, hele de özel

hastanelerin, Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerin ne fecaat yer olduğunu gördüğümüzde gerçekten bu kararların yeniden gözden geçirilmesinin önemli olduğu bir kez daha ortaya çıkıyor.

Bugün konuyla ilgili yaptığım araştırmalarda bu ortaya çıkan bilgilerin devede kulak olduğu, durumun bilinenin çok daha ötesinde olduğu gerçeğiyle karşılaştım. Bu açıdan da bu öneride imza sahibine bakmaksızın, Grup Başkan Vekilinin işaretiyle bakmaksızın vicdanınızla hareket ederek bihakkin tescilli, doğrunun bulunması yönünde oy kullanılmasını, bir araştırmayla durumun vuzuha kavuşmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Ahmet Eşref Fakıbaba. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET EŞREF FAKIBABA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi için İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle TUSAŞ tesislerine yönelik yapılan alçak terör saldırısını şiddetle kınıyor, şehitlerimize Allah'tan rahmet ve yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Bir genel cerrahi uzmanı olarak şunu mutlaka belirtmek isterim: Normal cerrahi ile harp cerrahisi birbirinden farklıdır. Askerî cerrahlar, ateşli silah yaralanmalarında daha büyük bir tecrübeye sahiptirler. Askerî eğitim almış olan ve her yıl askerî tatbikatlara katılan askerî hekim ile sivil hekim arasında disiplin yönünden de farklılıklar vardır. Askerî doktorlar, hastayı iyileştirmenin yanında askerî disiplinle de daha farklı bir çalışma sistemi ortaya koymaktadırlar. Hem harp cerrahisinin farklı oluşu hem de disiplinin farklılığından dolayı askerî hastanelerin yeniden açılması mutlak gereklidir diye düşünüyoruz.

Askerî hastaneler kapatılmadan önce teğmen ve üsteğmen gibi pratisyen hekimler ve sağlıkla ilgili teknik elemanlar, birliklerinde görevli olmaları sebebiyle ateşli silah yaralanmaları, yılan sokması gibi vakalarda arazi anında damar yolu açma, kan durdurma gibi ilk müdahaleyi yapan sağlık çalışanlarıydı. Arazide hazır olan askerî sağlık çalışanları tarafından yapılan bu ilk müdahale çok önemliydi ve şehit sayımızı azalttığı aşikârdı. Yaralıların sevk edildiği devlet hastanesinde de askerî eğitim almamış olan sivil hastane personeli, yaralının üzerinde bulunan el bombası ve silah gibi teçhizatları dolaylı büyük güvenlik riski altında bulunmaktadırlar. Ayrıca, nükleer, biyolojik ve kimyasal silahlardan korunmak ve tedavi yöntemleri konusunda mevcut sivil doktorların eğitim yetersizliğini de dikkate almak zorundayız. Elbette Sağlık Bakanlığı büyük çaplı operasyonlarda ve yurt dışında icra edilen operasyonlarda sahra hastaneleri açmaktadır ancak bu konuda gerek disiplin gerekse fonksiyon açısından eski askerî hastanelerin açtığı sahra hastaneleri kadar başarılı olamamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET EŞREF FAKIBABA (Devamla) - Eskiden mevcut olan Adana, Kayseri, Malatya, Erzurum gibi askerî hastaneler sadece büyük çaplı operasyonlarda değil, aynı zamanda ülkemizde yaşanan deprem, sel gibi doğal afet durumlarında da askerî disiplin içerisinde sahra hastanelerini çok hızlı kurma kapasitesine sahiptiler. Son yaşanan depremlerde Sağlık Bakanlığının bu sahra hastanelerini yapabilme kabiliyetinin çok sınırlı olduğuna hep birlikte şahit olduk. Bu yaşananlar doğrultusunda askerî hastanelere ve onların kuracağı sahra hastanelerine mutlaka ihtiyaç duyulmaktadır ve tüm askerî hastanelerin geri açılması şarttır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – 2 konuşmacı daha var Sayın Emir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet Kamaç. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

(Uğultular)

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Sayın Başkan, çok büyük bir uğultu var.

BAŞKAN – Buyurun, siz devam edin.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Bugün büyük Van depreminin 13'üncü yıl dönümü; 604 canımızı kaybettik, hepsini rahmetle...

(Uğultular)

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Milletvekili, bir dakika...

Değerli milletvekilleri, sayın milletvekilleri; hatibi dinleyemiyoruz.

Buyurun.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Süremi baştan alacak mısınız Başkanım?

BAŞKAN – Sürenizi yeniden başlatıyoruz.

Buyurun.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Van depreminin 13'üncü yıl dönümü; 604 canımızı kaybettik, hepsini rahmetle anıyorum.

CHP grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Elbette GATA'yla ilgili verilen önerge çok önemliydi, biraz önce de dile getirildi. Sonuçta GATA, belki bir tıp eğitiminin yanında askerî eğitim de veren, sonuçta harp cerrahlığı gerektiren, özel bir eğitim alanı gerektiren bir sağlık kuruluşuydu. Bunun bir KHK'yle kapatılması, aslında AKP Hükümetinin yirmi iki-yirmi üç yıllık iktidarı döneminde bütün alanlarda olduğu gibi sağlık alanında da ortaya koyduğu çürümüşlüğü belki en büyük örneklerinden bir tanesidir.

3 Kasım 2002 tarihinde AKP'nin tek başına iktidara gelmesiyle birlikte uygulamasına hız verilen Sağlıkta Dönüşüm Programı, sözleşmeli çalışmayı, performansla dayalı ücretlendirmeyi, genel sağlık sigortası uygulamasını, aile hekimliğini, kamu hastane birliklerini kapsıyordu.

Sağlık kurumlarını halk sağlığı, temel sağlık hizmetleri ve kamu hastane birlikleri diye 3'e ayırdınız. Tüm itirazlara rağmen sağlık hizmetlerinin bütüncülüğünü yok sayarak bu politikada ısrar ettiniz. Belli bir süre sonra insanın aklıyla alay edercesine "sağlıkta devrim" diye 3'e ayırdıkları sağlık kurumlarını yine birleştirdiler. Bir taraftan ayrıştırıyorlar, bir taraftan birleştiriyorlar. Yapılan, sadece kamu hastanelerinin birleştirilmesi değildi; kamu hastanelerinin kamu hizmeti üretme işlevini kaybetmesi de esas alınmıştı. Etkinlik, verimlilik, kalite, performans, müşteri memnuniyeti ve benzeri söylemlerle sağlık hizmet üretiminin her geçen gün metalaştığını, kamu hizmeti olmaktan çıktığını görüyoruz. Şehir hastaneleriyle iş çığırından çıkmış, kamu-özel ortaklığıyla bu hastaneler tamamen özel hastaneler mantığıyla çalıştırılır hâle gelmiştir. Kamu hastanesi sadece tabelayla sınırlı kalmış, hastanelerin içi ve alt birimleri sermayedarlara peşkeş çekilmiştir. Yenidoğan çetesi, sağlık sistemindeki çürümüşlüğü sadece bir örneği ve buz dağının sadece görünen kısmıdır.

Sağlıktan para kazanmaya çalışan sermaye grupları olan bankacılık, sigortacılık, tıbbi teknoloji/medikalculuk, inşaat sektörünün ihtiyaçları üzerine ısrarla yapılmak istenilen şehir hastaneleri, kentlerde yayılmış olan hastanelerin kapatılması

sonucunda sağlık hizmetine ulaşımı aksatmaktadır. Aynı zamanda bu devasa hastaneler sağlık hizmetleri verilmesi açısından da uygun mekânlar değildirler. Ancak salgın döneminde görüldüğü üzere tek merkezde toplanmış olan hastane yayılımı tetiklediği gibi on binleri bulan sağlık emekçisinin bulunduğu bu mekânda yaşanan yayılımın çok daha fazla kişiyi etkileyeceği aşikârdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – SSK, üniversiteler, askerî kurumlar, belediye, Sağlık Bakanlığı ve benzeri, farklı ve bölünmüş sağlık hizmetleri mevcut idi. Bunların birleştirilmesi gerekir ancak bu yapılırken sermayedarlarla değil, bu işin özneliyle planlama yapılmalıydı.

Sonuç olarak, sizin yapboza dönüştürdüğünüz sağlık sisteminin toplum sağlığına yararı olmadığı açıktır. Salgın ve sonrasında deprem bunu daha görünür kılmıştır. “Sağlıkta devrim” diye allayıp pulladığınız Sağlıkta Dönüşüm Programı’nız çökmüştür. Bizler “Başka bir sağlık mümkündür ve bu zorunludur.” diyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Hasan Arslan.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken gerçekleştirilen terör eylemini yapanları, yaptırımları, destekleyenleri lanetliyor; şehitlerimize Allah’tan rahmet, yaralılarımıza acil şifa diliyorum.

Özetle askerî hastanelerin yeniden açılmasına ihtiyaç olup olmadığının araştırılmasına yönelik CHP grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Askerî tıp eğitimi incelediğimizde, 1933 yılında çıkarılan Üniversiteler Kanunu’yla askerî ve sivil tıp eğitimi entegre hâle getirilmiş, eğitimde standartların uyumlaştırılması öne çıkmıştı ancak 1980 askerî darbesi sonrası askerî tıp eğitimi sivil tıp eğitiminden daha bağımsız bir şekilde yapılandırılmaya başlanmıştır.

2016 yılından sonra askerî tıp eğitiminin Millî Savunma Üniversitesi bünyesine devredilmesiyle sivil tıp eğitimiyle etkileşimi arttı ve eğitim standartları tekrar daha uyumlu hâle getirildi. Tıp fakültesi eğitiminin yanında Sağlık Bakanlığı her TUS döneminde düzenli olarak MSB’nin talep ettiği kadar ve branşta askerî hekimler için asistan kadrosu açmaktadır.

Ülkemizdeki sağlık hizmetlerinin de standartlar açısından uyumluluğu hedeflenmiş ve 2016 sonrası askerî sağlık teşkilleri Sağlık Bakanlığına devredilmiştir. Güvenlik güçlerimize yönelik hastane hizmetleri S1 ve S2 tipi hastane sistemiyle sağlanmaktadır. S1, sadece Türk Silahlı Kuvvetlerine hizmet veren Sağlık Bakanlığı hastanelerini tanımlamakta ve ülkemizde 5 ayrı hastanede sağlanmaktadır. S2 sınıfı hastaneler ise sivil ve askerî hastalara hizmet veren ancak ihtiyaç hâlinde tam izolasyonu sağlanmış, kat ve bloklarda güvenlik sağlanarak Türk Silahlı Kuvvetlerine hizmet veren Sağlık Bakanlığı hastanelerini tanımlamakta olup 11 ayrı hastanede sağlanmaktadır. Bu şekilde, kritik bölgelerdeki hastanelerimizde güvenlik ve tıbbi hizmet açısından gerekli organizasyon sağlanmıştır. Özellikle S1 statüsündeki hastanelerimiz zaten eski asker hastanesi gibi hizmet vermekte ve Sağlık Bakanlığının dinamik gücünü de sisteme katmaktadır.

Askerî operasyonlar sırasında sağlık hizmetlerinin hız ve koordinasyonunun büyük önem taşıdığını 2019-2023 yılları arasında Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğündeki görevim nedeniyle MSB ile birlikte birçok operasyon gerçekleştirdiğimiz için iyi bilen bir hekim olarak mevcut kamu hastanelerinin askerî operasyonlarla doğrudan entegre çalışan sistemlere sahip olduğunun altını çizerek belirtmek istiyorum. Bu koordinasyon, askerî personelin yaralanma, hastalanma, tıbbi malzeme ve ilaç tedariki veya rehabilitasyon süreçlerinde daha hızlı ve etkili bir sağlık hizmeti almalarını sağlamakla kalmamakta; geçmişte kazanılan tecrübe ve bilgi birikimiyle birlikte, kriz koordinasyon merkezlerimizle hızlı bir biçimde yerinde müdahaleyle tüm ihtiyaçları gidermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

HASAN ARSLAN (Devamla) – Askerî hastanelerin yeniden açılması, sağlık sisteminde gereksiz bir bölünmeye yol açacaktır ve böyle bir ihtiyaç şu anda yoktur. Sivil ve askerî sağlık hizmetlerinin bir arada verilmesiyle hem kaynakların daha etkin kullanıldığı hem de sağlık hizmetlerinin daha erişilebilir hâle geldiği görülmektedir. Örneğin Ankara Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesinde asker hastanesi iken sivil hastalarla birlikte günde yaklaşık 2 bin poliklinik hizmeti verilmekte ve yaklaşık yüzde 30 yatak doluluk oranı bulunmaktayken bugün günde yaklaşık 10 bin poliklinik hizmeti veriliyor ve yatak doluluk oranı yüzde 80’ler civarında. Yine aynı hastanemizde askerî personele öncelik verilmekte olup gazilerimiz için ayrı servisimiz bulunmaktadır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2293) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 161 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümünde yer alan 8’inci maddesi kabul edilmişti.

9’uncu madde üzerinde 2’si aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağız. Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Mustafa Nedim Yamalı

Sema Silkin Ün

İstanbul

Ankara

Denizli

(*) 161 S. Sayılı Basmayazı 15/10/2024 tarihli 7’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Hasan Ekici
Konya

Mehmet Karaman
Samsun

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Talat Dinçer

Ömer Fethi Gürer

Tekin Bingöl

Mersin

Niğde

Ankara

Kadim DurmazŞeref Arpacı

Rıfat Turuntay Nalbantoğlu

Tokat

Denizli

İzmir

Ednan Arslan

Türker Ateş

Nail Çiler

İzmir

Bolu

Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün.

Buyurun Sayın Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle TUSAŞ'a yönelik olarak gerçekleştirilen hain terör saldırısında şehit olan vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza şifa diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Değerli milletvekilleri, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'u konuşuyoruz. Evet, önceki oturumlarda bu konuya dair görüşlerimizi paylaşmıştım. Ben, bugün hastanın da tüketici, müşteri olarak görüldüğü bir sağlık sistemine sahip olduğumuz için kanla, canla patlayan bir sistemden bahsetmek istiyorum; belki de yaşarken görüp görebileceğimiz en aşağılık çeteleşmeyi önümüze koyan o sistemden. Meselenin özünde insan hayatını metalaştıran, dünyaya öncülük edecek şekilde derin bir iştahla keşfettiğimiz ekonomi sistemi var: Taşeronizm. Bu sistemle siz özel hastaneye taksi plakası verir gibi ruhsat veriyorsunuz, o da birimlerini başka başka şirketlere kâr oranı karşılığında devrediyor, aynı taşeron firma 10 tane hastanenin daha sorumluluğunu alıyor; köprü, havaalanı, TOKİ ihalesi alır gibi hastanelerin diyaliz, yoğun bakım, yenidoğanlarını alt firmalara taşere ediyor. Konuştuğumuz çete de aslında bu taşeronlardan biri. Yenidoğan çetesi, maalesef münferit bir çete değil sağlıkta taşeronlaşmanın doğurduğu paralel sağlık teşkilatlanması. Sağlık sektörünü kamunun hâkimiyetinden çıkaran, sermayenin elinde oligopol hâline getiren bir sistem bu, maaşlı doktor çalıştırmaktansa doktorlara şirket kurdurup bu bölümleri işlettiirmek suretiyle tamamen ticaret odaklı kurulan bir düzen. Bu ticari model, yatak doluluğuna dayalı kazanç sistemini körükleyerek bebeklerin tıbbi ihtiyaçları olmaksızın yoğun bakımda tutulmasına da yol açıyor ve bu ticari düzenin bedelini öyle enflasyonla, faizle ödemekle kalmıyoruz, evlatlarımızın, bebeklerimizin canlarıyla ödüyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de hastanelerimizin toplam yatak kapasitesinin yüzde 30'unun yoğun bakım yatağı olması gerekirken bazı özel hastanelerde bu oran yüzde 65'lere çıkıyor. Hasta yataklarımızın çoğu kamu ve üniversite hastanelerinde ama yoğun bakım yatağının çoğu özel hastanelerde. İnsanların en hassas olduğu yenidoğanda devletteki 4.738 sayısına karşılık özelde yenidoğan yoğun bakım yatak sayısı 7.248 yani özeldeki yenidoğan devlettekini 2 katı. Anlaşılan KÖİ'yle bütçeyi sarsan devasa büyüklükteki şehir hastanelerimiz yenidoğan ihtiyaçlarını karşılamaya gelince aynı devasa işlevi görmüyor. Neden şehir hastanelerimizde, kamu hastanelerimizde yenidoğan bakımı artırılmıyor?

Ve bir garabet daha: 2017 yılında Sağlık Bakanlığı yetkilileri ve Türk Perinatoloji Derneği hastanelerde habersiz ziyaretler yaparak bugün ortaya çıkmış olan problemleri, sağlık sistemimizdeki eksiklikleri raporluyorlar. Ne yazık ki bu raporlar dikkate alınmıyor. Bu, sorumluluktan azade hâl yaşadığımız skandalın denetimlerle değil bir ailenin CİMER'e yaptığı şikâyetle ortaya çıkmasından belli oluyor zaten. Soruşturmalarda ortaya çıkan bulgular da gösteriyor ki sadece 2023 yılıyla sınırlı kalmamış, geçmiş yıllara ve farklı illere uzanan birçok vakayı da gün yüzüne çıkarmış. Bu vakalar, yenidoğan ünitelerinde yaşanan ihlallerin sistemik bir sorunun parçası olduğunu ortaya çıkarıyor. Yenidoğan bebeklerinin hayatlarını ticaret aracı olarak görmek çöküşün en acımasız ve sefil olanı muhakkak.

Bir çete düşünün, İçişleri, Sağlık, Adalet Bakanlıklarıyla bağlantılı olduğu iddiası var; hatta bir cumhuriyet savcısını tehdit edebilecek kadar ileri gidebiliyor. Bu durum, aslında ülkemizde çoklu kurum yetmezliği hâlini ortaya koyuyor. Bu münferit bir olay da değil, her şehirden her bir branştan dört tarafımızı saran çetelerin bir yansıması aslında. Devlet, kendini yok sayan bu çetelere karşı demir yumruğunu artık vurmak zorunda.

Yaşam hakları, hakkı en belirleyicisi diyoruz ve devletin, kamu hastaneleri vasıtasıyla vatandaşının sağlık sorunlarını gidermesi Anayasa'mızla güvence altına alınmıştır diyoruz. İnsan hayatını doğrudan riske edebilecek kamu hastaneleri asla ama asla özel sektörün insafına bırakılamaz.

(mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Şu görüşmelerden, iki gündür yaptığımız münakaşalardan muradımız varsa o da kârlılık ile insan hayatının kıymetinin ters orantılı olduğunu görmeyenler, bu vahşi olayı milat bilip artık gözlerini açarlar ve bu garabet sisteme bir neşter vururlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı, İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu.

Buyurun Sayın Nalbantoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

RIFAT TURUNTAY NALBANTOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine partim adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Kahramankazan'da TUSAŞ fabrikasına yapılan saldırıyı da nefretle kınıyor; şehitlerimize rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, söz konusu maddeye baktığımızda ulusal ve yerel düzeyde yayın yapan televizyon ve diğer kuruluşların kanuna aykırı iş ve eylemlerine yönelik para cezalarının güncellenmesi, cezalarda sabit tutarlar yerine alt ve üst sınırlar getirilmesi Reklam Kurulunun ceza tutar takdirinde hangi ölçütlerle hareket edeceği ve doğrudan satış sistemine aykırı hâllerde yapılacak satışlarla ilgili cezalar düzenlenmektedir. Demokrasinin tüm kurallarıyla işlediği, hukuk ve adaletin egemen olduğu sağlıklı bir ekonomide rekabetin korunması adına cezaların günümüz koşullarına göre güncellenmesi her ne kadar doğru olsa da bugün ülkemiz bu koşullarda maalesef değil değerli arkadaşlarım. Bu teklifle getirilen cezalara baktığımızda anormal artışlar görüyoruz. Mevcut uygulamada 10 bin liralık ceza, bu düzenlemeden sonra 100 bin lira ile 1 milyon lira aralığına çıkıyor; yine aynı şekilde, 200 bin liralık ceza 2 milyon ile 22 milyon aralığına geçiyor. Bu kadar artış ne demektir? Kendi yağıyla kavrulan,

doğrudan satışlarla ayakta durmaya çalışan, yandaş olmayan kanalların çanına ot tıkamaktır, onları bir bakıma hizaya sokmaktır, seslerini kısmaktır. Yanlış anlaşılmasın, kanuna aykırı uygulamalarda ceza verilmesin dediğimiz yok, ister yandaş olsun ister muhalif, yanlış yapan herkes mutlaka cezalandırılsın, bedeli ödensin ama işin gerçeği maalesef bu ülkede böyle yürümüyor. Göreceksiniz, getirilen bu düzenlemeyle kanuna aykırı uygulamalarda bulunan yandaş televizyonlar görmezden gelinirken türlü bahanelerle muhalif kanallara ceza üstüne ceza kesilecek. Bakın, daha geçen yıl RTÜK tarafından radyo ve televizyon yayınlarına 625 farklı olayda toplam 81 milyon 901 bin lira ceza kesildi; bu cezaların neredeyse tamamı da muhalif kanallara kesildi. 2023'te verilen cezaların yarısı şimdi NOW TV adıyla çalışan FOX TV'ye kesildi. Halk TV 15 defa ekran karartma cezası alırken TELE1 8 kere, KRT 3 kere ekran karartma cezası aldılar. Şimdi, bunca örnek varken getirilen bu düzenlemenin kanuna aykırı uygulamaları olan bütün yayın kuruluşlarına eşit ve adaletli bir şekilde uygulanacağına inanmak mümkün mü? Değil tabii ki çünkü ülkemizde maalesef ne hukuk ne de adalet kaldı, adaletin de terazisi şaştı; AKP ve yandaşları ayrı, karşıdakiler ayrı ölçülerle tartılıyor gibi. Sadece bunlar değil, iç işlerinden dış işlerine, eğitimden sağlık alanındaki hiçbir kuruma güven kalmadı. Şimdi de adı "tüketici koruma kanunu" olan ama sadece ve sadece bir şirkete yönelik avantajlarla adrese teslim bir kanunu hep beraber burada yapıyoruz. Halkın size verdiği yetkiyle halkı değil uluslararası şirketleri düşünüyor ve ödüllendiriyorsunuz.

Arkadaşlarım, arkadaşlarımızın bu kanun teklifine ilişkin olarak daha önce de ifade ettiği gibi, bu kanunla ülkemizin kasasına girecek olan 25 milyar liradan vazgeçiyoruz, vatandaşın cebine göz dikip herkesten 750, 750 ayrı toplayabilir miyiz diye planlar yapıyoruz. Ayıp arkadaşlar, gerçekten ayıp! Bir ülke bu hâle nasıl getirilir, inanın, anlaşılır gibi değil. Ülkenin âdeta çivisi çıkmış durumda, artık yönetemiyorsunuz; görün bunu, düşün bu ülkenin yakasından, çekin elinizi vatandaşın cebinden; biraz da vergi affı sağladığınız, bu tür kanunlarla kıyak çektiğiniz şirketlere doğru gidin.

Bizim öncelikle hakkı, hukuku, adaleti, eşitliği, ahlakı, dürüstlüğü tekrar hatırlamamız gerekiyor değerli arkadaşlarım. Bu ise ancak ve ancak AKP'nin ve bu zihniyetin bir an önce iktidardan gitmesiyle mümkün olacaktır; şükürler olsun ki çok kalmadı.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun Değerli Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2293) esas numaralı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde geçen "aşağıdaki şekilde" ibarelerinin "aşağıdaki biçimde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kamuran Tanhan

Adalet Kaya

Osman Cengiz Çandar

Mardin

Diyarbakır

Diyarbakır

Özgül Saki

Ayten Kordu

Hüseyin Olan

İstanbul

Tunceli

Bitlis

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN

ÖZER (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, haksız ve hukuksuz bir şekilde rehin tutulan tüm yoldaşlarımızı ve ekranları başında bizleri izleyen halklarımızı saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Üzerinde yaşadığımız coğrafyada deprem kendini maalesef sıklıkla hatırlatıyor. Geçen hafta Malatya'da meydana gelen 5,9 şiddetindeki deprem çevre illeri de etkilemiş, ciddi bir paniğe yol açmıştır. Depremden etkilenen herkese buradan geçmiş olsun diyorum ve dilerim ki böylesi felaketlerle bir daha karşılaşmayız.

Ama maalesef her sarsıntı bizleri toplumsal farkındalığa da davet ediyor, özellikle siyasi iktidarı da göreve çağırıyor çünkü onlarca yıldır ülkeyi yöneten AKP'nin deprem ciddiyetini kavradığı kanaatinde değilim. Bunu 2011'deki Van depreminde net bir şekilde gördük, yaşadık; 2020'de Elâzığ ve Başkale depremlerinde buna şahit olduk; bunu 6 Şubat 2023'teki depremde on binleri kaybettiğimizde yaşadık.

Tarihsel ve bilimsel verilere bakıldığında Türkiye'nin etkin bir deprem kuşağında olduğu bilinen bir gerçek. Öyle ki 1900'lerden bu yana 6 ve üzerindeki şiddette yaşanan onlarca deprem meydana gelmiş, yüz binlerce insan yaşamını yitirmiş ve yaralanmıştır. Ülkenin yüzde 90'ından fazlası aktif bir deprem kuşağında yer almakta. Deprem olgusuna rağmen, beklenen büyük İstanbul depremine rağmen yurttaşta kendini güvende hissedebileceği bir ortam yaratılmadı, yaratılmıyor ısrarla. Bilakis AKP iktidarında aşırı merkezileşmeyle birlikte yerel yönetimlerin potansiyeli yok sayıldı. Birçok kez çıkarılan imar affıyla depreme dayanıksız yüz binlerce binaya onay verildi, yapı denetim yetkisi özel şirketlere verilerek binaların Deprem Yönetmeliği'ne uygun olup olmadığı gerektiği gibi denetlenmedi. 6 Şubat depreminden önce, maalesef Maraş ve çevresinde olası bir depremde gerekli koordinasyonun olmadığına yönelik tespitler ise yine bu iktidar tarafından görmezden gelindi.

Sayın milletvekilleri, deprem riskine karşı AKP'nin umursamazlığının en belirgin göstergesi, 2003 ile 2022 yılları arasında toplanan yaklaşık 40 milyar dolara yakın deprem vergisinin yurttaş korumak için kullanılmamasıdır. Peki, ne için kullanıldı bu vergiler? Double yol yapımı ve havalimanı yapımında kullanıldı. Hiçbir şeyi yapmayıp bu parayla AFAD'ı kurumsallaştırabilseydiler belki de arama kurtarma çalışmalarında birçok can kurtulabilecekti ama AFAD, liyakat ve bilimsel ölçütlere göre şekillenen bir kurum olmak yerine, iktidarın keyfiyetine göre şekillenen bir kurumdan öteye maalesef gidememiştir. Ne yapmıştır peki bu AFAD? Yurttaş ihtiyacı olan çadırı vermek yerine parayla satmıştır. Depremlerde devletin, iktidarın içine düştüğü acziyet ve skandallar başka bir ülkede olsaydı hükümet düşerdi ya da en azından birileri "Gerçekten sorumluluğum var." deyip istifa ederdi bu süreçte ama AKP "yüzyılın felaketi" söylemiyle yetersizliğini ve skandallarını manipüle etmeyi bu süreçte de tercih etmiştir.

Maraş depreminin üzerinden yirmi ay geçmiş durumda ama insanlar hâlâ çadırlarda yaşıyor, hâlâ konteynerlerde kalmak zorunda bırakıldılar; depremin olduğu kentlerde barınma sorunu devam ediyor. İnsanlar vad edilen konutlara hâlâ

kavuşmuş değil çünkü AKP, yurttaşları mağdur etmeden hiçbir sorunu çözemiyor; öyle ki Hatay'ın Antakya ve Defne ilçelerinde on binlerce yurttaşın yaşadığı mahalleleri keyfî bir şekilde rezerv alanı olarak ilan ediyor.

Ey AKP! Buradan size soruyoruz: Yurttaşları bilgilendirmeden koşulsuz şartsız rezerv alanı belirleyip sağlam olan evleri yıkmak sizce çözüm müdür? Bizce değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubat depreminin ikinci yılına sağlıktan eğitime, ekolojiden barınmaya sorunların çözülmediği koşullarda girmek istemiyoruz. Siyasi iktidarı, sivil toplum ve siyasi partilerin hazırladığı muhtelif raporlara kulak vermeye hatta ciddi anlamda iş birliği yapmaya davet ediyoruz. Özellikle, zorlu kış koşulları başlamadan, havalar soğumadan barınma sorununun yüzde yüz çözüme kavuşturulması gerekiyor. Yandaş holdinglere kaynak varsa, savaş bütçesine para varsa, ihtişam ve şatafata fırsat varsa deprem mağduru yurttaş da emekçiye de kaynak vardır, olmak zorundadır çünkü saraydan görülme de milyonlarca yurttaşın içinde bulunduğu zorlukların bizzat şahidiyiz.

Bu vesileyle, depremin felakete dönüşmemesi için iktidarı sorumluluk almaya davet ediyor, depremde kaybettiğimiz tüm canları saygıyla anıyorum.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir" ibaresinin "aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Mehmet Saltuk Buğra Kavuncu

Mehmet Akalın

Bursa

İstanbul

Edirne

Turan Yaldır

Rıdvan Uz

Yasin Öztürk

Aksaray

Çanakkale

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN

ÖZER (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 9'uncu maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, TUSAŞ'ın Kahramankazan'da bulunan yerleşkesine yönelik kalles terör saldırısında şehit olan vatandaşlarımıza Rabb'imden rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Arkadaşlar, vatan hainlerine, millet ve devlet düşmanlarına ceza yasalarımızın öngördüğü en ağır cezaların verilerek uygulanmasını ve bu suçların hiçbir şekilde af kapsamına alınmamasını talep ediyorum. Bu doğrultuda, ilgili bir yasanın acilen çıkarılması gerektiğini düşünüyorum. Yüce Türk milleti adına milletvekili olarak görev yapan bizlerin, vatandaşlarımıza karşı vicdani, ahlaki ve insani sorumluluğumuz olduğunun bilinciyle bu talebi yüce Meclisimizin dikkatine sunuyorum. Asarak mı olur, elektrikli sandalyeyle mi olur, zehirli iğneyle mi olur, kurşuna dizerek mi olur, bilemem; bildiğim tek şey varsa o da vatana ihanetin nedeni olmaz, bedeli olur; bu bedel de idamdır, hainler azını gördükçe azıttıyorlar. Terörü bitirmek mi istiyorsunuz? Sallayacaksınız üç beşini, bakalım kalıyor mu terör.

Gündeme geçecek olursak, 2002 yılında iktidara gelen AK PARTİ'si Türkiye ekonomisinde yapısal reformlar ve düzenlemeler vadetti. Başlangıçta birçok düzenlemeyle ekonomiyi canlandırma amacı güdülse de özellikle tüketici hakları konusunda kalıcı ve tatmin edici bir çözüm önerisi getirilmiş değil. AK PARTİ'sinin ekonomi politikalarının büyük bir kısmı yıllardır piyasa dinamizmini artırmak ve tüketimi teşvik etmek üzerine kuruldu. Ancak bu süreçte tüketicinin haklarını koruma mekanizmaları geri planda bırakıldı. Özellikle son yıllarda Türkiye'nin içine girdiği ekonomik kriz, tüketici haklarının korunması noktasında eksiklikleri daha da görünür hâle getirdi. Artan enflasyon, döviz kuru dalgalanmaları ve yükselen fiyatlar karşısında vatandaşlar temel ihtiyaçlarını dahi karşılamakta zorlanırken tüketime yönelik hak arama motivasyonunu kaybetmiş durumdalar. Tüketicilerin ekonomik gücünün azalması tüketici haklarına yönelik ilgiyi de düşürüyor. Türkiye ekonomisinin son yıllarda yaşadığı derin kriz, tüketici hakları mücadelesini de neredeyse imkânsız hâle getirdi. 2020'den bu yana artan enflasyon oranları, Türk lirasının hızla değer kaybetmesi ve işsizliğin artması tüketicilerin alım gücünü önemli ölçüde zayıflattı. Temel ihtiyaçlarını karşılayamayan vatandaşlarımız aldıkları hizmet veya ürünlerdeki olası kusurlar ve sorunlar için haklarını arama konusunda daha çaresiz hâle geldiler. Bir anlamda insanlar artık tüketecek maddi güç bulamadıkları için tüketici haklarını savunmaya yönelik çabalar da ikinci planda kaldı. Ekonomik kriz, aynı zamanda piyasada fiyat artışları, stokçuluk ve haksız ticari uygulamaların artmasına neden oldu. Özellikle gıda, enerji, ulaşım gibi temel ihtiyaç ürünlerinde yaşanan astronomik fiyat artışları tüketicilerin mağduriyetini artırdı. Bu süreçte Hükümetin mücadele mekanizmalarının yetersiz kaldığı ve piyasa aktörlerinin serbestçe hareket ederek tüketiciyi daha da zayıf bir pozisyona ittiği gözlemleniyor. Türkiye'de tüketici haklarıyla ilgili yasal düzenlemelerdeki en büyük eksikliklerden biri, kanunların uygulama aşamasında yetersiz kalmasıdır. Her ne kadar kanunlar kâğıt üzerinde güçlü görünse de uygulamada ortaya çıkan zayıflıklar tüketicinin mağduriyetini gidermekte yetersiz kalıyor. Özellikle denetim ve cezalandırma mekanizmalarının etkisizliği, piyasada haksız rekabetin ve tüketici mağduriyetinin artmasına neden oluyor. AK PARTİ'si Hükümeti yirmi iki yıldır tek başına iktidarda olmasına rağmen tüketici haklarının korunması konusunda kalıcı çözümler üretmeyi başaramadı. Tüketici haklarına yönelik yapısal reformlar hayata geçirilemediği gibi, mevcut sorunlar giderek derinleşti. Ekonomik kriz yasal düzenlemelerin uygulanabilirliğini azaltırken Hükümetin piyasa aktörlerine yönelik yaptırım ve denetim gücünün yetersizliği de tüketici haklarını korumayı zorlaştırıyor.

Bu noktada güçlü bir tüketici hakları sisteminin oluşturulabilmesi için sizlere bazı çözüm önerileri sunmak istiyorum. Tüketici haklarının korunması noktasında en büyük sorun denetim eksikliğidir. Hükümetin, denetleyici kurumlarının işlevselliğini artıracak yapısal reformlara gitmesi gerekmektedir. Bu yönetimlerin özellikle piyasa dinamiklerine ayak uydurabilen ve hızlı çözüm üretebilen bir yapıya dönüştürülmesi önemlidir. Tüketicilerin haklarını bilmemesi, hak arama süreçlerinde yetersiz kalmalarına neden olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Bu nedenle Hükümetin geniş çaplı eğitim kampanyaları düzenleyerek vatandaşlarımızı

bilinçlendirmesi sağlanmalıdır. Tüketicilerin haklarını daha etkin bir şekilde koruyan mekanizmalar oluşturulmalıdır. Tüketici hakem heyetlerinin işleyişindeki aksaklıklar giderilmeli ve tüketici mahkemelerinin daha hızlı karar alabilecek şekilde yeniden yapılanması sağlanmalıdır.

Türkiye'deki tüketici haklarının korunmasına yönelik yasal düzenlemeler var olsa da uygulamadaki eksiklikler tüketicilerin mağduriyet yaşamalarına sebep oluyor. AK PARTİ'sinin uzun yıllar süren iktidarı boyunca bu alanda tatmin edici çözümler üretilmemiş olması tüketici haklarının korunmasını daha da zorlaştırıyor. Ekonomik krizin derinleştiği, tüketicilerin alım gücünün azaldığı bu dönemde tüketici haklarına yönelik daha güçlü bir siyasi iradenin ortaya konması zorunludur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Yoklama önergesi verilmiştir.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

23/10/2024 tarihli birleşimde, 9'uncu maddede İYİ Parti önergesinin oylamasından önce toplantı yeter sayısı aranmasını ekte imzası bulunan milletvekilleri olarak talep ediyoruz.

BAŞKAN – Bülent Kaya? Burada.

Sema Silkin Ün? Burada.

Selçuk Özdağ? Burada.

Necmettin Çalışkan? Burada.

Mesut Doğan? Burada.

Mehmet Karaman? Burada.

Mustafa Kaya? Burada.

Mehmet Atmaca? Burada.

Şerafettin Kılıç? Burada.

Hasan Ekici? Burada.

Mehmet Akalın? Burada.

Hüsmen Kırkpınar? Burada.

Yavuz Aydın? Burada.

Turan Yaldır? Burada.

Ersin Beyaz? Burada.

Rıdvan Uz? Burada.

Yasin Öztürk? Burada.

Turhan Çömez? Burada.

Burak Akburak? Burada.

Hasan Toktaş? Burada.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Şehitlerimiz var, siz yoklama oklama... Ne yapacağız şimdi Meclis kapatılınca?

Tebrik ediyorum ya sizi!

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Gitmeyin bir yere, burada durun. Bak, ne güzel geliyorsunuz.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Biz buradayız zaten, siz kendi arkanıza bakın.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Geliyorsanız sorun yok zaten.

ŞEREF ARPACI (Denizli) – Sanki başında mı duruyorsunuz, arkada çay-kahve içiyorsunuz.

KADRI ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) – Başka işin mi var ya?

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Siz kendi arkanıza bakın, kaç kişisiniz? Meclis sizi çalışın diye getirdi.

MURAT ÇAN (Samsun) – Sizi de çalışın diye getiriyor buraya, siz neredesiniz onu soruyoruz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – E, o zaman niye Mecliste değilsiniz, niye Mecliste değilsiniz?

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Siz neredesiniz? Arkanızı bir sayın bakalım. Kaç kişisiniz, bir sayın arkanızı.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Yasayı siz çıkarıyorsunuz biz değil, biz zaten karşıyız.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Ya, şehitler var, siz yoklamayla oylamayla oyun oynuyorsunuz ya!

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Biz zaten karşıyız.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani kuliste oturarak Meclis çalışması olmuyor, kusura bakmayın.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Oyun derdindesiniz. Turhan Çömez, şehitlerimiz var, yoklama oylama yapıyorsunuz

ya. Reyhan'a söyleyeceğim seni!

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Kuliste oturarak Meclis çalışması olmuyor. Buyurun, burada oturun yani.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Şehitlerimiz var ya, yoklama oylama... Oyun zamanı mı?

Bülent Kaya, sen kışkırtıyormuşsun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Öyle bir şey söylemedim.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Öyle dediler. Oynamayı, ebeleme sobelemeyi çok seviyor dediler.

MURAT ÇAN (Samsun) – Buraya gelmek zor mu geliyor size ya!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Oyun, oyun, biz buradayız.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ya hem kekeme hem geveze.

MURAT ÇAN (Samsun) – Burada oturmak zor mu geliyor?

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Vekilim, kusura bakmayın rahatınızı bozduğumuz için. Kusura bakmayın rahatınızı bozduğumuz için.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Estağfurullah, biz buradayız gördüğün gibi.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Vallahi kusura bakmayın, ne güzel oturuyordunuz odanızda, ne gereği vardı şimdi yoklama moklama isteniyor.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Siz oynamayı çok seviyorsunuz ebeleme sobeleme, ebeleme sobeleme.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – 150 arkadaşın burada olması... Yasa çıkarıyorsunuz, yasa. Müsaadenizle 150 kişi olun burada.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Çocukken oyun oynamadınız herhâlde. Evet, bir çocuk doktoru olarak anlıyorum ben sizin nedeninizi de.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Allah Allah, biz istemiyoruz yasa çıksın. Bu yasaya zaten karşıyız.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2293) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10'ncu madde üzerinde 2'si aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin	Mustafa Nedim Yamalı	Sema Silkin Ün
İstanbul	Ankara	Denizli
Hasan Ekici	Mehmet Karaman	Mustafa Kaya
Konya	Samsun	İstanbul
Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:		
Talat Dinçer	Ömer Fethi Gürer	Tekin Bingöl
Mersin	Niğde	Ankara
Kadim Durmaz	Türker Ateş	Şeref Arpacı
Tokat	Bolu	Denizli
Ednan Arslan	Nail Çiler	İsmet Güneşhan
İzmir	Kocaeli	Çanakkale

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; kanun teklifinin 10'uncu maddesi üzerine Saadet-Gelecek Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, sizleri saygıyla selamlıyorum.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Mustafa Bey konuşuyor, nereye çıkıyorsunuz? Ümmügülşen Hanım, Mustafa Bey konuşuyor.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Türkiye'de zincir marketler öne çıkmaya başladığında Profesör Doktor Osman Altuğ Bey'le bir değerlendirmemiz olmuştu. Osman Altuğ Hoca "Zincir marketler ilk etapta halkın kendi ihtiyaçlarını ucuza mal ettiği marketlere dönüşecek, sonrasında ise bu zincir marketler bir tröst hâlini alarak piyasadaki bütün ekonomiyi domine edecekler ve son tahlilde esnaf kesimi ortadan kalkacak." demişti. Şimdi, yaşadığımız dönem itibarıyla bunu net olarak görüyoruz ve birçok esnaf derneklerinden, sivil toplum kuruluşlarından, tamamından biz perakende yasası "Çıksın." "Çıkmasın." "Çıkarsa şöyle çıksın." şeklinde taleplere cevap vermeye çalışıyoruz. Tabii, esnaf kesimi ezildikçe toplum bu marketlere daha bağımlı hâle geldi. Etnaf kesimi ezildikçe gelir dağılımı adaletsizliği daha da arttı. Şimdi gelir dağılımında esnaf kesiminin o sigorta vazifesini gördüğü o pozisyonu tamamen değiştirdi, şimdi biz ya çok zengin ya çok fakir toplumsal kesimlere hitap eder duruma geldik. Kanun teklifi "tüketicinin korunması hakkında" şeklinde bir ibareyle bizlere sunuldu ama kanun teklifinin tüketiciyi korumak gibi bir hedefinin olduğu kanaatinde değiliz çünkü bu kanun teklifi tüketiciyi özellikle e-ticaret üzerinden, özellikle bir adrese mahkûm etmek üzere kurgulanmış gibi görünüyor. Şimdi, pandeminin de etkisiyle e-ticaretin artık hayatımızın ayrılmaz bir parçası olduğuna dair hepimiz hemfikir olmalıyız. Kripto para gibi yeni ödeme sistemleriyle değişen alışveriş düşüncemizin, alışveriş anlayışımızın da olduğunun farkındayız. Türkiye'de 2023 yılında e-ticaret hacmi 1,85 trilyon liraya ulaşmış, bu bir önceki yıla göre yani 2022'ye göre yüzde 115 artış göstermiş. Ticaret Bakanlığı 2024 yılında bu 1,85 trilyon olan miktarın 3,4 trilyon liraya çıkacağına dair bir öngöründe bulunmuş. Şimdi, değerli milletvekilleri, biz böyle bir durumda -hem ticaret algısının, esnaf algısının- küçük işletmelerin, küçük ölçekli işletmelerin artık kendilerini dünya pazarlarına açmak için özellikle e-ticaret sistemini kullanmaya başladıkları bir ortamda, biz bu kanun teklifiyle küçük ölçekli işletmeleri özellikle götürüp bir tane büyük firmaya, bir tane büyük e-ticaret sitesine mahkûm hâle getiriyoruz, onlarla rekabet edecek noktaya onları taşıyamıyoruz. Amerika hem de e-ticaret noktasında çok önemli mesafe katetmiş olmasına rağmen, kendi firmaları olmasına rağmen Amerika'nın kendi firmalarıyla mücadele ettiği bir ortamda; Çin gibi ve "yarı komünist, mahcup kapitalist" denilecek bir ülkede bile -bir daha söylüyorum- "yarı komünist, mahcup kapitalist" denilecek bir ülkede bile e-ticaret sistemi bir monopol olma tehdidiyle karşı karşıya kaldığında hiç kimsenin gözünün yaşına bakmadan bir düzenleme işi içine girdiğinde... Biz bugün bu sistemle beraber, bu kanunla beraber maalesef aynı zincir marketlerde olduğu gibi başka bir sorunla karşı karşıya kalacağız. Bunu bir kere daha düşününüz. Bu kanun teklifi bizim küçük ölçekli işletmelerimizin sorunlarını... E-ticaret sistemiyle beraber, kendilerini geliştirmek isteyen şirketlerimizin, yatırımcıların yani insanlarımızın özellikle özel girişimci esnafın maalesef önünü tıkayan, onları rekabette geriye düşüren ve büyük firmaların istedikleri gibi alım satımlarla piyasayı istedikleri gibi yönettiği bir ortamı onlara maalesef mecbur hâle getiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Aynı zincir marketler perakende yasasında olduğu gibi bu kanun teklifi şayet geçerse sonrasında biz yine "Acaba bu kanun teklifinin zarar verdiği insanları, esnaf kesimini, işletmeleri nasıl muhafaza ederiz?" diye toplumdaki taleplere cevap aramak zorunda kalacağız diyorum.

Bugün yaşamış olduğumuz TUSAŞ'taki hain terör saldırısını lanetliyor, şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, yaralılarımıza acil şifalar dileyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Çanakkale Milletvekili İsmet Güneşhan. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, bugün Ankara Kahramankazan'da TUSAŞ tesislerine yönelik gerçekleştirilen hain terör saldırısını şiddetle kınadığımı söylemek isterim. Saldırıda şehit olan yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar, milletimize başsağlığı diliyorum. Terörü, kimden ve nereden, nasıl gelirse gelsin lanetliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerine verdiğimiz önergeyle ilgili söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlarken yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 10'uncu maddeye ilişkin görüşlerimizi paylaşmadan önce üstünde durmamız gereken birkaç nokta var. Maalesef, iktidar kötü örneği, kötü olarak kabul görmeye ve yanlışları gelenek hâle getirmeye çok hevesli, bu kanun teklifinde de benzeri bir durumla bugün karşı karşıyayız. Bakın değerli arkadaşlar, artık, torba yasa mantığı kontrolden çıktı, sadece iktidara hizmet eden bir yöntem hâline geldi. Görüştüğümüz teklif, birbiriyle ilişkisi olmayan 3 kanunun çok sayıda maddesinde değişiklik öngörüyor. Şimdi, Allah aşkına değerli arkadaşlar, Atom Enerjisi Kurumunun muafiyetleri ile Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un ne ilgisi, alakası var? Bunlar neden yan yana getiriliyor, bir türlü anlamış değilim. Her ağzınızı açtığınızda "Gazi Meclis" dersiniz ama iş Meclisin yasama görevini yerine getirmek olunca hiçbiriniz Meclisin önemini hatırlamazsınız. Meclisin görevlerine engel olacak her türlü arkadan dolanmayı yapıyorsunuz ve bu işi de çok iyi biliyorsunuz. Sorsanız hızlı olmayı bahane gösterirsiniz ancak siz hızlı biçimde duvara çarpacak işler yapıyorsunuz. Bakın, yasama faaliyetinin nitelikli, şeffaf, katılımcı olması hızlı olmasından çok daha önemlidir. Demokratik bir yasama faaliyeti için hız değil katılımcılık daha büyük önem taşımaktadır. Ancak bakıyoruz ki Plan ve Bütçe Komisyonu tali komisyon olarak bir görüş bildirmemiş ve ona da zaten sorulmamış, o da görüş bildirmemiş. Âdet yerini bulsun, dostlar alışverişte görsün kafasıyla yapılan yasalar, maalesef, bu ülkeye hizmet etmez, edemez ve etmesi de mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin 10'uncu maddesine bakarsak yine başka bir sorunla karşı karşıya kaldığımız görülecektir. Maddeyle Reklam Kuruluna haksız uygulamalarına karşı daha hızlı cezalandırma yetkisi verilmek isteniyor. Ancak bu düzenleme, küçük işletmeleri zora sokacak içerikte. Küçük işletmelere "Piyasada size yer yok." denilmek isteniyor. Küçük işletmeleri yok saymak, onları ekonominin dışına itelemek hiç kimseye bir yarar getirmez. Bakın, değerli arkadaşlar, ülkemiz ekonomisinin en önemli parçası küçük işletmelerdir. Bunların korunması, haksız rekabet ve acımasız piyasa koşullarında desteklenmesi özellikle bizim gibi ülkeler için şarttır. Ekonominin bel kemiği olan küçük işletmelerin çeşitli cezalarla haksız yere hedef yapılması ekonomiye daha büyük zarar getirecektir, ekonomiye hiçbir faydası olmayacaktır.

Değerli arkadaşlar, aslında formül son derece basit, bunun için de uzman olmaya hiç gerek yok: Yandaşlarınızdan affettiğiniz vergileri alın, daha çok kazananlardan daha çok vergi alın, bu işi çözersiniz, o zaman küçük işletmelere yüklenmenize gerek kalmaz ama sizin amacınız üzüm yemek değil, küçük işletmeciyi dövmek. Küçük işletmelerin üzerine giderek keseceğiniz cezalarla topladığınız paraların bu ekonomiye hiçbir yararı olmayacaktır. Bu işletmelerin nefesini kesmek ülkeye zarar verir. Siz iktidar olarak çevrenize bir bakarsanız, kime ne ceza kesilmesi gerekiyor, ne kadar vergiden kaçırılıyor, görürsünüz.

Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar, bu yeni teklifte, ticari reklam ve haksız ticari uygulamalara dair hükümlerin ihlali nedeniyle doğrudan yargı yolu yerine uzlaşma müessesesine başvurulabileceği öngörülüyor. Güya, madde, yargı süreçlerindeki gecikmeye karşı yapılmış bir düzenlemeymiş. İktidar yaptığı düzenlemeyi bizlere bu şekilde savunuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Devamla) – Oysaki Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda bu yasa teklifiyle aynı ayda görüşülen vergi torba düzenlemesinde vergi uzlaşma mekanizması daraltılırken bu kanun teklifinde uzlaşma yolu baştan getiriliyor. O zaman soruyoruz: Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu? Her zaman olduğu gibi yaptığınız her iş çelişkilerle dolu. (CHP sıralarından alkışlar)

Buradan bir kez daha iktidara seslenmek istiyorum: Gelin, bu maddeyi geri çekin.

Yüce Meclisimizi saygıyla tekrar selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "yürürlükten kaldırılmıştır" ibaresinin "ilga edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Turan Yaldir

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Bursa

Aksaray

İstanbul

Mehmet Akalın

Rıdvan Uz

Edirne

Çanakkale

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN

ÖZER (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aksaray Milletvekili Turan Yaldir.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

TURAN YALDIR (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; milletimiz ağır vergi yükleri altında ezilirken bazı kesimler bu fedakârlıklardan muaf tutulmaktadır. Hükûmet geçtiğimiz günlerde kredi kartı limitleri üzerinden vergi kesintisi yapmayı planlamıştı, 100 bin TL ve üzeri kredi kartı limitine sahip vatandaşlardan 750 TL kesinti yapılacağı açıklandı, ancak gelen yoğun tepkiler üzerine bu karar bir anda rafa kaldırıldı.

Buradan Hükûmete soruyorum: Bu millet zaten ağır bir yükün altında ezilirken daha adil bir çözüm neden düşünülmüdü? Eğer bu ülke için bir fedakârlık yapılacaksa bunu önce Cumhurbaşkanı başta olmak üzere, bakanlar, milletvekilleri, belediye başkanları, kaymakamlar ve üst düzey bürokratlar yapmalıdır. Bu milletin vergileriyle rahat yaşam süren kesimlerin fedakârlığı önce kendilerinin yapması gerekmez mi? Savunma sanayimizi kaldırmak adına bu imtiyazlı kesimin yılda bir maaşını Savunma

Sanayii Destekleme Fonuna aktarmasını öneriyorum. Ülkenin güvenliği ve geleceği için önce bizler elimizi taşın altına koymalıyız. Bu fedakârlığı kendimiz yapmadıkça milletimizden istemek ne kadar hakkaniyetlidir?

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hükümetlerinin övünerek sunduğu eğitim sistemimizdeki çöküşün bir örneği de Aksaray Üniversitesinde yaşandı. Fen Bilgisi Öğretmenliği Bölümü'ne bu yıl sadece 2 öğrenci yerleştirildi, 40 kişilik kontenjana sadece 2 öğrenci. Bu durum gençlerimizin artık öğretmenlik gibi kutsal bir mesleği tercih etmediğini gösteriyor. Peki, neden? Çünkü gençlerimiz mezun olduklarında iş bulmakta zorlanacaklarını biliyorlar, atanamama korkusu eğitim sistemimizi âdeta bir bataklığa sürüklüyor. Son yıllarda sayısız üniversite açıldı ancak bu, ne eğitimde bir devrim yarattı ne de işsizliği azalttı. İktidar, işsizliği düşürmek için üniversite sayısını 78'den 208'e çıkardı fakat bugün üniversite mezunu gençlerimiz işsizliğin pençesinde kıvranıyor. Eğitim politikalarındaki bu yanlışlıklar nedeniyle Türk milletinin evlatları artık kıymetli mesleklerden uzak duruyor, bu meslekler sığınmacıların eline bırakılıyor, benim için beka sorunu işte tam da budur. Üniversite bitiren bir Türk genci iş bulamayacaksa dört yılını neden heba ediyor? Üniversitelerin hangi bölümleri açacağına, mezunlarını hangi alanlarda istihdam edeceğine karar verecek yer Hükümetin ta kendisidir ama bu Hükümet gençlerin geleceğini umursamayan bir sistem yaratmıştır. Üniversitelerde dirsek ve hayat çürütmesine rağmen iş bulamayan, atanamayan gençlerimizin veballeri bu Hükümetin boynunadır.

Değerli milletvekilleri, bugün adaletsizliğin, küreselleşmenin ve teknolojik devrimin getirdiği ahlaki çöküş sadece bireyler arası ilişkilerde değil, devletin ve kurumların işleyişinde de kendini göstermektedir. Liyakatsizlik, haksızlık ve adaletsizlik vatandaşlarımızın devlete olan inançlarını zayıflatmıştır. Mevcut sistem bireysel çıkarları ön plana çıkarırken toplumsal sorumluluk, etik ve hak kavramları unutulmuştur. Millet olarak ahlaki değerlerimiz aşınıyor, birlik ve beraberlik ruhumuz zayıflıyor. Eğer bu çürümeye "Dur!" demezsek geleceğe bırakacağımız miras sadece bozulmuş bir toplum olacaktır.

Yabancı hayat tarzları, bencil, yüzeysel ve köksüz yaşam anlayışları da sosyal medya aracılığıyla insanımıza aşılanmaktadır. Gençlerimiz âdeta bir yabancı kültür bombardımanına tutulmuş, millî kimliklerinden uzaklaşmaya başlamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TURAN YALDIR (Devamla) - Eğer bu çürümeye "Dur!" demezsek, gelecek nesillerimize bırakacağımız miras yalnızca zayıflamış bir toplum ve yıkılmış bir devlet olacaktır. Bu sosyal erozyona karşı sessiz kalmak Türk milletine yapılacak en büyük kötülük olacaktır. Hep birlikte bu yozlaşmanın karşısında durmalı, millî ve manevi değerlerimizi canlandırmalıyız. Unutmayalım ki herkes Türk'ün topraklarına sığınabilir ama sen ey Türk milleti kimseye sığınamazsın.

Teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2293) esas numaralı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinde geçen "kaldırılmıştır" ibaresinin "çıkarılmıştır" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kamuran Tanhan

Adalet Kaya

Özgül Saki

Mardin

Diyarbakır

İstanbul

Ayten Kordu

Hüseyin Olan

Tunceli

Bitlis

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN

ÖZER (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Tunceli Milletvekili Ayten Kordu.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

AYTEN KORDU (Tunceli) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; burada Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'u görüşüyoruz ama bu kanun teklifinin tüketiciyi koruyamayacağı, üreticiyi bile koruyamayacağı çok açık. Bu kanun teklifi daha çok, büyük şirketlerin yararına çıkartılan bir kanun teklifidir. Bu çok açıktır, bu kürsüde çok ifade edildi. Dolayısıyla, tüketicinin artık tüketemediği, üreticinin artık üretemediği bir coğrafyadan bahsediyoruz. Dolayısıyla değil tüketiciyi koruma kanunu, ne üreticiyi ne de tüketiciyi koruyabilecek bir kanun; olsa olsa tekelleşen, büyük şirketlerin yararına çıkartılan bir kanun teklifi olduğu çok açıktır. Bakın, yoksulluk her geçen gün daha da fazla artıyor. Geçim sorunu giderek daha fazla sefalet düzeyinde yaşanıyor. Küçük esnaf büyük şirketler altında dükkânlarını kapatıyor. Çiftçi zaten artık üretemez duruma geldi; çiftçilik, tarım ve hayvancılık giderek yok olmaya başladı. İşte, bu, AKP politikalarının, neoliberal politikalarının kendisinden kaynaklı. Dolayısıyla tüketiciyi koruma kanunu eşitsizlikleri gideren değil, aksine derinleştiren politikaların tam da kendisidir. Dolayısıyla emekçinin yükünün daha çok artacağı, yoksulun daha fazla yoksullaşacağı, şirketlerin vergi aflarıyla daha da fazla palazlanacağı, esnafın ve yoksulun sırtına vergi yükünü yükleyerek kimin ne kadar kazandığına bakılmayacak adaletsizliklerle dolu bir sistemden bahsediyoruz. Elbette böyle bir sistem de ciddi yapısal sorunlarla karşı karşıya kalacak çünkü bu iktidarın uyguladığı politikalar hem sistemsel hem yapısal hem zihinsel ciddi sorunlarla doludur. Kısa yoldan, işte, onun için, toplumda para kazanmanın, dolandırıcılığın hırsıyla, çeteleşmeyle, mafyalaşmayla yürütüldüğü, hukuksuzluklarla dolu bu sistem, toplumun manevi değerlerinin giderek çökmesine ortam yaratmaktadır.

Sayın vekiller, siyasi iktidar yoksulluğu giderek derinleştirerek gelir adaletsizliğini giderek büyötmektedir. AKP'nin devriktidarında milyonlarca yoksul insan var, ülkenin her köşesinde yoksulluk ve sefalet kol geziyor, milyonlarca insan yoksulluk sınırının altında bir gelirle hayata tutunmaya çalışıyor. AKP'nin söylediklerine ve yaptıklarına baktığınızda sanki yirmi iki yıldır iktidarda değillermiş hissine kapılıyor insan çünkü "Yoksulluğu bitireceğiz." diyorlar "Enflasyonu düşürecekiz." diyorlar, propagandasını yapıyorlar özellikle, adil bir dünyadan bahsediyorlar "Adil bir dünya mümkün." diyorlar "Kadın cinayetlerini bu coğrafyadan kazıyacağız." diyorlar "Şiddete sıfır tolerans." diyorlar fakat ne söylenirse aslında bu Hükümetin, bu iktidarın söylediğinin tersini okumak gerekiyor. Bazen aynı evrende yaşamadığımızı, aynı dünyada yaşamadığımızı, aynı coğrafyada yaşamadığımızı düşünüyoruz. "Hangi evrende yaşıyorlar?" diye de soruyoruz. Ne çarşıdan haberleri var ne pazardan haberleri var ne esnaftan haberleri var ne üreticinin, tüketicinin sorunlarından haberleri var.

Bakın, şimdi açıklamalar yapıyorlardı, geçen hafta da Yoksullukla Mücadele Günü'ydü, o zaman da açıklama yaptılar; halkın refahını artırmaya devam ettirdiklerini, yoksullukla mücadele ettiklerini söylediler "Yaparsa AKP yapar." dediler, biz de diyoruz ki: "Vallahi yoksullaştırırsa en iyi AKP yoksullaştırır, zengini daha zengin yapar AKP."

Sayın vekiller, bakın, bu eşitsizliğin içerisinde bir eşitsizlik daha var ki kadınların yaşadığı eşitsizliktir. Kadınlar

eşitsizliğin eşitsizliğini yaşamakta, yoksulluğun yoksulluğunu yaşamakta, şiddetin daha da fazla şiddetini yaşamakta. Her gün kadın cinayetleri bu topraklarda yaşanıyor; 3 kadın Adana'da katledildi, 1 kadın dün İstanbul'da katledildi, her gün cinayetlerle uyanıyoruz. Tabii ki şunu söylüyoruz: Toplumsal eşitsizliğin yaşandığı ilk kesim kadınlardır. Kadınlardan başlanarak toplumsal eşitsizlik inşa edilmiştir ve bu zihniyet de devam ediyor. Dolayısıyla, kadının bir toplumda öldürülmesi ve korunacak yasalardan mahrum bırakılmak istenmesi, kadının öz savunmasından ve örgütlülüğünden korkulması boşuna değildir. Çetenin, mafyanın "Para kazanacağım." diye bebekleri ölüme terk etmesi; sağlık politikalarının metalaştırılması; kadın bedeninin nesneleştirilmesi, metalaştırılması; kadın emeğinin sömürülmesi, kadına yönelik taciz ve tecavüzler; işte bunlar, erkek devlet düzeninin aklından bağımsız değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYTEN KORDU (Devamla) – Bu erkek devlet aklından bağımsız olmadığı gibi de onun politikalarıyla sürdürülüyor. Şimdi, dolayısıyla sağlıktan ekonomiye, ekonomiden sosyal yaşama kadar tüm toplumsal kesimlerde yaşanan bu ayrımcı, faşist politikalar AKP-MHP döneminin en üst aşamaya çıkardığı erkek egemen sistemin, aklın tam da kendisidir diyoruz. Kadınlar mücadelede ederek kazandığı haklarına karşı mücadelesine devam edecekler. Bu iktidar kadınların örgütlenmesini ve söz ve siyaset yapmasını istemiyor; biliyoruz, onun için "...(*)" derken, onun için "kadın, yaşam, özgürlük" derken kadının özgürlüğünden korkuyorsunuz, kadının eşitlik mücadelesinden korkuyorsunuz. Biz bu mücadeleye devam edeceğiz ve kaybedilen, katledilen, tacize ve tecavüze uğrayan tüm kadınlara sözümüz olsun; mücadelemizi bu topraklarda büyüteceğiz. Özgürlük ve eşitlik mücadelesini "kadın, yaşam, özgürlük" "...(*)" diyerek sağlayacağız.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yoklama istiyoruz Başkanım.

BAŞKAN – 20 kişi ayağa kalkmadığı için...

MURAT EMİR (Ankara) – Siz önergeyi oylayın Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) – Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Emir, Sayın Çan, Sayın Güneşhan, Sayın Akdoğan, Sayın Şevkin, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Akay, Sayın Arpacı, Sayın Ertuğrul, Sayın Gürer, Sayın Dinçer, Sayın Bilici, Sayın Erdan Kılıç, Sayın Durmaz, Sayın Yıldırım Kara, Sayın Kış, Sayın Taşkent, Sayın Taşkın, Sayın Pala, Sayın Demir.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2293) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161) (Devam)

BAŞKAN – 10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.36

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Yasin ÖZTÜRK (Denizli)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 11'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

11'inci madde üzerinde hepsi aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Mustafa Nedim Yamalı

Sema Silkin Ün

İstanbul

Ankara

Denizli

Hasan Ekici

Mehmet Karaman

Necmettin Çalışkan

Konya

Samsun

Hatay

Aynı mahiyetteki 2'nci önergenin imza sahipleri:

Kamuran Tanhan

Adalet Kaya

Osman Cengiz Çandar

Mardin

Diyarbakır

Diyarbakır

Hüseyin Olan

Özgül Saki

Ayten Kordu

Bitlis

İstanbul

Tunceli

Aynı mahiyetteki 3'üncü önergenin imza sahipleri:

(*) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Ednan Arslan	Talat Dinçer	Ömer Fethi Gürer
İzmir	Mersin	Niğde
Tekin Bingöl	Türker Ateş	Kadim Durmaz
Ankara	Bolu	Tokat
Nail Çiler	Şeref Arpacı	
Kocaeli	Denizli	
Aynı mahiyetteki 4'üncü önergenin imza sahipleri:		
Yüksel Selçuk Türkoğlu	Mehmet Satuk Buğra Kavuncu	Turan Yaldır
Bursa	İstanbul	Aksaray
Mehmet Akalın	Rıdvan Uz	Ersin Beyaz
Edirne	Çanakkale	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK AYTEK
(Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun Sayın Çalışkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 11'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını istiyoruz. Neden? Şekil yönünden ve anlam yönünden. Gerçekten, bu metni kimler okudu bilmiyorum, bunu yazanlar da bir dil bilimciden destek alsalardı çok daha yararlı olurdu. Bir cümlede aynı kelimeler 3 kez nasıl tekrar edilebilir, bir cümle nasıl karmaşık hâle getirilebilir, 11'inci maddenin (a) ve (b) fıkralarında bunu görüyoruz; bu, işin bir tarafı. Diğer tarafı ise şu: Ne hazindir ki e-ticaret, Elektronik Ticaret Yasası'nı görüştüğümüz bugünlerde peş peşe alanında başarılı ulusal firmalar bir yabancılara satılıyor; bu, gerçekten üzücü bir durum. Buna arkadaşlar üzülüyorlar mı, onu da merak ediyorum, belki "Yabancı sermaye geliyor." diye seviniyor da olabilirler.

Değerli milletvekilleri, eğer bir yasa teklifi üretimi teşvik etmiyor, ihracatı desteklemiyor, KOBİ'lerin önünü açmıyor, küçük esnafı gözetmiyorsa orada insanımızın yararına bir iş yapıldığını düşünmek beyhude bir çabadır. Keşke iktidar yetkilileri vergi icat etmek üzere kafa yordukları kadar "Acaba ülkede istihdamı nasıl artırırız, üretimi nasıl teşvik ederiz, üreticiyi nasıl destekleriz?" diye kafa yorsalardı herhâlde ülkeye çok daha fazla katkıları olurdu.

Bilinmeli ki ülkenin kalkınması, ülkede refah seviyesinin yükselmesi ancak yerli sermayenin desteklenmesiyle, üretimin artışıyla mümkündür. Bu yasa teklifi net olarak ortadaki küresel, "ÇUŞ" denilen çok uluslu şirketlerin, küresel firmaların önünü açmaya, onları güvence altına almaya yönelik olarak hazırlanmış, onun için de bilinmeli ki bu yabancı şirketler güçlendikçe, ülkemizde pazar payını artırdıkça ülkemiz gelişmiyor, insanımız bundan güç kazanmıyor. Bakın, şu anda tarladaki domatesin büyük şehre gelinceye kadar kaç kat fiyatı artıyor ama kargo bu ülkenin bir ucundan diğer ucuna çok kısa bir süre içerisinde çok ucuza gidebiliyor. Buna çözüm bulalım, bunları destekleyelim. Ama bu yasa teklifinde tarım, hayvancılık, sanatkâr, esnaf, üretici; bunların hiçbirisi maalesef yok. Burada, evet, şekilsel anlamda düzenlemeler yapılmış ki zaten hayatın olağan akışı içerisinde yapılacak şeyler.

Benim burada esasen merak ettiğim husus şu: Acaba bu yasa teklifi içerisinde İsrail'le ticaret yapılmasını önleyecek bir tedbir alınmış mıdır? Acaba, burada hâlen "Gidin, filan markaları basın, camını indirin, böylece boykot etmiş olacaksınız." mı denilecek, yoksa bu yasa teklifiyle beraber gerçekten o siyonist katilleri engelleyecek, onlarla alışverişi durduracak herhangi bir işlem yapıldı mı, merak ediyorum.

Başka bir şeyi daha merak ediyorum; Filistin'le olan ticarette makyaj malzemesi satıldığına, porselene, kurşungeçirmez cam satıldığına, demir çelik satıldığına, çimento satıldığına gerçekten acaba, arkadaşlar inanıyor mu, yoksa milleti mi kandırıyorlar, kendileri mi kandırılıyor, bunu da merak ediyorum.

Başka bir merakım daha var, acaba bu maddeler içerisinde satış sonrası servise yönelik bir çaba var mı? Mesela buradan o Filistin'e gönderdiğinizizi iddia ettiğiniz demir, çelikler nerede kullanılıyor, neyin ham maddesi olarak kullanılıyor? Acaba bunla ilgili herhangi bir düzenleme var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Tabii, işin teknik boyutları bir tarafa, gerçekten yasa çok kadük bir yasa olarak hazırlanmış. Bir taraftan ihracatı desteklediğinizi, güvence altına alacağınızı, e-ticareti yapacak insan sayısını artıracığınızı söyleyeceksiniz, bir taraftan da gümrük rejiminde en küçük bir değişiklik söz konusu olmayacak. Ürün ihraç eden bir adam ürünü iade olursa, tarımsal ürünlerde ürünün imhasına muvafakat vererek gönderecek, başka bir ürün göndermişse iadesi hâlinde ürün bedelinden fazla miktarda rakamı vergi olarak ödeyecek. Âdeta düşman muamelesi yapılan bazı işlerin de maddenin içerisinde yer almadığını gerçekten görüyoruz.

Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teklifte kredi sözleşmeleri, doğrudan satış reklam denetimleri, uzlaştırma mekanizması ve pazar yerlerinin korunması gibi düzenlemeler yer alıyor ve deniliyor ki: "Bu teklifte tüketicinin ekonomik çıkarlarının korunması ve zarara uğramasının engellenmesi hedefleniyor." Ancak sormak gerekiyor: Teklifiniz esnaf, tüketici, emekçi, emekli ve asgari ücretli gibi milyonların yani toplumun geniş bir kesiminin sorunlarını hafifletecek herhangi bir düzenleme içeriyor mu? Bu soruya verecek cevap olmadığı gibi elbette bu sorunun cevabı iktidar tarafından verilmemektedir.

Bu ülkenin emekçileri, ezilenleri, yoksulları yaratılan bu sefalet düzeninde evine ekmek götüremiyor, ayın sonunu nasıl getireceğini kara kara düşünüyor ve çocuğunun yüzüne bakmadığı için maalesef canına kıyıyor ama iktidar yine bir grup sermayedar, bir grup tuzu kuru için düzenlemeler getirmeye devam ediyor, büyük şirketlere ve e-ticaret firmalarına imtiyaz sağlamakla meşgul. Mağdur edebiyatı yaparak iktidara gelenler yirmi iki yılın sonunda milyonlarca yurttaşı açlık, yoksulluk ve geleceksizliğe mahkûm ederek milyonlarca mağdur yarattı.

İktidarın kanun yapma sürecindeki görüşmeleri engellediği ve yasa yapma hakkını zayıflatarak esasında halk egemenliğine darbe vurduğu apaçık ortada. Kanun tekliflerinin sivil toplum temsilcileri, demokratik kitle örgütleri ile ilgili bütün kesimlerin görüşleri alınmadan hazırlanması diğer bir sakatlık durumudur. Özellikle tüketici haklarıyla ilgili bir düzenlemede tüketici derneklerinin sürece dâhil edilmemesi apaçık bir skandaldır esasında. Bu işin adını koyalım, iktidar antidemokratik yasa yapma süreci izleyerek Meclisi noter makamı gibi görmekte ve muhalefeti ne yazık ki dışlamaktadır.

Yine, teklif yerli e-ticaret pazarını koruma konusunda yetersiz kalmaktadır. Küçük işletmelere yönelik dijital altyapı desteklemelerinin artırılması gerekirken büyük e-ticaret firmalarına sağlanan imtiyazlar küçük esnafı zor durumda bırakıyor, hatta yok ediyor. Türkiye genelinde esnafın kepenk kapatma oranları artmaktayken buradan sormuş olalım: İktidar blokunun küçük esnafın e-ticaret geçişinin kolaylaştırılması veya desteklenmesiyle ilgili bir planlaması var mıdır? Elbette yoktur.

Bakın, getirilen bu düzenlemeyle ticari reklamlar ve haksız ticari uygulamalarla ilgili uzlaşma mekanizmasının getirilmesinin büyük şirketlerin cezadan kaçmasına yol açması muhtemeldir. Bu nedenle tüketici örgütlerinin sürece dâhil edilmesinin ve şeffaflığın sağlanmasının önemini bir kez daha vurgulamış olalım.

Değerli milletvekilleri, iktidarın sebep olduğu çok boyutlu ekonomik kriz halkı her geçen gün daha fazla mağdur etmeye devam etmektedir. Bu krizi fırsata dönüştürenler yani ceplerini dolduranlar, çıkar sağlayanlar halkın cebindeki olmayan paraya dahi göz dikmiş durumdadır. İktidar bir taraftan krizin derinleşmesine sebep olan politikalarını sürdürmekte ısrar ederken öte yandan halkı borçlandırarak krizden çıkacağını varsaymaktadır. Borçlandırarak krizden çıkacağını varsayan bu iktidar akli ekonomik sorunların kökenine inip çözüm üretmek yerine, krizin en büyük mağduru olan geniş kesimleri ağır vergilerle daha da yoksullaştırmaktadır. Bu süreçte ekonomi yönetimine getirilen Mehmet Şimşek ise halkın sırtına yüklenen ve dünyada eşi benzeri görülmemiş vergi ve zamlarla çözüm üreteceğini söylüyor. Ancak herkes çok iyi biliyor ki bu politikalar krizi hafifletmek bir kenara, halkı her geçen gün daha fazla açlığa ve çaresizliğe mahkûm ediyor. Halkın değil sermayenin çıkarını gözeten bu garabet anlayış bu çok boyutlu krizi derinleştirirken toplumsal adaleti de her geçen gün daha fazla zedeliyor, yok ediyor.

Sonuç olarak, asıl muhataplarının fikrini sorma ihtiyacı bile duymadan, çalakalem hazırlanmış bu kanun teklifiyle yapılacak değişiklikler tüketici haklarını daha çok zayıflatmayı ve büyük şirketlere avantaj sağlamayı da beraberinde getirmektedir. Ticaret Bakanlığı asıl çözmesi gereken sorunları görmezden gelerek tali konularla uğraşmayı tercih etmektedir. Bu teklifin esnafı, emekçiyi, tüketiciyi ve küçük işletmeyi koruyacak şekilde yeniden gözden geçirilmesi ve 11'inci maddenin tekliften çıkarılması gerekmektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Mersin Milletvekili Talat Dinçer.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

TALAT DİNÇER (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 161 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, bugün kentimizin göbeğinde, Ankara'nın göbeğinde, Kazan'da meydana gelen terör saldırısını lanetle kınıyorum, şehit olanlara Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün burada “tüketiciyi koruma kanunu” adı altında bir kanun görüşüyoruz ancak bu kanun tüketiciyi falan koruyan bir kanun değil.

Şimdi, AK PARTİ Hükûmeti genelde bir kanunda kendine göre bir düzen yakaladı; bazı kanunları kılıf yaparak, sipariş edilen kanunları bu kanunun içerisine koyarak yüce Meclisten geçirme gayreti içerisinde. Burada da özellikle bu kanunun içerisindeki 11'inci ve 12'nci maddeler sipariş üzerine verilen, tüketiciyi korumayan ancak küresel, dev firmalara büyük avantajlar sağlayan, bir kıyakçılık maddesini içeren hükümleri ifade ediyor. Açık ve aleni bir şekilde küresel firmalara milyarlık gelirden vazgeçerken öbür taraftan binlerce küçük işletmeyi de sıkıntıya sokan bir kanun.

Şimdi, bu teklif yasalaştığı takdirde özellikle küçük ve orta boy işletmeler genellikle kapısına kilit vuracak, durum öyle görünüyor ama bu arada -büyük firmalara milyarlık derecede- üç yılda 100 milyar gibi bir kazancı büyük firmaların da kasasına koymuş olacak.

Değerli milletvekilleri, bu ülkede 3,5 milyon esnaf var, bununla beraber 600 bin civarında e-ticaretle uğraşan küçük ve orta boy işletmemiz var. Bu kanun yasalaştığı takdirde, 11'inci ve 12'nci maddeler yasalaştığı takdirde bizim bu 600 bin esnafımızın hiçbir yaşama şansı kalmayacak. Bu tamamen... Daha iki yıl önce değiştirilen kanunun daha sonuçlarını görmeden, bu yılın sonunda görecektik sonuçlarını, daha bunu görmeden, alelacele, hemen AK PARTİ'den bir kanun değişikliği talep ettiler ama niye ettiler? Çünkü bu yılın sonunda ödeyecekleri rakamlar ortaya çıkacaktı, lisans bedelleri ortaya çıkacaktı. Daha bunu görmeden, ödemesi gelmeden, kapı kapı dolaşıp bütün AK PARTİ milletvekillerini, Komisyoncakileri de ziyaret ederek bu siparişi verdiler ve bu kanunun içerisine bu 11 ve 12'nci maddeyi ilave ettiler. Durum böyle olunca ne yapsınlar? Verilecek de bir sözleri var, demek ki kendilerine göre bir ilişkileri var ki alelacele bu kanunun içerisine koydular.

Şimdi, biz diyoruz ki: 3,5 milyon esnaf 2000 yılından bu tarafa “Perakende yasasını çıkarın.” diye AK PARTİ Hükûmetinin kapısını çalıyor, Bakanların kapısını çalıyor. Perakende yasasını yirmi yılda, yirmi iki yılda çıkarmadınız ama daha iki yıl önce değiştirdiğiniz bir kanunun daha sonuçlarını görmeden Trendyol gibi firmaların siparişini bu kanunun içerisine soktunuz ve bunu bugün burada çıkarmak için mücadele ediyorsunuz. Ama bunu çıkardığınız takdirde unutmayın ki binlerce esnafın vebalini alacaksınız.

Daha düne kadar, vergi toplamak adına, ekonomiyi düzeltmek adına kapı kapı dolaşıp böyle “Nasıl vergi alacağız?” diye alternatifler üretirken bugün bakıyorsunuz, milyarlarca lirayı bir firmanın cebinde bırakıyorsunuz. Bu para bizim millî hazinemize ödenecekti ama bundan vazgeçiyorsunuz.

Ülke genelindeki emeklilerimiz 12.500 lirayla çarşıya, pazara çıkamazken, dar gelirli inim inim “Açız.” diye sokakta bağırırken, sıftah yapmadan dükkân kapatan esnaflar “Nasıl ödemelerimizi yerine getireceğiz?” diye beklerken, bu ülkenin gençleri umudunu yitirmişken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TALAT DİNÇER (Devamla) – ...kendilerine gidecek yer ararken, çiftçimiz ürettiği ürünü satamazken milyarlık gelirden vazgeçilmesini ben anlayamıyorum. Bunu da sizlerin takdirine bırakıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, ülkedeki küçük esnaf bu ülkenin sigortasıdır. Bakın, düne kadar gene yandaş firmalarınızla “üç harfililer” dediğimiz firmalarla esnafı boğdunuz. Her sokağın başına, sonuna bunları yerleştirerek, bu ülkede ayakta durmaya çalışan, her şeyini ortaya koyarak iş yeri kuran o küçük esnafları yok ettiniz. Şimdi, gelmişsiniz, burada “11 ile 12'nci maddeyle bunlar mutlaka yasalaşmalı, Trendyol'un cebine üç yılda 100 milyar kalmalı.” diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TALAT DİNÇER (Devamla) – Bunu sizin takdirinize bırakıyorum. Bu vebalin altında kalmayın, gelin bu 11 ve 12'nci

maddeleri bu tekliften çıkaralım, yüce Türk milletinin önüne göğsümüzü gere gere hep beraber çıkaralım. (CHP sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelerin üzerinde son konuşmacı İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

E-Ticaret Yasası kamuoyunda geniş bir memnuniyetsizlik yaratmış, özellikle üzerinde konuştuğumuz 11'inci madde ve 12'nci madde kamuoyunun büyük bir kesiminde kabul görmemiştir. Daha önce gündeme gelen bu kanun Anayasa Mahkemesi sürecinden önce olduğu gibi düzenlenerek, ilgili maddeler içerisinde yer alan düzenlemelerin net işlem hacmi üzerinden değil gelir üzerinden yapılması gerekmektedir. Dolayısıyla net işlem hacmi üzerinden alınacak vergilerin lisans ücretleri yerine ciro üzerinden hesaplanması ve ardından bir şirketin pazar payını hesaplarken pazar yerleri içerisindeki payına bakılması gerekmektedir. Dünya genelinde, Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa'da olduğu gibi, bir şirketin pazar payı pazar yerlerinin toplam pazar payı içerisindeki oranıyla ölçülmektedir. Bu nedenle, burada sistematik bir yanlışlık olduğu ortadadır.

Elektronik ticaret piyasasında belirlenen lisans ücretleri ve buna bağlı olan hesaplama yöntemleri sorunlu birçok sonucu beraberinde getirmektedir. Rekabet hukukuna ve rekabet kurallarına aykırı hesaplamalar piyasada kartelleşmenin, tekelleşmenin önüne geçilmesinin karşısında duran en büyük engeldir. Bugün bu kanun düzenlemesini konuşmuyor olsaydık e-ticaret piyasasında işlem yapan bir firma normal şartlar altında ne kadar lisans bedeli ödeyecekti, bu düzenlemeden sonra ne kadar ödeyecekti? Bu karşılaştırmaların yapılabilmesi kanununun şeffaflığı açısından çok önemlidir.

Kanun maddesinin (b) bendinde haddin aşılar aşılmadığının tespitinde yüzde 15'in altındaki had aşımından kasıt yani elektronik ticaret hacminin yüzde 20'lik kısmını aşan ve yüzde 3'lük had aşımına giren firmalar hangileridir? "Bu firmalar bu yüzde 3'lük esneme payı olmasaydı ne kadar lisans bedeli ödeyeceklerdi?" konusu da bilinmelidir.

Ticaret Bakanlığınca 2024 yılında e-ticaret hacminin 3 trilyon 400 milyar Türk lirası ve işlem sayısının da 6 milyar 670 milyon âdet olacağı öngörülmüyor. Bu veriden anlaşılabileceği üzere, 2023 yılında yüzde 115 büyüyen e-ticaret sektörünün 2024 yılında da yüzde 83 ölçüsünde büyüyeceğini Ticaret Bakanlığının öngörüsünden hesaplayabiliriz. E-ticaret alanında sektörde lider olan firmanın 2023 işlem hacminin yüzde 21,1 olduğunu Bakanlık yetkililerinin açıklamalarından öğreniyoruz. Yine Bakanlık yetkililerinin verdiği bilgilere göre, sisteme kayıtlı 590 bin satıcının 390 binlik kısmı bahse konu lider firma üzerinden satış yapmaktadır. 2024 yıl sonu itibarıyla yaklaşık 460 milyar TL'lik bir işlem hacmine ulaşacak olan lider firmayı değerlendirip 6563 sayılı Kanun'a göre lisans bedel eşikleri ve oranları üzerinden bir hesaplama yapabiliriz. 2023 yılında 650 milyon dolar ihracat hacmine ulaşan firma kullanıcılarının bu yıl da yaklaşık 40 milyar TL'lik ihracat büyüklüğünü yakalayacağını hesaplayabiliriz. 2024 yılı için yüzde 22'lik piyasa payı göz önünde bulundurulduğunda bunun 40 milyar lirasının ihracat olduğunu düşünür ve yatırım harcaması yapmadığını da varsayarsak, 420 milyar TL'lik lisansa tabi işlem hacmi üzerinden 60 milyara yakın lisans bedeli oluşmaktadır. Firmanın 2024'te ihracatını 4 kat düşürebildiğini ve yatırım teşviki almadığını varsayarsak yani 40 milyar TL ihracatın 4 katını formülde yerine koyduğumuz takdirde lisansa konu bedelin 31 milyara düşebileceğini hesaplıyoruz. Hesapladığım bu iki sonuçtan anlayacağınız üzere, 29 milyarlık farkı devletimiz bu gelecek kanunla almama yolunu seçiyor. Bu bağlamda hem görüştüğümüz 11'inci maddedeki hem de 12'nci maddedeki düzenlemeler Çin menşeli Trendyol firmasına imtiyaz sağlıyor. Ülkemizde vergiler artırılırken, vatandaşa olmadık vergiler çıkarılırken yabancı kaynaklı şirketlere kıyak geçilmesi kabul edilemez. Tahmini 46 milyar TL'lik bir lisans ücretinden vazgeçen iktidar iş milletinin sırtına vergi yükü bindirmeye gelince hiç de geri durmuyor. İktidarın bu tutumunu anlamak mümkün değildir. Yabancı kaynaklı şirketler için kanun çıkarmaktan çekinmeyen AK PARTİ iktidarı meseleyi iyice lbiş masalına çevirmiştir.

Bu maddelerin kanun metninden çıkarılması gerektiğini savunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde hepsi aynı mahiyette olmak üzere 3 önerge vardır, önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2293) esas numaralı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kamuran Tanhan

Adalet Kaya

Özgül Saki

Mardin

Diyarbakır

İstanbul

Ayten Kordu

Ali Bozan

Hüseyin Olan

Tunceli

Mersin

Bitlis

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ednan Arslan

Talat Dinçer

Ömer Fethi Gürer

İzmir

Mersin

Niğde

Tekin Bingöl

Türker Ateş

Şeref Arpacı

Ankara

Bolu

Denizli

Nail Çiler

Kadim Durmaz

Kocaeli

Tokat

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Mehmet

Satuk

Buğra

Kavuncu

Mehmet Akalın

Bursa

İstanbul

Edirne

Turan Yıldır

Rıdvan Uz

Aksaray

Çanakkale

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN

ÖZER (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Mersin Milletvekili Ali Bozan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ BOZAN (Mersin) - Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, az önce söz alan, 11'inci maddeyle ilgili söz alan hatiplerin konuşmaları 12'nci maddeyle de bağlantılıydı ama bakıyorum iktidar sıralarını etkileyemedik mi ya da biraz sonra sizinle paylaşacağım gazete haberi gerçekten doğru mu, gerçekten 30 milyarlık bir kulis yapıldı mı, yapılmadı mı?

Şimdi, öncelikle şunu ifade edelim: Hiç kimse bu kanun maddesinin bugün milletin Meclisinde milletin yararına, halkın yararına çıkarıldığını söylemesin. Bu kanun maddesi, sipariş bir kanun maddesidir, bir şirkete özel bir kanun maddesidir.

Şimdi, sipariş kanun maddesi veya şirkete özel kanun maddesi nasıl çıkarılmış, onu anlatayım. Elimde bir gazete haberi var "30 milyarlık kulis" başlıklı ve Yeni Şafak gazetesinin haberi. Bu haberi hiç kimse Yeni Şafak gazetesinin internet sitesinde aramasın çünkü kaldırılmış, basılı gazetede çıktı ancak internet sitesinden kaldırıldı. Haberde ne diyor? "On-line ticarete tekelleşmeyi önlemek için getirilen ve 2024 yılı başında yürürlüğe giren E-ticaret Yasası'na göre ciro su belirlenmiş limiti aşan firmaların devlete lisans ücreti ödemesi gerekiyor, limiti aşan Trendyol da 30 milyar lira borçlandı ancak şirketin bunu ödememek için Ankara'da bazı çevrelerde kulis faaliyetleri yürüttüğü öğrenildi." Yeni Şafak gazetesinin haberi.

Yine, bir diğer haber 22 Temmuz tarihli "Vatandaşın al Çinli'ye ver" haberi. Haberin alt başlığını sadece söyleyeyim: "Emekliye zam yapılmadı ama Çinli şirkete vergi kıyağı yapıldı." şeklinde. Şimdi, bu iki haber dahi gerçekten bu kanun maddesinin bir şirketin, küresel bir şirketin siparişiyle çıkarıldığının göstergesi. Bu nasıl olmuş? "Trendyol" isimli şirket hesap kitap yapmış, bakmış ki 2024 yılı içerisinde devlete 30 milyar TL lisans ücreti ödeyecek. Ne yapmış? Gelmiş belli çevrelerle kulis yapmış ve nasıl bir yasal düzenleme yapılması gerektiğini de kulis yaptığı kişilere anlatmış. Ne olmuş? Hop, Meclise bir yasal düzenleme; işte, şimdi üzerinde konuştuğumuz, tartıştığımız yasal düzenleme. Az önce söyledim, yine tekrar edeyim: Kimse bu teklifin 12'nci maddesinin halkın yararına, milletin yararına çıkarıldığını söylemesin. Bu kanun maddesinin adı "Trendyol" maddesidir.

Bu arada değerli halkımıza hitap edelim. Sadece 2024 yılı tahmini rakamı 30 milyar. Bu 30 milyarla 16 milyon emekli için neler yapılabilir? Belli ki iktidar ve Komisyon bunun herhangi bir şekilde hesabını yapmamış. Ben küçük bir hesap yaptım, devletin kasasında kalması gereken 30 milyarla 16 milyon emeklinin her birine 1.875 lira ödeme yapılabilir, bunun için henüz geç kalmış değiliz.

Bunun yanı sıra bir de küçük esnaf var. Her zaman söylüyoruz, diyoruz ki: Küçük esnafı takip ediyor musunuz, küçük esnafın hâinden haberdar mısınız? Ve diyoruz ki: Sizler de görüyorsunuz, her yıl binlerce on binlerce küçük esnaf kepenk kapatıyor. Sadece 2024 yılının ilk yarısında 43.655 esnaf kepenk kapatmış ve yine soralım bu kanun maddesini bu Meclise getirenlere: Eğer bu kanun maddesiyle vazgeçilmesi düşünülen 30 milyarla bu 43.655 esnafa biz ne yapabiliriz? Yine, anladığım kadarıyla iktidar ve komisyon bunun hesabını yapmamış. Eğer bugün bu kanun maddesi çıkarılmazsa, sadece 2024 yılı için 30 milyar TL devletin kasasında kalırsa biz 2024 yılının ilk altı ayında kepenk kapatan 43.655 esnafın her birine 687 206 lira nakdi yardım yapabiliriz. Yani 43.655 sönen ocağa, mutfakta ocağı kaynamayan aileye destek olabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ALİ BOZAN (Devamlı) - Değerli milletvekilleri, ben birçoğunuzun Trendyol'a kıyak sağlayacak olan bu kanun maddesinden rahatsız olduğunuzu biliyorum ki Komisyon tartışmaları esnasında da bu durum kamuoyuna yansıdı. Komisyon tartışmaları esnasında bizzat Trendyol şirketinin gelip kulis yaptığına dair iddialar ortaya atıldı ve bundan kaynaklı, iktidar vekillerinin birçoğunun bugün getirilen yasal düzenlemeden rahatsız olduğunun farkındayım. Benim çağrım şu: Gelin, elinizi vicdanınıza koyun, oyunuzu Trendyol'dan yana değil, halktan, emekliden, emekçiden, işçiden ve küçük esnaktan yana kullanın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Denizli Milletvekili Şeref Arpacı.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ŞEREF ARPACI (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi dinleyen yurttaşlarımız ve hemşehrilerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime bugün TUSAŞ'ta meydana gelen hain terör saldırısını kınayarak, şehitlere Allah'tan rahmet, acılı ailelere sabır, yaralılara ise acil şifalar dileyerek başlamak istiyorum.

Sonda söyleyeceğimi en başta söyleyeyim: Bu yasa teklifi adrese teslim, ısmarlama bir yasa teklifidir. Bu yasa teklifi tüketicinin, üreticinin faydasına değil, uluslararası şirketlere kıyak bir yasa teklifidir; haksız rekabete sebep olmaktadır. Bu yasa teklifi Meclisin çıkardığı önceki yasayı daha uygulamadan değiştirerek yüce Meclisi itibarsızlaştıran bir yasa teklifidir. "Tüketiciyi koruma kanunu" adı altında Meclise getirilen bu yasa teklifi çok uluslu şirketleri koruma teklifidir.

Teklifin 11'inci ve 12'nci maddeleri sorunludur. Bu maddeleri teklif metninden çıkarmanız hâlinde burada hiçbir partinin en küçük bir itirazı olmadan Meclisten geçecektir. Bu maddeler ne diyor? "İhracatı ve teşviki 4'le çarpalım." diyor. Neden? Arkadaşlar, neden? Oldu olacak 10'la çarpalım; böyle bir şey olabilir mi? Mesela, eğer bir firma dahilde işleme belgesiyle ithalat yapıp bu malları ihracat yaparsa da bu firmayı "ihracat yaptı" diye ödüllendirip ihracat rakamını 4'le çarpacak mıyız? Bunun üretime, istihdama bir faydası olacak mı? İhracat yapamayan pazar yerleri, mesela yemek ve market gibi ürünlere hizmet veren firmalar ne yapacak, hiç düşündünüz mü? Haksız rekabete sebep olacaksınız. İki sene içinde, en fazla iki sene içinde büyük balık daha da büyüyecek, denizde balık bırakmayacak arkadaşlar.

Geçen hafta Plan ve Bütçe Komisyonuna getirdiğiniz teklifi geri çektiniz. Kredi kartlarından alacağınız harç sadece 13 milyar TL hazineye artı yazacaktı. Eğer hazine bu paraya muhtaç ise bugün siz bu torbaya "evet" diyerek hazinenin ve dolayısıyla halkın cebine girecek en az 25 milyar TL'lik gelirden vazgeçiyorsunuz. Sadece bu sene 25 milyar, seneye belki 50, üç sene sonra belki 100-110 milyarlık bir geliri tek kalemde siliyoruz arkadaşlar. Üç senede belki 200 milyar TL'lik bir geliri siliyoruz, farkında mısınız? Ne için ve kimin hayrına? Siz millettten aldığınız yetkiyle millete hizmet etmek yerine kime hizmet ediyorsunuz, farkında mısınız? Komisyonumuzun AK PARTİ'li üyelerine buradan seslenmek istiyorum: Bu yasa teklifinin altına imza attınız, halkın parasını bir kalemde silen bu yasa teklifinin vebaliyle ömür boyu yaşayacaksınız, farkında mısınız? Bu gece rahat uyuyabilecek misiniz?

Haziran ayında yaklaşık 4 milyar TL'lik gelir yaratacak yurt dışı çıkış harçları için iki ay bu ülkenin gündemini meşgul ettiniz. Geçen sene yandaş firmalardan tahakkuk eden fakat tahsil etmediğiniz, vazgeçtiğiniz vergi 660 milyar lira, bu sene ise vazgeçtiğiniz vergi 701 milyar lira. Bu paralar size küçük mü gelmeye başladı sayın milletvekilleri? O zaman "En düşük emekli ücreti bir asgari ücret olsun." dediğimizde gerekli olan 66 milyar TL'yi niye vermediniz? Siz bu milletin neler çektiğinin farkında mısınız?

Bu çekincelerimizi Komisyonunda söyledik. İlk imzacılar -birisini hiç görmedik- Bakan Yardımcısı, bürokratlar, Cumhuriyet İttifakı milletvekilleri; bu yasayı savunabildiniz mi? Sorduğumuz bütün sorulara bozuk plak gibi aynı yanıtları vermekten başka ne

yaptınız? Savunamadınız, sizler de inanmadığınız bir şeyi savunamadınız arkadaşlar, biliyoruz. Tekrar uyarıyorum: Bu yaptığınız yanlışın farkına varın. Fakat bu yasayı ve değişiklikleri sadece bir kişi savundu; tutanakları inceleyin. Komisyonunda yasaya dair söz hakkı olmayan, görevi, adil bir şekilde Komisyonu yönetmek olan Komisyon Başkanı Sayın Mustafa Varank hem de öyle bir savundu ki her sözümüze öyle cevaplar verdi ki gerçekten şaşırdık. Bir önceki dönem Sanayi Bakanı olan bu kişi, geçen dönem Ticaret Bakanlığının çıkardığı bu yasa hakkında nasıl bu kadar bilgiye sahip olup karşı durabiliyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ŞEREF ARPACI (Devamla) – Söyleyelim sayın milletvekilleri; insanın eski danışmanı bu yasa sayesinde en büyük avantajı sağlayacak şirketin üst düzey ihracat yöneticisi olursa eski Bakan ve Komisyon Başkanı bu kadar bilgili olabiliyor ve körü körüne yanlış savunabiliyormuş. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Varank, bu kürsüye çıkıp bu sorulara yanıt verir misiniz? Eski danışmanınız olan Esat Burak Uzundere bu firmanın ihracat yöneticisi midir, değil midir? İlişkilerinizi açıklar mısınız? Ondan sonra, AKP'li üyeleri de ona göre yasaya oy vermeye davet ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bir kez daha ifade ediyor ve uyarıyorum: Bu yasa adrese teslim, ısmarlama yasadır. Bu yasa tüketicinin, üreticinin faydasına değil, uluslararası şirketlere kıyaktır, haksız rekabete sebep olmaktadır; kapitülasyonlardan farkı yoktur diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın, Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Değerli arkadaşlar, Komisyon üyemizin burada beni muhatap aldığı sorulara cevap vermek istiyorum. Zaten Komisyonunda da cevaplarını verdim.

Bu konulara neden bu kadar hâkimim? Çünkü ben bu ülkede beş yıl Bakanlık yaptım. (CHP sıralarından “Maalesef...” sesleri) Girişimcilik nedir, yatırım nedir, yabancı sermaye nedir; bunlarla ilgili, hamdolsun, yeterli bilgiye sahibim. Bunları size Komisyonunda da ifade ettim ama arkadaşlarımız maalesef daha net işlem hacmi ile ciro arasındaki fark nedir bunu bilmeden, sadece eleştirmiş olmak için bu kürsüde eleştiri yapıyorlar ama benim hayretimi mucip olan şey aslında şu: Sizler bu kürsüye gelip defalarca “Bu kanun oy birliğiyle geçti.” dediniz ama o kanun oy birliğiyle geçtikten iki ay sonra CHP bütün grup hâlinde Anayasa Mahkemesine başvurup o kanunun Anayasa'ya aykırı olduğunu iddia etti ve burada şu anda bu yasayı eleştiren bazı arkadaşlarımızın da onun altında imzası var.

Şimdi, ben şunu açıkça ifade edeyim: Bakın, Türkiye'den “unicorn”lar çıksın yani milyar dolar değerlemenin üzerine çıkan şirketler Türkiye'de bulunsun diye ben çok büyük bir gayret gösterdim ve Türkiye'de bu işlere kalkışan şirketlerin hepsini ziyaret ettim. Bugün Getir diyorsanız “unicorn” olmadan ben Getir'i ziyaret ettim. Getir elbiselerini giyip kurye emekçi kardeşlerimizle yılbaşı gecesi dağıtımına çıktım. Hepsiburada'yla Türkiye'nin ilk yapay zekâ anlaşmasını imzaladım ve onlarla yapay zekâ projesi geliştirdim. Amazon yatırımı Türkiye'ye gelebilsin diye onlara yardımcı oldum, onların önünü açıp bu ülkede yatırım yapmalarını sağladım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA VARANK (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Veremiyoruz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sorulara cevap vermedin.

MUSTAFA VARANK (Devamla) – Sorulara cevap vereyim, ama bitirseydim Başkanım, sorulara cevap verseydim.

BAŞKAN – Siz beraber bir sohbet edin o zaman.

MUSTAFA VARANK (Devamla) – Sorulara cevap veriyorum Başkanım, müsaade etmiyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki...

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, 69'a göre hatibimiz söz istiyor.

BAŞKAN – Yerinizden vereyim.

MURAT EMİR (Ankara) – Yok, kürsüden.

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Hatibe nereden sataştım?

MURAT EMİR (Ankara) – 69'a göre, net işlem hacmi ile ciro arasındaki farkı bilmediğimizi iddia ettiniz Sayın Varank, birazdan öğrenirsiniz.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Neyi öğreneceğim? Ben zaten biliyorum bu konuyu.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sen çok şeyler biliyorsun.

BAŞKAN – Buyurun.

4.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ŞEREF ARPACI (Denizli) – Sayın Bakanım, konuları biliyorsunuz, konuları çok güzel biliyorsunuz.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Her şeyi biliyorum ben.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Rantı da biliyorsun, çok bilen çok yanılır.

ŞEREF ARPACI (Devamla) – Sizi Komisyon sırasında gördüğümüz için de mutlu olduk. Keşke kanunun geneli hakkındaki yirmi dakikalık konuşmayı da siz yapsaydınız çünkü partinizden kimse de yapmadı bu konuşmayı, yirmi dakikalık konuşmayı; bizler sizin değerli fikirlerinizi orada görseydik.

Şimdi, “Türkiye'den unicorn”lar çıksın.” diyorsunuz. Bu firma bir Türk firması değil, bu firma bir Çinli firma; bu bir. İki, evet, Getir'e, Hepsiburada'ya -söylediğiniz için söylüyorum- destek olmuşsunuz, iyi yapmışsınız fakat siz TOGG'a da çok büyük destek olmuşsunuz, bugün BYD'ye ve Chery'e verdiğiniz vergi indirimleriyle aslında onu da birazcık ikinci plana atıyorsunuz. Bakın, bu Trendyol'a -ben adını geçirmemiştim, adını söyleyeyim- özel çıkarılmış bir yasadır. Özellikle, yüzde 20 sınırının yüzde 15'le 3 puan artırılması bunu adres etmektedir ve bu Meclise bütçeyle ilgili, gelirle ilgili gelen her şeyin Plan ve Bütçe Komisyonuna gidip bunun bu Komisyona gelmesi de manidardır arkadaşlar. Bu kürsüde, keşke Sayın Bakan, geçmiş dönem Ticaret Bakanı, yasayı çıkaran Sayın Mehmet Muş'u bir dinleyebilseydik. Kendisini Komisyona davet etmeyi teklif ettim, siz davet etmediniz, belki davet etseniz gelirdi. Ben buradan davet ediyorum. O günkü bürokratların hepsinin burada olduğunu tahmin ediyorum. Bu yasanın sahibi bürokratlar, bu yasayı Komisyonunda savunamadılar, bizi ikna edemediler arkadaşlar. Siz lütfen tutanaklara bakın, lütfen konuşun. Biz müzakere ediyoruz. Evet, geçmiş dönem Anayasa Mahkemesine gitmiş olabilir. Siz o

yüzden mi bu yasayı böyle değiştiriyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Siz iptal ediyorsunuz, şimdi de kabul ediyorsunuz.

ŞEREF ARPACI (Devamla) – Şimdi o yüzden mi istemiyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hem iptal ediyorsunuz, hem kabul ediyorsunuz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2293) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son konuşmacı Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Sayın milletvekilleri, biliyorum ki farkındasınız; bugün 5 sivil vatandaşımız Hakk'ın rahmetine kavuştu, 20 de yaralımız var. Eli kanlı terör örgütü, bebek katili PKK'nın gerçekleştirmiş olduğu bu eylemi şiddetle kınıyorum. Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizi ve yüce Türk Milletini saygıyla selamlıyorum.

Bildiğiniz üzere, teklifin tamamı üzerinde partimin görüşlerini bu kürsüden yapmıştım, bu konuşmamda özellikle AK PARTİ'li milletvekillerine seslenmiştim fakat bugün itibarıyla teknik bölümler, sonuçları ve sürece dair daha sade bir şekilde Sayın Cumhurbaşkanına da iletmek üzere tekraren bazı konuların dinlenilmesini talep ediyorum. Sebebi de şu: Türkiye Cumhuriyeti Meclisi yani Türk'ün Meclisinde tam bir haftadır Çin Halk Cumhuriyeti'nin satın aldığı, yerli ve millî olmayan, kazan-kazan prensibine de uymayan bir şirkete nasıl ayrıcalık yapılır, bunu konuşuyoruz. Biz Çin Halk Cumhuriyeti'nin Meclisi değiliz, sorumluluğumuz Çin halkına da değil, yüce Türk milletine, bunu da belirtmek isterim.

Şimdi işin doğrusunu anlatmak lazım. Sayın Mehmet Muş Bakanlığı döneminde o dönemin Sayın Grup Başkan Vekillerine gelerek bu kanunda destek istediler. "Yerli ve millî bir kanun getiriyoruz, tüketiciyi koruyacağız, kendi yerli firmalarımızı koruyacağız." diyerek bu teklifte destek istediler ve hep birlikte bu Mecliste destek verildi ve hemen akabinde, bu konunun önemine binaen Sayın Hamza Dağ -Hamza Dağ'ı tanıyor-sunuz- şöyle bir açıklama yaptı: "Hem Mecliste hem de Meclis öncesi hazırlık sırasında yapmış olduğumuz görüşmelerde tüm sektörde sadece bir şirketin yani Trendyol'un bu konuda karşı olduğu bilinmekteydi. O bir şirketin menfaati milletnin menfaatinin önüne geçme durumundadır. Bu tekelleşmeyi, kartelleşmeyi önleyen bir kanun çıkarıyoruz." Yerli ve millî vurgusu yaparak bu kanunu çıkarttı. Yani bir tarafta Sayın Mehmet Muş, bir tarafta Sayın Hamza Dağ, bir tarafta AK PARTİ'nin içindeki bazı arkadaşlar, bir tarafta Komisyon'daki Sayın Bakan Yardımcısı, bir tarafta Sayın Varank olmak üzere bir aile meselesinin içine çekilmiş bir Meclisle karşı karşıyayız aslında. Bu meseleyi aranızda çözebilirsiniz, bu meseleye bizleri dâhil etmeyebilirsiniz; bunu söylemek isterim.

Kıymetli iktidar milletvekilleri, ekonomi çok kötü, hiç konuşulsun istemiyorsunuz; hastanede bebeklerimiz öldürülmüş, hiç konuşulsun istemiyorsunuz; milletimize ve devletimize çokça zarar vermiş FETÖ terör örgütünün başı bir gün bile ceza çekmeden öldü ve tüm yaptıkları yanına kâr kaldı, hiç kimse bundan bahsetsin istemiyorsunuz; istiyorsunuz ki herkesin yaptığı yanına kâr kalsın. Siz böyle yapanın yanına kâr kalacak söylemlere her girdiğinizde terörü cesaretlendiriyorsunuz, bunun farkına lütfen artık varın.

Kıymetli milletvekilleri, halkımız bu yüce Meclisin kendi Meclisi olduğunu hatırlatıyor; sınırdaki askerimiz, görev yapan polisimiz, esnafımız, çiftçimiz, hülâsa vatandaşımız sizlere bir şey hatırlatıyor ve diyor ki: "Biz Çanakkale'de yedi düvele dikileniz. Biz ne Amerika ne Rusya ne Çin, her şey Türklük için diyen büyük milletiz. Biz beş bin yıllık kutlu tarihimizin ayak izinden gidenleriz. Biz Gazi Meclisi kuran irade, biz hak yolu, hakikat yolu yolcuları olan büyük Türk milletiyiz. "

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

RİDVAN UZ (Devamla) - O yüzden düne kadar Pensilvanya'nın yolunu tutanlara, Edirne'den icazet bekleyenlere ve bugün bebek katilini Mecliste konuşturmak isteyenlere de "Dur!" deyin diyor, bu büyük milletin sesine kulak veriyor ve biz de el yükseltiyoruz: Ya devlet başa ya kuzgun leşe diyor, milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair 3 önerge gelmiştir. Bu önergeleri, görüşmelere katılan siyasi parti gruplarından bir itiraz gelmemesi sebebiyle ve emsal teşkil etmemek üzere işleme alacağım.

Şimdi önergeleri sırasıyla okutup Komisyona soracağım, Komisyonun salt çoğunlukla, 14 üyesiyle katıldığı önergeler üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım, Komisyonun salt çoğunlukla katılmadığı önergeleriyle işlemekten kaldıracağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 13- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

'10. Bu Kanun kapsamındaki muhasebe standartları uyarınca yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip edilen tutarların enflasyon düzeltilmesine tabi tutulması sonucunda oluşan ve bu hesabın alt hesabında izlenen düzeltme farkları, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.

Özel fon hesabında bulunan bu tutarlar, yatırımın tamamlanarak ilgili iktisadi kıymetin aktifleştirilmesi gereken dönem ile bu dönemi takip eden dört hesap dönemi içerisinde eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde dikkate alınır.

Bu bent uyarınca özel fon hesabında izlenen ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayan tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu hesaplarda izlenen tutarlara ayrıca enflasyon düzeltmesi uygulanmaz.

Yatırım döneminde veya iktisadi kıymetin aktifleştirilmesinden sonra işin bırakılması veya özel fon hesabında izlenen söz konusu tutarların bir kısmının veya tamamının başka bir hesaba nakledilmesi ya da işletmeden çekilmesi hallerinde, bu bent uyarınca dönem kazancında dikkate alınmayan tutarlar; işin bırakıldığı veya özel fon hesabının kısmen veya tamamen bu bent hükümlerine aykırı şekilde kullanıldığı dönemin kurum kazancının tespitinde dikkate alınır."

Özlem Zengin

Halil Eldemir

Atay Uslu

İstanbul
Oğuz Üçüncü
İstanbul

Bilecik
Emre Çalışkan
Nevşehir

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA VARANK
(Bursa) – Salt çoğunluğumuz vardır, katılıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan, önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Madde üzerinde aynı mahiyette olmak üzere 2 önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ihdas edilen 13'üncü maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Osman Cengiz Çandar

Mehmet Kamaç

George Aslan

Diyarbakır

Diyarbakır

Mardin

Ayten Kordu

İbrahim Akın

Mehmet Zeki İrmez

Tunceli

İzmir

Şırnak

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Akalın

Burak Akburak

Ersin Beyaz

Edirne

İstanbul

İstanbul

Turan Yaldır

Yavuz Aydın

Hüsmen Kırkpınar

Aksaray

Trabzon

İzmir

Rıdvan Uz

Çanakkale

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA VARANK
(Bursa) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, bugünkü terör eylemini gerçekleştirenleri, arkasındakileri, ülkenin barış umuduna yönelik bu provokasyonu nefretle, şiddetle kınıyor, hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifa diliyorum.

Şimdi, üzerinde konuşmakta olduğum madde ihdasının gerekçesi Çinli Chery şirketi için Samsun'un Tekkeköy ilçesinde kurulacak olan yeni organize sanayi bölgesinde 1.500 dönüm yer ayarlanmasıyla ilgili. Çinli Chery şirketinin Samsun yatırımı için Türkiye Büyük Millet Meclisinde torba yasanın onaylanmasına dair haberler geçtiğimiz günlerde kamuoyuna yansıdı yani bir kez daha torba yasa uyanıklığı, yine bir tür yangından mal kaçırma hesabı.

İktidar çevrelerine sorarsanız ihdas edilen bu maddenin onaylanmasıyla birlikte 25 bin kişiye istihdam alanı yaratılacağını belirtiyorlar. Ne güzel, Çinliler gelecek, Samsun'da Chery firmasının otomobil fabrikasını kuracaklar, bu sayede 25 bin kişiye iş bulunacak. Sanırsınız ki emeğe saygılı, emek öncelikli bir zihniyet var. Daha şunun şurasında, güvencesiz ve sendikası çalıştırılan FERNAS işçilerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi kapısına dayanan hak mücadelesiyle yüz yüze geldik, değişik partilerden çok sayıda milletvekili FERNAS işçilerinin çilesini ve mücadelesini paylaştı. Bu iktidarın işçiyi ve emeği düşündüğüne kimseyi ikna edemezsiniz.

Daha dün, bir muhalefet milletvekili sözde Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Teklifi üzerinde konuşurken "Sayın Hakan Fidan Çin'e gitti, otomobil devini getirdi buraya; ona teşvikler verdik, yerli otomobil markasını çökerttik, Togg'u onun altına verdik. Şimdi, Trendyol Çin'e geçti, Trendyol'u nasıl zengin edeceğiz?" diye alaylı bir dille konuştu ve "Sayın Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'e buradan seslenmek istiyorum." diyerek "Ayıp, vallahi ayıp, billahi ayıp! Kepçeyle yabancılara akıtıyorsunuz, burada vatandaşın boğazından, gırtlğından elinizle alıp çıkarıyorsunuz. Bunun için kanun yapıyoruz, bu kadar ucuz mu bu Meclisin tavrı?" diye haykırdı. Zaten günlerdir "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun" denilen bu metnin doğru adı bu kürsüde birçok konuşmacı tarafından defalarca ve doğru bir biçimde konuldu; bu, Trendyol'u koruma kanunudur. Tabii ki arkasında ekonomi çarı Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in parmak izleri bulunduğu için bu kanundan hayırlı bir sonuç elde edilmesi de pek mümkün gözüküyor.

Geçen hafta bu kanun teklifinin 6'ncı maddesi hakkında söz aldığım da 2024 Nobel Ekonomi Ödülü'nü kazanmış olan bu ülkenin, Türkiye'nin çocuğu Profesör Daron Acemoğlu'nun değerlendirmelerine yer vermiştim. Daron Acemoğlu Mehmet Şimşek'le ilgili çarpıcı görüşler ifade etmişti. Bakın, Mehmet Şimşek'in Maliye Bakanlığına getirilmesi üzerine ekonomideki yapısal sorunların Mehmet Şimşek'in ekonomiden sorumlu bakan olduğu sırada net bir şekilde ortaya çıktığını ve hiçbir şey yapılmadığını söyleyen Daron Acemoğlu 2007-2018 yılları arasında toplamda on yıl ekonomiyle ilgili farklı pozisyonlarda bulunmuş olan Mehmet Şimşek için şu sözleri sarf ediyor: "Eğer ben yapısal problemlerden bahsediyorsam, on sene boyunca bu yapısal problemleri daha kötü hâle getiren bir ekonomi bakanından niçin umutlanayım?" 2024 Nobel Ekonomi Ödülü'nü kazanmış olan Daron Acemoğlu'nun gerekçelerini ortaya koyarak hiçbir umut beslemediği bir Maliye Bakanının parmak izlerini taşıyan bu kanunun tüketiciyi koruyacağına biz niçin inanalım? Tüketiciyi gerçekten korumak istiyorsanız bırakın ihdas maddelerini filan bu Trendyol kanununun bir an önce geri çekin, tüketiciyi daha iyi koruyamazsınız.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Edirne Milletvekili Mehmet Akalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ilk olarak TUSAŞ'a karşı PKK terör örgütü tarafından gerçekleştirilen saldırıları şiddetle ve nefretle kınıyor, şehitlerimize rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Maalesef bu yasa teklifi tüketicilerin karşılaştığı devasa sorunları çözmek bir yana mevcut düzenin zayıflıklarını gidermekte bile yetersiz kalmaktadır.

Şimdi, ülkemizde icra makamının tüketicisini nasıl koruduğuna bir bakalım: Her gün binlerce insan hakkını aramak için tüketici hakem heyetlerine başvuruyor. Bakın, şimdi 2022 yılında 650 bin başvuru olmuş, 2023 yılına geldiğimizde ise bu sayı 720 binin üzerine çıkmış. Ancak burada sorulması gereken soru şu: Bu başvuruların kaç çözümü ulaşıyor? Ayrıca, hatta yıllarca hakkını aramak zorunda kalan tüketicilere hangi kolaylıklar sağlanıyor?

Şimdi, tüketici hakları konusunda konuşurken yanıltıcı reklamlar ve aldatıcı pazarlama faaliyetlerine değinmemek de mümkün değil. Bakın, Rekabet Kurumu 2023 yılında 80 dosyayı cezayla sonuçlandırmış ve 2 milyar 664 milyon 688 bin lira idari para cezası kesmiş. Peki, bu yeterli derecede caydırıcı olmuş mu? Maalesef, büyük şirketlerin kâr hanesine baktığınızda bu cezaların ne kadar caydırıcı olduğunu bir daha sorgulamak zorunda kalıyoruz. Bu tür cezalar büyük holdingler için maalesef küçük bir masraf olarak görülüyor. Tüketiciler sürekli olarak yanlış yönlendiriliyor, kandırılıyor ve dolandırılıyor. Neden mi? Nedeni şu: Bu ülkede art niyetli firmalar ceza ödemeyi işin bir parçası olarak görüyor, düzenlemeler ise bu kısır döngüyü kırmaya maalesef yetmiyor.

Sayın milletvekilleri, dijital dünyada tüketici hakları resmen göz ardı ediliyor. Türkiye'nin e-ticaret hacmi 2022 yılında 650 milyar lirayı aşmış durumda ancak bu devasa piyasada tüketicinin hakkı nerede? Sahte ürünler, teslim edilmeyen siparişler, kişisel veri ihaleleriyle dolu bir dijital dünya yaratılmış. Biliyor musunuz her 2 kişiden 1'i internetten paylaştığı verilerin güvenliği konusunda kaygı duyuyor. Halkımız kişisel verilerinin ve internet üzerinden yaptığı işlemlerin sürekli tehdit altında olduğu bir ortamda maalesef yaşıyor ama bu tehditlere karşı ciddi bir yaptırım mekanizması oluşturulmuş değil.

Değerli milletvekilleri, bunların yanında ekonomik krizle boğuşan halkımız gıda fiyatlarındaki fahiş artışlarla cebelleşiyor. Gıda fiyatlarındaki enflasyon yüzde 60'ı aşmış durumda. TÜİK verilerine göre bile eylül ayı TÜFE oranı yıllık bazda neredeyse yüzde 50 seviyesine ulaşmış durumda. Market raflarındaki fiyatların her gün değiştiğine şahit oluyoruz. Fiyat denetimi nerede, şeffaflık nerede? Gıda fiyatları konusunda yapılan denetlemelerin göstermelik olduğunu hepimiz biliyoruz. "Gıda komisyonu denetim yapıyor." diyoruz ama bu denetimlerin sonucunda vatandaşın cebine yansıyan bir iyileşme var mı? Maalesef yok. Bu fiyat artışlarının nedenleri halka açıklanmıyor ve ne yazık ki getirilen kanun teklifi bu sorunları çözmekten çok uzak kalıyor.

Sayın milletvekilleri, özellikle telekomünikasyon sektöründe vatandaşlar ciddi problemler yaşıyor. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna gelen şikâyetlerde her yıl artış olmakta; vatandaşlar internet ve telefon faturalarında sürekli hata görüyor, tarifelerini değiştirmek istediklerinde de cezalarla karşılaşılıyorlar. Peki, bu sorunu çözecek çalışma var mı? Hayır, yok çünkü şirketlerin lobicilik faaliyetleri bu düzenlemelerin içini boşaltıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MEHMET AKALIN (Devamla) – Son olarak, tüketicilerin tüketici hakları konusunda bilinçlendirilmesi meselesine değinmek istiyorum.

Şimdi, Ticaret Bakanlığının yapmış olduğu bir araştırma ve yayınladıkları rapora göre halkın yüzde 65'i temel tüketici haklarından ve kendilerine sunulan hizmetlerden habersiz, sadece yüzde 10'u "Bilgim var." diyor bu rapora göre. Bu, büyük bir başarısızlığın itirafıdır. Vatandaşların haklarını bilmediği bir düzende, bu hakları savunmak için ne yapabilirsiniz? Tüketici bilgilendirme kampanyaları maalesef yetersiz, eğitimler yok denecek kadar az.

Sonuç olarak, tüketiciyi koruyacak, firmaları dizginleyecek, denetim mekanizmalarını güçlendirecek düzenlemeler olmadıkça bu kürsüde konuştuğumuz her şey anlamsız kalacaktır diyor, yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasına dair 2'nci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 14- 213 sayılı Kanun'un Geçici 33'üncü maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan 'ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri' ibaresi 'sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri, tasfiye ve ihdas hallerindeki şirketler 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları' şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

'Bu fıkra hükümleri; tasfiye halindeki şirketler açısından kurumların tasfiyeye girmesine ilişkin genel kurul kararının tescil edildiği tarihin içinde bulunduğu hesap döneminden, iflas halindeki şirketler açısından ise iflasın açıldığı tarihin içinde bulunduğu hesap döneminden itibaren uygulanır. Bu tarihten önce geçici vergi dönemlerine ilişkin yapılmış olan enflasyon düzeltmesine yönelik geriye dönük herhangi bir düzeltme yapılmaz. Tasfiyeden vazgeçilmesi ya da iflasın kaldırılması durumunda, tasfiyeden vazgeçilen tarihin veya iflasın kaldırılmasına ilişkin mahkeme karar tarihinin içinde bulunduğu geçici vergi döneminden itibaren enflasyon düzeltmesi uygulanır. Tasfiyeden vazgeçilmesi veya iflasın kaldırılması hallerinde, bu fıkra uyarınca dönem kazancında dikkate alınmayan tutarlar tasfiyeden vazgeçildiği veya iflasın kaldırıldığı dönem kazancının tespitinde dikkate alınır.'

Özlem Zengin

Halil Eldemir

Atay Uslu

İstanbul

Bilecik

Antalya

Oğuz Üçüncü

Emre Çalışkan

İstanbul

Nevşehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA VARANK (Bursa) – Salt çoğunluğumuz vardır, katılıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Madde üzerinde aynı mahiyette olmak üzere 2 önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına

Dair Kanun Teklifi'nin ihdas edilen 14'üncü maddesinde geçen "ile kamu" ibaresinin "ve kamu" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Kamaç

George Aslan

Mehmet Zeki İrmez

Diyarbakır

Mardin

Şırnak

İbrahim Akın

Ayten Kordu

İzmir

Tunceli

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ersin Beyaz

Burak Akburak

Mehmet Akalın

İstanbul

İstanbul

Edirne

Yavuz Aydın

Hüsmen Kırkpınar

Rıdvan Uz

Trabzon

İzmir

Çanakkale

Selcan Taşcı

Tekirdağ

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA VARANK

(Bursa) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerine ilk konuşmacı Mardin Milletvekili George Aslan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GEORGE ASLAN (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz yasa teklifiyle yapılmak istenen düzenlemelerden biri, büyük e-ticaret platformlarına yani bu sektörde neredeyse tekel hâline gelmiş dev şirketlere daha fazla imkân sunmak. Ancak bu platformların büyümesinde önemli katkıları olan emekçilerin sorunları görmezden gelinmektedir. Bir yandan büyük sermaye şirketlerine imtiyaz sağlanırken diğer yandan bu mali yükü emekçilerin sırtına yüklemek yıllardır süregelen iktidarın temel politikası hâline gelmiştir. Genel Kurul ve komisyonlara farklı alanlarda getirilen yasa tekliflerinin çoğunda işçiler, emekçiler görmezden gelinir. Örneğin ulaşım, havacılık alanında yasa çıkarılır ama bu alanda çalışan emekçilere dair düzenleme yapılmaz. Turizmle ilgili yasa getirilir ancak turizm emekçilerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesine dair düzenleme yok. Diğer bütün alanlar için benzer durumlar geçerlidir.

Türkiye'de e-ticaret sektörü son yıllarda önemli bir büyüme kaydetmiş ve buna bağlı olarak motokuryelere olan talep de artmış durumdadır ancak bu işi yapan emekçiler pek çok sorun yaşamaktadır. Yapılan araştırmalar motokuryelerin yüzde 85'inin haftada 67 saat ve üstü çalıştığını, yüzde 15'inin ise haftalık 45 saat çalıştığını göstermektedir. Ayrıca, motokuryelerin yüzde 32'sinin haftada yedi gün çalıştıkları belirtilmektedir. Motokuryelerin büyük bir kısmı asgari ücretin üzerinde gelir elde etse de bu gelirler çalışma saatleri ve koşulları dikkate alındığında yetersiz kalmaktadır.

Motokuryelerin en çok karşılaştıkları sorunlar arasında hızlı teslimat baskısı, trafik ve müşteri sorunları yer almaktadır. Hızlı teslimat talepleri motokuryeler üzerinde olumsuz etkiler yaratmakta ve güvenliklerini tehlikeye atmaktadır. Olumsuz hava koşulları sıkça kaza yapmalarına neden olmaktadır.

Motokuryeler ayrıca meslek hastalıkları olarak nitelendirilebilecek birçok sağlık sorunuyla da karşı karşıya kalmaktadır. Kurye Hakları Derneğinin raporlarına göre motokuryelik iş kolunda işçi ölümleri her geçen yıl artış göstermektedir. 2022'de 58; 2023'te 68, bu yılın ilk altı ayında ise en az 24 motokurye çalışma şartları nedeniyle hayatını kaybetmiştir. Emekçilerin canına mal olan çalışma koşullarına ilişkin herhangi bir düzenleme yapılmazken devasa işlem hacmine sahip e-ticaret platformlarının daha fazla kâr elde etmeleri için imkân sunulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'deki ekonomik krizin yakıcı etkisinin her geçen yıl daha da arttığını gösteren veriler var. Emek kurumlarının verilerine göre 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı ortalama 20 bin, yoksulluk sınırı ise yaklaşık 65 bin TL'ye çıkmıştır. Buna karşın asgari ücret 17 bin, emekli maaşı ise 12.500 TL'dir. İnsanlar kredi borçlarını ödeyemediği için icralık oluyorlar. 2015 yılında 26 milyon olan mahkemelerdeki icra ve iflas dosyası sayısı 2024 itibarıyla 39 milyona ulaştı. 2015-2023 yılları arasında icra dosyaları yaklaşık yüzde 50 oranında artmış oldu. Ülkede yaşayan her iki kişiden biri neredeyse icralık durumda. Düzenleme yapılacaksa kâr hırsı nedeniyle emekçilerin ölümüne neden olan sermaye şirketleri için değil, öncelikle insanların sırtındaki ekonomik yükün hafiflemesi için düzenlemeler yapılmalı.

Canı pahasına çalışan başta motokuryeler olmak üzere diğer tüm emekçilerin, işçilerin içinde bulunduğu kötü çalışma koşullarının iyileştirilmesi için düzenleme yapılmalıdır diyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı.

Buyurun Sayın Taşcı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şehitlerimiz var, Allah rahmet eylesin. Önce ailelerinin, sonra bütün Türk milletinin başı sağ olsun. Yaralılarımız var, acil şifalar diliyorum. Millî savunma sanayimizin kalbi TUSAŞ'ı hedef alan PKK saldırısını, PKK'ya hâlâ "terör örgütü" diyemeyenleri ve bu terör örgütünün siyasallaşmasının yolunu açanları, açacak olanları lanetliyorum. Türkiye Cumhuriyeti için kara bir gün.

Hâlbuki kadın şiddeti uzun konuşuldu bu kürsüde ama kınanmaya değer görülmedi herhâlde, millî bir görevde hainlerce katledilen şehitlerimizden biri Zahide Güçlü, eşinin gönderdiği evlilik yıl dönümü çiçeğini almak için nizamıyeye gittiğinde bu alçak saldırıya uğradı.

Böyle bir günde Ankara yanarken, burada ben açıkçası neden canhıraş bir şekilde temel motivasyonu bir Çin firmasına kıyaktan öte gitmeyen bir kanun teklifinin görüşülmesinde bu saatte ısrar edildiğini anlamakta güçlük çekiyorum. Başka koşullar altında olsa kalın kalın altını çizeceğim bambaşka şeyler konuşacaktık elbette. İşte, emekli maaşı dediğimizde, asgari ücret, öğretmen ataması, tekniker ataması, engelli ataması, okullara temizlik görevlisi, güvenlik görevlisi, devlet yurtlarının yapılması, yıkılan okulların yapılması, evlatlarımıza bir öğün yemek ya, bir öğün yemek verilmesi, bütün bunları söylediğimizde "Kaynak yok." diyen, bu kadar derin kaynak yoksulu çeken bir ülkede önce Çinli BYD'ye o günün kuruyla 132 milyarlık kıyak, şimdi yine Çinli Trendyol'un çıkarına emekli maaşlarını asgari ücret seviyesine getirmenin yıllık maliyetinden daha yüksek bir meblağı silebilmek için sergilenen bu çabanın kaynağını daha uzun sormak isterdim elbette. Madem bir imtiyaz var, karşılığı ne, biz ne kazanıyoruz?

Doğu Türkistan Türklüğünün hak ve hürriyetlerini mi kazanıyoruz mesela? Bu imtiyaz karşılığında Çin, kısırlaştırmayı mı bitiriyor, kampları mı kapatıyor, asimilasyonu mu sonlandırıyor? Eğer gerçekten öyleyse, varsa böyle bir anlaşma, mesela İsa Yusuf Alptekin'in, Mehmet Emin Buğra'nın, Osman Batur'un ruhları huzur bulacaksa hem vallahi hem billahi ben kendi adıma helalühoş olsun derim ama kıymetli milletvekilleri, benim, bizim bu kürsüde milletimizin tasasını, ihtiyacını konuşabiliyoruz için her şeyden önce bu kürsünün tarihî misyonunu koruyabiliyor olmamız gerekiyor çünkü işgale karşı direniştir bu kürsü.

Uğradığımız ilk olmayan, terör örgütünün kökünü kazımak yerine ona siyasi alan açmakta ısrar edildiği müddetçe de son olmayacak terör saldırısı dışında, terör elebaşı üstelik buna yeltenmenin bedelinin ne kadar ağır olduğunu tecrübe de etmişken neredeyse cankurtaran mertebesine yükseltilebildiği için de kara günlerdir bu günler. Teklif sahipleri yaslıdır belki, teselli olsun, paşa da yapın! Kara bir gün zira Kurtuluş Savaşı'nın kutlu karargâhının kürsüsü; Ali Fuat Bey'in, Fevzi Çakmak'ın, Hamdullah Suphi'nin, Cemalettin Çelebi'nin, Mustafa Kemal'in kürsüsü saldırı altında ve bu saldırı devlet aklıyla meşrulaştırılmaya çalışılmakta.

Bu ülke sığınmacı hendeğine çevrilirken neredeydi bu devlet aklı? Toplumsal çürümeye, ekonomik yüke, güvenlik tehlikesine rağmen hâlâ "Avrupa'nın alamadıklarını, kovduklarını da alacağız." denilirken nerede bu devlet aklı? 2000'lerin başında terör sıfırlandığı hâlde sinmiş terör örgütünü çözüm diye, barış diye, müzakere diye inlerinden çıkarıp da palazlandıran ihanet süreci başlatılırken, Habur'da hukuk ayaklar altına alınırken, metropoller cephaneliğe çevrilirken ve Ankara'da Güvenpark'ta ve İstanbul'da Dolmabahçe'de ve Çukurca'da, Tunceli'de yüzlerce vatan evladı katledilirken, Lice'de alçak terör örgütünün kurucularının heykelleri dikilirken neredeydi? O lanet bebek katili "barış güvercini" Genelkurmay Başkanımız "terörist" ilan edilirken; o aşağılık katili getiren, sorgulayan komutanlarımız, teröriste nefes aldırmanın kahramanlarımız hücrelere tıklarken; taşlar bağlanır, köpekler salınırken neredeydi bu devlet aklı; kendi içinde kendine paralel yapılar kurulurken neredeydi, o da mı kandırıldı? Binlerce yıllık bir geleneği olan Türk devletinin elbet bir aklı vardı ama devletin partileştiği, şahıslaştığı bu sisteme geçildiği gün itibarıyla geçmiş olsun!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Türkiye Cumhuriyeti'nin kuvvetler ayrılığına dayalı hukuk devleti niteliği yeniden işler hâle gelene kadar güvendiğimiz yalnız ve ancak millet aklındır bizim. Ona sığınıyor ve bir asır önce payitahtın erbabınamusunun pencerelerden bile bakmaya cesaret edemediği günlerde uyan borusu olan soruyu tekrarlıyorum: Vatan gidiyor, millet mahvoluyor; ne duruyorsunuz? Sizde cesaret, sizde hamiyet yok mu, yok mu ki bu yüce Meclisin bir emperyalist tezgâhın aparatı yapılmaya çalışıldığını görmezden, duymazdan, bilmezden geliyorsunuz ve sonra da sıfatlarınızı, rozetlerinizi, koltuklarınızı feda edemediğiniz bir kutlu ülküye evlatlarını feda edebilmiş bu Türk milletinin vekili olduğunuzu iddia edebiliyorsunuz?

Saygıyla selamlayamıyorum, kusura bakmayın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi yeni madde ihdasına dair 3'üncü önergeyi okutacağım ancak bu önergenin ekinde bir kroki yer almaktadır. Önergenin kabul edilmesi hâlinde bu kroki kanun ekinde yer alacaktır. Okunma imkânı olmayan bu krokinin fotokopisi gruplara dağıtılmıştır.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına(*)

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 15- 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa aşağıdaki ek madde ve ekli (8) numaralı kroki ile liste eklenmiştir.

'EK MADDE 6- Ekli (8) numaralı kroki ile listede sınır ve koordinatları gösterilen alanda, yer seçim kararına uygun olarak imar planı kararıyla Organize Sanayi Bölgesi kurulabilir. Bu alan 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında devredilir ve devredilemeyecek alanlarda ise aynı usul ve esaslarla kullanma izni verilir."

Özlem Zengin

Emre Çalışkan

Orhan Kırçalı

İstanbul

Nevşehir

Samsun

Ersan Aksu

Selman Özboyacı

Mehmet Muş

Samsun

Konya

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA VARANK

(Bursa) – Salt çoğunluğumuz var, katılıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Madde üzerinde aynı mahiyette olmak üzere 2 önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ihdas edilen 15'inci maddesinde geçen "aynı" ibaresinin "benzer" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Kamaç

George Aslan

Mehmet Zeki İrmez

Diyarbakır

Mardin

Şırnak

Ayten Kordu

İbrahim Akın

Tunceli

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ersin Beyaz

Burak Akburak

Mehmet Akalın

İstanbul

İstanbul

Edirne

(*) Önergeye ekli kroki tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA VARANK (Bursa) –Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç.

Buyurun.(DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'u konuşuyoruz burada. Büyük şirketlerin çıkarları çokça konuşuldu ama ben sizin dikkatinizi başka bir konuya çekmek istiyorum. Biliyorsunuz, 2020 yılında Elektronik Beton İzleme Sistemi yani EBİS sistemi Türkiye'de devreye girdi ve bu EBİS sistemiyle birlikte aslında bir deprem ülkesi olduğumuz gerçeğiyle... Çok güzel bir uygulama yani sonuçta, bu ülkede üretilen yapıların elektronik bir sistemle denetleniyor olması çok önemli bir uygulamaydı fakat burada gözden kaçan bir şey var: Elektronik Beton İzleme Sistemi'nin aslında küçük tüketiciyi çok mağdur eden boyutları var. Bu nedir? Diyelim ki bir vatandaş kendisine bir ev yapacak, gidecek, geçici müteahhitlik belgesi alacak ve kendi yapısını kendisi inşa edecek. Tabii, bunu yaparken elbette ki bütün teknik detayları mühendisler, mimarlar üzerinden -bu işlemi- gerçekleştirecek. Şimdi, bu Elektronik Beton İzleme Sistemi çiplerle takip ediliyor, bu çipler Türkiye'de üretiliyor. Normal 1 katlı, 2 katlı evler için ihtiyaç duyulan çip sayısı normalde 40-50 civarındadır fakat bu çipler 250 adetlik paketler hâlinde satılıyor. Peki, bunun tüketiciye maliyeti nedir? 2020 yılında ilk çipler üretildiğinde tanesi 8 lira 30 kuruşa satılıyordu, bugünkü güncel fiyatı 84 liradır. 250 tane çipi bir tüketiciye, sadece bir ev yapacak bir vatandaşta paket hâlinde sattığınızda, ihtiyacı olan 50 tane çipe 84 liradan para ödediğinde aşağı yukarı 4-5 bin liralık bir para ödüyor fakat 250 adetlik çip bu vatandaşta satıldığında güncel fiyatla 21 bin liraya tekabül ediyor. Peki, geriye kalan, kullanılan 50 tane çipin dışında geriye kalan 200 çip ne olacak? O vatandaş müteahhit bir firma olmadığı için, o vatandaş bu çipleri başka bir yerde kullanamayacağı için bu çipler çöpe gidecek. Dolayısıyla bir asgari ücret değerinde, kendine ev yapacak bir vatandaş için aslında bir israf oluyor burada, onun cebinden para çıkıyor ve çip üreten firmalara aktarılıyor.

İkinci önemli konu; yapı denetim firmaları var bu ülkede, yapı denetim firmaları da yine bu yapı yapılırken sonuçta teknik bir şekilde bunları denetleme görevini yapıyor. Fakat yine şöyle bir sorun var bu sistemde: Şimdi, bütün bunlar, bahsettiğim şeyler bu sistemlerin aslında alt sorunlarıdır ama küçük tüketiciye gerçekten büyük maliyetler doğuruyor. Şimdi, tabii, yapı sınıfları var bu ülkede, kanunla belirlenmiş belli sınıflar var. Örneğin, "3 katlı yapılar, 3'üncü kat dâhil olmak üzere asansörsüz yapılar 3A tipi yapılarıdır." deniliyor yasada ve bu yapı denetim firmasına verildiği zaman bunun harcı aşağı yukarı güncel fiyatla 35 bin liraya tekabül ediyor fakat tanımlaması çok net yapılmadığı için yapı denetim firmaları, genelde vatandaşın girişini 4B yani nitelikli yapı sınıfından yapıyor. Böyle olunca da vatandaşın cebinden 3 kat fazla para çıkıyor. Yani 3A'yla giriş yaptığında 35 bin lira harç ödemesi gerekirken, 4B'yle giriş yaptığında 95 bin liraya yakın bir harç ödüyor yapı denetim firmalarına. Şimdi, bunun vatandaşta maliyeti çok büyüktür yani bunlar müteahhit firmalar değildir, bunlar bu işin ticaretini yapan insanlar değildir, bunlar sadece kendilerine barınabilecekleri bir konut inşa edecekler ama bunu yaparken sadece bu iki başlıkla ilgili bir hesaplama yaptığımızda vatandaşın cebinden aşağı yukarı 110 bin lira fazla para çıkıyor.

Bir diğer konu, yine aynı konuyla alakalı, belediyelerle ilgili bir sıkıntı da aynı zamanda, bu sadece Hükümetle alakalı bir durum değil, bir insan kendisine bir ev yaptığında bir ruhsat başvurusu yaptığında bu vatandaştan "yol katılım harcı" adı altında para alınıyor ve bu, arsası bulunan mekânda arsa değerinin belli bir oranı şeklinde belirlenmiş aslında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Fakat bir vatandaş, kendisine bir ev yapmak istediğinde, normal standartlarda bir ev yapmak istediğinde yol harcı olarak normalde belirlenmiş binde 0,5 oranındaki bir harcı ödediği zaman bile bu, vatandaşta aşağı yukarı 70-80 bin liraya mal oluyor. Yine, su katılım harcı, şu harcı, bu harcı denilirken, bir vatandaş, ruhsatlı ev yapmaya kalktığında bu ülkede sadece harçlara 600-700 bin lira para ödüyor. Biz burada Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'u konuşurken aslında büyük şirketlerin dışında, daha alt derecelerde, büyük bir toplumsal kesimi gerçekten ciddi bir şekilde ilgilendiren bu meselelerin bir çözümünü de üretmek zorundayız, buna dikkat çekmek zorundayız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Edirne Milletvekili Mehmet Akalın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz maalesef ki yanlış politikalar yüzünden başta ekonomik olmak üzere birçok krizle boğuşan bir ülke hâline geldi. İcra makamının plansız politikaları ve ekonomik istikrarsızlıklar vatandaşımızın cebini boşaltırken hayatını da her geçen gün zorlaştırmakta. Bu durum insanların temel ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çekmesine ve gelecek kaygısıyla yaşamak zorunda kalmasına yol açmaktadır. Son yıllarda yazboz tahtasına dönüştürdüğünüz ekonomi politikaları neticesinde yaşadığımız yüksek enflasyon, gelir dağılımındaki adaletsizliklere, gıdadan enerjiye, barınmadan ulaşımaya kadar tüm temel ihtiyaçların vatandaşlarımızın erişemeyeceği fiyatlara yükselmesine, yükselen kira fiyatlarına ve işsizlik oranlarının sürekli artışına neden olarak halkımızın günlük yaşamını sürdürülemez hâle getirmektedir. Peki, icra makamı bu duruma neler söylüyor? "Altı ay uyuyun." diyor, sonra "Enflasyonla mücadele sizin evinizde başlar." diyor. Sonra ne diyor? "Faiz sebep, enflasyon sonuç." diyor. Sonra ne diyor? "Porsiyonlarınızı küçültün." diyor. Bu gibi absürt ifadelerle milletin derdini görmezden gelerek sadece günü kurtarmaya çalışan politikalarla vergi avcılığı yapmakta, vatandaşın sırtında varlığını sürdürmeye devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, kira fiyatları, özellikle büyük şehirlerde çalışan orta ve dar gelirli aileler için tam bir kâbusa dönüşmüş durumdadır. İnsanlar bir evde oturmak için gelirlerinin yarısını, hatta daha fazlasını kiraya ayırmak zorunda kalmaktadır. Üstelik barınma hakkı anayasal bir hak iken Hükümet bu hakkı korumak adına maalesef, ciddi adımlar atmamakta, yapılan göstermelik düzenlemeler ne yazık ki kalıcı çözüm olmaktan ziyade yarayı bir süreliğine sarıp kanamayı gizlemeye çalışan tedbirlerden ibarettir, tıpkı daha önce yapılan yüzde 25 kira sınırlaması gibi. Dün yüzde 25 gibi yapılan suni müdahaleler bugün birçok ev sahibini ve kiracıyı en üst seviyeden mağdur etmektedir. Ceremesini ise ağır işleyen mahkemelerimiz sonucunda, yine vatandaşlarımız çekmek zorunda bırakılmıştır. Mesela, büyük şehirlerde bu yaşanan durumlardan dolayı tahliye davaları yaklaşık üç yıllık bir süreye çıkmıştır. Yanlış politikalarınızla halkımıza yaşatmış olduğunuz bu ekonomik krizin sonunda üç yıl gibi zamanlaması manidar bir mahkemede geç gelen adalet maalesef hakkaniyeti aratan bir adalet olacaktır. Bugün ev sahiplerinin neredeyse tamamı evlerini kiralarken kiracıdan tahliye taahhünamesi talep etmektedir. Peki, neden tahliye taahhünamesi talep

etmektedirler? Çünkü ev sahipleri ne adalete inanıyor ne de sizin ekonomiyi düzeltteceğinize. Bu durumun sonucunda kiracılar da evlerinde herhangi bir güvence olmadan “Ne zaman çıkartılırım?” korkusuyla yaşamak zorunda bırakılıyor. Bu hem ekonomik istikrarsızlığı artırıyor hem toplumsal adaletsizliği derinleştiriyor hem de kardeşçe yaşamı yok ediyor. Her alanda olduğu gibi bu alanda da sorunların çözümünden ziyade her zaman bu millete yeni bir problem yaratıyorsunuz diyor, Genel Kurulu ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, böylece teklife yeni 3 madde eklenmiştir. Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerinde önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

13'üncü madde üzerinde 3 yeni mahiyette olmak 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 3 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde yer alan “yayımlı tarihinde” ibaresinin “yayımlandığı tarihte” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Turan Yaldır

Mehmet Akalın

Bursa

Aksaray

Edirne

Rıdvan Uz

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Çanakkale

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Kamuran Tanhan

Adalet Kaya

Özgül Saki

Mardin

Diyarbakır

İstanbul

Ayten Kordu

Ömer Faruk Hülakü

Hüseyin Olan

Tunceli

Bingöl

Bitlis

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ednan Arslan

Talat Dinçer

Ömer Fethi Gürer

İzmir

Mersin

Niğde

Tekin Bingöl

Kadim Durmaz

Şeref Arpacı

Ankara

Tokat

Denizli

Türker Ateş

Nail Çiler

Murat Çan

Bolu

Kocaeli

Samsun

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ŞAHİN TİN (Denizli) – Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, yine başlığı ile içeriği birbirine zıt olan, iktidarın yirmi iki yıllık pratiği hâline gelmiş yasa yapımıyla karşı karşıyayız. Büyük puntolarla yasanın adı “tüketiciyi koruma yasası” ama küçük puntolarla sermaye koruma altına alınmıştır. Bu pratiğin karşısındayız. “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun” adını verdiğimiz bu torbada tüketiciyi koruyan ne var? Tüketicinin hiç kimsesi yok; esnafın, işçinin, emekçinin, emeklinin hiç kimsesi yok; öğrencinin, ev emekçisi kadınların, madencilerin hiç kimsesi yok. Peki, sermayenin kimi var? Sermayenin tabii ki AKP'si var. Sermayenin ayağına taş değmezken “tüketici” dediğiniz halkın evinin önündeki taştan vergi alacak bir aymazlığa yelteniyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, madem burada kanun yapıcı olarak çalışıyoruz, mesai harcıyoruz, tüketiciyi yani yurttaşı hangi kanunlar koruyor, bir bakalım. Vergi Kanunu yurttaşı koruyor mu, Sosyal Sigortalar Kanunu yurttaşı koruyor mu, Borçlar Kanunu yurttaşı koruyor mu? Bakın, Vergi Kanunu yurttaşı korusaydı milyarlarca lira vergi ödemesi gereken yandaşlarınızı ihya etmek yerine, halkın sofrasını ihya ederdingiz. Sosyal Sigortalar Kanunu yurttaşı korusaydı mezarda emeklilik verecek düzeye gelmiş verdiğiniz emekli maaşıyla ölümü lüks hâle getirmişsiniz. O yüzden, işverene teşvik paketleriyle kâr hediye eden kanun elbette yurttaşı değil sermayeyi koruyor. Türkiye hiçbir dönem yaşamadığı bir konut krizi ve icra krizi yaşarken yurttaşları borç batağına sürükleyen ekonomi politikalarınız karşısında Borçlar Kanunu çiftçinin tarlasına çöken bankaları koruyor. Aynı kanun, kiracıya tahliye taahhütnamesi imzalatırken mülk sahibini koruyor. Bu liste uzayıp gider ama asıl mesele hiçbir kanunun yurttaşın refahı, faydası düşünülerek yapılmadığı gerçeğidir. Bugün az sonra el kaldırıp indireceğiniz, muhalefetin tek kelimesini değiştiremediği bu kanun da yurttaşın değil, sermayenin cebini şişiren onlarca kanundan biri olarak kayda geçecek. DEM PARTİ olarak bütün torba yasalarınıza karşı ifade ettiğimiz gibi bu kanun yapma pratiğini de reddediyoruz. Tüketici derneklerinin, esnafın, motokuryelerin, kısaca bu kanunun muhatabı olan her kesimin kanun yapımı sürecinde söz kurması elzemdir; aksi hâlde, ısmarlama olarak buraya getirilen kanunların Meclisi götürdüğü yer basit bir noterlik makamı olacaktır.

Değerli milletvekilleri, on yedi ay önce göreve gelen Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek “Enflasyonla Mücadele Programı”nı başlattı, “Enflasyonu perişan edeceğiz.” dedi. Peki, ne oldu? Göreve geldiği gün yıllık enflasyon yüzde 39 iken bugün yıllık enflasyon yüzde 49, hiç utanmadan on yedi aylık bu başarı öyküsünün sonucunda karşımıza yeni vergi paketleriyle çıkacak. Günü sıftah yapmadan bitiren esnaf mı var, ay sonunu getiremeyen esnaf mı var, kirasını ödeyemeyen, dükkânını kapatmak zorunda kalan esnaf mı var, sürekli işçi çıkarmak zorunda kalan esnaf mı var, hiçbiri umurunuzda değil. Borçtan vergi alacak

düzeye gelmiş bu ekonomi yönetimine söyleyecek tek şey var: Halkın cebinden elinizi çekin, halkın cüzdanına diktığınız gözlerinizi gidip sermayenin gökdelenlerine çevirin, bu halkın size verecek tek bir kuruşu dahi yok; aksine, bu halkın sizden alacağı milyar dolarlar var, duble yollara verdiğiniz deprem vergilerinden alacağı var, işverene peşkeş çektiğiniz İşsizlik Fonu'ndan alacağı var, kamu kredileriyle holdingler aldığınız patronlardan alacağı var bu halkın. Bu kanun teklifiyle, almaktan vazgeçtiğiniz milyarlarca liralık lisans ücretleri var. O yüzden, bir daha bu halkın karşısına yeni vergi paketleriyle çıkmayın. Açlığa ve yoksulluğa mahkûm ettiğiniz milyonların hakkını örgütlenerek, mücadele ederek bizler alacağız. Ekmeği adil bölüşeceğiz, sofrayı halk kuruyorsa başkõşede de halk oturacak. Siz ancak o sofrayı kaldırmakla mükellefsiniz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelerden biri çekilmiştir, bu nedenle son konuşmacı Samsun Milletvekili Murat Çan'dır. Tam zamanında bitiren milletvekillerine teşekkür ediyorum.

Son bir dakikayı istememek üzere buyurun yani hem konuşmacıya faydası yok hem buraya faydası yok, memlekete de faydası yok son bir dakikanın. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de bugün çok vahim bir terör olayında, TUSAŞ'ta yaşanan terör olayında kaybettiğimiz şehitlerimize Allah'tan rahmet, değerli ailelerine başsağlığı, sabırlar ve yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Hastanelerdeki her bir yaralıyı parti heyetimizle birlikte ziyaret ettik, durumları hakkında bilgi aldık. Tedavilerinde desteklerini esirgemeyen, büyük emek sergileyen sağlık çalışanlarına ve hekimlerimize minnetlerimi sunuyorum. Güvenlik güçlerimize tekrar vefamızı ve minnetlerimizi sunuyorum.

Evet, bu torba yasa için her şey konuşuldu. Bir tane şirkete özel, aslında bir çuval hâline getirilmiş, bir torba hâline getirilmiş yasanın bir tane şirkete özel kanun olarak önümüze konulduğunu hep beraber gördük. Ama bu şaşırtıcı değil, siz bir kişi için Anayasa oluşturmaya çalışırken bir tane şirkete yasa yapmışsınız çok mu? Biz buna şaşırmıyoruz. Ama devletin ve milletin milyarlarca lirasını milletin cebinden çalıp bir şirkete veriyorsunuz. Benim bildiğim kadarıyla silinecek para, bu şirketin satış değerinden döviz olarak daha fazla. Ben, bu konuda sadece bunu söyleyeyim. Yine bir şey değişmeyecek, elleriniz kalkacak ve bu kanun teklifi yasalaşacak.

Bu konuda az önce bahsi geçen, ihdas edilen maddelerden biri seçim bölgem Samsun'la ilgili. Bu konudan birazcık bahsetmek istiyorum size. Şehrimin ekonomisine, istihdamına, yaşadığı kayıplara, rekabet gücünü günden güne nasıl kaybettiğine işaret etmek, sizleri şahit etmek istiyorum: Samsun, özel bir şehir; ilk adımın şehri, kuruluşun, kurtuluşun şehri, Atatürk'ün, Ulu Önder'imizin güvendiği bir şehir, ülkemize ve bütün dünyaya güneş gibi doğduğu, doğum tarihini, ayak bastığı tarihte belirlediği şehir ama son yirmi iki yılını büyük kayıplarla ardında bırakmış bir şehir maalesef; nüfus sıralamasında 4 sıra gerilemiş, genç nüfus azalırken 65 yaş üzeri nüfus Türkiye ortalamasının üzerinde artmış yani çalışan değil, emekli, istirahat eden bir şehir, asgari ücretli istihdam Türkiye ortalamasının 10 puan üzerinde, yüzde 53'lere gelmiş, nüfusa göre ihracatta bölge illerinin gerisinde kalmış, ikamet izni verilen göçmen sayısında 5'inci il durumuna gelmiş. Yabancı nüfus ikametinde 7'nci, düzensiz göçmen sayısında 30'uncu sıraya yerleşmiş bir şehir. Ortaöğretim öğretmen sayısında oran olarak ve derslik sayısında Türkiye ortalamasının gerisinde, son yirmi yılda gerilemiş bir şehir. Hastane yatak kapasitesi oransal olarak Türkiye ortalamasının gerisinde kalmış. Nüfus başına düşen aile hekimi sayısı son yirmi yılda gerilemiş. Bu yaz köylerine su gitmemiş, tankerlerle su taşımış büyükşehir. Sel ve su baskınları nedeniyle her yıl en az 2 kez can kaybına ya da mal kaybına maruz kalmış bir şehir. Kategorik olarak Samsun lojistik şehri, sanayi için cazibe merkezi, bölgesinin en avantajlı konumuna sahip ama toplam ihracat rakamında 19'uncu sırada. Firmaların merkezinin bulunduğu ile göre değil de faaliyetin yapıldığı ile göre belirlenen ihracat sıralamasında 22'nci, daha da gerilerde. Bunlar Samsun için kayıp hanesine yazılmış rakamlardır. Bu kayıpların telafisi AKP iktidarıyla, onun izlediği politikalarla mümkün değildir. Bu torba yasa nasıl ki bir firma için aynı sektörde yarışan diğer bütün firmaları ayaklar altına alıyorsa Samsun da yirmi iki yıldır böyle bir yıkım sürecini yaşamaktadır.

Az önce sıraladığım bütün nedenlerden hareketle kentimizin istihdam kapasitesini artıracak, sanayi yatırımı ve katma değer yaratacak olan yeni organize sanayi bölgesini de önemsiyoruz ve ihdas edilen maddeyi destekliyoruz. Fakat hassasiyetlerimiz var; buraya, sizlere not ediyoruz. Genişletilmek istenen alan Kıyı Kanunu'ndaki genel hükümlere uygun değildir. OSB'nin genişleme sahası tarım alanlarını potansiyel olarak riske ediyor. Bölge, çevre ve hava kirliliği konusunda zaten büyük sorunlarla uğraşıyor. Yine, OSB ilan edilen bölge ve çevresindeki ağaçların, özellikle fıstık çamlarının korunması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT ÇAN (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MURAT ÇAN (Devamla) – Yıllar önce Çarşamba Ovası'nın önemine binaen cumhuriyetin ilk yıllarında Gelemen Çiftliği kurularak tarımda örnek ve öncü olmuştur. Gelemen Çiftliği, tarım alanları ile imar uygulamaları alanları arasında doğal bir sınır niteliğindedir aslında ancak özellikle AKP iktidarları döneminde bu sınır flulaşmış hatta kaybolmuş. Buna ilişkin itirazlarımızı ve şerhlerimizi imar planı değişiklikleri sürecinde Büyükşehir Belediye Meclisinde kayıt altına aldık Meclis üyelerimizin sayesinde.

Sonuç olarak, yeni OSB'yi Samsun'un ihtiyacı olarak görüyor ve destekliyoruz ancak bununla birlikte atık yönetimi, altyapı, çevre etki değerlendirme prosedürlerinin atlanmaması, usulsüzlüklerin aklanmaması konusundaki hassasiyetlerimizin altını çiziyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 13- Bu Kanunun;

a) 5 inci ve 6 ncı maddesi ile 7 nci maddesiyle değiştirilen 6502 sayılı Kanunun 77 nci maddesinin on yedinci fıkrası yayımından dokuz ay sonra,

b) 11 inci maddesi ve 12 nci maddeleri 1/1/2024 tarihinden, özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler için 2024 yılında başlayan hesap döneminden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer."

Özlem Zengin

Halil Eldemir

Atay Uslu

İstanbul

Bilecik

Antalya

Oğuz Üçüncü

Emre Çalışkan

İstanbul

Nevşehir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ŞAHİN TİN
(Denizli) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.
BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi yok.
Gerekçesini okutuyorum:
Gerekçe:
Kanun teklifinde yeni madde ihdasları olduğundan yürürlük maddesi yeniden düzenlenmektedir.
BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Kabul edilen önerge doğrultusunda 13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
14'üncü madde üzerinde hepsi aynı mahiyette olmak üzere 3 önerge vardır, önergeleri birlikte işleme alacağım.
Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 14 – Bu kanun hükümleri Cumhurbaşkanlığı tarafından yürütülür.”

İsa Mesih Şahin	Mustafa Nedim Yamalı	Sema Silkin Ün
İstanbul	Ankara	Denizli
Hasan Ekici	Mehmet Karaman	
Konya	Samsun	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tekin Bingöl	Talat Dinçer	Kadim Durmaz
Ankara	Mersin	Tokat
Ömer Fethi Gürer	Mehmet Tahtasız	Ednan Arslan
Niğde	Çorum	İzmir
Nail Çiler	Türker Ateş	Şeref Arpacı
Kocaeli	Bolu	Denizli

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Kamuran Tanhan	Özgül Saki	Hüseyin Olan
Mardin	İstanbul	Bitlis
Adalet Kaya	Ayten Kordu	

Diyarbakır Tunceli

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ŞAHİN TİN
(Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk konuşmacı çekilmiştir.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; öncelikle millî gururumuz olan Türk Havacılık ve Uzay Sanayiine yönelik gerçekleşen hain terör saldırısını lanetliyorum. Terör saldırısında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Nereden ve kimden gelirse gelsin terörün her türlüşüne lanet olsun.

Değerli milletvekilleri, görüşülen kanun teklifinin sadece adı “Tüketicinin Korunması” Kanunu ancak bize göre bu kanun teklifi “adrese teslim Varank kanunu” ve Çin’e satılan Trendyol şirketini ve çok uluslu şirketleri koruma kanunudur. Az önce kendisi de bu şirketle olan ilişkisini açıklayamamıştır. Asıl, tüketiciyi, üreticiyi, esnafımızı, işçiyi, çiftçiyi, emekliyi, gençlerimizi, çocuklarımızı ve bebeklerimizi Anayasa’yı tanımayan, hak, hukuk, adalet ve liyakatten uzak, zalim AK PARTİ iktidarından korumak lazımdır.

Yirmi üç yıllık AKP iktidarında ülkemiz sağlıkta öyle bir rant döneminden geçiyor ki sağlığını korumak isteyen hastaneye gidiyor, sağlığından oluyor ya da gözlerini para hırsı bürüyen vicdansızlar tarafından öldürülüyor. Öylesine bir çürümüşlükle karşı karşıyayız ki ülkeyi yönetemez hâle gelmiş iktidar freni patlamış kamyon gibi çoluk çocuk demeden herkesi ezip geçiyor. Halkımızın bu iktidar dönemine kadar devletin malı olarak kullandığı köprüler, yollar, havaalanları ve hastanelerin hepsi bu iktidar döneminde bir rant kaynağına döndü. Para hırsı, zenginlik hırsı bir virüs gibi toplumu sardı. Para için işlenen cinayetler, milyon dolarlık vurgunlar, adrese teslim ballı ihaleler, yargıya verilen talimatlar, Gazze’ye bombalar yağarken İsrail’e yük taşıyan gemiciler ve para için öldürülen bebekler; diğer tarafta ise ay sonunu getiremeyen çalışan gariban halk, emekliler ve asgari ücretliler.

Sayın milletvekilleri, tüketiciyi elbette koruyalım ancak en başta fakir halktan vergi alıp bir avuç zenginin vergi borcunu silen, ülkeyi faiz batağına sokarak cumhuriyet tarihinin en yüksek faizini ödeyen, ekonomiyi rayından çıkaran, sağlıktan eğitime kadar elini attığı her ne varsa çürüten, kokutan AKP iktidarından bu halkı korumalıyız. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir eli yağda bir eli balda olan iktidara, güzel ülkemizi kokuşmuşluğa, çürümüşlüğe iten iktidara sesleniyorum: Siz 8 bin lira kazanmak için özel hastaneleri suç yuvası hâline getiren çetelerden bebeklerimizi koruyabildiniz mi? Tüketiciyi nasıl koruyacaksınız? Siz Narin’i, Sila’yı, İkbâl’i, Ayşenur’u ve iktidarınız döneminde öldürülen binlerce kadını koruyabildiniz mi? Siz ülkemizi mülteci akınından koruyabildiniz mi? Tüketiciyi korumak mı istiyorsunuz; önce tüketiciyi enflasyona ve faize ezdirmeyin. Çiftçiyi korumak mı istiyorsunuz; taban fiyatlarını piyasa koşullarına, maliyete göre açıklayın, girdi maliyetlerini düşürün, ürün planlaması yapın, destekleri artırın. Esnafımızı korumak mı istiyorsunuz; kredi faizlerini indirin, BAĞ-KUR primlerini düşürün, 7200

prim gün sözünüzü yerine getirin. (CHP sıralarından alkışlar) Emekliyi korumak mı istiyorsunuz; en düşük emekli maaşını asgari ücrete eşitleyin, asgari ücreti de 30 bin lira olarak belirleyin. Gençleri korumak mı istiyorsunuz; her ilimize üniversite açacağınız, eğitimin kalitesini düşürmek yerine her ile fabrika açın ve gençlerimize iş yarattın. (CHP sıralarından alkışlar) Çocukları ve bebeklerimizi korumak istiyorsanız önce çocukların can güvenliğini sağlayın; hastanelerde bebekleri öldürenlerin hesabını çete elemanlarından, bunlara göz yuman bakanından bürokratına kadar herkesten hesap sorun, istifa mekanizmasını çalıştırın. Engelli vatandaşlarımızı korumak istiyorsanız yasal zorunluluğa karşın boş bıraktığınız engelli kadrolarına atama yapın, üniversitelere engellilere yönelik bölümler açın. Kadınlarımızı korumak istiyorsanız usulsüz olarak iptal ettiğiniz İstanbul Sözleşmesi'ni yeniden getirin. Vatandaşlarımızın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Gel sen bu bir dakikadan vazgeç ya. (Gülüşmeler)

Buyurun.

MEHMET TAHTASIZ (Devamla) – Vatandaşlarımızın sağlığını korumak istiyorsanız yedi sekiz ay sonra verilen MR, ultrason sıralarına çözüm bulun, hastanelere yeteri kadar uzman doktor atayın; yoğun bakımda yer bulamayan vatandaşımızın derdine derman olun; epilepsi, SMA ve kanser tedavisinde bulunmayan ilaçları sağlayın. Vatandaş neyi var neyi yok satarak ithal ilaçlara ulaşmaya çalışıyor, sağlık ocaklarında aşı bulunmuyor; bu ayıba son verin. sizin kendiniz ve etrafınızdaki bir avuç zenginden başta kimseyi koruduğunuz yok. Allah ülkemizi gözünü rant hırsı bürümüş bu tek adam iktidarından korusun ve kolasın.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Bu bir dakikayla ilgili bir şey söyleyeyim mi arkadaşlar? Hani, meşhur bir yazarımız diyor ya: “Bazen bir gün bir asır gibidir.” Şimdi bu saatte bir dakika bir saat gibidir. (Gülüşmeler)

Aynı mahiyetteki diğer önergeler çekilmiştir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümünün oylamasından önce İç Tüzük'ün 86'ncı maddesine göre oyunun rengini belli etmek üzere 2 milletvekiline söz vereceğim.

İlk söz, lehte olmak üzere Kars Milletvekili Adem Çalkın'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ADEM ÇALKIN (Kars) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'miz hakkında söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün ülkemizin göz bebeği, millî ve yerli savunma sanayimizin merkez üssü TUSAŞ'a yapılan hain saldırıyı, bunların arkasındaki mihrakları esefle kınıyor; terörün her türlüşünü lanetliyor; şehit olan kardeşlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, yaralı olanlara acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, biz, ülkemizde kimsenin burnu kanamasın, terör saldırıları son bulsun, kardeşlik, birlik, beraberlik, huzur ortamı hasıl olsun, doğusuyla batısıyla herkes kucaklaşsın, normalleşme yaşansın diye uğraşıyor, bunun için var gücümüzle çalışıyoruz. Türkiye'nin ayaklarına takılan prangalardan kurtularak, bizi yavaşlatan ne varsa bir kenara atarak Türkiye Yüzyılı'nı, yarının Türkiye'sini inşa etmek için Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde sadece ülkemizde değil bulunduğumuz coğrafya da barış ve huzurun hâkim olması, gözyaşlarının dinmesi için, terörün durması için büyük bir mücadele veriyoruz ve her fırsatta milletin kürsüsünden dile getiriyoruz: Biz biriz, kardeşiz, birliğimizin bozulmasına asla ve asla fırsat vermeyeceğiz.

Değerli milletvekilleri, dünyada ve ülkemizde son yıllarda hızla gelişen e-ticaret rekor seviyelere ulaşmış, e-ticaret pazar yerleri önemli bir satış kanalı hâline gelmiştir. Bu yönüyle e-ticaretin ülkemizin tüm ticaretini etkilediği açıktır. Ülkemizdeki elektronik ticaret faaliyetleri incelendiğinde e-ticaretin belli pazar yerlerinde yoğunlaştığı ve bu durumun tüketiciler, satıcılar ve piyasadaki aktörler açısından birtakım riskleri beraberinde getirdiği gözlenmiştir. Bu kapsamda, e-ticaret sektöründe rekabeti bozucu faaliyetleri engellemek, tüketiciler de oluşabilecek refah kaybının önüne geçmek, e-ticarette çok oyunculu pazar yapısını tesis etmek ve elektronik ticaret pazar yerlerinde satıcılara haksız ticari koşullar dayatılmasını engellemek amacıyla 2022 yılında 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da önemli değişiklikler yapılmıştır.

Öte yandan, küresel çapta meydana gelen yeni gelişmeler ve yurt dışında yerleşik pazar yerlerinin elektronik ticaret faaliyetlerine etkisi yeni önlemlerin alınmasını gerekli kılmıştır. Son bir yıl içinde sermaye ve rekabet gücü yüksek, Türkiye'de hiçbir kaydı olmayan küresel işletmelerin aşırı reklam ve indirim faaliyetleriyle ülkemizde önemli ölçüde güç kazandığı görülmektedir. Bu durum karşısında Türk üreticilerin ve pazar yerlerinin rekabet gücü zarar görmekte ve iş gücü piyasalarında daralmalar meydana gelmektedir.

Değerli milletvekilleri, 6563 sayılı Kanun'un ek 4'üncü maddesiyle düzenlenen elektronik ticaret lisansı, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılara faaliyetlerini sürdürebilmek için izin verme fonksiyonunun yanı sıra elektronik ticaret alanında tekelleşme eğilimlerini kamu yararına sınırlandırmaya yönelik bir politika aracı olarak tasarlanmıştır. Elektronik ticaret lisansının amacı, kamu maliyesine ilave kaynak oluşturmak değil, tekelleşmeye müsait dijital piyasalarda tüm katılımcılar lehine adil ve rekabetçi bir ortam tesis edebilmektir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifiyle, 6563 sayılı Kanun'da 2022 yılında yapılan değişikliklerle uyumlu olacak şekilde piyasadaki ortalama büyüme oranları dikkate alınarak bir eşik değer belirlenmiştir. Elektronik ticaret hacminin yüzde 20'si olarak belirlenen bu eşik değerde kalınması hâlinde hem ihracatın ve yüksek teknoloji odaklı yatırımların desteklenmesi sağlanacak hem de işletmelerin yurt içi piyasada asla tekel konumuna erişmeden ülkemizi yurt dışı pazarlarda temsil etmesi sağlanmış olacaktır. Düzenleme sayesinde söz konusu şirketler küçülme yoluna gitmeyecek, satıcıları pazar yerinden çıkarmak yerine onlara destek olarak ihracatçı olmalarına katkıda bulunacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Sonuç olarak, bu düzenleme yurt içi rekabete daha önce getirdiğimiz düzenlemeleri korurken e-ihracatı geliştirmeyi ve büyütmeyi amaçlamaktadır. Esnaf, KOBİ ve sanayicilerimizin rekabet gücünü artırarak ihracat aracılığıyla uluslararası pazarlarda ürünlerini satmasını teşvik etmek temel hedefimizdir.

Kanun teklifimizin aziz milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İkinci söz, aleyhte olmak üzere Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin'e aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Kahramankazan TUSAŞ

fabrikasındaki hain saldırıyı şiddetle kınıyor, terörün her türünü lanetliyorum ve tabii, ölenlere Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Gecenin bu saatinde Çinli bir firmaya ayrıcalık tanımak üzere bu kadar gayret sarf edeceğimize, 5 şehidimizin olduğu ve 20'den fazla yaralının olduğu bir ortamda bu Meclisin olağanüstü bir gündemle toplanması gerektiği düşüncemi ben de buradan değerli meslektaşım gibi paylaşmak istiyorum.

Evet, sevgili milletvekilleri, Tüketicinin Korunması Kanunu; ne kadar ironik! Hangi tüketiciyi koruyorsunuz pardon? Merak ediyorum; Çinli tüketiciyi mi, uluslararası tüketicileri mi koruyorsunuz, Türk tüketicisini mi koruyorsunuz? Türkiye her alanda geriye giderken, ekonomi dip yapmışken siz vergi aflarıyla, ısmarlama, kişiye ve şirketlere özel yasalarla bu ülkeyi karşı karşıya bırakınız. Geçilmeyen köprülere geçiş garantisiyle, uçak inmeyen havalimanlarına uçuş ve yolcu garantisiyle Türkiye'yi ne hâle getirdiğiniz ortadayken ayrıcalıklı müteahhitleri her geçen gün daha zengin ediyor, halkı daha da fakirleştiriyorsunuz.

Evet, değerli milletvekilleri, gecenin bu saatinde tartıştığımız teklifle, maalesef, bir taraftan vergi aflarıyla yandaş şirketleri ödüllendirirken öte yandan vatandaşları vergilerle inim inim inletiyorsunuz. Ya, insanlar artık cinnet noktasına geldi. Dün kentim Adana'da on iki saat içerisinde 11 insan katledildi arkadaşlar. Yani uyuşturucunun, silah ticaretinin alabildiğine arttığı, insanların ekonomide dibe vurduğu ve çaresizlikten öfke ve cinnet hâlinin yaşandığı ülkede biz Trendyol'a ayrıcalık yaratmakla uğraşıyoruz maalesef. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, değerli milletvekilleri, Hazine Bakanı ülke ülke, fellik fellik üç kuruş para için gezerken biz ne yapıyoruz? Maalesef, bazı sermaye gruplarına ayrıcalıklar getirmeyi sürdürüyoruz. Bu, âdeta bir AKP klasiği hâline geldi. Örnek mi istiyorsunuz? Bakın, İliç'te maden faciasına neden olan şirketin 7 milyon 218 bin dolar vergi borcunu sildiniz arkadaşlar, bugünkü kurla 222 milyon vergi borcunu yok ettiniz arkadaşlar. Başka bir şey; geçen yıl tahakkuk eden 660 milyar lirayı tahsil etmediniz. Önce Çinli otomobil devi ülkemizde üstelik henüz daha yatırım yapmamışken, daha ortada yatırımı yokken 132 milyar lira vergi gelirinden vazgeçtiniz, BYD ve Chery'i desteklediniz.

Peki, soruyorum: 5 büyük şirkete TOGG'u niye kurdurdunuz arkadaşlar? Bize burada her gün anlatıyordunuz, neredeyse AKP'nin aracı hâline getirmiştiniz; yalan mı? (CHP sıralarından alkışlar) “Yerli ve millî” diye bize her gün burada güzellemler yapıyordunuz, niye rekabetini engelliyorsunuz peki? Niye Çinli firmalara ayrıcalık sağlıyorsunuz, BYD'ye ve Chery'e? Gerçekten izaha muhtaç.

Evet, sevgili milletvekilleri, baktığımızda, Çinli Trendyol'a özel çıkarılan bu teklifte maalesef -ona en yakın rakibinin e-ticaret hacmi, varlıkları, satışları artık neyi varsa araştırma yapılmış- sadece Trendyol'un yararlanabileceği bir çalışma yapılmış.

Gerçekten bu Çin sevdanız nedir, merak ediyoruz arkadaşlar. Kredi beklentisi mi var? Herhâlde kredi bekliyorsunuz. Evet, paraya ihtiyaç var ülkede çünkü o noktaya getirdiniz, yek kuruşa muhtaç ettiniz ülkeyi, yek kuruşa muhtaç ettiniz! (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, bu düzenlemeyle vatandaşın hazinesine gidecek 100 milyar liranın üstünde kaynak çok uluslu şirketlerin, e-ticaret firmalarının cebinde kalacak; bu firmalar tekelleşecek, tüketiciyi ve küçük işletmeleri mağdur edecek, üstelik ihracatı olmayan yerli e-ticaret firmaları ihracat yapmıyorsa daha fazla lisans bedeli ödemek zorunda kalacak.

Sözün özü... Emekliye, asgari ücretliye, memura, çiftçiye ve küçük esnafa para bulamayanlar maalesef Trendyol gibi firmaların bir çırpıda vergilerini silecekler ama hiç merak etmeyin... Değerli milletvekilleri, bu yasaya neden karşı olduğumuzu Komisyon'da ve burada günlerdir, iki haftadır süren konuşmalarda ifade ettik ama siz bizi ne yazık ki ikna edemediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Bir dakika zor ama...

BAŞKAN – Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Bizi hâlâ ikna edebilmiş değilsiniz, vatandaş nasıl ikna edeceksiniz bilmiyoruz. Ayrıcalıklı kişilere, zümrelere, cemaatlara, vakıflara, derneklere olan sevdanızdan, ülke kaynaklarının peşkeş çekilmesinden vazgeçin; vazgeçmezseniz bu halk size nasıl sarı kartı gösterdiyse kırmızı kartı da gösterecektir elbette. Oyumuz rettir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çömez, buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Saygıdeğer milletvekilleri, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da değişiklik teklifi aslında adrese teslim bir düzenleme ya da tam, açık adıyla “Trendyol kanunu.” Burada, aslında, tüketici değil karteller korunuyor ve maalesef Türk halkı değil Çinliler korunuyor ya da Çinliler kollanıyor; önce BYD, şimdiyse Trendyol.

Burada 2 tane temel sorun var: Birincisi, yüzde 80'i Çinli olan bu Trendyol piyasayı domine edecek ve bir tekel, bir kartel olacak. İkincisi, devletin kasasına girmesi gereken 46 milyar lira bu kartelin cebinde kalacak ve bununla semirmeye devam edecek, üstelik bu para her yıl bu kartelin cebinde kalacak. Değerli arkadaşlar, konuştuğumuz yasanın adı “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun.” Bakın, size bir belge göstereceğim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

Belge deyince dikkatleri topluyorsunuz, onun için özellikle de göstermek istiyorum. Bakın, bu belge Tarım Bakanlığı tarafından yayınlandı ve burada 34 tane tağşiş edilmiş, bozulmuş veya içerisine yabancı madde katılmış sahte zeytinyağlarının listesi var, çoğu da benim bölgemin zeytinyağları. Bunu ben yayınlamadım, bunu Tarım Bakanlığı yayınladı. Şimdi, rica ediyorum, bu akşam Trendyol'un sitesine girin, bu listeyi de vereyim sizlere, bakalım bunlar Trendyol'da satılıyor mu satılmıyor mu? Alenen açıkça söylüyorum. Biz, bu akşam, bu saatte, bu Mecliste, millet iradesinin tecelli ettiği bu çatinın altında tüketiciyi korumak adına bir yasa geçiriyoruz, aslında bu kartelleri, bu tröstleri koruyoruz ama bir taraftan maalesef, bunlar bizim kanunlarımızla semirir ve beslenirken, bir taraftan da Tarım Bakanlığının, bu ülkenin Bakanlığının “sahte” dediği zeytinyağlarını satıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Tabiatıyla, böyle bir teklife İYİ Parti olarak “hayır” diyeceğiz ve bütün arkadaşlarımızı da “hayır” demeye davet ediyoruz.

BAŞKAN - Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylama tutanağı gelmiştir, okutuyorum:

“Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 161 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

Kullanılan oy sayısı: 314

Kabul: 233

Ret: 79

Çekimser: 2 (*)

Kâtip Üye

Adil Biçer

Kütahya

Kâtip Üye

Yasin Öztürk

Denizli”

BAŞKAN – Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

2’nci sırada yer alan, 142 sıra sayılı Komisyon Raporu üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

B) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler

1.- 2023 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Üyelerinden Oluşan Karma Komisyon Raporu (5/2) (S. Sayısı: 142)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan, 157 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 133 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2258)

ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 157)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, Anayasa’nın 92’nci maddesi kapsamında sunulmuş olan (3/932) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek üzere 24 Ekim 2024 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.11

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.